

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-147-21

Druk nr 1833
Warszawa, 7 grudnia 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o dokumentach paszportowych.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o dokumentach paszportowych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) osoby uprawnione do posiadania dokumentów paszportowych;
- 2) rodzaje, formę i okresy ważności dokumentów paszportowych;
- 3) zakres danych zamieszczanych w dokumentach paszportowych;
- 4) zasady wydawania dokumentów paszportowych;
- 5) zasady odbioru dokumentów paszportowych;
- 6) zasady odmowy wydania, unieważnienia i stwierdzenia nieważności dokumentów paszportowych;
- 7) zasady postępowania w sprawach utraty, uszkodzenia i fizycznego anulowania dokumentów paszportowych oraz nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych;
- 8) zakres danych gromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych oraz zasady prowadzenia tego rejestru;
- 9) zasady udostępniania danych gromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych i dokumentacji związanej z dokumentami paszportowymi;
- 10) kompetencje ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw informatyzacji, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodów oraz konsułów Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie spraw, o których mowa w pkt 4–9.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) blankiet dokumentu paszportowego – niespersonalizowaną książeczkę dokumentu paszportowego;

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych, ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, ustawę z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencji Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi, ustawę z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego i ustawę z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne.

- 2) data wydania dokumentu paszportowego – datę personalizacji dokumentu paszportowego;
- 3) dane biometryczne – wizerunek twarzy i odciski palców;
- 4) dokument paszportowy – paszport, paszport tymczasowy, paszport dyplomatyczny albo paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
- 5) naklejka personalizacyjna – blankiet przeznaczony do spersonalizowania i wklejenia do paszportu tymczasowego;
- 6) odbiór dokumentu paszportowego – oznaczone datą dzienną przyjęcie przez osobę uprawnioną spersonalizowanego dokumentu paszportowego;
- 7) organ paszportowy – ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodę i konsula;
- 8) personalizacja – wprowadzenie do blankietu dokumentu paszportowego albo naklejki personalizacyjnej, przez uprawniony podmiot, danych osoby, której ma być wydany dokument paszportowy oraz danych dotyczących dokumentu;
- 9) posiadacz – osobę, której dane zawiera odebrany dokument paszportowy;
- 10) status – informację w Rejestrze Dokumentów Paszportowych o blankietach dokumentu paszportowego i naklejkach personalizacyjnych, stanie realizacji wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, personalizacji, doręczenia, historii dokumentu paszportowego, a także ograniczeniach prawa do posiadania dokumentu paszportowego;
- 11) uszkodzenie dokumentu paszportowego – naruszenie warstwy graficznej lub warstwy elektronicznej dokumentu paszportowego, w sposób podważający jego wiarygodność lub utrudniający identyfikację jego posiadacza;
- 12) wnioskodawca – osobę składającą wniosek o wydanie dokumentu paszportowego dla siebie lub dla innej osoby, na zasadach określonych w ustawie;
- 13) wydanie dokumentu paszportowego – ogół czynności materialno-technicznych mających na celu sporządzenie dokumentu paszportowego dla osoby uprawnionej do jego posiadania, od przyjęcia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego do personalizacji dokumentu.

Art. 3. Dokument paszportowy jest dokumentem uprawniającym do przekraczania granicy oraz potwierdzającym obywatelstwo polskie i tożsamość posiadacza.

Art. 4. Dokumenty paszportowe stanowią własność Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 5. 1. Prawo do posiadania dokumentu paszportowego przysługuje każdemu obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Obywatel polski może posiadać jeden ważny dokument paszportowy, chyba że ustawa stanowi inaczej.

3. Pozbawienie lub ograniczenie prawa do posiadania dokumentu paszportowego może nastąpić wyłącznie w przypadkach określonych w ustawie oraz na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534 i 1023).

Art. 6. 1. Paszporty i paszporty tymczasowe wydają wojewoda i konsul.

2. Paszporty dyplomatyczne oraz paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zwane dalej „paszportami służbowymi”, wydaje minister właściwy do spraw zagranicznych.

3. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli przemawia za tym ważny interes państwa, paszport i paszport tymczasowy może wydać minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 7. 1. Paszporty, paszporty dyplomatyczne oraz paszporty służbowe personalizuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Paszporty tymczasowe personalizują: konsul, wojewoda lub minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 8. Blankiety dokumentów paszportowych oraz blankiety naklejek personalizacyjnych zapewnia minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 9. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych:

1) sprawuje nadzór nad realizacją zadań określonych w ustawie wykonywanych przez organy paszportowe;

2) jest organem odwoławczym od decyzji wydawanych przez wojewodę i konsula.

2. Sprawowanie nadzoru polega na:

1) badaniu prawidłowości prowadzonych postępowań;

2) badaniu prawidłowości i terminowości prowadzenia spraw określonych w ustawie;

3) kształtowaniu jednolitej polityki w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie;

4) prowadzeniu kontroli.

3. Czynności w ramach nadzoru w stosunku do konsulów, są realizowane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych.

4. Kontrole są prowadzone na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi, przy udziale ministra właściwego do spraw zagranicznych, kontrole wykonywania przez konsulów zadań określonych w ustawie. Przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Rodzaje i forma dokumentów paszportowych, zakres danych zamieszczanych w dokumentach paszportowych oraz okres ważności dokumentów paszportowych

Art. 10. 1. Dokumenty paszportowe mają formę książeczki, która składa się z okładki, stron przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe oraz stron przeznaczonych na zamieszczanie wiz i stempli kontroli granicznej oraz odpowiednio – strony przeznaczonej do personalizacji, zwaną dalej „stroną personalizacyjną”, albo strony przeznaczonej na wklejenie naklejki personalizacyjnej.

2. Książeczka paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego posiada stronę personalizacyjną.

3. Książeczka paszportu tymczasowego posiada stronę przeznaczoną na wklejenie naklejki personalizacyjnej.

Art. 11. 1. Paszport, paszport dyplomatyczny i paszport służbowy posiadają warstwę graficzną i warstwę elektroniczną.

2. Wiarygodność danych zamieszczonych w warstwie graficznej można potwierdzić przez porównanie tych danych z danymi zamieszczonymi w warstwie elektronicznej.

3. Paszport tymczasowy posiada wyłącznie warstwę graficzną.

Art. 12. 1. W warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego zamieszcza się:

- 1) dane dotyczące osoby:
  - a) nazwisko,
  - b) imię (imiona),
  - c) datę urodzenia,
  - d) miejsce urodzenia,
  - e) obywatelstwo,
  - f) płeć,

- g) numer PESEL,
  - h) wizerunek twarzy,
  - i) odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12. rok życia, z wyjątkiem odwzorowania własnoręcznego podpisu osoby, która nie może złożyć podpisu, lub informację o jego braku;
- 2) dane dotyczące dokumentu:
- a) oznaczenie rodzaju dokumentu,
  - b) oznaczenie kraju wydania,
  - c) serię i numer dokumentu,
  - d) datę wydania,
  - e) datę ważności,
  - f) oznaczenie organu wydającego.

2. Miejsce urodzenia znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest zamieszczane w dokumencie paszportowym w brzmieniu wynikającym z przepisów wydanych na podstawie art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1443), obowiązującym w dniu złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego.

Art. 13. 1. Minister właściwy do spraw zagranicznych, w warstwie graficznej paszportu dyplomatycznego, na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe lub na stronach przeznaczonych na zamieszczanie wiz i stempli kontroli granicznej, zamieszcza w formie wpisu, odpowiednio stopień dyplomatyczny, funkcję, stanowisko lub tytuł posiadacza paszportu dyplomatycznego.

2. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych, kolejnego wpisu w paszporcie dyplomatycznym, w zakresie, o którym mowa w ust. 1, może dokonać konsul.

Art. 14. 1. Minister Obrony Narodowej, w warstwie graficznej paszportu, na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe, zamieszcza wpis potwierdzający status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. poz. 257 oraz z 2008 r. poz. 1052), zwany dalej „wpisem”, oraz prowadzi rejestr tych wpisów w postaci papierowej lub elektronicznej.

2. Rejestr wpisów zawiera:

- 1) dane osoby, której dotyczy wpis:
  - a) imię (imiona) i nazwisko,
  - b) adres zamieszkania,
  - c) numer PESEL,
  - d) serię i numer paszportu,
  - e) status;
- 2) dane dotyczące wpisu:
  - a) datę złożenia wniosku,
  - b) numer i datę dokonania wpisu,
  - c) datę ważności wpisu,
  - d) datę uchylecia wpisu;
- 3) w przypadku gdy osoba, której dotyczy wpis, jest członkiem rodziny żołnierza lub członka personelu cywilnego wyjeżdżającego w celach służbowych za granicę:
  - a) imię (imiona) i nazwisko żołnierza lub członka personelu cywilnego wyjeżdżającego w celach służbowych za granicę,
  - b) numer PESEL żołnierza lub członka personelu cywilnego wyjeżdżającego w celach służbowych za granicę;
- 4) datę założenia i zakończenia rejestru.

3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb postępowania w sprawach dokonywania wpisu,
- 2) dokumenty wymagane do dokonania wpisu,
- 3) wzór wniosku o dokonanie wpisu w warstwie graficznej paszportu na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe,
- 4) wzór wpisu i sposób jego uchylecia

– mając na względzie ujednolicenie składanych wniosków o dokonanie wpisu, uzyskanie niezbędnych informacji do dokonania wpisu oraz ujednolicenie postępowania w sprawach dokonywania wpisów w warstwie graficznej paszportu na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe, a także poprawność dokonywania wpisów w rejestrze prowadzonym w postaci papierowej lub elektronicznej.

Art. 15. 1. W warstwie elektronicznej paszportu, paszportu dyplomatycznego oraz paszportu służbowego zamieszcza się:

- 1) dane dotyczące osoby:
  - a) nazwisko,
  - b) imię (imiona),
  - c) datę urodzenia,
  - d) obywatelstwo,
  - e) płeć,
  - f) numer PESEL,
  - g) wizerunek twarzy,
  - h) odciski palców lub informację o ich braku,
- 2) dane dotyczące dokumentu:
  - a) oznaczenie rodzaju dokumentu,
  - b) oznaczenie kraju wydania,
  - c) serię i numer dokumentu,
  - d) datę ważności

– wraz z danymi je uwierzytelniającymi.

2. W warstwie elektronicznej paszportu, paszportu dyplomatycznego oraz paszportu służbowego wydawanego osobie:

- 1) która nie ukończyła 12. roku życia,
- 2) od której pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe

– nie zamieszcza się odcisków palców.

Art. 16. 1. W paszporcie tymczasowym na naklejce personalizacyjnej zamieszcza się dane, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a–h i pkt 2.

2. W paszporcie tymczasowym wydanym w przypadkach, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4, nie zamieszcza się numeru PESEL.

Art. 17. 1. Paszport wydany osobie, która ukończyła 12. rok życia, jest ważny przez 10 lat od daty wydania.

2. Paszport wydany osobie, która nie ukończyła 12. roku życia, jest ważny przez 5 lat od daty wydania.

3. Drugi paszport wydany tej samej osobie, na podstawie art. 46, jest ważny przez 3 lata od daty wydania.

Art. 18. Paszport dyplomatyczny i paszport służbowy są ważne przez okres w nich wskazany, nie dłużej jednak niż przez 10 lat od daty wydania.

Art. 19. Paszport tymczasowy jest ważny przez okres w nim wskazany, nie dłużej jednak niż przez 365 dni od daty wydania.

Rozdział 3

Oplaty za paszport oraz opłaty za paszport tymczasowy

Art. 20. 1. Paszporty oraz paszporty tymczasowe wydaje się odpłatnie.

2. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe wydaje się bezpłatnie.

Art. 21. 1. Obniżoną opłatę wnosi się za paszport wydawany:

- 1) osobom małoletnim do 12. roku życia;
- 2) osobom małoletnim między 12. a 18. rokiem życia;
- 3) uczniom i studentom między 18. a 26. rokiem życia;
- 4) emerytom i rencistom w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353, 794, 1621, 1981 i 2105), a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu;
- 5) osobom mającym ustalone prawo do renty socjalnej na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1300 oraz z 2021 r. poz. 1621);
- 6) osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981), a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu;
- 7) osobom:
  - a) przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych lub
  - b) korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych– na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794, 803 i 1981);
- 8) osobom pobierającym specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne lub zasiłek dla opiekuna, przyznane na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162, 1981 i 2105) lub ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);

- 9) kombatantom i innym osobom, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1858);
- 10) osobom posiadającym status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, przyznany na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1255);
- 11) osobom, które świadczyły pracę po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r., i osobom, które nie wykonywały pracy w okresie przed dniem 4 czerwca 1989 r. na skutek represji politycznych – na podstawie decyzji Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wydanej na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 12) żołnierzom terytorialnej służby wojskowej;
- 13) weteranom poszkodowanym w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 2055);
- 14) członkom rodzin wielodzietnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Kartce Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744) posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny, to jest:
  - a) małoletnim do 12. roku życia,
  - b) uczniom i studentom do 25. roku życia oraz dzieciom legitymującym się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, bez względu na ich wiek,
  - c) rodzicom i ich małżonkom, a także rodzicom zastępczym lub osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka.

2. W przypadku zbiegu dwóch lub więcej uprawnień do wniesienia obniżonej opłaty, o których mowa w ust. 1, przysługuje tylko jedno uprawnienie do wniesienia obniżonej opłaty.

3. Obniżenie opłaty za paszport dla osób, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1 – nie może być większe niż 80% opłaty za paszport;
- 2) pkt 2–13 oraz w pkt 14 lit. c – nie może być większe niż 50% opłaty za paszport;
- 3) pkt 14 lit. a – nie może być większe niż 90% opłaty za paszport;
- 4) pkt 14 lit. b – nie może być większe niż 75% opłaty za paszport.

4. Obniżonej opłaty za paszport nie stosuje się do paszportów wydawanych na podstawie art. 46.

Art. 22. 1. Nie pobiera się opłaty za paszport wydawany:

- 1) osobom, które w dniu złożenia wniosku o wydanie paszportu mają ukończone 70 lat;
- 2) osobom, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 7, jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji;
- 3) osobom, które złożyły wniosek o wymianę paszportu z powodu jego błędnej personalizacji lub wady technicznej stwierdzonej przez organ paszportowy;
- 4) osobom, które złożyły wniosek o wydanie paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu, w związku z usunięciem niezgodności, w trybie art. 11 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, 1000, 1641 i 1978), w zakresie danych, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a–g;
- 5) żołnierzom wyznaczonym lub skierowanym do pełnienia służby poza granicami państwa, z wyjątkiem żołnierzy zawodowych;
- 6) osobom, które dysponują prawomocnym orzeczeniem sądu w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji organu paszportowego o odmowie wydania lub unieważnieniu dokumentu paszportowego.

2. Zwolnienia z opłaty za paszport, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5, nie stosuje się do paszportów wydawanych na podstawie art. 46.

Art. 23. Nie pobiera się opłaty za paszport tymczasowy wydany z urzędu na podstawie art. 27 ust. 2.

Art. 24. Po złożeniu wniosku o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego, wniesiona opłata za paszport lub paszport tymczasowy nie podlega zwrotowi.

Art. 25. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość opłaty za paszport i za paszport tymczasowy, wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, uwzględniając koszty produkcji i dystrybucji dokumentów do organów paszportowych, koszty rzeczowe i osobowe związane z ich wydaniem, zróżnicowaną wysokość opłat paszportowych w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego;

- 2) wysokość opłaty za paszport wydawany przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1, uwzględniając;
- a) koszty produkcji i dystrybucji dokumentów do organów paszportowych, koszty rzeczowe i osobowe związane z ich wydaniem,
  - b) potrzebę zapewnienia dostępu do dokumentów niezależnie od sytuacji materialnej osób ubiegających się o wydanie tych dokumentów,
  - c) zasługi dla ojczyzny lub zaangażowanie na rzecz bezpieczeństwa państwa i społeczności lokalnych.

2. Opłata za paszport lub za paszport tymczasowy wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych nie może przekroczyć 10% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Opłatę za paszport lub za paszport tymczasowy wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych wnosi się na rzecz organu wydającego paszport lub paszport tymczasowy.

4. Opłata za paszport i opłata za paszport tymczasowy wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 26. Opłatę za paszport lub za paszport tymczasowy wydawane przez konsula wnosi się w wysokości i w sposób określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 118 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2021 r. poz. 823).

Rozdział 4

Zasady wydawania dokumentów paszportowych

Art. 27. 1. Dokument paszportowy wydaje się na wniosek.

2. Wojewoda, konsul i minister właściwy do spraw wewnętrznych mogą z urzędu wydać paszport tymczasowy, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności.

Art. 28. 1. Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

2. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wnioski o wydanie dokumentu paszportowego składa matka, ojciec, opiekun prawny lub kurator.

Art. 29. 1. Wniosek o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego składa się do dowolnego wojewody lub konsula.

2. Wniosek o wydanie paszportu dyplomatycznego albo paszportu służbowego składa się do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

3. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych, wniosek o wydanie paszportu dyplomatycznego albo paszportu służbowego może zostać złożony za pośrednictwem konsula.

4. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli przemawia za tym ważny interes państwa, wniosek o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego może zostać złożony do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 30. 1. Złożenie wniosku o wydanie dokumentu paszportowego wymaga osobistego stawiennictwa wnioskodawcy w organie paszportowym.

2. Przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która ukończyła 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 3, jest wymagana obecność tej osoby.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 31 ust. 3, obowiązek osobistego stawiennictwa nie jest wymagany.

4. W przypadku gdy szczególne okoliczności uniemożliwiają lub znacznie utrudniają złożenie wniosku o wydanie paszportu tymczasowego przez osobę przebywającą za granicą w sposób, o którym mowa w ust. 1, konsul może odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa wnioskodawcy.

5. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymogu osobistego stawiennictwa w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego konsul informuje osobę o braku przesłanek uzasadniających odstąpienie od tego wymogu.

Art. 31. 1. Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa się w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej wypełnianego przez organ paszportowy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę i danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych lub w rejestrze PESEL, podpisanego przez wnioskodawcę za pomocą urządzenia umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

2. Złożenie podpisu pod wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego za pomocą urządzenia umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu jest równoznaczne ze złożeniem podpisu własnoręcznego.

3. Wniosek o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego osobie do 12. roku życia można złożyć za pomocą usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070).

4. W przypadku odstąpienia przez konsula od wymogu osobistego stawiennictwa w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego, na podstawie art. 30 ust. 4, wnioskodawca przekazuje konsulowi wniosek o wydanie paszportu tymczasowego, utrwalony w postaci papierowej, z podpisem, którego własnoręczność potwierdził notariusz lub organ paszportowy, albo na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym. Organ paszportowy niezwłocznie po otrzymaniu wniosku wprowadza dane z wniosku do formularza, o którym mowa w ust. 1.

Art. 32. 1. Podpis pod wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego, o którym mowa w art. 31 ust. 1, oraz odwzorowanie własnoręcznego podpisu zamieszczane w dokumencie paszportowym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. i, składa się przy użyciu urządzenia umożliwiającego odwzorowanie podpisu własnoręcznego.

2. Urządzenie, o którym mowa w ust. 1, zapewnia integrację danych stanowiących odwzorowanie podpisu własnoręcznego wnioskodawcy z dokumentem utrwalonym w postaci elektronicznej stanowiącym wniosek o wydanie dokumentu paszportowego.

3. W przypadku braku możliwości złożenia podpisu w sposób, o którym mowa w ust. 1, podpis składa się na wydruku dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, o którym mowa w art. 31 ust. 1.

4. W przypadku braku możliwości złożenia podpisu przez wnioskodawcę wniosek opatruje się adnotacją o przyczynie braku podpisu.

Art. 33. 1. Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego zawiera:

- 1) dane osoby, której ma być wydany dokument paszportowy:
  - a) nazwisko,
  - b) imię (imiona),

- c) datę urodzenia,
  - d) miejsce urodzenia,
  - e) obywatelstwo,
  - f) płeć,
  - g) numer PESEL;
- 2) odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. i;
  - 3) imiona, nazwiska, rodzaje, serie i numery posiadanych dokumentów tożsamości, numery PESEL, jeżeli zostały nadane, oraz podpisy obecnych przy składaniu wniosku matki lub ojca, opiekunów prawnych albo kuratora, wyrażających zgodę na wydanie dokumentu paszportowego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych;
  - 4) adres do korespondencji wnioskodawcy;
  - 5) oświadczenie o prawdziwości danych, o których mowa w pkt 1–4, oraz klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”;
  - 6) podpis wnioskodawcy;
  - 7) adnotacje urzędowe.

2. W przypadku braku technicznej możliwości personalizacji pełnych danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d, dane te we wniosku paszportowym i w dokumencie paszportowym zamieszcza się w zakresie umożliwiającym spersonalizowanie dokumentu paszportowego.

3. Osoba składająca wniosek może podać numer telefonu komórkowego lub adres poczty elektronicznej w celu przekazania ich do Rejestru Danych Kontaktowych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4. Wniosek o wydanie paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego, oprócz danych określonych w ust. 1, zawiera:

- 1) informacje o aktualnym miejscu pracy i zajmowanym stanowisku;
- 2) zobowiązanie posiadacza paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego do zwrotu tego dokumentu niezwłocznie po wykorzystaniu lub w przypadku utraty prawa do korzystania z tego dokumentu.

Art. 34. Oświadczenie, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5, art. 43 ust. 6 i art. 65 pkt 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, a zawarta w nim klauzula zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 35. Wniosek o wydanie paszportu tymczasowego osobie nieposiadającej numeru PESEL, w przypadku, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4, zawiera dane, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 lit. a–f i pkt 2–7 oraz:

- 1) nazwisko rodowe osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy;
- 2) poprzednie nazwiska osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy;
- 3) imiona i nazwiska matki i ojca osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy;
- 4) nazwiska rodowe matki i ojca osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy;
- 5) numery PESEL matki i ojca osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy – jeżeli zostały nadane.

Art. 36. Składając wniosek o wydanie dokumentu paszportowego, wnioskodawca przedkłada:

- 1) ważny dokument paszportowy lub ważny dowód osobisty, o ile został wydany;
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 28 ust. 2, o ile został wydany, ważny dokument paszportowy lub ważny dowód osobisty osoby, dla której ma być wydany dokument paszportowy;
- 3) dowód uiszczenia opłaty – w przypadku wnioskowania o paszport lub paszport tymczasowy;
- 4) dokument potwierdzający prawo do obniżonej opłaty albo zwolnienia z opłaty – w przypadku prawa do skorzystania z obniżonej opłaty za paszport albo zwolnienia z opłaty za paszport, z wyjątkiem osób korzystających z obniżonej opłaty, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2;
- 5) wydane przez sąd dokumenty potwierdzające uprawnienie do złożenia wniosku w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych – w przypadku wniosku składanego przez opiekuna prawnego lub kuratora;
- 6) odpisy zagranicznych aktów stanu cywilnego lub inne dokumenty potwierdzające stan cywilny – w przypadku, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4;
- 7) fotografię osoby, której ma być wydany dokument paszportowy.

Art. 37. 1. Organ paszportowy dokonuje odwzorowania cyfrowego dokumentu sporządzonego w postaci papierowej związanego z:

- 1) wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego;
- 2) dokumentem paszportowym lub
- 3) ograniczeniem prawa do posiadania dokumentu paszportowego

i wprowadza to odwzorowanie do Rejestru Dokumentów Paszportowych.

2. Organ paszportowy zwraca wnioskodawcy przedłożony przez niego dokument, o którym mowa w ust. 1, po sporządzeniu jego odwzorowania cyfrowego.

3. Organ paszportowy wprowadza do Rejestru Dokumentów Paszportowych sporządzone w postaci elektronicznej dokumenty związane z:

- 1) wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego;
- 2) dokumentem paszportowym lub
- 3) ograniczeniem prawa do posiadania dokumentu paszportowego.

4. Dokumentację, niezależnie od postaci jej sporządzenia i utrwalenia, związaną z:

- 1) wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego,
- 2) dokumentem paszportowym lub
- 3) ograniczeniem prawa do posiadania dokumentu paszportowego

– przechowuje się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164).

Art. 38. 1. Organ paszportowy potwierdza tożsamość i obywatelstwo wnioskodawcy lub osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, na podstawie ważnego dokumentu paszportowego lub ważnego dowodu osobistego, jeżeli został wydany.

2. W przypadku składania wniosku w sposób, o którym mowa w art. 31 ust. 3, tożsamość wnioskodawcy potwierdza się na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. Organ paszportowy może potwierdzić tożsamość i obywatelstwo wnioskodawcy lub osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, na podstawie danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, w rejestrze PESEL, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, o którym mowa w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2021 r. poz. 816, 1000 i 1978).

4. Organ paszportowy może potwierdzić tożsamość wnioskodawcy lub osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, na podstawie innego, ważnego dokumentu zawierającego fotografię.

5. Organ paszportowy w celu ustalenia tożsamości osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, jej obywatelstwa lub innych danych niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego może żądać:

- 1) podania nazwiska rodzowego oraz poprzednich nazwisk, jeżeli były zmieniane;
- 2) podania imion, nazwisk i nazwisk rodowych matki i ojca.

6. Organ paszportowy we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego odnotowuje sposób potwierdzenia tożsamości i obywatelstwa.

Art. 39. 1. Organ paszportowy przyjmujący wniosek o wydanie dokumentu paszportowego porównuje dane zawarte w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, w rejestrze PESEL, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, o którym mowa w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, z danymi zawartymi we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego oraz w przedkładanej dokumentacji.

2. W przypadku stwierdzenia niezgodności danych zawartych we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego z danymi w rejestrach lub w przedłożonej dokumentacji organ paszportowy podejmuje działania celem usunięcia tej niezgodności, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Art. 40. Organ paszportowy w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, jej obywatelstwa lub innych danych niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, może potwierdzić te dane w rejestrze stanu cywilnego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 709 i 1978), w rejestrze, o którym mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2020 r. poz. 347 oraz z 2021 r. poz. 2052), lub może żądać przedłożenia dokumentu potwierdzającego posiadanie obywatelstwa polskiego przez osobę, której ma być wydany dokument paszportowy, wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim.

Art. 41. 1. Fotografia przedkładana do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego ma wymiary 35 × 45 mm, jest wykonana na jednolitym jasnym tle, z równomiernym

oświetleniem, ma dobrą ostrość oraz odwzorowuje naturalny kolor skóry; obejmuje wizerunek od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70–80% fotografii; przedstawia osobę w pozycji frontalnej, z zachowaniem symetrii w pionie i odzwierciedla w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego.

2. Fotografię wykonuje się nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego.

3. Osoba na fotografii patrzy na wprost oraz ma naturalny wyraz twarzy, zamknięte usta, twarz nieprzysłoniętą włosami, widoczne brwi, oczy i źrenice.

4. Osoba na fotografii jest przedstawiona bez nakrycia głowy i bez okularów z ciemnymi szklami.

5. Osoba z wadą narządu wzroku może przedłożyć fotografię przedstawiającą ją w okularach z ciemnymi szklami. W takim przypadku przedkłada się również orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

6. Osoba nosząca nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania może przedłożyć fotografię przedstawiającą ją w nakryciu głowy, o ile wizerunek twarzy jest w pełni widoczny. W takim przypadku przedkłada się zaświadczenie o przynależności do wspólnoty wyznaniowej zarejestrowanej w Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Fotografia dziecka do 5. roku życia, osoby, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oraz osoby, której stan zdrowia nie pozwala na spełnienie wymogów fotografii określonych w ust. 3, może nie spełniać tych wymogów.

8. W innych niż wymienione w ust. 6 przypadkach osoba może przedłożyć fotografię przedstawiającą ją w nakryciu głowy, o ile uprawdopodobni, że taka potrzeba wynika z konsekwencji przebytego leczenia lub wypadku.

Art. 42. Podczas składania wniosku o wydanie paszportu, paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego pobiera się odciski palców od osoby, której ma być wydany paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 1 ust. 2a rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach

i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie (Dz. Urz. UE L 385 z 29.12.2004, str. 1, z późn. zm.²⁾).

Art. 43. 1. Na wydanie dokumentu paszportowego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18. roku życia, jest wymagana zgoda matki i ojca.

2. Zgoda nie jest wymagana:

- 1) od matki lub ojca, którzy zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej albo których władza rodzicielska została zawieszona lub ograniczona w zakresie wyrażania zgody na wydanie dokumentu paszportowego;
- 2) w przypadku paszportu tymczasowego wydawanego z urzędu, na podstawie art. 27 ust. 2.

3. Zgodę wyraża się:

- 1) na wniosku o wydanie dokumentu paszportowego – z podpisem, o którym mowa w art. 32;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem, którego własnoręczność poświadczył organ paszportowy lub notariusz lub
- 3) na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, dokument określający zakres władzy rodzicielskiej przedkłada się do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego.

5. W przypadku braku zgodności stanowisk matki i ojca lub niemożności uzyskania zgody jednego z nich, zgodę na wydanie dokumentu paszportowego zastępuje orzeczenie sądu rodzinnego, które przedkłada się do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego.

6. W przypadku przedłożenia dokumentu, o którym mowa w ust. 4 i 5, oraz zgody wyrażonej w formie, o której mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, organ paszportowy może żądać od wnioskodawcy oświadczenia potwierdzającego brak wiedzy w zakresie zmiany stanu prawnego wynikającego z przedłożonego orzeczenia albo wyrażonej zgody wraz z klauzulą o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

7. Zgoda matki lub ojca na wydanie dokumentu paszportowego oraz orzeczenie sądu rodzinnego stanowią podstawę do wydania jednego dokumentu paszportowego.

---

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 311 z 26.11.2005, str. 44, Dz. Urz. UE L 142 z 06.06.2009, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 289 z 08.11.2017, str. 17.

8. W szczególnych przypadkach, jeżeli uzyskanie zgody matki lub ojca jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18. roku życia, przebywającej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokument paszportowy może być wydany za zgodą tylko matki albo ojca, o ile przemawia za tym dobro tej osoby.

9. Tożsamość matki i ojca wyrażających zgodę na wydanie dokumentu paszportowego potwierdza się w sposób, o którym mowa w art. 38.

10. Przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio do opiekunów prawnych i kuratora.

Art. 44. Organ paszportowy, przyjmując wniosek o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego, wydaje wnioskodawcy potwierdzenie złożenia wniosku, które zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko osoby, której ma być wydany dokument paszportowy;
- 2) datę złożenia wniosku;
- 3) numer wniosku, jeżeli został nadany podczas składania wniosku;
- 4) informacje o organie wydającym dokument paszportowy i o miejscu jego odbioru.

Art. 45. Organ paszportowy informuje, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, o nieprzyjęciu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, gdy:

- 1) nie przedłożono fotografii spełniającej wymogi, o których mowa w art. 41;
- 2) nie przedłożono dokumentów, o których mowa w art. 36 pkt 5;
- 3) osoba, której ma być wydany dokument paszportowy, odmówiła złożenia odcisków palców, jeżeli złożenie odcisków palców jest wymagane;
- 4) osoba, której ma być wydany dokument paszportowy, odmówiła złożenia podpisu, jeżeli podpis jest wymagany.

Art. 46. Tej samej osobie może zostać wydany drugi paszport w wyjątkowych przypadkach, w szczególności uzasadnionych:

- 1) względami ochrony jej życia i zdrowia,
  - 2) poważnymi trudnościami w prowadzeniu przez nią działalności humanitarnej lub zawodowej,
  - 3) posiadaniem w paszporcie wiz lub pieczęci potwierdzających przekraczanie granicy państw lub pobyt na ich terytorium, uniemożliwiających lub znacznie utrudniających jej wjazd na terytorium innego państwa,
  - 4) względami bezpieczeństwa państwa
- po uprawdopodobnieniu tych okoliczności.

Art. 47. 1. Wydanie drugiego paszportu z powodu, o którym mowa w art. 46 pkt 4, wymaga uzyskania przez organ paszportowy pozytywnej opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. W celu uzyskania opinii organ paszportowy przekazuje Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kopię dokumentacji uprawdopodobniającej okoliczności, o których mowa w art. 46 pkt 4.

3. Przed wydaniem opinii Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może żądać od osoby ubiegającej się o wydanie drugiego paszportu przedłożenia dodatkowych informacji uprawdopodobniających okoliczności, o których mowa w art. 46 pkt 4.

4. Wydaną opinię Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przekazuje organowi paszportowemu w formie pisemnej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania dokumentacji, o której mowa w ust. 2. Nieprzekazanie opinii w tym terminie uważa się za zgodę Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na wydanie drugiego paszportu.

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin może zostać przedłużony do 30 dni.

6. Wydając opinię, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może odstąpić od jej uzasadnienia albo ograniczyć to uzasadnienie ze względu na interes bezpieczeństwa państwa.

Art. 48. 1. Paszport tymczasowy wydaje się:

- 1) osobom przebywającym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej na czas oczekiwania na odbiór paszportu;
- 2) osobom, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe, a przeszkoda ta ma charakter czasowy;
- 3) w nagłych przypadkach:
  - a) na powrót do miejsca stałego pobytu,
  - b) związanych z chorobą,
  - c) związanych z chorobą lub pogrzebem członka rodziny,
  - d) związanych z prowadzoną działalnością zawodową,
  - e) związanych z realizacją obowiązku nauki przez osoby nieposiadające zdolności do czynności prawnych lub posiadające ograniczoną zdolność do czynności prawnych, które nie ukończyły 18. roku życia, z rozwojem ich indywidualnych umiejętności lub w razie konieczności zapewnienia tym osobom opieki w sytuacji, o której mowa w lit. d;

4) osobom przebywającym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, którym nie nadano numeru PESEL, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli okoliczności uniemożliwiają lub znacznie utrudniają nadanie numeru PESEL, a wydanie paszportu tymczasowego jest niezbędne ze względu na ochronę istotnych praw i interesów osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy.

2. Organ paszportowy może żądać przedłożenia dokumentów potwierdzających wystąpienie okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach paszport tymczasowy może być wydany osobie, która posiada paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy.

Art. 49. 1. Paszport dyplomatyczny wydaje się:

- 1) Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałkowi i wicemarszałkom Sejmu;
- 3) Marszałkowi i wicemarszałkom Senatu;
- 4) Prezesowi i wiceprezesom Rady Ministrów;
- 5) ministrom, sekretarzom i podsekretarzom stanu;
- 6) posłom i senatorom;
- 7) posłom do Parlamentu Europejskiego wybranym w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Prezesowi, Wiceprezesowi i sędziom Trybunału Konstytucyjnego;
- 9) Pierwszemu Prezesowi i Prezesom Sądu Najwyższego;
- 10) Prezesowi i wiceprezesom Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 11) Prokuratorowi Generalnemu, Prokuratorowi Krajowemu i pozostałym zastępcom Prokuratora Generalnego;
- 12) Szefowi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Szefowi Biura Bezpieczeństwa Narodowego;
- 14) ambasadorowi – specjalnemu przedstawicielowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) sekretarzom i podsekretarzom stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 16) małżonkom osób, o których mowa w pkt 1–5 i 8–10, jeżeli towarzyszą im w podróży służbowej poza granicami kraju;
- 17) osobom wykonującym zadania służby zagranicznej, które posiadają stopień dyplomatyczny;

- 18) osobom zajmującym stanowiska lub pełniącym funkcje:
- a) związane z przywilejami i immunitetami dyplomatycznymi na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub zwyczajów międzynarodowych,
  - b) w wyniku skierowania do pracy w organizacjach międzynarodowych, na wniosek organu kierującego;
- 19) członkom rodziny, w rozumieniu art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003), osób, o których mowa w pkt 17, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i przesiedlają się z nimi za granicę.
2. Członkowie rodzin osób, o których mowa w ust. 1 pkt 17, nieprzesiedlający się za granicę, są uprawnieni do otrzymania paszportu dyplomatycznego w celu odwiedzin tych osób.
3. Prawo do otrzymania paszportu dyplomatycznego mają byli Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej, byli Prezesi Rady Ministrów oraz byli Ministrowie Spraw Zagranicznych, którzy zostali powołani do pełnienia tych funkcji, poczynając od dnia 24 sierpnia 1989 r.
4. Na wniosek Komendanta Służby Ochrony Państwa paszport dyplomatyczny wydaje się funkcjonariuszom Służby Ochrony Państwa w związku z realizacją zadań służbowych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Paszport dyplomatyczny może być wydany osobie, która posiada paszport, paszport tymczasowy lub paszport służbowy.
- Art. 50.** 1. Paszport służbowy wydaje się członkom służby zagranicznej nieposiadającym stopnia dyplomatycznego oraz innym osobom skierowanym do wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej.
2. Paszport służbowy wydaje się członkom rodziny, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i przesiedlają się z nimi za granicę.
3. Paszport służbowy może być wydany członkom rodzin osób, o których mowa w ust. 1, nieprzesiedlającym się za granicę, w celu odwiedzin tych osób.
4. Paszport służbowy może być wydany osobie, która posiada paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport tymczasowy.

5. Na wniosek kierownika urzędu obsługującego członka Rady Ministrów, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu, paszport służbowy wydaje się pracownikom tych jednostek.

Art. 51. 1. Paszportem dyplomatycznym i paszportem służbowym można się legitymować wyłącznie w trakcie podróży służbowej lub w związku z wykonywaniem czynności służbowych poza granicami kraju.

2. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do osób wymienionych w art. 49 ust. 1 pkt 17–19 i ust. 3 oraz w art. 50 ust. 1 i 2, jeżeli zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, określi w drodze rozporządzenia, sposób i miejsce przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych, uwzględniając zwyczaje międzynarodowe oraz potrzebę szczególnej ochrony paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych przed ich utratą.

Art. 52. W przypadkach uzasadnionych potrzebami służby zagranicznej oraz względami bezpieczeństwa państwa tej samej osobie można wydać drugi paszport dyplomatyczny lub drugi paszport służbowy.

Art. 53. W przypadkach uzasadnionych potrzebą ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą minister właściwy do spraw zagranicznych może podjąć decyzję o wydaniu paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego również obywatelom polskim innym niż wskazani w art. 49 i art. 50.

Art. 54. 1. Organ paszportowy, do którego wpłynął wniosek o wydanie dokumentu paszportowego, odmawia wydania dokumentu paszportowego:

- 1) na wniosek sądu prowadzącego przeciwko osobie ubiegającej się o dokument paszportowy postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne;
- 2) na wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko osobie ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego;
- 3) w przypadku gdy na podstawie przedłożonych dokumentów i dostępnych rejestrów, organ paszportowy nie potwierdził zamieszczanych w dokumencie paszportowym

danych osoby ubiegającej się o dokument paszportowy, wskazanych we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego;

- 4) w przypadku gdy na podstawie przedłożonych dokumentów i dostępnych rejestrów organ paszportowy nie potwierdził obywatelstwa osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego;
- 5) w przypadku gdy wnioskodawca nie wniósł wymaganej opłaty za paszport lub za paszport tymczasowy;
- 6) w przypadku gdy nie została wyrażona zgoda na wydanie dokumentu paszportowego, o której mowa w art. 43 ust. 1, lub nie zostało przedłożone orzeczenie sądu, o którym mowa w art. 43 ust. 5;
- 7) w przypadku niespełnienia warunków do wydania paszportu lub paszportu tymczasowego ze względu na ważny interes państwa, drugiego paszportu, paszportu tymczasowego albo paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego, o których mowa odpowiednio w art. 6 ust. 3 i art. 46–50.

2. Odmowa wydania dokumentu paszportowego następuje w drodze decyzji.

3. Od decyzji o odmowie wydania dokumentu paszportowego wydanej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie przysługuje odwołanie.

Art. 55. W przypadkach, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 i 2, mimo istnienia przesłanek uzasadniających odmowę wydania dokumentu paszportowego, konsul może wydać paszport tymczasowy ze względu na ważny interes osoby ubiegającej się o dokument paszportowy. O wydaniu paszportu tymczasowego konsul informuje organ, który wystąpił z wnioskiem o odmowę wydania dokumentu paszportowego.

Rozdział 5

Odbiór dokumentów paszportowych

Art. 56. 1. Dokument paszportowy odbiera się osobiście w organie paszportowym, w którym został złożony wniosek o jego wydanie.

2. Dokument paszportowy osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych odbiera matka lub ojciec, opiekun prawny lub kurator.

3. Odbiór dokumentu paszportowego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych wymaga obecności tej osoby, z wyjątkiem sytuacji, w której osoba ta:

- 1) nie ukończyła 5. roku życia albo

2) była obecna przy składaniu wniosku.

Art. 57. 1. Tożsamość osoby odbierającej dokument paszportowy organ paszportowy potwierdza na podstawie ważnego dokumentu paszportowego, ważnego dowodu osobistego, innego dokumentu tożsamości lub danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych.

2. Tożsamość osoby odbierającej wydany dla tej osoby paszport, paszport dyplomatyczny i paszport służbowy, można potwierdzić również na podstawie odcisków palców.

Art. 58. Organ paszportowy umożliwia wnioskodawcy sprawdzenie, czy dane osobowe i dane biometryczne zamieszczone w warstwie graficznej i elektronicznej dokumentu paszportowego są zgodne ze stanem faktycznym.

Art. 59. 1. Paszport lub paszport tymczasowy wydany przez konsula, w uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w warunkach szczególnie utrudnionego dojazdu do urzędu konsularnego, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie paszportu i paszportu tymczasowego, może zostać przesłany za pośrednictwem operatora wykonującego usługi pocztowe lub przewozowe w danym kraju, z uwzględnieniem bezpieczeństwa przekazywanego dokumentu.

2. W przypadku uwzględnienia wniosku osoba odbierająca dokument paszportowy jest obowiązana do:

- 1) uprzedniego przekazania do konsula dotychczas posiadanego ważnego dokumentu paszportowego, w miejsce którego został wydany przesyłany dokument paszportowy;
- 2) potwierdzenia odbioru dokumentu paszportowego za pomocą usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji lub u konsula.

3. W przypadku nieuwzględnienia wniosku osoby ubiegającej się o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego, o którym mowa w ust. 1, konsul informuje tę osobę o braku przesłanek uzasadniających odstąpienie od osobistego odbioru tego dokumentu.

Art. 60. Przy odbiorze dokumentu paszportowego przekazuje się dotychczas posiadany dokument paszportowy, który na podstawie ustawy podlega unieważnieniu, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 46 i art. 59 ust. 1.

Art. 61. 1. Odbiór dokumentu paszportowego potwierdza się przez:

- 1) złożenie podpisu w sposób, o którym mowa w art. 32, na formularzu odbioru dokumentu paszportowego, który ma formę dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej;
- 2) potwierdzenie, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 2.

2. Formularz odbioru dokumentu paszportowego zawiera:

- 1) oznaczenie organu wydającego dokument paszportowy;
- 2) serię i numer odbieranego dokumentu paszportowego;
- 3) nazwisko i imię (imiona) oraz serię i numer dokumentu tożsamości osoby odbierającej dokument albo informację o potwierdzeniu tożsamości na podstawie danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych lub odciskiem palca na podstawie art. 57 ust. 2;
- 4) datę odbioru dokumentu paszportowego.

3. W przypadku braku możliwości złożenia podpisu w sposób, o którym mowa w art. 32, podpis składa się na wydruku dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

Rozdział 6

Utrata, uszkodzenie, zgłoszenie nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych, unieważnienie i fizyczne anulowanie dokumentu paszportowego

Art. 62. 1. Posiadacz paszportu lub paszportu tymczasowego zgłasza niezwłocznie do dowolnego wojewody lub konsula fakt utraty lub uszkodzenia paszportu lub paszportu tymczasowego.

2. Posiadacz paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego zgłasza niezwłocznie do ministra właściwego do spraw zagranicznych fakt utraty lub uszkodzenia paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego.

3. Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego posiadacza dokumentu paszportowego nieposiadającego zdolności do czynności prawnych lub posiadającego ograniczoną zdolność do czynności prawnych niezwłocznie dokonuje matka, ojciec, opiekun prawny lub kurator.

Art. 63. 1. Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia paszportu lub paszportu tymczasowego dokonuje się:

- 1) osobiście przed organem paszportowym, na formularzu, w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, który podpisuje się w sposób, o którym mowa w art. 32, a w przypadku braku takiej możliwości podpis składa się na wydruku formularza;
- 2) na piśmie na formularzu utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym lub
- 3) za pomocą usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 4) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem, którego własnoręczność poświadczył notariusz.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) osoba, która po stawieniu się do odprawy granicznej stwierdziła utratę dokumentu paszportowego i dokonała zgłoszenia utraty tego dokumentu Straży Granicznej;
- 2) osoba utraciła dokument paszportowy w wyniku przestępstwa i dokonała zgłoszenia utraty tego dokumentu Policji.

3. Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego dokonuje się:

- 1) osobiście na formularzu, w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, który podpisuje się w sposób, o którym mowa w art. 32, a w przypadku braku takiej możliwości podpis składa się na wydruku formularza lub
- 2) na piśmie na formularzu utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

Art. 64. Tożsamość osoby zgłaszającej utratę lub uszkodzenie dokumentu paszportowego przed organem paszportowym potwierdza się w sposób, o którym mowa w art. 38 ust. 1–4.

Art. 65. Formularz, na którym dokonuje się zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego, zawiera:

- 1) nazwisko i imię (imiona) posiadacza dokumentu paszportowego oraz jego numer PESEL, a w przypadku gdy nie został nadany, datę i miejsce urodzenia;
- 2) nazwisko i imię (imiona) osoby zgłaszającej oraz jej numer PESEL, a w przypadku gdy nie został nadany datę i miejsce urodzenia – w przypadku, o którym mowa w art. 62 ust. 3;
- 3) określenie rodzaju dokumentu paszportowego i okresu, na jaki ten dokument został wydany;
- 4) oświadczenie o prawdziwości danych, o których mowa w pkt 1–3, oraz klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

Art. 66. 1. Osoba, która odnalazła swój dokument paszportowy, zgłoszony wcześniej jako utracony, jest obowiązana niezwłocznie zwrócić ten dokument do dowolnego wojewody lub konsula.

2. Osoba, która odnalazła dokument paszportowy innej osoby, jest obowiązana niezwłocznie przekazać ten dokument do dowolnego wojewody lub konsula.

3. Dokument, o którym mowa w ust. 2, może być przekazany Policji, Straży Granicznej lub innemu organowi administracji publicznej, które przekazują niezwłocznie ten dokument dowolnemu wojewodzie.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1–3, odnaleziony paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy wojewoda lub konsul zwraca do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Art. 67. 1. Osoba, która utraciła obywatelstwo polskie, jest obowiązana niezwłocznie zwrócić posiadane dokumenty paszportowe do dowolnego wojewody lub konsula.

2. Dokument paszportowy osoby zmarłej, przekazuje się do dowolnego wojewody lub konsula, albo do kierownika urzędu stanu cywilnego, sporządzającego akt zgonu tej osoby, który fizycznie anuluje dokument i przekazuje go do dowolnego wojewody.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy należy zwrócić do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Art. 68. 1. W przypadku uprawdopodobnienia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych posiadacza dokumentu paszportowego, w tym danych dotyczących dokumentu

paszportowego, posiadacz dokumentu paszportowego może zgłosić taki fakt osobiście dowolnemu wojewodzie lub konsulowi w celu unieważnienia posiadanego dokumentu paszportowego.

2. Zgłoszenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych dokonuje się na formularzu zawierającym dane, o których mowa w art. 65.

3. Przepisy art. 38 ust. 1–4, art. 62 ust. 3 i art. 63 ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 69. 1. Funkcjonariusz publiczny, uprawniony do legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości na mocy odrębnych przepisów, w przypadku stwierdzenia, że dokument paszportowy okazany przez jego posiadacza figuruje w Systemie Informacyjnym Schengen lub w bazie danych INTERPOL, jest obowiązany zatrzymać ten dokument i przekazać do dowolnego wojewody.

2. Funkcjonariusz Straży Granicznej, w przypadku zgłoszenia się do odprawy granicznej osoby, której dokument paszportowy jest nieważny, dokonuje fizycznego anulowania tego dokumentu i przekazuje go do dowolnego wojewody albo zwraca anulowany dokument dotychczasowemu posiadaczowi tego dokumentu, jeżeli osoba ta wyraża wolę zachowania anulowanego dokumentu.

Art. 70. 1. Dokument paszportowy traci ważność z upływem terminu ważności wskazanym w tym dokumencie.

2. W okresie ważności dokument paszportowy unieważnia się w przypadku:

- 1) zmiany danych zamieszczonych w dokumencie paszportowym, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a–c, f i g;
- 2) odbioru nowego dokumentu paszportowego, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej;
- 3) otrzymania przez konsula dokumentu paszportowego w przypadku, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 1;
- 4) zgłoszenia utraty, uszkodzenia dokumentu paszportowego lub zgłoszenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych posiadacza dokumentu paszportowego;
- 5) przekazania dokumentu paszportowego przez osobę trzecią;
- 6) wniosku obywatela o unieważnienie posiadanego dokumentu paszportowego;
- 7) utraty obywatelstwa polskiego;
- 8) śmierci;

- 9) stwierdzenia przez organ paszportowy wady technicznej lub w przypadku błędnej personalizacji;
- 10) zagubienia dokumentu paszportowego przed dostarczeniem dokumentu do organu paszportowego;
- 11) wniosku o unieważnienie dokumentu paszportowego złożonego przez:
  - a) sąd prowadzący przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzące postępowanie cywilne,
  - b) organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, organ postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego,
  - c) sąd prowadzący postępowanie w sprawie o wykonywanie władzy rodzicielskiej w zakresie unieważnienia dokumentu paszportowego, osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub osoby posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18. roku życia.

3. Minister właściwy do spraw zagranicznych może unieważnić paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy w okresie jego ważności w przypadku utraty przez jego posiadacza prawa do posiadania tego dokumentu.

Art. 71. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 6, zawiera:

- 1) nazwisko i imię (imiona) posiadacza dokumentu paszportowego oraz jego numer PESEL, a w przypadku gdy nie został nadany, datę i miejsce urodzenia;
- 2) nazwisko i imię (imiona) osoby zgłaszającej oraz jej numer PESEL, a w przypadku gdy nie został nadany, datę i miejsce urodzenia – w przypadku, o którym mowa w ust. 3;
- 3) serię i numer dokumentu paszportowego, który ma podlegać unieważnieniu.

2. Wniosek składa się:

- 1) osobiście przed organem paszportowym na piśmie utrwalonym w postaci papierowej;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym lub
- 3) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem, którego własnoręczność poświadczył notariusz.

3. W imieniu posiadacza dokumentu paszportowego, nieposiadającego zdolności do czynności prawnych lub posiadającego ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek składa matka lub ojciec, opiekun prawny lub kurator.

Art. 72. 1. Unieważnienie dokumentu paszportowego w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 1–10 oraz ust. 3, jest czynnością materialno-techniczną.

2. Unieważnienie dokumentu paszportowego w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11, następuje w formie decyzji, od której nie przysługuje odwołanie.

3. Organem właściwym do wydania decyzji w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11, jest wojewoda właściwy dla siedziby organu składającego wniosek.

Art. 73. Organem właściwym do unieważnienia dokumentu paszportowego jest:

- 1) organ paszportowy, który wydał nowy dokument paszportowy w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 2;
- 2) wojewoda i konsul, do którego:
  - a) zgłoszono utratę lub uszkodzenie dokumentu paszportowego, o którym mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1, 2 i 4,
  - b) zgłoszono nieuprawnione wykorzystanie danych osobowych w sposób, o którym mowa w art. 68,
  - c) przekazano dokument paszportowy osoby trzeciej,
  - d) złożono wniosek, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 6;
- 3) organ paszportowy, który wydał decyzję o unieważnieniu dokumentu paszportowego w przypadku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11;
- 4) minister właściwy do spraw zagranicznych – w przypadku paszportów dyplomatycznych i służbowych;
- 5) minister właściwy do spraw informatyzacji – w przypadkach, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 oraz w art. 70 ust. 2 pkt 1 i 7–9;
- 6) organ paszportowy lub minister właściwy do spraw informatyzacji, który jako pierwszy powziął informację o zaistnieniu przyczyny, o której mowa w art. 70 ust. 2 pkt 10.

Art. 74. Unieważnienie dokumentu paszportowego następuje z dniem:

- 1) zgłoszenia utraty, uszkodzenia dokumentu paszportowego lub zgłoszenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych;
- 2) przekazania przez osobę trzecią odnalezionego dokumentu paszportowego innej osoby;
- 3) następującym po upływie 120 dni od dnia dokonania w rejestrze PESEL zmiany danych zawartych w dokumencie paszportowym, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a–c, f i g;
- 4) złożenia wniosku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 6;

- 5) zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 2, 3, 7–9 i ust. 3;
- 6) wydania decyzji, w przypadku, o którym mowa art. 70 ust. 2 pkt 11;
- 7) powzięcia informacji o zaistnieniu przyczyny, o której mowa w art. 70 ust. 2 pkt 10.

Art. 75. 1. Organ paszportowy, który wydał dokument paszportowy, stwierdza nieważność dokumentu paszportowego, jeżeli został wydany z naruszeniem przepisów ustawy.

2. Stwierdzenie nieważności dokumentu paszportowego następuje w drodze decyzji, od której nie przysługuje odwołanie.

Art. 76. 1. Unieważniony dokument paszportowy, dokument paszportowy, który utracił ważność oraz dokument paszportowy, którego nieważność stwierdzono zgodnie z art. 75 i który został przedłożony zgodnie z art. 60, podlega fizycznemu anulowaniu, które polega na uszkodzeniu książeczki paszportowej wraz z jej warstwą elektroniczną.

2. Anulowany dokument paszportowy zwraca się dotychczasowemu posiadaczowi tego dokumentu wyłącznie, jeżeli osoba ta wyraża wolę zachowania anulowanego dokumentu.

Art. 77. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji i ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory dokumentów paszportowych i wzór naklejki personalizacyjnej,
- 2) sposób oznaczania w dokumencie paszportowym informacji o braku podpisów,
- 3) sposób pobierania danych biometrycznych,
- 4) sposób fizycznego anulowania dokumentów paszportowych

– uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności, prawidłowości i bezpieczeństwa wydawania dokumentów paszportowych przy wykorzystaniu danych, o których mowa w ustawie, oraz ich fizycznego anulowania, a także określenia wzorów odrębnie dla każdego rodzaju dokumentu paszportowego, mając na uwadze zapewnienie szerokiej dostępności wzorów dokumentów przy zachowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.

Rozdział 7

Rejestr Dokumentów Paszportowych

Art. 78. 1. Tworzy się Rejestr Dokumentów Paszportowych.

2. Rejestr Dokumentów Paszportowych jest rejestrem centralnym prowadzonym w systemie teleinformatycznym.

3. Utrzymanie i rozwój Rejestru Dokumentów Paszportowych, w celu realizacji zadań określonych w ustawie, zapewnia minister właściwy do spraw informatyzacji, w tym:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do Rejestru Dokumentów Paszportowych;
- 2) zapewnia integralność danych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych;
- 3) zapewnia dostępność systemu teleinformatycznego, w którym Rejestr Dokumentów Paszportowych jest prowadzony, dla podmiotów przetwarzających dane w tym rejestrze;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu teleinformatycznego, w którym Rejestr Dokumentów Paszportowych jest prowadzony;
- 5) określa zasady bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w tym danych osobowych;
- 6) określa zasady zgłaszania naruszenia ochrony danych osobowych;
- 7) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych Rejestru Dokumentów Paszportowych;
- 8) zapewnia poprawność danych przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw zagranicznych uczestniczą w realizacji zadań związanych z rozwojem Rejestru Dokumentów Paszportowych, z wyłączeniem zadań pozostających w wyłącznej właściwości ministra właściwego do spraw informatyzacji.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych zapewnia funkcjonowanie wydzielonej sieci umożliwiającej wojewodom, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych dostęp do Rejestru Dokumentów Paszportowych.

6. Minister właściwy do spraw zagranicznych zapewnia funkcjonowanie wydzielonej sieci umożliwiającej konsulom dostęp do Rejestru Dokumentów Paszportowych.

7. Rejestr Dokumentów Paszportowych jest prowadzony w sposób umożliwiający Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przetwarzanie danych niezbędnych do sporządzania i wydawania dokumentów, o których mowa w art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2020 r. poz. 27 i 2320), zapewniając ochronę informacji niejawnych.

Art. 79. 1. Dane do Rejestru Dokumentów Paszportowych wprowadzają bezpośrednio w czasie rzeczywistym, w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy, organy paszportowe i minister właściwy do spraw informatyzacji oraz minister właściwy do spraw

wewnętrznych w zakresie danych dotyczących serii i numeru dokumentu paszportowego, statusów wniosku i dokumentu paszportowego na etapie personalizacji i wysyłki do organu paszportowego, serii i numerów blankietów książeczek dokumentów paszportowych oraz blankietów naklejek personalizacyjnych do paszportów tymczasowych.

2. W przypadku braku bezpośredniego dostępu do Rejestru Dokumentów Paszportowych organ paszportowy wprowadza wniosek o wydanie dokumentu paszportowego do aplikacji udostępnionej w tym celu przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, wprowadza się do Rejestru Dokumentów Paszportowych niezwłocznie po uzyskaniu bezpośredniego dostępu do tego rejestru.

Art. 80. W celu realizacji ustawowych zadań dostęp do Rejestru Dokumentów Paszportowych posiadają: wojewoda, konsul, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych oraz minister właściwy do spraw informatyzacji.

Art. 81. Minister właściwy do spraw informatyzacji wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾).

Art. 82. 1. W Rejestrze Dokumentów Paszportowych przetwarza się:

- 1) dane zawarte we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, o których mowa w art. 33, oraz dane, o których mowa w art. 38 ust. 5;
- 2) dane biometryczne;
- 3) informacje o stopniu dyplomatycznym, funkcji, stanowisku lub tytule posiadacza paszportu dyplomatycznego;
- 4) dane dotyczące wniosku o wydanie dokumentu paszportowego:
  - a) numer wniosku,
  - b) nazwę organu realizującego wniosek,
  - c) status wniosku oraz datę jego aktualizacji;

---

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

- 5) dane dotyczące dokumentu paszportowego w tym nieważnego, wadliwie spersonalizowanego lub uszkodzonego w procesie personalizacji:
  - a) datę wydania i datę upływu ważności,
  - b) serię i numer,
  - c) nazwę organu wydającego,
  - d) status dokumentu oraz datę jego aktualizacji;
- 6) dane dotyczące wniosku o odmowę wydania i unieważnienie dokumentu paszportowego:
  - a) dane dotyczące tożsamości osoby, której wniosek dotyczy,
  - b) dane dotyczące organu, który wniosek złożył,
  - c) sygnaturę i podstawę prawną wniosku,
  - d) datę wpływu wniosku,
  - e) datę wycofania wniosku przez uprawniony organ;
- 7) informacje o zastosowaniu oraz uchyleniu lub zmianie przez uprawniony organ prawomocnego środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem dokumentu paszportowego lub o tymczasowym zatrzymaniu dokumentu paszportowego przez uprawniony organ:
  - a) dane dotyczące tożsamości osoby, wobec której zastosowano środek zapobiegawczy lub tymczasowe zatrzymanie dokumentu paszportowego,
  - b) dane dotyczące organu, który zastosował środek zapobiegawczy lub zawiadomił o tymczasowym zatrzymaniu dokumentu paszportowego,
  - c) datę wpływu i sygnaturę akt sprawy,
  - d) datę wydania oraz dane dotyczące organu, który uchylił lub zmienił środek zapobiegawczy;
- 8) informacje o decyzji wydanej na podstawie art. 54 ust. 2 i art. 72 ust. 2:
  - a) datę i przyczynę wydania decyzji,
  - b) nazwę organu wydającego decyzję, sygnaturę akt;
- 9) dane dotyczące książeczek paszportowych paszportów tymczasowych oraz naklejek personalizacyjnych utraconych przed spersonalizowaniem lub wybrakowanych w procesie sporządzania:
  - a) serię i numer książeczki paszportowej paszportu tymczasowego,
  - b) serię i numer naklejki personalizacyjnej,

- c) datę i przyczynę utraty książeczki paszportowej paszportu tymczasowego lub naklejki personalizacyjnej,
  - d) datę i przyczynę wybrakowania książeczki paszportowej paszportu tymczasowego lub naklejki personalizacyjnej;
- 10) dane dotyczące dokumentów paszportowych utraconych przed odbiorem przez obywatela:
- a) serię i numer dokumentu paszportowego,
  - b) datę i przyczynę utraty dokumentu paszportowego;
- 11) dane dotyczące książeczek paszportowych wybrakowanych w procesie wydawania:
- a) serię i numer książeczki paszportowej,
  - b) datę i przyczynę wybrakowania książeczki paszportowej w czasie wydawania;
- 12) dane dotyczące utraconych niespersonalizowanych książeczek paszportowych:
- a) serię i numer książeczki paszportowej,
  - b) datę i przyczynę utraty książeczki paszportowej;
- 13) dane dotyczące przekazania informacji do Systemu Informacyjnego Schengen i bazy danych INTERPOL;
- 14) adnotacje urzędowe;
- 15) dane zawarte w centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 617 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464).

2. W Rejestrze Dokumentów Paszportowych gromadzi się dokumenty w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, podpisane podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub podpisem kwalifikowanym oraz odwzorowania cyfrowe dokumentów sporządzonych w postaci papierowej, związane z wnioskami o dokumenty paszportowe oraz dokumentami paszportowymi lub z ograniczeniami prawa do posiadania dokumentu paszportowego, na zasadach i w trybie, określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a–2c ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Art. 83. 1. Danych przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych nie usuwa się, z wyjątkiem danych biometrycznych w postaci odcisków palców.

2. Dane biometryczne w postaci odcisków palców przechowuje się w Rejestrze Dokumentów Paszportowych do czasu przyjęcia spersonalizowanego dokumentu przez organ paszportowy.

3. W przypadku wydania przez organ paszportowy decyzji o odmowie wydania dokumentu paszportowego dane biometryczne w postaci odcisków palców przechowuje się w Rejestrze Dokumentów Paszportowych do czasu wpisania przez organ informacji o odmowie wydania dokumentu paszportowego.

4. Zapisy w dziennikach systemów (logach) są przechowywane przez 5 lat od dnia ich utworzenia.

Art. 84. 1. Dane z Rejestru Dokumentów Paszportowych o zagubionych i skradzionych dokumentach podróży są przekazywane do rejestru PESEL, Systemu Informacyjnego Schengen oraz bazy danych INTERPOL.

2. Z Rejestru Dokumentów Paszportowych do rejestru PESEL są przekazywane dane dotyczące paszportu określone w art. 33 ust. 1 pkt 1 lit. a, b i g, art. 82 ust. 1 pkt 5 lit. a w zakresie upływu daty ważności i lit. b.

3. Z Rejestru Dokumentów Paszportowych do Systemu Informacyjnego Schengen oraz bazy danych INTERPOL są przekazywane dane określone w art. 33 ust. 1 lit. a–c i f oraz w art. 82 ust. 1 pkt 5 ustawy, dotyczące utraconych dokumentów paszportowych oraz dane określone w art. 82 ust. 1 pkt 9 ustawy dotyczące skradzionych blankietów dokumentów paszportowych.

4. Przekazywanie danych między Rejestrem Dokumentów Paszportowych a rejestrem PESEL następuje przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych i odbywa się bezpośrednio w czasie rzeczywistym.

5. Przekazywanie danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych do Systemu Informacyjnego Schengen odbywa się za pośrednictwem Krajowego Systemu Informatycznego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1041).

6. Przekazywanie danych między Rejestrem Dokumentów Paszportowych a bazą danych INTERPOL odbywa się za pośrednictwem interfejsu pozwalającego na automatyczny dostęp do baz INTERPOL z narodowych systemów przetwarzających dane o poszukiwanych przedmiotach lub osobach udostępnionego przez Krajowe Biuro Interpolu w Warszawie lub za pośrednictwem oprogramowania służącego do przeglądania danych.

Art. 85. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia Rejestru Dokumentów Paszportowych,
- 2) sposób przetwarzania danych biometrycznych w zakresie odcisków palców gromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych,
- 3) rodzaj i sposób przekazywania danych do Rejestru Dokumentów Paszportowych przez Straż Graniczną i Policję,
- 4) rodzaje statusów

– uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa danych wprowadzanych do rejestrów za pomocą obsługujących je systemów teleinformatycznych i ich ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem i dostępem, weryfikację przekazywanych danych i zapewnienie właściwego poziomu technicznego systemów służących do przesyłania tych danych, konieczność zachowania danych archiwalnych, a także potrzebę zapewnienia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego możliwości realizacji zadań wynikających z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

Rozdział 8

Udostępnianie danych

Art. 86. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia dane zgromadzone w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, z wyłączeniem danych biometrycznych w postaci odcisków palców:

- 1) Policji,
- 2) Straży Granicznej,
- 3) Biuru Nadzoru Wewnętrznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- 4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 5) Agencji Wywiadu,
- 6) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu,
- 7) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
- 8) prokuraturze,
- 9) sądom,
- 10) Służbie Więziennej,

- 11) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,
- 12) Służbie Wywiadu Wojskowego,
- 13) Żandarmerii Wojskowej,
- 14) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych,
- 15) Służbie Ochrony Państwa,
- 16) dyrektorowi urzędu morskigo,
- 17) Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej,
- 18) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

– w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.

Art. 87. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 86, minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia dostęp do danych zgromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, w trybie teletransmisji danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, po złożeniu jednorazowego wniosku oraz oświadczenia o łącznym spełnieniu przez te podmioty następujących warunków:

- 1) posiadaniu urządzeń umożliwiających odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
- 2) posiadaniu zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych uniemożliwiających wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) wykazaniu, że dostęp w tym trybie jest uzasadniony specyfiką lub zakresem ustawowo określonych zadań.

2. Wniosek zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy:
  - a) nazwę podmiotu,
  - b) adres siedziby podmiotu,
  - c) opcjonalnie adres skrytki ePUAP;
- 2) dane osoby reprezentującej wnioskodawcę:
  - a) imię,
  - b) nazwisko,
  - c) stanowisko,
  - d) numer telefonu,
  - e) adres email;
- 3) dane osoby uprawnionej do kontaktów w sprawach technicznych:
  - a) imię,

- b) nazwisko,
  - c) stanowisko,
  - d) numer telefonu,
  - e) adres email;
- 4) opis specyfiki lub zakresu ustawowo określonych zadań uzasadniających dostęp do Rejestru Dokumentów Paszportowych;
  - 5) oświadczenie o spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 1;
  - 6) datę i podpis osoby reprezentującej wnioskodawcę.

3. Udostępnianie danych w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia udostępniania danych w trybie teletransmisji danych lub cofa dostęp w tym trybie, jeżeli podmioty uprawnione nie spełniają wymogów określonych w ust. 1.

Art. 88. 1. Podmiotom wskazanym w art. 86, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1, minister właściwy do spraw informatyzacji, po złożeniu jednorazowego wniosku oraz wykazaniu, że dostęp w tym trybie jest uzasadniony specyfiką lub zakresem ustawowo określonych zadań, udostępnia usługę umożliwiającą potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego, zawierającego określony zakres danych, która polega na porównaniu określonego zakresu danych wpisanych przez podmiot korzystający z usługi.

2. Porównaniu podlegają następujące dane:

- 1) imię (imiona);
- 2) nazwisko;
- 3) numer PESEL;
- 4) seria i numer dokumentu paszportowego;
- 5) data wydania dokumentu paszportowego;
- 6) termin ważności dokumentu paszportowego.

3. Wynikiem porównania danych jest potwierdzenie zgodności przekazanych danych albo raport niezgodności danych.

4. Dostęp do usługi nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

5. Wniosek o dostęp do usługi zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy:
  - a) nazwę podmiotu,

- b) adres siedziby podmiotu,
  - c) opcjonalnie adres skrytki ePUAP;
- 2) dane osoby reprezentującej wnioskodawcę:
- a) imię,
  - b) nazwisko,
  - c) stanowisko,
  - d) numer telefonu,
  - e) adres email;
- 3) dane osoby uprawnionej do kontaktów w sprawach technicznych:
- a) imię,
  - b) nazwisko,
  - c) stanowisko,
  - d) numer telefonu,
  - e) adres email;
- 4) opis specyfiki lub zakresu ustawowo określonych zadań uzasadniających dostęp do usługi;
- 5) oświadczenie o spełnieniu warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1;
- 6) datę i podpis osoby reprezentującej wnioskodawcę.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia dostępu do usługi lub cofa dostęp do usługi, jeżeli podmioty nie spełniają wymogów określonych w art. 87 ust. 1.

7. Dostęp do usługi jest nieodpłatny.

Art. 89. 1. Podmiotom innym niż wskazane w art. 86, po wykazaniu interesu faktycznego oraz spełnieniu warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1, minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia usługę umożliwiającą potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego, zawierającego określony zakres danych, która polega na porównaniu określonego zakresu danych wpisanych przez podmiot korzystający z usługi.

2. Porównaniu podlegają następujące dane:

- 1) imię (imiona);
- 2) nazwisko;
- 3) numer PESEL;
- 4) seria i numer dokumentu paszportowego;

- 5) data wydania dokumentu paszportowego;
- 6) termin ważności dokumentu paszportowego.

3. Wynikiem porównania danych jest potwierdzenie zgodności przekazanych danych albo raport niezgodności danych.

4. Dostęp do usługi odbywa się na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw informatyzacji wydanej na jednorazowy wniosek.

5. Wniosek o dostęp do usługi zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy:
  - a) nazwę podmiotu,
  - b) adres siedziby podmiotu,
  - c) opcjonalnie adres skrytki ePUAP;
- 2) dane osoby reprezentującej wnioskodawcę:
  - a) imię,
  - b) nazwisko,
  - c) stanowisko,
  - d) numer telefonu,
  - e) adres email;
- 3) dane osoby uprawnionej do kontaktów w sprawach technicznych:
  - a) imię,
  - b) nazwisko,
  - c) stanowisko,
  - d) numer telefonu,
  - e) adres email;
- 4) uzasadnienie istnienia interesu faktycznego w dostępie do usługi;
- 5) oświadczenie o spełnieniu warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1;
- 6) datę i podpis osoby reprezentującej wnioskodawcę.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia dostępu do usługi albo cofa dostęp do usługi, jeżeli podmioty nie spełniają wymogów określonych w art. 87 ust. 1 lub nie wykażą interesu faktycznego w dostępie do tej usługi.

7. Dostęp do usługi jest odpłatny.

Art. 90. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz sposób i terminy wnoszenia opłaty za dostęp do usługi, o której mowa w art. 89 ust. 1, uwzględniając koszty funkcjonowania usługi.

2. Opłata za każdorazowe skorzystanie z usługi nie może być wyższa niż 0,5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 91. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji może przeprowadzać kontrole podmiotów wymienionych w art. 86 i art. 89 ust. 1 w zakresie spełniania przez te podmioty wymogów określonych w art. 87 ust. 1.

2. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie podmiotu kontrolowanego oraz w miejscach i czasie wykonywania jego zadań, a jeżeli wymaga tego dobro kontroli – również w dniach wolnych od pracy i poza godzinami pracy.

3. Kontrolę przeprowadza upoważniony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji pracownik urzędu obsługującego tego ministra lub pracownik podmiotu podległego lub nadzorowanego przez ministra na podstawie imiennego upoważnienia oraz legitymacji służbowej lub dowodu osobistego.

4. Kontrolujący może żądać od podmiotu kontrolowanego:

- 1) okazania dokumentów potwierdzających uprawnienie do przetwarzania danych, które przekazał w celu weryfikacji;
- 2) okazania urządzeń służących do teletransmisji danych;
- 3) zapewnienia warunków i środków niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodnego dostępu do pomieszczeń.

5. Podmiot kontrolowany w zakresie spełnienia warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1, jest obowiązany udostępnić dokumenty i urządzenia, o których mowa w ust. 4, oraz zapewnić warunki i środki niezbędne do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodny dostęp do pomieszczeń.

Art. 92. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 91, wzór upoważnienia do przeprowadzania kontroli oraz wzór protokołu kontroli, mając na względzie konieczność wykazania przez podmioty uprawnione do udostępniania danych odpowiedniego poziomu zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych oraz sprawność przeprowadzania kontroli.

Art. 93. 1. Dane jednostkowe dotyczące dokumentu lub jego posiadacza, z wyłączeniem danych biometrycznych w postaci odcisków palców, organ paszportowy udostępnia na jednorazowy wniosek podmiotów, o których mowa w art. 86, złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, lub złożony na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

2. Przez dane jednostkowe rozumie się dane dotyczące jednego dokumentu paszportowego lub dane dotyczące jednej osoby.

Art. 94. 1. Organy paszportowe udostępniają dokumentację związaną z wydawaniem dokumentów paszportowych.

2. Dokumentację udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony przez osobę, której ta dokumentacja dotyczy, albo przez podmiot, o którym mowa w art. 86, jeżeli uzyskanie tej dokumentacji jest uzasadnione zakresem wykonywanych zadań określonych w ustawach szczególnych.

3. Dokumentację udostępnia się w formie kopii dokumentu w postaci papierowej lub wydruku odwzorowania cyfrowego z Rejestru Dokumentów Paszportowych lub kopii dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej.

4. Dokumentację paszportową udostępnia się nieodpłatnie.

Art. 95. 1. Organy paszportowe na wniosek osoby, której dane dotyczą, złożony osobiście przed organem paszportowym, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, lub złożony na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, wydają informację zawierającą pełny odpis danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, z wyłączeniem danych biometrycznych w postaci odcisków palców.

2. Informację sporządza się, w zależności od żądania wnioskodawcy, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, lub na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

3. Informacja może mieć formę wydruku z Rejestru Dokumentów Paszportowych.

4. Osobie, której dane są przetwarzane w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, umożliwia się wgląd do rejestru przy użyciu usługi udostępnionej przez ministra właściwego

do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 96. 1. Każdy może uzyskać informację o ważności dokumentu paszportowego, przy użyciu usługi udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, pod warunkiem wskazania serii i numeru sprawdzanego dokumentu paszportowego.

2. Dostęp do usługi jest rejestrowany i nieodpłatny.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 97. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893) w art. 12a w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) rejestru PESEL, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego oraz Rejestru Dokumentów Paszportowych;”.

Art. 98. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 617 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) w art. 23 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, innych niż wymienione w ust. 1, wojewoda i konsul mogą wydać paszport tymczasowy.”.

Art. 99. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, 1000, 1641 i 1978) w art. 17 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Organy paszportowe mogą weryfikować dane, o których mowa w art. 8 pkt 1–9 oraz 12 i 13, w rejestrze stanu cywilnego, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 709 i 1978).”.

Art. 100. W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 158) w art. 6 w ust. 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) Rejestru Dokumentów Paszportowych;”.

Art. 101. W ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 709 i 1978) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W celu realizacji zadań określonych w ustawie kierownik urzędu stanu cywilnego, zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego, konsul, wojewoda, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw informatyzacji posiadają dostęp do rejestru stanu cywilnego.”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W celu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, 1000, 1641 i 1978) oraz w ustawie z dnia ..... . o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ...) konsul, wojewoda, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw zagranicznych posiadają dostęp do rejestru stanu cywilnego.”;

2) w art. 76 uchyla się ust. 2;

3) w art. 83 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. O wydanie przez konsula zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, może wystąpić obywatel polski, który przedkłada dokumenty wymienione w ust. 2.”;

4) w art. 125:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przechowuje księgę stanu cywilnego prowadzoną na podstawie przepisów dotychczasowych, dokonuje przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego w przypadku złożenia wniosku o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego lub o wydanie zaświadczeń, o których mowa w niniejszej ustawie, albo w przypadku dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, dla której akt stanu cywilnego jest niezbędny, albo w przypadku gdy akt stanu cywilnego jest niezbędny dla dokonania czynności przez organ paszportowy.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, do której jest niezbędny akt stanu cywilnego, albo w przypadku gdy akt stanu cywilnego jest niezbędny dla dokonania czynności przez organ paszportowy,

przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego dokonuje się niezwłocznie.”.

Art. 102. W ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2021 r. poz. 823) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 34 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wydaje paszporty i paszporty tymczasowe, unieważnia je, stwierdza ich nieważność oraz odmawia ich wydania;”;

2) art. 116 otrzymuje brzmienie:

„Art. 116. Do pobierania obniżonych opłat konsularnych za wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego oraz zwolnień z opłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia ... r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz.).”.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 103. 1. Z dniem 28 marca 2022 r. likwiduje się prowadzone na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych ewidencje wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych oraz centralną ewidencję wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

2. Dane zgromadzone w centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych przekazuje się do Rejestru Dokumentów Paszportowych.

3. Zapisy w dziennikach ewidencji, o której mowa w ust. 1, są przechowywane przez 2 lata od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 104. Dokumenty paszportowe wydane przed dniem 28 marca 2022 r. zachowują ważność do upływu terminów w nich określonych.

Art. 105. 1. Do spraw związanych z udostępnianiem dokumentacji utrwalonej w postaci papierowej związanej z dokumentami paszportowymi, zgromadzonej w organach paszportowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, udostępnia się także ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, wojewodzie,

konsulowi, jeżeli dostęp do danych w niej zawartych jest uzasadniony zakresem wykonywanych zadań ustawowych. Udostępnienie dokumentacji następuje na wniosek.

Art. 106. Orzeczenia w sprawie zawieszenia lub ograniczenia władzy rodzicielskiej wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, które nie zawierają postanowienia w zakresie, o którym mowa w art. 43 ust. 2 pkt 1, mogą być przedkładane w związku z ubieganiem się o wydanie dokumentu paszportowego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18. roku życia.

Art. 107. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się na podstawie przepisów niniejszej ustawy, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11, które prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 108. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa w części ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie zwiększonych kosztów utrzymania systemu teleinformatycznego obsługującego prowadzenie Rejestru Dokumentów Paszportowych i oprogramowania współpracującego, będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, wynosi 53,664 mln zł, z tego:

- 1) w 2022 r. – 4,128 mln zł;
- 2) w 2023 r. – 5,504 mln zł;
- 3) w 2024 r. – 5,504 mln zł;
- 4) w 2025 r. – 5,504 mln zł;
- 5) w 2026 r. – 5,504 mln zł;
- 6) w 2027 r. – 5,504 mln zł;
- 7) w 2028 r. – 5,504 mln zł;
- 8) w 2029 r. – 5,504 mln zł;
- 9) w 2030 r. – 5,504 mln zł;
- 10) w 2031 r. – 5,504 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału, a w przypadku IV kwartału – według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków, o których mowa w ust. 1, po trzech kwartałach wyniesie łącznie więcej niż 75% limitu przewidzianego na ten rok, wielkość

wydatków w IV kwartale obniża się o kwotę przekroczenia, określając zakres ograniczeń dla poszczególnych zadań realizowanych na podstawie niniejszej ustawy.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

Art. 109. Traci moc ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 617 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464).

Art. 110. Ustawa wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 30 ust. 3 i art. 31 ust. 3, które wchodzi w życie z dniem 30 września 2022 r.;
- 2) art. 98, który wchodzi w życie z dniem 21 marca 2022 r.

UZASADNIENIE

1. Bieżące regulacje prawne w zakresie realizacji spraw paszportowych oraz cel projektowanej ustawy

Obecna ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 617 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) została uchwalona w związku z wynikającą z regulacji unijnych koniecznością wprowadzenia do polskich paszportów danych biometrycznych, tj. wizerunku twarzy i odcisków palców. Realizacji przedmiotowego obowiązku towarzyszyła również budowa systemu teleinformatycznego dedykowanego obsłudze spraw paszportowych.

Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych była wielokrotnie nowelizowana, a kolejne nowelizacje niosły za sobą szereg ważnych i oczekiwanych społecznie zmian, które z jednej strony zmierzały do:

- maksymalnego odformalizowania i usprawnienia procedur towarzyszących ubieganiu się o wydanie dokumentu paszportowego oraz przerzucenia obowiązku potwierdzenia pewnych danych obywatela na organ realizujący sprawę paszportową,
- zwiększenia dostępności do dokumentów paszportowych i komfortu osób podczas składania wniosku i odbioru paszportu

– z drugiej zaś, miały na celu podnoszenie bezpieczeństwa wydawanych dokumentów, a tym samym poczucia bezpieczeństwa osób, dla których paszporty są wydawane.

Mimo wprowadzenia szeregu zmian w sferze szeroko rozumianych „ułatwień dla obywatela”, na gruncie obowiązujących przepisów nie udało się sprostać wszystkim oczekiwaniom społecznym wynikającym ze zmieniających się uwarunkowań społeczno-prawnych. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat znacznym zmianom uległ proces migracji obywateli, który obecnie często nie jest związany ze zmianą miejsca stałego zamieszkania, ale wynika z potrzeb turystycznych i realizacji obowiązków zawodowych obywateli polskich.

Wreszcie istotnym zmianom uległo podejście w relacjach administracja – obywatel, które obecnie skupia się na dążeniu do maksymalnego uproszczenia procedur administracyjnych i ich informatyzacji. Obywatele jako konsumenci usług publicznych oczekują sprawnej, nowoczesnej i szybkiej obsługi, maksymalnego uproszczenia

procedur administracyjnych, a także uwzględnienia indywidualnych potrzeb każdego z nich.

Mając na względzie powyższe okoliczności, w tym potrzebę realizacji oczekiwań społecznych w zakresie dostępności do dokumentów paszportowych, a także potrzebę wzmocnienia bezpieczeństwa wydawanych dokumentów paszportowych jest konieczne dokonanie zasadniczych zmian w systemie wydawania dokumentów paszportowych, które usprawnią i uproszą proces ubiegania się o dokument paszportowy oraz zwiększą jego bezpieczeństwo. Jednocześnie wyżej wymienione cele winny być realizowane z wykorzystaniem nowoczesnych sposobów komunikacji i nowych technologii informatycznych usprawniających procesy administracyjne. Tym samym stało się konieczne opracowanie aktu prawnego na nowo określającego zasady realizacji spraw paszportowych, tak aby wdrożone regulacje prawne oraz uwarunkowania informatyczne i społeczne były ze sobą koherentne.

2. Zasadnicze przyczyny i ogólny zakres projektowanych zmian oraz różnice w tym zakresie między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Bezpośrednim i kluczowym powodem konieczności uregulowania na nowo sposobu realizacji spraw paszportowych obywateli polskich, jest budowa nowego Rejestru Dokumentów Paszportowych realizowana w ramach projektu „Rozwój Systemu Rejestrów Państwowych” (Działanie 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych” w ramach 2 osi priorytetowej „E-administracja i otwarty rząd” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020).

Projekt „Rozwój Systemu Rejestrów Państwowych” (dalej: projekt RSRP) jest projektem o strategicznym znaczeniu dla państwa, zakładającym budowę nowych, modernizację istniejących oraz określenie standardów inkorporowania przyszłych rejestrów państwowych. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby obywateli i przedsiębiorców w obszarze rejestrów państwowych. Dzięki efektom projektu nastąpi poszerzenie zakresu spraw, które obywatele będą mogli zrealizować drogą elektroniczną bez względu na miejsce inicjowania danej sprawy. Projekt RSRP zakłada stworzenie lub modyfikację e-usług bazujących na obecnym Systemie Rejestrów Państwowych (dalej: SRP). SRP jest rozwiązaniem organizacyjno-technicznym wykorzystywanym do prowadzenia rejestrów publicznych. System ten połączył najważniejsze polskie rejestry (w tym m.in. rejestr PESEL, Rejestr Dowodów

Osobistych, rejestr stanu cywilnego czy Rejestr Danych Kontaktowych), dzięki czemu możliwa jest prostsza i szybsza realizacja wielu spraw obywateli polskich związanych z szeroko rozumianą administracją.

W ramach projektu RSRP przewidziano także modernizację i optymalizację funkcjonujących obecnie elementów SRP w celu optymalizacji kosztów utrzymania, umożliwienia dołączania kolejnych rejestrów oraz zapewnienia ich wyższej wydajności, użyteczności, skalowalności i interoperacyjności. Projektowane zmiany mają również podnieść poziom bezpieczeństwa systemu i danych w nim przechowywanych oraz usprawnić proces raportowania.

Zgodnie z podstawowymi założeniami, w ramach projektu RSRP, zostały oraz zostaną zbudowane nowe rejestry państwowe:

- 1) Rejestr Dokumentów Paszportowych,
- 2) Rejestr Danych Kontaktowych,

a także zostaną zmodernizowane już funkcjonujące rejestry, tj.:

- 1) Rejestr PESEL,
- 2) Rejestr Dowodów Osobistych,
- 3) Rejestr Stanu Cywilnego.

Jednym z kluczowych założeń projektu RSRP jest stworzenie Rejestru Dokumentów Paszportowych, który będzie funkcjonował w ramach SRP. Potrzeba włączenia rejestru dotyczącego dokumentów paszportowych do SRP, jest podyktowana tym, że dokumenty paszportowe są jednym z dwóch kluczowych rodzajów dokumentów (obok dowodów osobistych), potwierdzających tożsamość oraz obywatelstwo ich posiadaczy i uprawniających do przekraczania granic państw. Dokumenty te mają zasadnicze znaczenie dla szeroko rozumianego bezpieczeństwa obywateli i pewności obrotu prawnego, a co za tym idzie dane o tych dokumentach, a także służące do ich wydawania powinny być pewne, jednoznaczne i tożsame z danymi w pozostałych rejestrach wchodzących w skład SRP.

W aktualnym stanie faktycznym i prawnym realizację procesów związanych z obsługą dokumentów paszportowych dla obywateli wspiera system teleinformatyczny – Paszportowy System Informacyjny (dalej: PSI), który składa się z dwóch

podstawowych podsystemów: Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych (dalej: CEWiUDP) oraz Paszportowego Systemu Obsługi Obywatela (dalej: PS2O). PSI zawiera ponadto repozytorium produkcyjne oraz urządzenia techniki informatycznej służące do przetwarzania i teletransmisji danych zapewniającą ich poufność, integralność, dostępność, autentyczność, rozliczalność dokonywanych na nich operacji oraz służącą do personalizacji dokumentów.

W aktualnym stanie faktycznym i prawnym CEWiUDP odpowiada za realizację funkcji centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych zdefiniowanych w przepisach ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych, w tym w zakresie gromadzenia danych o dokumentach paszportowych, ich posiadaczach oraz zarządzania obiegiem informacji i uwierzytelnianiem użytkowników instytucjonalnych w PSI.

PS2O odpowiada natomiast za realizację funkcji ewidencji paszportowych prowadzonych przez organy paszportowe (tj. ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodę i konsula), zdefiniowanych w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych. System ten składa się z lokalnej bazy danych oraz aplikacji obsługi obywatela, przystosowanych do obsługi wniosków o wydanie dokumentów paszportowych, wraz z oprzyrządowaniem do pobierania danych biometrycznych oraz weryfikacji poprawności danych w spersonalizowanym mikroprocesorze (sprawdzanie danych w momencie osobistego odbioru dokumentu).

Funkcjonujący aktualnie system paszportowy zakłada zatem istnienie dwóch odrębnych rodzajów ewidencji paszportowych (tj. ewidencji centralnej – CEWiUDP oraz ewidencji paszportowych – lokalnych, niezależnych i odrębnych dla każdego organu paszportowego), prowadzonych w systemie teleinformatycznym. Dualizm ten wiąże się z koniecznością niezwłocznego przekazywania przez organy paszportowe, w formie elektronicznej, za pośrednictwem ewidencji paszportowych do CEWiUDP, danych z ewidencji paszportowych dotyczących poszczególnych etapów realizacji sprawy paszportowej, w tym m.in. dotyczących: rozpatrzenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, wydania decyzji o odmowie wydania dokumentu paszportowego lub wydania decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego.

Opisana powyżej, zdecentralizowana architektura PSI, która zakłada istnienie obok CEWiUDP „lokalnych” ewidencji paszportowych, wiąże się nie tylko z dublowaniem danych gromadzonych w tych ewidencjach, ale także generuje koszty związane z ich utrzymaniem, uniemożliwia udostępnienie wydajnych usług dla obywatela, jak również uniemożliwia włączenie tego systemu do SRP, co jest sprzeczne z założeniami Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (dalej: PZIP).

Unormowana projektowanym aktem prawnym budowa nowego scentralizowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych, który zastąpi w całości PSI, nie tylko stworzy możliwość uproszczenia procesu realizacji spraw paszportowych obywateli polskich, ale także udostępnienia nowych, wydajnych usług dla obywatela. Dla zapewnienia referencyjności nowo budowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych przepisy projektowanego aktu zakładają również przeprowadzenie procesu migracji danych z PSI.

Dzięki budowie Rejestru Dokumentów Paszportowych możliwe będzie uruchomienie e-usług dla obywateli, w tym m.in. umożliwienie weryfikacji ważności paszportu, weryfikacji poprawności danych zgromadzonych w rejestrze paszportowym, a także, dzięki funkcjonalnościom Rejestru Danych Kontaktowych, zapewnienie bezpośredniego i bieżącego informowania obywateli o gotowości paszportu do odbioru oraz o zmianie statusu paszportu (np. obywatel otrzyma informację, że jego paszport utracił/lub utraci ważność). Możliwe stanie się natychmiastowe zgłoszenie utraty paszportu, zwiększając szerokokorozumiane bezpieczeństwo osoby, dla której został wydany utracony paszport.

Dodatkowo w wyniku budowy Rejestru Dokumentów Paszportowych modyfikacji ulegną działające obecnie usługi tradycyjne, w tym m.in. związane z procesem wnioskowania o wydanie dokumentu paszportowego czy też z odbiorem przez obywatela tego dokumentu.

Dotychczasowy proces wnioskowania o wydanie paszportu, a zwłaszcza wymóg wypełnienia przez obywatela i złożenia w organie paszportowym papierowego wniosku o wydanie dokumentu paszportowego zostanie zastąpiony zautomatyzowanym procesem sporządzania wniosku o wydanie dokumentu paszportowego w postaci dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej wypełnianego wstępnie przez organ paszportowy na podstawie

danych podanych przez wnioskodawcę oraz danych zawartych w rejestrach państwowych (Rejestrze Dokumentów Paszportowych/rejestrze PESEL). Obywatel ubiegający się o wydanie dokumentu paszportowego w standardowej sytuacji będzie zobligowany jedynie do okazania organowi paszportowemu aktualnego dokumentu tożsamości (podania numeru PESEL), przedłożenia zdjęcia spełniającego wymogi biometrii, a w przypadku osób powyżej 12. roku życia złożenia w organie paszportowym danych biometrycznych w postaci odcisków palców. Po wygenerowaniu wniosku przez organ paszportowy i potwierdzeniu przez obywatela poprawności zawartych w nim danych, obywatel złoży jedynie podpis na dedykowanym do tego celu urządzeniu umożliwiającym odwzorowanie pisma własnoręcznego. Przyjęcie tego typu rozwiązania pozwoli w zdecydowanej większości standardowych przypadków, skrócić proces wnioskowania o dokument, wyeliminować zbędne czynności zarówno po stronie obywatela jak i organu paszportowego, a tym samym zoptymalizować cały proces realizacji sprawy paszportowej.

Kolejna, kluczowa z punktu widzenia obywatela, modyfikacja funkcjonującego obecnie sposobu realizacji spraw paszportowych przewiduje złagodzenie przepisów dotyczących wymogu bezwzględneho legitymowania się ważnym paszportem lub dowodem osobistym przez osoby zamieszkujące w Rzeczypospolitej Polskiej i ubiegające się o dokument paszportowy przed wojewodą. Jednocześnie taki wymóg nie dotyczy obecnie obywateli zamieszkujących poza granicami kraju, ponieważ nie mają oni obowiązku posiadania dowodu osobistego. Powyższe rodzi problemy dla obywateli w sytuacji, gdy dowód osobisty zostanie utracony, a nowy nie został jeszcze wydany. RDP umożliwi organom paszportowym porównywanie danych i potwierdzanie tożsamości i obywatelstwa w oparciu o rejestry państwowe. Z tego względu będzie możliwe odejście od rygorystycznego żądania legitymowania się dowodem osobistym przy składaniu wniosku o paszport. Konieczność przedkładania dodatkowych dokumentów przez obywateli zostanie ograniczona jedynie do przypadków, gdy zaistnieje poważna wątpliwość co do tożsamości lub obywatelstwa osoby. Dotyczy to np. sytuacji, gdy osoba występuje o dokument po raz pierwszy i nie ma jej danych w żadnych rejestrach, a także gdy przez długi czas nie posiadała żadnego polskiego dokumentu tożsamości.

Ponadto przy odbiorze paszportu, w miejsce bezwzględneho wymogu potwierdzenia tożsamości wyłącznie w oparciu o ważny dokument tożsamości, zaproponowano

również możliwość potwierdzania tożsamości osoby na podstawie odcisku palca, przez porównanie odcisku osoby odbierającej z odciskiem zapisanym w odbieranym paszporcie.

Zaproponowane w niniejszym projekcie zmiany dotychczasowych rozwiązań dotyczących realizacji spraw paszportowych, oprócz kwestii związanych bezpośrednio z budową nowego rejestru paszportowego, mają również na celu zwiększenie dostępności obywateli do dokumentów paszportowych, zwłaszcza w sytuacjach szczególnych, wyeliminowanie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne, zarówno po stronie osób ubiegających się o wydanie dokumentu paszportowego, jak i organów paszportowych realizujących te sprawy, uproszczenie procedur towarzyszących ich realizacji, a także ograniczenie zbędnych obwarowań towarzyszących ubieganiu się o wydanie dokumentu paszportowego.

Podstawowe zmiany w tym zakresie dotyczą m.in. usystematyzowania i uproszczenia przepisów określających zasady naliczania opłat za wydanie dokumentów paszportowych, dostosowanie do aktualnych potrzeb obywateli przepisów związanych z wydawaniem paszportów tymczasowych czy też zmiany zasad wydawania drugiego paszportu.

Zmiany w wyżej wymienionych aspektach zostaną omówione w części poświęconej szczegółowym rozwiązaniom projektowanej ustawy.

3. Szczegółowy zakres projektowanych zmian

Rozdział 1

Art. 1.

W art. 1 określono zakres przedmiotowy ustawy, wskazując, że określa ona osoby uprawnione do posiadania dokumentów paszportowych, rodzaje, formę i okresy ważności dokumentów paszportowych, zakres danych zawartych w dokumentach paszportowych, zasady wydawania dokumentów paszportowych, zasady odbioru dokumentów paszportowych, zasady odmowy wydawania, unieważniania i stwierdzenia nieważności dokumentów paszportowych, zasady postępowania w sprawach utraty, uszkodzenia i fizycznego anulowania dokumentów paszportowych oraz nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych, zakres danych gromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych oraz zasady prowadzenia tego rejestru, zasady

udostępniania danych gromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych i dokumentacji związanej z dokumentami paszportowymi, a także kompetencje ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw informatyzacji, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodów oraz konsulów Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie spraw określonych w ustawie.

Art. 2.

W art. 2 zawarto słownik określeń ustawowych, w którym – oprócz pojęć używanych w dotychczasowej ustawie – wprowadzono także nowe definicje dotyczące m.in.: blankietu dokumentu paszportowego, naklejki personalizacyjnej, daty wydania dokumentu paszportowego, odbioru dokumentu paszportowego, personalizacji dokumentu paszportowego, posiadacza, wnioskodawcy, wydania dokumentu paszportowego, czy też uszkodzenia dokumentu paszportowego, których brak w dotychczas obowiązujących przepisach powodował liczne wątpliwości interpretacyjne i językowe zarówno po stronie organów paszportowych, innych organów, jak i osób ubiegających się o wydanie i korzystających z już wydanych dokumentów paszportowych. Wprowadzenie nowych pojęć ustawowych pozwoli rozwiązać dotychczasowe wątpliwości i sprawi, iż czynności związane z procesem realizacji spraw paszportowych będą bardziej czytelne i oczywiste dla wszystkich podmiotów biorących udział w tym procesie.

Art. 3.

W art. 3, analogicznie do dotychczasowych rozwiązań, wskazano na podstawowe funkcje dokumentu paszportowego, którymi są: uprawnienie do przekraczania granicy oraz potwierdzenie obywatelstwa polskiego i tożsamości osoby wskazanej w dokumencie.

Art. 4.

W art. 4, analogicznie do dotychczasowych rozwiązań, wskazano, iż dokumenty paszportowe stanowią własność Rzeczypospolitej Polskiej, co ma podkreślić rangę tych dokumentów, a także zwiększyć stopień dbałości o te dokumenty przez ich posiadaczy. Jednocześnie przedmiotowy przepis stanowi podstawę do zwrotu dokumentów paszportowych przez ich dotychczasowych posiadaczy organom paszportowym po upływie okresu ich ważności, w celu wyeliminowania możliwości wykorzystania blankietów dokumentów w innych celach niż te, dla których dokumenty były wydane.

Art. 5.

W art. 5 wskazano, iż prawo do posiadania dokumentu paszportowego przysługuje każdemu obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej, jak również sformułowano zasadę, że obywatel polski może posiadać jeden ważny dokument paszportowy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Przypadki, w których obywatel polski może jednocześnie dysponować dwoma dokumentami paszportowymi, zostały enumeratywnie wymienione w przepisach ustawy: dopuszczono m.in. możliwość wydania drugiego paszportu (w sytuacjach szczególnych, uzasadnionych np. względami ochrony życia i zdrowia tej osoby, czy też trudnościami w prowadzeniu przez nią działalności humanitarnej lub zawodowej) oraz możliwość wydania paszportu tymczasowego osobie, która posiada już paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych (zwany dalej: paszportem służbowym), ale z uwagi na sytuacje losowe nie może się nim czasowo posługiwać, a jednocześnie potrzebuje skorzystać z dokumentu podróży.

W przepisie zawarto również postanowienie, iż pozbawienie lub ograniczenie prawa do posiadania dokumentu paszportowego może nastąpić wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie oraz na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534 i 1023). Wskazane w projekcie ustawy przypadki, w których prawo obywatela do posiadania dokumentu paszportowego może zostać ograniczone (zarówno w zakresie odmowy wydania jak i unieważnienia dokumentu paszportowego), są w zasadzie tożsame z rozwiązaniami funkcjonującymi na gruncie dotychczasowych przepisów prawa.

Art. 6–9.

W art. 6–9 określono właściwość organów paszportowych w zakresie realizacji spraw paszportowych, w szczególności z uwzględnieniem podziału kompetencji poszczególnych organów w zależności od rodzaju dokonywanych czynności i rodzaju dokumentu paszportowego, których one dotyczą.

W art. 6 projektu, analogicznie do dotychczasowych regulacji prawnych wskazano, iż paszporty i paszporty tymczasowe wydaje wojewoda i konsul (ust. 1), a paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe wydaje minister właściwy do spraw zagranicznych (ust. 2). Jednocześnie, w odniesieniu do dotychczas obowiązujących przepisów, przewidziano rozszerzenie zakresu kompetencji ministra właściwego do spraw

wewnętrznych, który w wyjątkowych przypadkach, jeżeli przemawia za tym ważny interes państwa, będzie mógł – oprócz dopuszczonej już obecnie możliwości wydawania paszportów biometrycznych – wydawać również paszporty tymczasowe (ust. 3). Jest to o tyle istotne, iż proces personalizacji paszportu tymczasowego (naniesienia danych osobowych na naklejkę personalizacyjną) charakteryzuje się zdecydowanie krótszym czasem realizacji (paszporty tymczasowe personalizuje się na miejscu w siedzibie organu paszportowego), co może mieć decydujący wpływ na terminowość realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem państwa.

W art. 7 określono właściwość organów paszportowych w zakresie personalizacji dokumentów paszportowych. Uwzględniono przy tym kompetencję ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie wydawania paszportów tymczasowych (ust. 1 i 2).

W art. 8 wskazano, iż minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem właściwym w sprawach zapewnienia blankietów dokumentów paszportowych oraz naklejek personalizacyjnych.

W art. 9 ust. 1 w sposób wyraźny wskazano na rolę ministra właściwego do spraw wewnętrznych jako organu nadzoru nad realizacją zadań określonych w ustawie, a także jako organu odwoławczego od decyzji wydawanych w sprawach paszportowych przez wojewodę i konsula. Jednocześnie, w odróżnieniu od dotychczasowych przepisów, w sposób szczegółowy określono, iż sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań określonych w ustawie, polega na badaniu prawidłowości prowadzonych postępowań, badaniu prawidłowości i terminowości prowadzenia spraw określonych w ustawie, jak również na kształtowaniu jednolitej polityki w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie oraz prowadzeniu kontroli (ust. 2). Jednocześnie należy wyraźnie podkreślić, iż nadzór ministra właściwego do spraw wewnętrznych nad konsułami będzie dotyczył wyłącznie realizacji przez nich spraw paszportowych określonych przepisami niniejszego projektu, natomiast w pozostałym zakresie będzie – tak jak obecnie – sprawowany przez Ministra Spraw Zagranicznych. W ust. 3 wskazano, iż czynności w ramach nadzoru nad realizacją przez konsulów zadań określonych w ustawie, będą podejmowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych. W ust. 4 natomiast wskazano, iż kontrole są prowadzone na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o

kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224). Jednocześnie zaznaczono, iż kontrole wykonywania przez konsulów zadań określonych w ustawie, minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi przy udziale ministra właściwego do spraw zagranicznych, który w tym celu może odpowiednio stosować przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (ust. 5).

Rozdział 2

Art. 10–19.

W art. 10–19 zostały określone rodzaje i forma dokumentów paszportowych, zakres danych zamieszczanych w dokumentach paszportowych oraz okres ważności dokumentów paszportowych.

W art. 10 zawarto nową regulację prawną określającą formę dokumentów paszportowych. W przepisie tym wskazano, iż dokumenty paszportowe mają formę książeczki, która składa się z: okładki, stron przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe oraz stron przeznaczonych na zamieszczanie wiz i stempli kontroli granicznej oraz odpowiednio – strony przeznaczonej do personalizacji, zwaną dalej „stroną personalizacyjną”, albo strony przeznaczonej na wklejenie naklejki personalizacyjnej (ust. 1). Doprecyzowano, że książeczka paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego posiada stronę personalizacyjną (ust. 2), a książeczka paszportu tymczasowego posiada stronę przeznaczoną na wklejenie naklejki personalizacyjnej (ust. 3). Regulacja w tym zakresie ma na celu uszczegółowienie dotychczasowych przepisów dotyczących budowy książeczek paszportowych i ma stanowić podstawę ustawową do szczegółowego określenia wzorów dokumentów paszportowych w akcie rangi podustawowej.

W art. 11 wskazano, iż paszport, paszport dyplomatyczny i paszport służbowy posiadają dwie warstwy: graficzną oraz elektroniczną (ust. 1), w których są zawarte zarówno dane posiadacza, jak i samego dokumentu. Wiarygodność danych zawartych w warstwie graficznej może być potwierdzona przez porównanie tych danych z danymi zawartymi w warstwie elektronicznej (ust. 2). Wskazano również, iż paszport tymczasowy posiada jedynie warstwę graficzną (ust. 3). Niniejszy przepis nie wprowadza żadnych zmian w zakresie funkcjonujących obecnie rozwiązań dotyczących zawartości dokumentów paszportowych, a jedynie formalnie je opisuje.

Szczegółowy zakres danych zawartych w warstwach graficznej i elektronicznej poszczególnych rodzajów dokumentów paszportowych został enumeratywnie określony w projektowanych przepisach art. 12 (zakres danych zawartych w warstwie graficznej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego), art. 15 (zakres danych zawartych w warstwie elektronicznej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego), a także w art. 16 (zakres danych zawartych w naklejce personalizacyjnej). Wskazany w projektowanych przepisach zakres danych zamieszczanych w warstwach graficznej i elektronicznej poszczególnych rodzajów dokumentów paszportowych jest co do zasady tożsamy z zakresem danych zamieszczanych dotychczas w dokumentach paszportowych. Tym samym, co do zasady, wprowadzenie nowych regulacji nie będzie się wiązać z koniecznością pobierania od obywateli dodatkowych, nowych danych i zamieszczania ich w dokumentach paszportowych.

Zasadniczą zmianą, w odniesieniu do dotychczasowych rozwiązań, jest obniżenie granicy wiekowej osób zwolnionych z obowiązku złożenia własnoręcznego podpisu. W obecnym stanie prawnym granica ta to 13 lat. Jednocześnie z przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i w dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie (Dz. Urz. UE L 385 z 29.12.2004, str. 1, z późn. zm.) wynika zwolnienie małoletnich do 12 lat z obowiązku składania odcisków palców. Dla ujednoclenia zasad wydawania dokumentów paszportowych oraz ze względów technicznych (w procesie personalizacji różne granice wiekowe dla poszczególnych wymogów, tj. odcisków palców i podpisu, powodują konieczność dodatkowej obsługi), jest zasadne zrównanie granicy wiekowej w zakresie podpisu i konieczności pobierania odcisków palców, tj. od 12 lat.

W przedmiotowym zakresie dokonano również zmiany przepisów dotyczących obowiązku złożenia własnoręcznego podpisu przez pozostałe osoby. W świetle obowiązujących przepisów, w dokumentach paszportowych wydawanych osobom, które ukończyły 13 lat (powyżej przedstawiono argumentację przyświecającą zmianie niniejszej granicy wieku), nie zamieszcza się podpisu posiadacza jedynie w przypadku, gdy osoby te z powodu niepełnosprawności nie mogą złożyć podpisu samodzielnie. Tym samym przepis w dotychczasowym brzmieniu nie może stanowić podstawy do zwolnienia z obowiązku pobrania i zamieszczenia w dokumencie paszportowym podpisu od innych osób, w tym niepotrafiących pisać oraz tych, które z powodu

czasowych przeszkód fizycznych (np. złamana/poparzona ręka) nie są w stanie złożyć podpisu samodzielnie. Zaproponowane w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. i rozwiązanie pozwoli na odstąpienie od wymogu złożenia odwzorowania własnoręcznego podpisu przez wszystkie osoby powyżej 12 lat, które z powodu trwałej bądź czasowej niemożności (spowodowanej np. czasowym uszkodzeniem dłoni/ręki, tj. złamaniem, poparzeniem itd.) nie mogą złożyć podpisu. Jednocześnie informacja o braku podpisu posiadacza zostanie zamieszczona w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego w postaci adnotacji „BRAK PODPISU/NO SIGNATURE” (sposób oznaczania w dokumencie paszportowym informacji o braku podpisu zostanie określony w akcie wykonawczym do ustawy).

Ponadto zmiany wprowadzone w niniejszym zakresie sprowadzają się do określenia, iż miejsce urodzenia znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zamieszczane w dokumencie paszportowym w brzmieniu wynikającym z przepisów wydanych na podstawie art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1443), obowiązujących w dniu złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego (art. 12 ust. 2). Niniejsze doprecyzowanie ma wyeliminować wszelkie wątpliwości z tym związane, a rodzące się w sytuacji administracyjnej zmiany nazwy miejscowości mającej miejsce po dacie urodzenia wnioskodawcy. W zakresie pisowni nazw miejscowości położonych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej będą natomiast miały zastosowanie zasady dotyczące zagranicznych dokumentów stanu cywilnego, określone w art. 104 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 463, z późn. zm.), w tym wskazujące na obowiązkową transkrypcję zagranicznych dokumentów stanu cywilnego i zasady temu towarzyszące, w tym związane z pisownią nazw miejscowości położonych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Podkreślenia wymaga, iż zakres pobieranych i zamieszczanych w dokumentach paszportowych danych jest ograniczony wyłącznie do danych umożliwiających pełną weryfikację tożsamości i obywatelstwa posiadacza dokumentu paszportowego, w tym bezsprzecznego powiązania posiadacza z wydanym mu dokumentem paszportowym i jest wykorzystywany jedynie na potrzeby realizacji sprawy paszportowej. Przetwarzanie danych zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty, oraz w konkretnych, prawnie uzasadnionych celach to priorytet w ramach realizacji zasad ochrony danych osobowych.

W art. 13 ust. 1 wskazano, iż minister właściwy do spraw zagranicznych, w warstwie graficznej paszportu dyplomatycznego, na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe lub na stronach przeznaczonych na zamieszczanie wiz i stempli kontroli granicznej, zamieszcza w formie wpisu, odpowiednio stopień dyplomatyczny, funkcję, stanowisko lub tytuł posiadacza paszportu dyplomatycznego. Jednocześnie w ust. 2 dopuszczono, za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych, możliwość dokonania kolejnego wpisu w paszporcie dyplomatycznym w tym zakresie przez konsula.

W art. 14 ust. 1 uregulowano zasady zamieszczania przez Ministra Obrony Narodowej w warstwie graficznej paszportu na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe, wpisów potwierdzających status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. poz. 257 oraz z 2008 r. poz. 1052), a także wskazano, że rejestr wpisów jest prowadzony w postaci papierowej lub elektronicznej. W ust. 2 w sposób enumeratywny wymieniono dane, które zamieszcza się w rejestrze wpisów, a w ust. 3 zawarto upoważnienie ustawowe dla Ministra Obrony Narodowej do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu postępowania w sprawach dokonywania wpisu, dokumentów wymaganych do dokonania wpisu, wzoru wniosku o dokonanie wpisu, a także wzoru wpisu i sposobu jego uchylecia, a także określono wytyczne w tym zakresie.

W art. 17–19 zawarto regulacje dotyczące okresu ważności poszczególnych rodzajów dokumentów paszportowych. W tym zakresie przepisy projektowanego aktu zakładają obniżenie wieku osób, którym będą wydawane paszporty z 10-letnim terminem ważności (art. 17 ust. 1 i 2). W obecnym stanie prawnym paszporty z 10-letnim terminem ważności są wydawane osobom, które ukończyły 13 lat. Do ukończenia tego wieku wydawane są natomiast paszporty z 5-letnim terminem ważności.

Projektowana ustawa zakłada, iż paszport wydawany osobie, która:

- ukończyła 12 lat – będzie ważny przez 10 lat od daty jego wydania,
- nie ukończyła 12 lat – będzie ważny przez 5 lat od daty jego wydania.

Przedmiotowa zmiana ma bezpośredni związek z opisaną już wcześniej propozycją zrównania wieku osób, od których pobiera się dane biometryczne w postaci odcisków palców i podpis na potrzeby zamieszczenia ich w dokumencie paszportowym i ma na

celu ujednoczenie zasad wydawania dokumentów paszportowych (w tym także terminów ich ważności). Ujednoczenie zasad wydawania dokumentów paszportowych, w tym zrównanie do 12 lat granicy wieku, od której pobierane są dane biometryczne w postaci odcisków palców i pobierany jest podpis przyszłego posiadacza dokumentu, z jednoczesnym wydłużeniem do 10 lat okresu ważności paszportu, wpłynie na przejrzystość i czytelność systemu paszportowego, a jednocześnie uprości i usprawni proces technologiczny związany z personalizacją paszportów.

Kolejna zmiana w zakresie okresu ważności dokumentu paszportowego, w stosunku do bieżących uregulowań prawnych, dotyczy terminu ważności tzw. drugiego paszportu (wydawanego na podstawie art. 46) i została przewidziana w art. 17 ust. 3 projektu. W aktualnym stanie prawnym drugi paszport jest ważny przez 2 lata od daty jego wydania. Z uwagi na kategorię przypadków, w których dokumenty te są wydawane, a następnie specyficzne cele i warunki, w których są one wykorzystywane przez ich posiadaczy (np. dla zapewnienia możliwości bieżącej i płynnej realizacji zadań zawodowych, co niejednokrotnie wymaga maksymalnej optymalizacji długotrwałych i skomplikowanych procedur wizowych), dokumenty te są realnie wykorzystywane przez ich posiadaczy przez ok. 1,5 roku od daty ich wydania. Po tym czasie, osoby korzystające z tych dokumentów są bardzo często zmuszone do ponownego wystąpienia do ministra właściwego do spraw wewnętrznych z wnioskiem o wyrażenie zgody na wydanie kolejnego drugiego paszportu (w aktualnym stanie prawnym zgoda na wydanie tego typu dokumentu jest każdorazowo wyrażana przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w formie decyzji administracyjnej). Następnie, w oparciu o wyrażoną zgodę osoby te mogą dopiero ubiegać się w dowolnym organie paszportowym o wydanie drugiego paszportu. Całość dwuetapowej procedury ubiegania się o wydanie drugiego paszportu jest niezwykle czasochłonna. Powtarzające się cyklicznie (w zasadzie co 1,5 roku) przypadki ubiegania się o powtórne wydanie drugiego paszportu przez te same osoby, generują dodatkowe koszty po stronie administracji państwowej, w tym m.in. koszty blankietów książeczek paszportowych czy też koszty administracyjne związane z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi oraz podejmowanymi czynnościami zmierzającymi do fizycznego wydania drugiego paszportu. Mając na względzie powyższe uwarunkowania, zasadne wydaje się wydłużenie okresu ważności drugiego paszportu do 3 lat od daty jego wydania. Jednocześnie, na etapie prac legislacyjnych nad rozporządzeniem, o którym mowa w

upoważnieniu ustawowym zawartym w art. 25, rozważana będzie odpowiednia zmiana opłaty za wydanie tego dokumentu. W zakresie procedury ubiegania się o wydanie drugiego paszportu proponowane są także zmiany dotyczące organu wyrażającego zgodę na jego wydanie. Co do zasady dotychczasową kompetencję ministra właściwego do spraw wewnętrznych w tym zakresie przejmą wojewodowie i konsulowie. Szczegółowe rozwiązania dotyczące zakresu proponowanych rozwiązań zostaną omówione w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Bez zmian pozostają natomiast regulacje prawne dotyczące terminu ważności paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego, które podobnie jak obecnie, będą ważne przez okres w nich wskazany, nie dłużej jednak niż przez 10 lat od daty wydania (art. 18), oraz terminu ważności paszport tymczasowego, który będzie ważny przez okres w nim wskazany, nie dłużej jednak niż przez 365 dni od daty wydania (art. 19).

Regulacje art. 17–19 wprowadzają jednocześnie gwarancję przetwarzania danych z poszanowaniem zasad wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych, w szczególności zasady czasowego przetwarzania danych osobowych, integralności i poufności.

Rozdział 3

Art. 20–26.

W art. 20–26 uregulowano kwestie dotyczące opłat za paszport i za paszport tymczasowy. W obowiązującym stanie prawnym kwestie dotyczące opłat za paszport i za paszport tymczasowy są określone w ustawie o dokumentach paszportowych oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2010 r. w *sprawie opłat za wydanie dokumentu paszportowego oraz ich zwrotu* (Dz. U. poz. 126). Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów określają konkretną wysokość opłaty paszportowej, np. 140 zł za paszport, natomiast przepisy ustawy o dokumentach paszportowych zawierają rozbudowany katalog ulg, zwolnień, odliczeń, a także podwyższeń podstawowej opłaty paszportowej.

Jako przykład należy wskazać opłatę za paszport dla osoby małoletniej do ukończenia 13 lat. Dokument taki jest wydawany z 5-letnim terminem ważności; według przepisów wyżej wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów koszt jego wydania wynosi 60 zł.

Biorąc pod uwagę ustawowy system ulg, osoby te ponoszą „stałą” opłatę w wysokości 30 zł. W efekcie organy paszportowe nie pobierają opłat w wysokości 60 zł.

Innym przykładem są sytuacje, gdy obywatel polski ubiega się o wydanie nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego dokumentu, np. z uwagi na zmianę danych osobowych. Obecne regulacje ustawowe wskazują, iż opłatę za wydanie nowego paszportu ustala się – odejmując od opłaty obowiązującej w dniu złożenia wniosku o nowy paszport jedną dziesiątą część opłaty za każdy pełny rok pozostający do upływu ważności dotychczas posiadanego paszportu – w przypadku paszportu z terminem ważności 10 lat – lub jedną piątą – w przypadku wydania paszportu z terminem ważności 5 lat. W efekcie odliczenie może wynieść 14 zł (oraz wielokrotność tej liczby) lub 6 zł (oraz wielokrotność tej liczby).

Ponadto istniejący system wydawania nowego paszportu w miejsce dokumentu utraconego/zagubionego z winy posiadacza może prowadzić do niejednolitej praktyki organów paszportowych. Jest to o tyle istotne, że w takich sytuacjach opłatę za wydanie nowego paszportu podwyższa się o 200%. Zatem obywatel zamiast opłaty w wysokości 140 zł jest zmuszony wnieść opłatę w wysokości 420 zł. Przepisy obowiązującej ustawy nie zawierają przy tym definicji „zawinionej utraty paszportu”. W efekcie mogły się zdarzać przypadki odmiennego interpretowania przez organy paszportowe zbliżonych stanów faktycznych jako okoliczności zawinionej bądź też niezawinionej utraty paszportu, co mogło przełożyć się na wysokość opłaty paszportowej pobranej za wydanie nowego dokumentu.

Taka struktura opłat paszportowych powoduje, że osoby ubiegające się o wydanie dokumentu paszportowego często nie wiedzą, jaką opłatę powinny uiścić, a organy paszportowe mogą różnie interpretować podobne sytuacje. Jest to tym bardziej istotne z uwagi na fakt, że większość obywateli uiszcza opłatę paszportową za pomocą przelewów internetowych przed wizytą w organie paszportowym. Natomiast jeżeli opłata, którą wniósł obywatel, jest nieprawidłowa, wniosek o wydanie dokumentu paszportowego nie może być zrealizowany.

W celu zapewnienia pełnej przejrzystości zasad określania wysokości opłaty paszportowej, w tym wyeliminowania pojawiających się niejednokrotnie wątpliwości zarówno po stronie osób wnioskujących, jak i organów paszportowych, w projekcie proponuje się odmienne podejście do sposobu ustalania wysokości opłaty paszportowej.

Zaproponowane podejście zakłada co do zasady utrzymanie systemu ulg i zwolnień z opłat paszportowych, lecz w miejsce procentowego systemu naliczania ulg (sposób dotychczasowy) zakłada kwotowe określenie wysokości należnej opłaty dla poszczególnych kategorii podmiotów w rozporządzeniu Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie projektowanego art. 25 ustawy.

Zgodnie z przyjętym założeniem przepisy projektowanej ustawy określają katalog podmiotów zwolnionych z obowiązku uiszczenia opłaty (art. 22), katalog podmiotów uprawnionych do wniesienia obniżonej opłaty za paszport (art. 21 ust. 1), a także ustawowo określają maksymalne progi dopuszczonych ulg (art. 21 ust. 3). Konkretnie, określone kwotowo, wysokości opłat paszportowych należnych od każdej z wymienionych w projektowanej ustawie grup podmiotów zostaną natomiast wskazane w przepisach nowego aktu wykonawczego poświęconego opłatom paszportowym.

W art. 20 projektu ustawy wskazano ogólną zasadę, iż paszporty i paszporty tymczasowe wydaje się odpłatnie (ust. 1), a paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe są wydawane bezpłatnie (ust. 2).

W art. 21 ust. 1 projektu wymieniono grupy podmiotów, które są uprawnione do wniesienia obniżonej opłaty za paszport. Zaproponowany w przepisie katalog podmiotów odpowiada co do zasady rozwiązaniom dotychczasowym, mimo, iż został on inaczej usystematyzowany. Do dotychczas funkcjonującego katalogu podmiotów uprawnionych do wniesienia obniżonej opłaty za paszport, w projektowanej ustawie proponuje się dodanie nowych kategorii podmiotów, tj.:

- 1) osób mających ustalone prawo do renty socjalnej na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1300 oraz z 2021 r. poz. 1621),
- 2) osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne lub zasiłek dla opiekuna przyznane na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162, 1981 i 2105) lub ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- 3) osób posiadających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, przyznany na podstawie ustawy z dnia

20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1255),

- 4) osób, które świadczyły pracę po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r. i osób, które nie wykonywały pracy w okresie przed dniem 4 czerwca 1989 r. na skutek represji politycznych – na podstawie decyzji Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wydanej na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 5) żołnierzy terytorialnej służby wojskowej,
- 6) weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 2055).

Wprowadzenie obniżonej opłaty za paszport dla osób mających ustalone prawo do renty socjalnej, pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne lub zasiłek dla opiekuna, tj. osób, które ze względu na konieczność opieki nad bliską osobą niepełnosprawną zrezygnowały z aktywności zawodowej czy też dla weteranów poszkodowanych w wyniku działań zbrojnych jest racjonalne i społecznie usprawiedliwione. Jednocześnie katalog osób uprawnionych do obniżonej opłaty za paszport proponuje się rozszerzyć o osoby, które posiadają status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, oraz o osoby, które świadczyły pracę po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r. i osoby, które nie wykonywały pracy w okresie przed dniem 4 czerwca 1989 r. na skutek represji politycznych, a także o żołnierzy terytorialnej służby wojskowej. Objęcie wyżej wymienionych osób, ze względu na ich zasługi dla ojczyzny czy zaangażowanie na rzecz bezpieczeństwa państwa i społeczności lokalnych, prawem do obniżonej opłaty za paszport wydaje się być w pełni uzasadnione. Jednocześnie, w stosunku do obowiązującego katalogu uprawniającego do obniżonej opłaty paszportowej, proponuje się rezygnację z prawa do obniżenia opłaty za nowy paszport przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego z powodu braku miejsca na wizy i stemple graniczne lub zmianę danych, np. w wyniku zawarcia małżeństwa czy też za wydanie nowego paszportu w miejsce dotychczas posiadanego, ważnego

paszportu z uwagi na zmianę wyglądu posiadacza mogącą utrudnić ustalenie jego tożsamości. Rezygnacja z uprawnienia wpisuje się w zasadę, że posiadanie paszportu jest prawem, a nie obowiązkiem obywatela, a dodatkowo stwierdzenie, iż zmiana wyglądu może utrudnić ustalenie tożsamości posiadacza, jest zawsze czynnością oceną (uznaniową) urzędnika, narażoną na błąd. Należy przy tym zaznaczyć, iż opłata wnoszona za paszport pokrywa w zasadzie koszty jego wydania (koszt blankietu dokumentu, koszty administracyjne i koszty personalizacji dokumentu), a tym samym nie znajduje uzasadnienia obniżanie opłaty (a w konsekwencji obciążanie budżetu państwa kosztem wydania kolejnego paszportu), jeżeli przyczyna wymiany dokumentu, co do zasady, leży po stronie obywatela i jest od niego zależna.

W art. 21 ust. 2 projektu zastrzeżono, iż w przypadku zbiegu dwóch lub więcej uprawnień do wniesienia obniżonej opłaty, przysługuje tylko jedno uprawnienie do wniesienia obniżonej opłaty, co pozwoli uniknąć nieuzasadnionych roszczeń osób ubiegających się o wydanie paszportu o kumulowanie uprawnień do obniżonej opłaty przysługujących z różnych tytułów.

W art. 21 ust. 3 określono maksymalne progi dopuszczonego obniżenia opłaty za paszport dla poszczególnych kategorii podmiotów, tj. nie więcej niż:

- 1) 80% opłaty za paszport dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1,
- 2) 50% opłaty za paszport dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2–13 oraz w pkt 14 lit. c,
- 3) 90% opłaty za paszport dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 14 lit. a,
- 4) 75% opłaty za paszport dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 14 lit. b,

przy czym określone procentowo progi dopuszczalnego obniżenia opłaty za paszport pozwolą na kwotowe określenie w akcie wykonawczym opłaty dla poszczególnych kategorii podmiotów na dotychczasowym poziomie. I tak np. obniżona opłata za paszport dla członków rodzin wielodzietnych pozostanie na dotychczasowym poziomie i będzie wynosiła odpowiednio 75% opłaty podstawowej za paszport dla uczniów i studentów do 25 lat oraz dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, bez względu na ich wiek oraz 50% opłaty podstawowej za paszport dla rodziców i małżonków rodziców, a także rodziców zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka.

W art. 21 ust. 4 zawarto nową – w stosunku do obecnych – regulację prawną, zgodnie z którą obniżona opłata za paszport nie będzie miała zastosowania do drugiego paszportu, wydawanego na podstawie art. 46. Drugi paszport jest dokumentem wydawanym w wyjątkowych sytuacjach dotyczących osoby występującej o jego wydanie, bardzo często uzasadnionych względami zawodowymi, tak więc przyznanie ulgi w przypadku wydania tego typu paszportu wydaje się nie znajdować racjonalnego uzasadnienia.

W art. 22 ust. 1 projektu wymieniono kategorie osób, od których nie pobiera się opłaty za paszport, przy czym katalog ten jest w dużej mierze tożsamy z obowiązującym na gruncie obecnych przepisów.

Przesłanki przemawiające za zwolnieniem z opłaty za paszport zostały uzupełnione o przypadek wystąpienia przez osobę o wymianę paszportu z powodu jego błędnej personalizacji lub wady technicznej stwierdzonej przez organ paszportowy lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W tym miejscu wyjaśnić należy, iż przesłanka błędnej personalizacji winna być rozumiana maksymalnie szeroko i może obejmować także nieprawidłowe wprowadzenie danych osobowych do wniosku paszportowego utrwalonego w postaci elektronicznej przez urzędnika (np. tzw. „literówka”). Jeżeli natomiast chodzi o wadę techniczną, to chodzi o wszelkie przypadki wadliwego wykonania dokumentu wynikające z błędów produkcyjnych wpływających na jakość lub funkcjonalność dokumentu (np. nieodpowiednia jakość wykonania książeczki, wadliwe połączenie strony personalizacyjnej z resztą książeczki czy też brak możliwości wykorzystania warstwy elektronicznej), jak również wszelkie przypadki wadliwego działania warstwy elektronicznej spowodowane wadami produkcyjnymi stwierdzonymi po personalizacji dokumentu (brak możliwości odczytania danych zamieszczonych w warstwie elektronicznej dokumentu). Stwierdzenie wady technicznej dokumentu winno się odbywać w pierwszej kolejności przez wojewodę lub konsula w oparciu o posiadaną wiedzę i możliwości techniczne, a jeżeli nie będzie to możliwe – przy wykorzystaniu zasobów osobowo-technologicznych ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Jednocześnie do przedmiotowego katalogu dodano nową grupę osób, które złożyły wniosek o wydanie nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego w związku z usunięciem niezgodności, w trybie art. 11 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, 1000, 1641 i 1978), w zakresie danych, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a–g projektu ustawy, tj. podstawowych danych dotyczących tożsamości. Biorąc pod uwagę, iż

zarówno rejestry państwowe, jak i dokumenty tożsamości wydawane obywatelom polskim muszą opierać się na prawidłowych i aktualnych danych osoby, a także być ze sobą spójne w tym zakresie, jest zasadne, aby usunięcie niezgodności danych dotyczących tożsamości osoby, stanowiło podstawę do wymiany posiadanego dotychczas paszportu zawierającego błędne dane na nowy dokument uwzględniający sprostowane dane, bez konieczności ponownego uiszczenia przez tę osobę opłaty paszportowej. Ponadto uzasadniona wydaje się rezygnacja z konieczności uiszczenia opłaty za paszport od osób, które dysponują prawomocnym orzeczeniem sądu w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji organu paszportowego dotyczącej odmowy wydania lub unieważnienia dotychczas posiadanego dokumentu paszportowego. Z uwagi na przyjęte w niniejszym projekcie założenie, iż po złożeniu wniosku opłata za paszport lub paszport tymczasowy nie podlega zwrotowi (patrz uzasadnienie do art. 24 projektu), ewentualna negatywna weryfikacja prawidłowości działań organu paszportowego w zakresie prawa obywatela do posiadania dokumentu paszportowego przez sąd, powinna skutkować możliwością ubiegania się przez tego obywatela o wydanie dokumentu paszportowego bez konieczności ponownego uiszczenia opłaty za paszport lub paszport tymczasowy.

W art. 22 ust. 2 zawarto nową – w stosunku do obecnych – regulację prawną, zgodnie z którą zwolnienie z opłaty za paszport nie będzie miało – co do zasady – zastosowania do drugiego paszportu, wydawanego na podstawie art. 46. Drugi paszport jest dokumentem wydawanym w wyjątkowych sytuacjach dotyczących osoby występującej o jego wydanie, bardzo często uzasadnionych względami zawodowymi, tak więc zwolnienie z opłaty w przypadku wydania tego typu paszportu wydaje się nie znajdować racjonalnego uzasadnienia. W przypadku drugich paszportów dopuszczono jednakże możliwość zwolnienia z opłaty za paszport w sytuacji, w której osoba dysponuje prawomocnym orzeczeniem sądu w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji organu paszportowego dotyczącej odmowy wydania lub unieważnienia dotychczas posiadanego drugiego paszportu. Ewentualna negatywna weryfikacja prawidłowości działań organu paszportowego w zakresie prawa obywatela do posiadania drugiego paszportu przez sąd, powinna skutkować możliwością ubiegania się przez obywatela o wydanie tego typu dokumentu bez konieczności ponownego uiszczenia opłaty.

Art. 23 wprowadza regulację, na mocy której z opłaty paszportowej zostały zwolnione paszporty tymczasowe wydawane z urzędu na podstawie art. 27 ust. 2. Tego typu regulacja wydaje się w pełni uzasadniona z uwagi na charakter przedmiotowych dokumentów, a także przypadki, w których dokumenty te będą wydawane (patrz uzasadnienie do art. 27 ust. 2).

W art. 24 wprowadzono nową regulację prawną, zgodnie z którą po złożeniu wniosku opłata za paszport lub paszport tymczasowy wniesiona w wysokości wynikającej z ustawy nie podlega zwrotowi. Tym samym stworzono podstawę prawną wykluczającą występującą obecnie praktykę zwrotu uiszczonej przez wnioskodawcę opłaty paszportowej w sytuacji, gdy rezygnuje on z ubiegania się o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego. Wprowadzenie przedmiotowej regulacji oznacza, iż w sytuacji, kiedy obywatel zrezygnuje z wnioskowania o paszport lub odbioru dokumentu (np. będzie chciał złożyć wniosek w innym organie) lub zostanie wobec niego zgodnie z przepisami wydana decyzja o odmowie wydania dokumentu paszportowego, opłata nie będzie zwracana. W obecnych przepisach kwestia ta nie była uregulowana, a zgoda na zwrot opłaty pozostawała w gestii organu paszportowego, co stanowiło źródło niejednolitej praktyki organów paszportowych w tym zakresie. Rezygnacja ze zwrotu opłaty po złożeniu wniosku odpowiada analogicznym regulacjom przyjętym w ustawie – Prawo konsularne (art. 108 ust. 2) i stanowi zabezpieczenie kosztów, jakie budżet państwa ponosi w związku z realizacją wniosku obywatela (koszty administracyjne organu paszportowego, obsługa obywatela, utrzymanie i obsługa systemu paszportowego, koszty książeczki paszportowej, koszty personalizacji i koszty dystrybucji). Tym samym opłata za paszport lub paszport tymczasowy jest traktowana jako opłata za całokształt działań związanych z prowadzoną sprawą paszportową. Regulacja taka niesie za sobą jeszcze jedną konsekwencję, czyli rezygnację z zagwarantowanego w obecnych przepisach zwrotu opłaty w przypadku wydania decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego. Obecnie opłata taka jest zwracana w wysokości proporcjonalnej do liczby lat, jakie pozostały do wskazanej w paszporcie daty utraty ważności paszportu. W takich przypadkach unieważnienie dokumentu paszportowego następuje zawsze na wniosek uprawnionego organu (sąd, prokuratura), jeśli wobec osoby prowadzone jest postępowanie w sprawie karnej lub w sprawie o przestępstwo skarbowe. Nieuzasadnione jest zatem zwracanie opłaty paszportowej, która pokrywa koszty wydania tego dokumentu w przypadku jego unieważnienia z

przyczyn leżących po stronie obywatela. Jednocześnie na wypadek ewentualnej negatywnej weryfikacji prawidłowości działań organu paszportowego w zakresie prawa obywatela do posiadania dokumentu paszportowego dokonanej przez sąd, w przedmiotowym projekcie zastrzeżono możliwość ubiegania się przez tego obywatela o wydanie dokumentu paszportowego bez konieczności ponownego uiszczenia opłaty za paszport lub paszport tymczasowy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 6.

W art. 25 ust. 1 zawarto upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia wysokości opłaty za paszport i za paszport tymczasowy wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a także wysokości opłaty za paszport wydawany przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1, a także określono wytyczne w tym zakresie. W ust. 2 określono kryterium pozwalające na określenie górnej granicy opłaty za paszport lub za paszport tymczasowy wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, która kwotowo zostanie ustalona w akcie wykonawczym. W ust. 3 uregulowano, iż opłatę za paszport i za paszport tymczasowy wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych wnosi się na rzecz organu wydającego paszport lub paszport tymczasowy, a w ust. 4 zawarto postanowienie, iż opłata za paszport i za paszport tymczasowy wydawane przez wojewodę lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych stanowi dochód budżetu państwa.

W art. 26 określono, iż opłatę za paszport lub za paszport tymczasowy wydawane przez konsula wnosi się w wysokości i w sposób określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 118 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2021 r. poz. 823). Tym samym przepis ten ma charakter informacyjny, a wysokość opłat jest uregulowana w przepisach rozporządzenia wydanego na podstawie tego aktu.

Rozdział 4

Art. 27–55.

W art. 27–55 uregulowano zasady wydawania dokumentów paszportowych, przy czym w proponowanych w niniejszym projekcie rozwiązaniach przewidziano szereg zmian w stosunku do rozwiązań dotychczasowych, tak aby proces ubiegania się o wydanie dokumentu paszportowego był jak najmniej uciążliwy dla wnioskodawców przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa wydawanych dokumentów oraz z

poszanowaniem zasad ochrony danych osobowych, zapewniając rozwiązania mające przeciwdziałać ewentualnym naruszeniom ochrony danych osobowych.

W art. 27 wskazano, że dokumenty paszportowe wydaje się na wniosek (ust. 1). Jednocześnie w stosunku do obecnie funkcjonujących rozwiązań prawnych rozszerzono możliwość wydania paszportu tymczasowego z urzędu (ust. 2). Zgodnie z dotychczasowymi przepisami, możliwość wydania z urzędu paszportu tymczasowego była zastrzeżona jedynie dla konsula i dotyczyła wyłącznie osób przebywających za granicą, które nie posiadały dokumentu paszportowego, jeżeli przemawiały za tym ważne okoliczności. Wyżej wymienione regulacje wyłączały zatem możliwość wydania z urzędu paszportu tymczasowego dla osób przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które np. z powodów zdrowotnych nie mogły stawić się osobiście w urzędzie paszportowym w celu złożenia wniosku, a których konieczność wyjazdu za granicę była podyktowana względami medycznymi (np. konieczność poddania się operacji czy też rehabilitacji). Brak możliwości podjęcia z urzędu działań zmierzających do wydania paszportu tymczasowego, niejednokrotnie uniemożliwiał osobom znajdującym się w ciężkim stanie fizycznym (np. na skutek wypadku) poddania się koniecznym zabiegom medycznym, bądź też w sposób istotny oddalał w czasie taką możliwość i warunkował ją od przeprowadzenia procedury ustanowienia przedstawiciela dla takich osób. Brak możliwości podjęcia z urzędu działań zmierzających do wydania paszportu tymczasowego rodził również problem w przypadku osób, w stosunku do których prowadzone było postępowanie ekstradycyjne, a które nie posiadały paszportu i nie zamierzały wystąpić z wnioskiem o jego wydanie. W tego typu sytuacjach brak było regulacji prawnych umożliwiających skuteczną realizację wniosku innego państwa w zakresie ekstradycji obywatela polskiego przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do innego państwa (możliwość taka istniała jedynie w stosunku do obywateli polskich przebywających poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej). Zaproponowane w niniejszym projekcie rozwiązanie, pozwoli również krajowym organom paszportowym (a nie tylko konsulom) na wydanie paszportu tymczasowego, jeżeli będą za tym przemawiały ważne okoliczności dotyczące zarówno sytuacji osobistej i prawnej, w której znalazł się obywatel, a tym samym zwiększona zostanie dostępność w zakresie uzyskania paszportu tymczasowego dla wskazanych powyżej kategorii osób, w tym osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami.

W art. 28, analogicznie do rozwiązań dotychczasowych, określono, iż wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych (ust. 1). Jednocześnie zaznaczono, iż w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa matka, ojciec, opiekun prawny lub kurator (ust. 2).

W art. 29 określono właściwość rzeczową organów paszportowych do realizacji wniosków o wydanie poszczególnych rodzajów dokumentów paszportowych, przy czym właściwość ta jest w zasadzie tożsama z dotychczasowymi rozwiązaniami w tym zakresie. Tak więc co do zasady, wnioski o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego składa się do dowolnego wojewody lub konsula (ust. 1), a wnioski o wydanie paszportu dyplomatycznego albo paszportu służbowego składa się do ministra właściwego do spraw zagranicznych (ust. 2). Analogicznie do dotychczasowych przepisów, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli przemawia za tym ważny interes państwa, zastrzeżono również możliwość złożenia wniosku o wydanie paszportu do ministra właściwego do spraw wewnętrznych (ust. 4). Jednocześnie, z uwagi na rozszerzenie kompetencji tego organu o możliwość wydawania paszportów tymczasowych (art. 6 ust. 3 projektu), dopuszczono możliwość złożenia do ministra właściwego do spraw wewnętrznych wniosku o wydanie paszportu tymczasowego, co ma zagwarantować możliwość pilnego uzyskania tego typu dokumentu w sytuacjach związanych z bezpieczeństwem państwa.

Nowym rozwiązaniem w przedmiotowym zakresie jest natomiast przewidziana w ust. 3 możliwość złożenia – w uzasadnionych przypadkach, za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych – wniosku o wydanie paszportu dyplomatycznego albo paszportu służbowego za pośrednictwem konsula. Tego typu rozwiązanie pozwoli z jednej strony na zachowaniu kompetencji ministra właściwego do spraw zagranicznych jako organu ustawowo uprawnionego do wydawania tego typu dokumentów, z drugiej natomiast, w sytuacjach wyjątkowych, pozwoli na realizację uprawnienia do posiadania paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego przez osoby, które z powodu pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej nie mogą złożyć wniosku bezpośrednio do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

W art. 30, analogicznie do rozwiązań bieżących, zastrzeżono, iż złożenie wniosku o wydanie dokumentu paszportowego wymaga osobistego stawiennictwa wnioskodawcy w organie paszportowym (ust. 1). Jednocześnie na wzór rozwiązań dotychczasowych podtrzymano brak wymogu osobistego stawiennictwa w organie paszportowym podczas składania wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osób małoletnich, które nie ukończyły 5. roku życia, jako że ich obecność podczas dokonywania tej czynności nie jest niezbędna (ust. 2). Jednocześnie w ust. 3 zrezygnowano z obowiązku osobistego stawiennictwa w organie paszportowym osób małoletnich do 12 lat, w przypadku wnioskowania o wydanie dla tej kategorii osób paszportu lub paszportu tymczasowego, za pomocą usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070). Pozostawiono także występujący obecnie wyjątek od wyżej wymienionej zasady, zgodnie z którym, konsul może odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego przez osobę przebywającą poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, na jej uzasadniony wniosek, o ile okoliczności uniemożliwiają lub znacznie utrudniają osobiste złożenie wniosku (ust. 4). Wyżej wymieniony wyjątek, znajduje swoje uzasadnienie w specyfice realiów występujących poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (niejednokrotnie znacznie utrudniony dostęp obywateli polskich do placówek dyplomatyczno-konsularnych), a co za tym idzie, powinien być w dalszym ciągu zachowany. Jednocześnie, w przypadku nieuwzględnienia wniosku strony o odstąpienie od wymogu osobistego stawiennictwa w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego, konsul został zobligowany do poinformowania osoby o braku przesłanek uzasadniających skorzystanie z tego typu możliwości (ust. 5).

Rozwiązania prawne zaproponowane w art. 31 i art. 32 stanowią wyraz nowego podejścia do procesu wnioskowania o wydanie dokumentu paszportowego. Dotychczasowy proces wnioskowania o wydanie dokumentu paszportowego, a zwłaszcza wymóg wypełnienia przez obywatela i złożenia w organie paszportowym papierowego wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, zostanie zastąpiony zautomatyzowanym procesem składania wniosku w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej, podpisywanego przez wnioskodawcę za pomocą urządzenia umożliwiającego

elektroniczne złożenie podpisu (art. 31 ust. 1). W ust. 2 wskazano, że złożenie podpisu pod wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego za pomocą urządzenia umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu jest równoznaczne ze złożeniem podpisu własnoręcznego. Zgodnie z przyjętymi założeniami odstąpiono od określenia wzorów formularzy dokumentów, zastępując je określeniem w przepisach projektu zakresu niezbędnych danych. W praktyce, po okazaniu przez wnioskodawcę ważnego dokumentu tożsamości, lub podaniu np. numeru PESEL, organ paszportowy wstępnie wypełni formularz utrwalony w postaci elektronicznej danymi podanymi przez wnioskodawcę i danymi zawartymi w Rejestrze Dokumentów Paszportowych lub w rejestrze PESEL, co w sposób istotny uprości i skróci ten etap realizacji sprawy paszportowej. Jednocześnie w przypadku osób małoletnich poniżej 12 lat, które z mocy odrębnych przepisów są zwolnione z obowiązku złożenia danych biometrycznych w postaci odcisków palców oraz podpisania wniosku, a co za tym idzie, których obecność nie jest niezbędna do wydania im dokumentu paszportowego, stworzono w ust. 3 podstawę prawną umożliwiającą matce, ojcu lub opiekunom tych osób, złożenie dla nich wniosku o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego za pomocą usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070). Ponadto dla przypadków odstąpienia przez konsula od wymogu osobistego stawiennictwa w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego, zastrzeżono, iż w tego typu sytuacjach wnioskodawca będzie zobligowany do przekazania konsulowi wniosku o wydanie paszportu tymczasowego utrwalonego w postaci papierowej, z podpisem, którego własnoręczność potwierdził notariusz lub organ paszportowy, albo na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym. Po otrzymaniu tak sporządzonego wniosku, organ paszportowy niezwłocznie wprowadzi dane z wniosku do opisanego powyżej formularza utrwalonego w postaci elektronicznej (ust. 4).

Po wygenerowaniu wniosku przez organ paszportowy w aplikacji, na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę i danych zgromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych i w rejestrze PESEL, potwierdzeniu przez obywatela poprawności zawartych w nim danych, obywatel podpisze taki wniosek za pomocą urządzenia

umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu (art. 32 ust. 1). Odwzorowanie podpisu złożonego za pomocą urządzenia umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu zostanie następnie zamieszczone w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego. Wyżej wymienione urządzenie zapewni integrację danych stanowiących odwzorowanie podpisu własnoręcznego wnioskodawcy z dokumentem utrwalonym w postaci elektronicznej stanowiącym wniosek o wydanie dokumentu paszportowego (ust. 2). W przypadku braku możliwości złożenia podpisu w ten sposób (np. z uwagi na awarię urządzenia dedykowanego do odwzorowania podpisu własnoręcznego), wnioskodawcałoży podpis na wydruku dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, o którym mowa powyżej (ust. 3). Przyjęcie tego typu rozwiązania pozwoli w zdecydowanej większości standardowych przypadków ubiegania się przez obywateli o wydanie dokumentu paszportowego skrócić proces wnioskowania o paszport, wyeliminować zbędne czynności zarówno po stronie obywatela jak i po stronie organu paszportowego, a tym samym zoptymalizować cały proces realizacji sprawy paszportowej. W przypadku braku możliwości złożenia podpisu przez wnioskodawcę wniosek opatruje się adnotacją o przyczynie braku podpisu (ust. 4).

W art. 33 ust. 1 w sposób enumeratywny wymieniono dane, które zawiera wniosek o wydanie dokumentu paszportowego. Dane te są w zasadzie tożsame z danymi zamieszczanymi dotychczas przez aplikujących na papierowych wnioskach o wydanie dokumentu paszportowego. Ich zakres został określony jako niezbędne minimum (zgodnie z zasadą minimalizacji danych wynikającą z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu tych danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), zwanym dalej „RODO”), służące ocenie, czy możliwe jest wydanie osobie dokumentu paszportowego. W przypadku adresu do korespondencji (art. 33 ust. 1 pkt 4) celem zbierania tej danej jest umożliwienie organowi paszportowemu skutecznej komunikacji z wnioskodawcą, związanej np. z koniecznością prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Brak tej danej nie warunkuje natomiast możliwości realizacji sprawy paszportowej jako takiej. W przypadku odmowy wskazania adresu do korespondencji i

braku takowego w dostępnych organowi paszportowemu rejestrach państwowych, gdy zaistnieje potrzeba skontaktowania się z wnioskodawcą, będą miały zastosowanie ogólne przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące doręczeń. Do dotychczasowego katalogu danych dodano dane i informacje, które z jednej strony mają umożliwić realizację nowych usług w zakresie spraw paszportowych, z drugiej natomiast mają zwiększyć bezpieczeństwo wydawanych dokumentów. Do pierwszej kategorii danych należy zaliczyć numer telefonu lub adres poczty elektronicznej (art. 33 ust. 3), które to dane po przekazaniu do Rejestru Danych Kontaktowych umożliwią m.in. organom paszportowym skuteczne poinformowanie wnioskodawcy o gotowości paszportu do odbioru czy też informacji o zbliżającym się upływie terminu jego ważności. Podanie tych danych jest fakultatywne. Do drugiej kategorii danych, tj. do informacji, których zamieszczenie we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego ma podnieść bezpieczeństwo wydawanych dokumentów, można natomiast zaliczyć oświadczenie wnioskodawcy o prawdziwości danych zawartych we wniosku, oraz klauzulę, iż wnioskodawca jest świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Jak dowodzą dotychczasowe doświadczenia organów paszportowych, brak świadomości po stronie wnioskodawców, iż podanie nieprawdziwych danych lub zatajenie danych na wnioskach o wydanie dokumentu paszportowego jest przestępstwem, prowadził do licznych prób nadużyć w tym zakresie (próby wyłudzenia / stworzenia nowej tożsamości). Jednocześnie w stosunku do wniosków o wydanie paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego, zakres niezbędnych danych został uzupełniony o informacje o aktualnym miejscu pracy i zajmowanym stanowisku, a także o zobowiązanie posiadacza tego typu paszportu do zwrotu dokumentu niezwłocznie po wykorzystaniu lub w przypadku utraty prawa do korzystania z paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego (art. 33 ust. 4), co jest podyktowane charakterem i przeznaczeniem tych dokumentów. Ponadto wskazano, iż w przypadku braku technicznej możliwości personalizacji pełnych danych dotyczących tożsamości osoby, tj. jej nazwiska, imienia (imion) oraz miejsca urodzenia, podyktowanej rozwiązaniami technologicznymi zaimplementowanymi w nowo budowanym Rejestrze Dokumentów Paszportowych (tj. określona maksymalna liczba znaków w danej linii) dane te zamieszcza się we wniosku paszportowym i w dokumencie paszportowym w zakresie umożliwiającym spersonalizowanie dokumentu paszportowego (art. 33 ust. 2). Zamieszczenie przedmiotowej regulacji stwarza – w

razie potrzeby – podstawę zarówno dla organów paszportowych, do dokonania odpowiedniego systemowego skrócenia zbyt długich danych dotyczących tożsamości osoby (np. długie, wieloczłonowe nazwisko), tak aby możliwe było zamieszczenie tych danych we wniosku paszportowym, a następnie w dokumencie paszportowym (zarówno formularz wniosku paszportowego utrwalony w postaci elektronicznej, jak i blankiety książeczek dokumentów paszportowych posiadają ograniczenia w zakresie możliwej liczby wprowadzanych znaków). Jednocześnie wśród danych zawartych na wniosku o wydanie paszportu tymczasowego albo paszportu dyplomatycznego lub służbowego nie przewidziano wskazywania przez wnioskodawcę postulowanego okresu ważności tych dokumentów. Zgodnie z art. 18 i art. 19 okres ważności odpowiednio paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego jest wskazany w samym dokumencie i nie może wynosić więcej niż 10 lat od daty wydania, natomiast paszportu tymczasowego jest wskazany w dokumencie i nie może wynosić więcej niż 365 dni od daty wydania. O okresie ważności, na jakie są wydawane te dokumenty, decyduje każdorazowo organ paszportowy, który je wydaje, w oparciu o ustalenia z przyszłymi posiadaczami. Czynnikiem decydującym jest natomiast każdorazowo cel, dla którego dokument taki jest wydawany i okoliczności umożliwiające jego realizację. Tym samym termin ten jest podyktowany specyficznymi okolicznościami, w których znajduje się dana osoba, i powinien być do nich dostosowany.

W art. 34 zawarto regulację stanowiącą, iż oświadczenie o prawdziwości danych, o którym mowa odpowiednio w art. 33 ust. 1 pkt 5, art. 43 ust. 6 i art. 65 pkt 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, a zawarta w nim klauzula, iż składający je jest świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

W art. 35 wprowadzono nową regulację prawną, określającą dodatkowe dane, które powinien zawierać wniosek o wydanie paszportu tymczasowego dla osoby nieposiadającej numeru PESEL, który, zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 4, może być wydany jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli okoliczności uniemożliwiają lub znacznie utrudniają nadanie numeru PESEL, a wydanie paszportu tymczasowego jest niezbędne ze względu na ochronę istotnych praw i interesów osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy. W takim przypadku wniosek paszportowy powinien zawierać szerszy zakres danych dotyczących tożsamości i pochodzenia osoby, które

mimo nieposiadania przez tę osobę numeru PESEL, pozwolą jednoznacznie powiązać tę osobę z wydanym jej paszportem tymczasowym. Szerszy zakres danych dotyczących tożsamości i pochodzenia osób, którym wydawane są tego typu dokumenty, ma wyeliminować mające miejsce obecnie zjawisko występowania w rejestrze CEWiUDP paszportów tymczasowych bez zamieszczonych w nich numerów PESEL, których nie można przypisać do osób, którym zostały one wydane. Na gruncie obecnych regulacji prawnych brak faktycznej możliwości powiązania tego typu dokumentów z osobami, dla których dokumenty zostały wydane może występować również w sytuacji, gdy osobom tym został później nadany numer PESEL. Tym samym, w rejestrze CEWiUDP występują osoby, co do których nie można odtworzyć kompletnej historii paszportowej czy też paszporty tymczasowe, których w sposób pewny nie można powiązać z określoną osobą. Taki stan, z punktu widzenia bezpieczeństwa wydawanych dokumentów paszportowych, jak również z punktu widzenia pewności obrotu prawnego, jest dalece niepożądany. Rozwiązaniem tego problemu jest zaproponowane w niniejszym projekcie rozszerzenie zakresu danych dotyczących tożsamości i pochodzenia osób ubiegających się o wydanie paszportu tymczasowego niezawierającego numeru PESEL, które pozwolą na dopisanie tego typu dokumentu do danych osoby w Rejestrze Dokumentów Paszportowych po otrzymaniu przez nią numeru PESEL. W celu umożliwienia powiązania paszportu tymczasowego niezawierającego numeru PESEL z osobą, dla której dokument ten został wydany, jest konieczne uzyskanie dodatkowych danych dotyczących tożsamości i pochodzenia tej osoby, w tym jej nazwiska rodowego, poprzednich nazwisk, imion i nazwisk jej matki i ojca (w tym nazwisk rodowych), jak również numerów PESEL matki i ojca tej osoby, jeżeli numery te zostały im nadane. Poszerzony zakres danych umożliwi powiązanie przedmiotowego dokumentu z osobą, dla której został on wydany, po uzyskaniu przez nią numeru PESEL i wyeliminuje opisane powyżej zjawisko występowania paszportów tymczasowych, w stosunku do których nie można wskazać z całkowitą pewnością dla kogo zostały wydane. Powyższe stwarza gwarancje zrealizowania zasady adekwatności, integralności oraz poufności danych wynikających z przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

W art. 36 określono zakres dokumentów, które osoba ubiegająca się o dokument paszportowy jest zobligowana przedłożyć. Dokumentami tymi są: ważny dokument paszportowy lub ważny dowód osobisty (o ile został wydany) wnioskodawcy i osoby,

dla której ma być wydany dokument paszportowy (w przypadku o którym mowa w art. 28 ust. 2); dowód uiszczenia opłaty za paszport lub paszport tymczasowy; dokument potwierdzający prawo do obniżonej opłaty lub zwolnienia z opłaty (w przypadku prawa do skorzystania z obniżonej opłaty za paszport albo zwolnienia z opłaty za paszport, z wyjątkiem osób, korzystających z obniżonej opłaty, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2); wydane przez sąd dokumenty potwierdzające uprawnienie do złożenia wniosku w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (w przypadku wniosku składanego przez opiekuna prawnego lub kuratora), w tym m.in. postanowienie sądu rodzinnego w sprawie ustanowienia opieki, z którego wynika liczba opiekunów prawnych, a także zakres powierzonych im uprawnień; odpisy zagranicznych aktów stanu cywilnego lub innych dokumentów potwierdzających stan cywilny (w przypadku wnioskowania o paszport tymczasowy, w przypadku o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4), tj. dokumentów potwierdzających fakt narodzin, zawarcia małżeństwa czy też zgonu za granicą, które zostały wydane przez organy innego państwa; fotografię osoby, której ma być wydany dokument paszportowy. Zawarta w niniejszym projekcie propozycja ogranicza zakres przedkładanych przez osobę wnioskującą dokumentów do niezbędnego minimum umożliwiającego realizację wniosku paszportowego, w tym dającego organom paszportowym możliwość potwierdzenia tożsamości osoby wnioskującej, określenia wysokości należnej opłaty za paszport lub paszport tymczasowy czy też potwierdzenia uprawnienia do złożenia wniosku w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych. W stosunku do dotychczasowych regulacji prawnych zmieniono podejście w zakresie konieczności przedkładania dokumentów tożsamości, tj. paszportu lub dowodu osobistego, ograniczając ten obowiązek jedynie do ważnego dokumentu paszportowego lub ważnego dowodu osobistego, o ile dokument taki został wydany, co w dalszej kolejności znajdzie przełożenie na zasady potwierdzania tożsamości osób wnioskujących o wydanie dokumentu paszportowego. Zgodnie z obowiązującymi rozwiązaniami tożsamość i obywatelstwo osoby ubiegającej się o wydanie paszportu organ paszportowy ustala na podstawie ważnego dokumentu paszportowego. Tożsamość i obywatelstwo osoby, która nie posiadała ważnego dokumentu paszportowego, organ paszportowy ustala na podstawie ważnego dowodu osobistego, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów osoba ta ma obowiązek posiadania

dowodu osobistego lub, nie mając takiego obowiązku, posiada dowód osobisty. Tożsamość i obywatelstwo osoby, która nie posiada ważnego dokumentu paszportowego i nie posiada ważnego dowodu osobistego, organ paszportowy ustala na podstawie danych zawartych w dostępnych ewidencjach i rejestrach. Tożsamość osoby organ paszportowy może także potwierdzić na podstawie innych dokumentów zawierających fotografię, przedłożonych przez osobę, która ubiega się o wydanie dokumentu paszportowego. Tego typu hierarchiczne uporządkowanie dokumentów, na których podstawie organy paszportowe dokonują potwierdzenia tożsamości i obywatelstwa, rodzi liczne problemy interpretacyjne i bardzo często uniemożliwia skuteczną i sprawną realizację sprawy paszportowej. Zdarzają się bowiem przypadki, w których organy paszportowe odmawiają przyjęcia wniosku paszportowego od osoby, która w momencie składania wniosku legitymuje się wyłącznie ważnym dowodem osobistym, a nie jest w stanie okazać wciąż ważnego dokumentu paszportowego (który np. przez pomyłkę zostawiła w domu), bądź też sytuacje, w których organy paszportowe w stosunku do osób, które na skutek kradzieży utraciły wszystkie dokumenty tożsamości (zarówno paszport, jak i dowód osobisty), warunkują przyjęcie wniosku o wydanie nowego paszportu od wcześniejszego wyrobienia dowodu osobistego. Tego typu podejście, bazujące na dotychczasowych przepisach dotyczących potwierdzania tożsamości osób, które na podstawie odrębnych przepisów mają obowiązek posiadania dowodów osobistych, budziło niezadowolenie i bardzo często znacznie wydłużało proces ubiegania się przez obywateli polskich o wydanie dokumentu paszportowego. Rozwiązanie zaproponowane w niniejszym projekcie zakłada natomiast, iż osoba ubiegająca się o dokument paszportowy, w celu potwierdzenia swojej tożsamości i obywatelstwa, przedłoży jedynie ważny dokument paszportowy lub ważny dowód osobisty, o ile dokument taki został wydany. Przedmiotowy przepis w zestawieniu z regulacjami zawartymi w art. 38 i art. 40 pozwoli na potwierdzenie tożsamości osoby wnioskującej o wydanie dokumentu paszportowego także w sytuacjach wyjątkowych, gdy osoba ta nie dysponuje ważnym dokumentem paszportowym oraz ważnym dowodem osobistym. Z tego względu będzie możliwe odejście od rygorystycznego żądania legitymowania się ważnym dokumentem paszportowym lub ważnym dowodem osobistym przy składaniu wniosku o paszport. Dzięki możliwości potwierdzania tożsamości obywateli w rejestrach (m.in. rejestrze PESEL i Rejestrze Dowodów Osobistych) konieczność przedkładania dodatkowych

dokumentów przez wnioskodawców zostanie ograniczona jedynie do przypadków, gdy zaistnieje poważna wątpliwość co do tożsamości albo obywatelstwa osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego.

Kolejnym elementem ułatwień dla obywateli jest rezygnacja z występującego dotychczas obowiązku przedkładania dokumentu potwierdzającego prawo do ulgi w opłacie lub zwolnienia z opłaty, w stosunku do osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2, tj. osób małoletnich do 12 lat oraz osób małoletnich w wieku między 12 a 18 lat (z wyłączeniem osób małoletnich korzystających z prawa do obniżonej opłaty paszportowej z tytułu posiadania statusu członka rodziny wielodzietnej, jako że osoby te w dalszym ciągu będą zobligowane do przedłożenia ważnej Karty Dużej Rodziny). Na gruncie dotychczasowych regulacji prawnych, uczące się osoby w tej kategorii wiekowej, chcące uiścić ulgową opłatę paszportową, były każdorazowo zobligowane do przedstawienia do wglądu organu paszportowego dokumentu uprawniającego do skorzystania z ulgi, tj. dokumentu potwierdzającego status ucznia (np. legitymacja szkolna, zaświadczenie ze szkoły o kontynuacji nauki). Obwarowanie takie rodziło liczne przypadki niezadowolenia po stronie osób wnioskujących, które w momencie składania wniosku o wydanie paszportu fizycznie nie dysponowały tego rodzaju dokumentem, a w niektórych przypadkach skutkowało również nierównym traktowaniem osób uczących się poza granicami kraju w szkołach, które nie wydawały legitymacji szkolnych czy też innych dokumentów potwierdzających status ucznia. Przewidziana w projekcie regulacja zwalniająca ww. krąg osób z obowiązku przedkładania dokumentu potwierdzającego prawo do ulgi pozwoli wyeliminować wskazane powyżej sytuacje.

W art. 37 ust. 1 dodano nową regulację prawną wskazującą, iż organ paszportowy dokonuje odwzorowania cyfrowego dokumentu sporządzonego w postaci papierowej, związanego z wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego, z dokumentem paszportowym lub ograniczeniem prawa do posiadania dokumentu paszportowego, a następnie wprowadza to odwzorowanie do Rejestru Dokumentów Paszportowych. Tego typu rozwiązanie jest skutkiem nowego podejścia do realizacji spraw paszportowych, związanego z odejściem od papierowego wniosku paszportowego i oparciu realizacji spraw paszportowych o nowo budowany Rejestr Dokumentów Paszportowych, w którym zawarte będą wszelkie informacje (w tym wynikające z odwzorowań cyfrowych przedkładanych przez wnioskodawców dokumentów papierowych, np. wydane przez

sąd dokumenty potwierdzające uprawnienie do złożenia wniosku w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych) umożliwiające realizację sprawy paszportowej, bądź wpływające na ograniczenie prawa do posiadania paszportu. W związku z odejściem od gromadzenia przez organy paszportowe dokumentacji papierowej, tego typu dokumentacja przedłożona przez wnioskodawcę (tj. przedstawiona przez wnioskodawcę do wglądu organu), będzie – po dokonaniu odwzorowania cyfrowego – zwracana wnioskodawcy przez organ paszportowy (ust. 2). Jednocześnie w ust. 3 wskazano, iż organ paszportowy wprowadza do Rejestru Dokumentów Paszportowych sporządzone w postaci elektronicznej dokumenty związane z wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego, z dokumentem paszportowym lub ograniczeniem prawa do posiadania dokumentu paszportowego. W ust. 4 zastrzeżono, iż dokumentacja, niezależnie od postaci jej sporządzenia i utrwalenia, będzie przechowywana na zasadach i w trybie, określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164).

W art. 38 ust. 1 wskazano, iż organ paszportowy potwierdza tożsamość i obywatelstwo wnioskodawcy lub osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, na podstawie ważnego dokumentu paszportowego lub ważnego dowodu osobistego, jeżeli dokumenty takie zostały wydane. W ust. 2 wskazano, iż w przypadku składania wniosku w sposób, o którym mowa w art. 31 ust. 3, tożsamość wnioskodawcy potwierdza się na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

W ust. 3 określono natomiast, iż organ paszportowy może potwierdzić tożsamość i obywatelstwo wnioskodawcy lub osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, na podstawie danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, w rejestrze PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych. Tym samym dzięki funkcjonalnościom nowo budowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych, umożliwiającym wymianę informacji między rejestrami państwowymi, organy paszportowe będą miały możliwość porównywania danych i potwierdzania tożsamości i obywatelstwa osób w oparciu o dane zawarte w tych rejestrach. Ponadto organy paszportowe będą mogły również potwierdzać tożsamość wnioskodawcy lub osoby, której ma być wydany dokument paszportowy na podstawie innego, ważnego dokumentu zawierającego fotografię (ust. 4). Dokumentami takimi mogą być zwłaszcza zawierające fotografię dokumentu

wydawane przez organy publiczne (np. prawo jazdy) czy też zawierające fotografię dokumenty tożsamości wydawane przez władze innych państw (paszport, ID, prawo jazdy). Podkreślenia wymaga, iż nie ma zamkniętego katalogu dokumentów, które mogą być wykorzystywane przez organy paszportowe w tym celu. Na potrzeby danej sprawy paszportowej oceny możliwości potwierdzenia tożsamości osoby w oparciu o przedkładane przez nią dokumenty winien dokonać każdorazowo organ paszportowy.

W celu ustalenia tożsamości osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, jej obywatelstwa lub innych danych niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, organ paszportowy będzie mógł dodatkowo żądać podania przez wnioskodawcę dodatkowych danych, tj.: nazwiska rodowego oraz poprzednich nazwisk, jeżeli były zmieniane, a także imion, nazwisk i nazwisk rodowych matki i ojca (ust. 5). Dodatkowe dane będą odnotowywane we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego w adnotacjach urzędowych. Podkreślić należy, iż dodatkowe dane będą pobierane przez organy paszportowe jedynie w wyjątkowych przypadkach, tj. w sytuacji gdy organ paszportowy – w oparciu o przedkładane przez wnioskodawcę dokumenty, bądź dane zawarte w dostępnych rejestrach państwowych – nie będzie w stanie bezsprzecznie ustalić tożsamości osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, jej obywatelstwa lub innych danych niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, co w praktyce oznacza osoby, które bądź opuściły terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kilkadziesiąt lat temu, bądź urodziły się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie ubiegały się dotychczas o polski dokument tożsamości. Jednocześnie zakres dodatkowych danych został ograniczony do niezbędnego minimum (zgodnie z zasadą minimalizacji danych wynikającą z „RODO”) i ma służyć wyłącznie bezsprzeczemu ustaleniu tożsamości osoby wnioskującej o wydanie dokumentu paszportowego.

Zgodnie z treścią ust. 6 organ paszportowy zobligowany będzie natomiast do odnotowania we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego sposobu potwierdzenia tożsamości i obywatelstwa wnioskodawcy.

W art. 39 ust. 1 wskazano, że organ paszportowy przyjmujący wniosek o wydanie dokumentu paszportowego porównuje dane zawarte w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, w rejestrze PESEL, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, o którym mowa w

ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2021 r. poz. 816, 1000 i 1978) z danymi zawartymi we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego oraz w przedkładanej dokumentacji. Jednocześnie, zgodnie z dyspozycją ust. 2, w przypadku stwierdzenia niezgodności danych zawartych we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego z danymi zawartymi w rejestrach państwowych lub przedłożonej przez wnioskodawcę dokumentacji, organ paszportowy zobligowany będzie do podjęcia działań mających na celu usunięcie tych niezgodności, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. W przypadku niezgodności danych zawartych w rejestrach państwowych ze stanem faktycznym, po udokumentowaniu prawidłowych danych, organy paszportowe będą zatem mogły bezpośrednio, za pośrednictwem systemu, w krótkim czasie doprowadzić do usunięcia stwierdzonych niezgodności, co pozwoli na wydanie dokumentu.

Zgodnie z treścią art. 40 organom paszportowym w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, jej obywatelstwa, a także innych danych niezbędnych do złożenia wniosku paszportowego, zagwarantowana została także możliwość podjęcia dodatkowych działań zmierzających do potwierdzenia tych danych, w tym potwierdzenia ich w rejestrze stanu cywilnego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 709 i 1978), w rejestrze, o którym mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2020 r. poz. 347 oraz z 2021 r. poz. 2052), lub możliwość żądania przedłożenia dokumentu potwierdzającego posiadanie obywatelstwa polskiego osoby ubiegającej się o dokument paszportowy, wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim. W tym miejscu wskazać należy, iż dzięki możliwości potwierdzania tożsamości obywateli w rejestrach (m.in. RDO, RSC) konieczność przedkładania przez osoby aplikujące o wydanie dokumentu paszportowego dodatkowych dokumentów zostanie ograniczona wyłącznie do przypadków, gdy zaistnieje poważna wątpliwość co do tożsamości albo obywatelstwa tych osób. Tego typu sytuacja może mieć miejsce, np. gdy osoba występuje o dokument paszportowy po raz pierwszy, a jej dane nie zostały dotychczas odnotowane w żadnych rejestrach, a także gdy przez długi czas nie posiadała żadnego polskiego dokumentu tożsamości. Przedmiotowy sposób potwierdzenia danych, przy wykorzystaniu dodatkowych elementów weryfikacyjnych, pozwoli na ustalenie

tożsamości i obywatelstwa osób ubiegających się o wydanie dokumentu paszportowego, a w dalszej kolejności wydanie im tego typu dokumentu.

W art. 41 zawarto regulacje dotyczące wymogów, jakie powinna spełniać fotografia osoby, dla której ma być wydany dokument paszportowy. Są one analogiczne do obecnych, przy czym w obowiązującym stanie prawnym, wymagania te są zawarte w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie dokumentów paszportowych (Dz. U. poz. 1026, z późn. zm.). Analogicznie do dotychczasowych rozwiązań prawnych uregulowano również przypadki, w których dopuszczone zostały odstępstwa od ogólnych wymogów, jakie powinna spełniać fotografia, a dotyczących m.in. fotografii osób dotkniętych wadą narządu wzroku, osób małoletnich do 5 lat czy też osób, których stan zdrowia nie pozwala na spełnienie tych wymogów. Jednocześnie w stosunku do obecnych regulacji dotyczących możliwości dołączenia fotografii przedstawiającej osobę w nakryciu głowy z uwagi na zasady jej wyznania, dodano również możliwość złożenia fotografii przedstawiającej osobę w nakryciu głowy, o ile uprawdopodobni ona, że taka potrzeba wynika z konsekwencji przebytego leczenia lub wypadku. Powyższe wyjątki pozwolą zwiększyć komfort osób ubiegających się o wydanie dokumentu paszportowego, które z uwagi na przebyte leczenie (np. chemioterapia) lub przebyte wypadki, nie miały dotychczas tego typu możliwości, co niejednokrotnie stanowiło dla nich problem.

Przeniesienie przedmiotowych wymogów z aktu wykonawczego do projektowanej ustawy ma na celu zapewnienie najistotniejszym regulacjom w tym zakresie charakteru ustawowego, a ponadto ma zagwarantować ich spójność z rozwiązaniami prawnymi przyjętymi w zakresie fotografii przedkładanych na potrzeby wydawania dowodów osobistych.

W art. 42, analogicznie do obecnych rozwiązań, uregulowano, iż podczas składania wniosku o wydanie paszportu, paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego pobiera się odciski palców od osoby, której ma być wydany paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy, przy czym odmiennie od uregulowań bieżących, w przepisach ustawy nie określono wprost kategorii podmiotów zwolnionych z przedmiotowego obowiązku, a odesłano w tym zakresie do powszechnie obowiązujących przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w

paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie (Dz. Urz. UE L 385 z 29.12.2005, str. 1, Dz. Urz. UE L 311 z 26.11.2005, str. 44, Dz. Urz. UE L 142 z 06.06.2009, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 289 z 08.11.2017, str. 17). Szczegółowy sposób dokonywania poboru danych biometrycznych zostanie natomiast określony w przepisach wykonawczych do ustawy.

W art. 43 uregulowano kwestie związane z koniecznością wyrażenia zgody matki i ojca na wydanie dokumentu paszportowego dla osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18 lat (ust. 1). W komentowanym przepisie (ust. 2) doprecyzowano także, iż zgoda nie jest wymagana w sytuacji, gdy na podstawie orzeczenia sądu matka lub ojciec zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej albo ich władza rodzicielska została zawieszona lub ograniczona w zakresie wyrażania zgody na wydanie dokumentu paszportowego, jak również w przypadku wydania paszportu tymczasowego z urzędu. W stosunku do aktualnego brzmienia przepisów w tym zakresie, w sposób jednoznaczny wskazano, iż zgoda matki lub ojca nie jest wymagana jedynie w sytuacji, gdy z orzeczenia sądu w sposób niebudzący wątpliwości wynika, iż władza rodzicielska w zakresie wyrażenia zgody na wydanie dokumentu paszportowego dla osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych została zawieszona lub ograniczona. Obecne brzmienie tej regulacji nie uwzględnia sytuacji zawieszenia władzy rodzicielskiej, która w skutkach jest równoznaczna z utratą władzy rodzicielskiej (z tą różnicą, że zawieszenie ma charakter czasowy). Ponadto w zakresie ograniczenia władzy rodzicielskiej dotychczasowy przepis powodował wiele wątpliwości co do możliwości wydania osobie małoletniej dokumentu paszportowego za zgodą jednego z rodziców. O ile sformułowanie „jeden z rodziców został pozbawiony władzy rodzicielskiej” jest precyzyjne, o tyle „władza ta została ograniczona” – już nie. W związku z powyższym w praktyce stosowania tego przepisu pojawiały się próby wykładni literalnej polegające na wskazywaniu, że każde ograniczenie władzy rodzicielskiej, w jakimkolwiek stopniu, powoduje, że na wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej nie jest wymagana zgoda drugiego z rodziców. W praktyce zdarzało się, że sąd ograniczał władzę rodzicielską do kwestii związanych z prawem do decydowania o ważnych sprawach dziecka lub prawa do decydowania o miejscu zamieszkania albo prawa do wyjazdów zagranicznych. W takich sytuacjach organy paszportowe, stosując wykładnię

celowościową, dokonywały jednocześnie oceny wyroku i rozstrzygały, czy w zakresie wymienionego ograniczenia władzy pozostaje (czy też nie) prawo do wyrażania zgody na wydanie dokumentu paszportowego małoletniemu. Tego typu praktyka rodziła rozbieżności i ryzyko odmiennej interpretacji wyroków przez poszczególne organy paszportowe. Jednocześnie zdarzały się wyroki, w których sąd, orzekając o władzy rodzicielskiej, wypowiadał się wprost o prawie do wyrażania zgody na wydanie małoletniemu dokumentu paszportowego. Z uwagi na fakt, iż kwestie te są często niezwykle drażliwe i determinowane nierzadko konfliktami między matką i ojcem, w których każda ze stron inaczej postrzega dobro dziecka i zakres swojej władzy rodzicielskiej, w niniejszym projekcie proponuje się doprecyzowanie tego przepisu przez dookreślenie, że zgoda matki lub ojca nie jest wymagana jedynie w przypadku pozbawienia władzy rodzicielskiej lub jej ograniczenia w zakresie wyrażania zgody na wydanie dokumentu paszportowego. Proponowana regulacja będzie wzmacniała determinację stron postępowań sądowych w sprawach o ograniczenie władzy rodzicielskiej i samych sądów do precyzyjnego określania zakresu władzy rodzicielskiej w tak ważnej kwestii jak wydanie dokumentu paszportowego, co w konsekwencji może pozostawać w bezpośrednim związku z miejscem zamieszkania dziecka czy wpływać na jego kontakty z rodzicami. Proponowane doprecyzowanie przepisów wyeliminuje także wątpliwości interpretacyjne rodzące się zarówno po stronie samych wnioskodawców jak i organów paszportowych, które dotychczas były zmuszone do subiektywnego interpretowania rozstrzygnięć zawartych w orzeczeniach sądowych, co niejednokrotnie prowadziło do zajmowania przez organy paszportowe odmiennych stanowisk w zbliżonych do siebie stanach faktycznych.

Jednocześnie uwzględniając zasadę *res iudicata* oraz w celu dostosowania się, w szczególności przez sądy orzekające, do nowych regulacji prawnych w art. 106 projektu przewidziano przepis przejściowy, umożliwiający respektowanie przez organy paszportowe orzeczeń sądów wydanych przed wejściem w życie projektowanych przepisów na zasadach dotychczasowych.

Ponadto, w stosunku do obowiązujących przepisów, w ust. 3 rozszerzono dopuszczalne formy wyrażenia zgody przez matkę i ojca. Obecnie na wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej jest wymagana pisemna zgoda matki i ojca, których własnoręczność podpisów poświadczą organ paszportowy lub notariusz, chyba że – jak zasygnalizowano już powyżej – na podstawie orzeczenia sądu matka lub ojciec zostali

pozbawieni władzy rodzicielskiej lub władza ta została ograniczona. W projekcie została doprecyzowana forma wyrażenia tej zgody, tj.:

- 1) na wniosku o wydanie dokumentu paszportowego – z podpisem, o którym mowa w art. 32,
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem, którego własnoręczność poświadczył organ paszportowy lub notariusz lub
- 3) na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

Przyjęcie takiego rozwiązania umożliwi wyrażenie zgody przez matkę i ojca w najdogodniejszej dla nich formie, w tym przy wykorzystaniu rozwiązań elektronicznych zapewniających weryfikację tożsamości osoby wyrażającej zgodę. Tym samym matka i ojciec nie będą już zmuszeni do osobistego stawiennictwa przed organem paszportowym w celu wyrażenia zgody bądź wyrażenia tej zgody przed notariuszem. Zgodnie z przedłożoną propozycją matka i ojciec będą mogli również wyrazić zgodę, korzystając ze środków komunikacji elektronicznej gwarantujących możliwość potwierdzenia w sposób niebudzący wątpliwości tożsamości osoby, od której zgoda pochodzi.

W ust. 4 omawianego przepisu zastrzeżono, iż w przypadku gdy na podstawie orzeczenia sądu matka lub ojciec zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, ich władza rodzicielska została zawieszona lub władza ta została ograniczona w zakresie wyrażania zgody na wydanie dokumentu paszportowego, dokument określający zakres władzy rodzicielskiej przedkłada się do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego.

Ponadto analogicznie do rozwiązań dotychczasowych przyjęto, iż w przypadku braku zgodności stanowisk matki i ojca lub niemożności uzyskania zgody jednego z nich, zgodę na wydanie dokumentu paszportowego zastępuje orzeczenie sądu rodzinnego, które przedkłada się do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego (ust. 5).

W przypadku przedłożenia dokumentu określającego zakres władzy rodzicielskiej (o którym mowa w ust. 4 i 5) oraz zgody wyrażonej w formie, o której mowa w ust. 3 pkt 2 i 3 projektu, została stworzona możliwość żądania przez organy paszportowe od wnioskodawcy złożenia oświadczenia, potwierdzającego brak wiedzy w zakresie zmiany stanu prawnego wynikającego z przedłożonego orzeczenia albo wyrażonej

zgody, wraz z klauzulą potwierdzającą świadomość wnioskodawcy o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Jednocześnie stosownie do regulacji zawartej w art. 34, przedmiotowe oświadczenie będzie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, a zawarta w nim klauzula zastąpi pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (ust. 6). Tego typu rozwiązanie ma szczególne znaczenie w sytuacji, gdy między wydaniem orzeczenia lub wyrażeniem zgody, a fizycznym wystąpieniem o wydanie dokumentu paszportowego w oparciu o te dokumenty nastąpił znaczny upływ czasu, w trakcie którego stan prawny wynikający z przedłożonego orzeczenia albo wyrażonej zgody mógł ulec daleko idącym zmianom. Aby uniknąć z jednej strony konieczności żądania od wnoszących formalnego potwierdzenia aktualności treści przedkładanych dokumentów (np. poprzez potwierdzenie przez sąd, iż stan prawny nie uległ zmianie od dnia wydania orzeczenia), a z drugiej zminimalizować ryzyko celowego wprowadzenia w błąd organu paszportowego przez osoby występujące z wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego, przyjęto, iż organy paszportowe będą mogły żądać od tych osób potwierdzenia aktualności treści wynikających z orzeczenia albo zgody w formie oświadczenia złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych lub zatajenie danych. Oświadczenia w tym zakresie są najszybszym i najmniej absorbującym sposobem takiego potwierdzenia.

Jednocześnie w niniejszym projekcie zaproponowano uzupełnienie dotychczasowych przepisów dotyczących wyrażonej zgody lub wydanego orzeczenia sądowego o doprecyzowanie, iż przedmiotowa zgoda lub orzeczenie, może stanowić podstawę do wydania wyłącznie jednego dokumentu paszportowego (ust. 7). Kwestia ta w obecnym stanie prawnym, wobec braku takiej regulacji, rodzi wątpliwości interpretacyjne. Przyjęcie proponowanego rozwiązania jest uzasadnione faktem, iż zgoda matki i ojca lub orzeczenie sądu zastępujące taką zgodę dotyczą ściśle określonych okoliczności prawnych i faktycznych, w których znajduje się małoletni. Oświadczenie woli, jakim jest zgoda matki i ojca na wydanie małoletniemu dziecku dokumentu paszportowego, może być przez nich cofnięte w dowolnym momencie, o czym organ paszportowy może nie posiadać wiedzy. Stosownie natomiast do art. 366 w związku z art. 13 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, prawomocny wyrok ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia. Oznacza to,

że orzeczenie sądu, pomimo iż nie ma końcowego terminu obowiązywania, obowiązuje wyłącznie odnośnie do tych okoliczności, które stanowiły przedmiot rozstrzygnięcia sądu w danym orzeczeniu. Przedmiot takiego rozstrzygnięcia odnosił się natomiast do ściśle określonego stanu faktycznego i prawnego, w którym znajdował się zarówno małoletni jak i jego opiekunowie prawni w dacie wydania orzeczenia. Tym samym orzeczenie zezwalające na wydanie dokumentu paszportowego, po wydaniu takiego dokumentu i upływie terminu jego ważności (5 lub 10 lat – w zależności od kategorii wiekowej osoby, dla której wydawany jest paszport), może nie mieścić się w granicach określonych w wyżej wymienionej normie prawnej, a tym samym nie może stanowić podstawy do wydawania kolejnych dokumentów paszportowych. Stan faktyczny i prawny dotyczący zarówno małoletniego jak i jego opiekunów prawnych, a zwłaszcza zakresu ich władzy rodzicielskiej, w dacie, w której może powstać potrzeba wydania kolejnego dokumentu, z uwagi na znaczny upływ czasu, może być już zupełnie odmienny od stanu występującego pięć czy dziesięć lat wcześniej. Z tego względu, w przypadku braku porozumienia matki i ojca, do wydania kolejnego dokumentu paszportowego dla małoletniego konieczne jest kolejne orzeczenie sądu zastępujące zgodę jednego z nich. Jednocześnie należy podkreślić, iż w sytuacji kiedy stanowiska matki i ojca są zbieżne w kwestii wydania dokumentu paszportowego, rodzice każdorazowo, przy składaniu kolejnego wniosku o wydanie dokumentu paszportowego dla małoletniego dziecka, muszą wyrażać swoją zgodę. Konieczność przedkładania aktualnych orzeczeń sądowych wyrażających zgodę na wydanie dokumentu paszportowego w zastępstwie jednego z rodziców ma dać gwarancję, iż od czasu wydania małoletniemu dotychczas posiadanego paszportu, w jego sytuacji prawnej nie zaszły tak daleko idące zmiany, które mogłyby okazać się decydujące dla procedury wydania małoletniemu kolejnego dokumentu paszportowego. Jednocześnie w celu zapewnienia maksymalnie długiego okresu, w którym wyrażona zgoda lub wydane orzeczenie sądu może stanowić podstawę wydania małoletniemu dokumentu paszportowego (niejednokrotnie od daty wyrażenia zgody lub wydania orzeczenia do daty złożenia wniosku o wydanie paszportu dla małoletniego mija kilka lat), bez konieczności formalnej weryfikacji ich aktualności, dopuszczono – opisaną już powyżej – możliwość żądania przez organ paszportowy złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia potwierdzającego, że stan prawny wynikający z przedłożonej zgody lub orzeczenia nie uległ zmianie.

Analogicznie do dotychczasowych rozwiązań w projekcie zaproponowano, aby w sytuacji, w której uzyskanie zgody matki lub ojca okazało się niemożliwe lub znacznie utrudnione, dokument paszportowy dla przebywającej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18. roku życia, mógł być wydany za zgodą tylko matki albo ojca, o ile przemawia za tym dobro małoletniego (ust. 8).

W ust. 9 wskazano, iż tożsamość matki i ojca wyrażających zgodę na wydanie dokumentu paszportowego potwierdza się w sposób analogiczny do potwierdzenia tożsamości osób wnioskujących o wydanie dokumentu paszportowego, tj. w sposób, o którym mowa w art. 38 projektu (w głównej mierze w oparciu o ważne dokumenty tożsamości, dane wskazane przez matkę i ojca, bądź też w oparciu o dane zawarte w rejestrach państwowych).

Jednocześnie, w projekcie zastrzeżono, iż przepisy dotyczące wyrażania zgody przez matkę i ojca stosuje się odpowiednio do opiekunów prawnych i kuratorów (ust. 10).

W art. 44 określono zakres danych zawartych na wydawanych wnioskodawcom przez organy paszportowe potwierdzeniach złożenia wniosku o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego, przy czym zakres ten został ograniczony wyłącznie do danych potwierdzających dokonanie określonej czynności, tj. złożenia wniosku o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego. Zastrzeżono, że organ paszportowy będzie mógł wydać wnioskodawcy potwierdzenie złożenia wniosku o wydanie dokumentu niezawierające numeru wniosku, jeżeli podczas składania wniosku numer ten nie został nadany. Dotyczy to sytuacji, w których organ paszportowy, przyjmując wniosek o wydanie dokumentu, tymczasowo nie posiada możliwości wprowadzania danych do Rejestru Dokumentów Paszportowych w czasie rzeczywistym.

W art. 45 przyjęto nowe rozwiązanie, zgodnie z którym, organ paszportowy będzie informował, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, o nieprzyjęciu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego. Będzie to możliwe, gdy wnioskodawca odmówi złożenia fotografii spełniającej wymogi, o których mowa w art. 41, nie przedłoży dokumentów, o których mowa w art. 36 pkt 5, lub w sytuacji gdy osoba, której ma być wydany dokument paszportowy, odmówi złożenia odcisków palców bądź też złożenia podpisu, jeżeli takie dane były od niej wymagane. Tego typu rozwiązanie pozwoli z

jednej strony organom paszportowym, już na początkowym etapie, odstąpić od realizacji sprawy paszportowej osoby, która nie spełniła podstawowych wymogów warunkujących wydanie dokumentu paszportowego, z drugiej natomiast zagwarantuje osobom, w stosunku do których ten tryb znajdzie zastosowanie, wejście w posiadanie informacji dotyczących powodów nieprzyjęcia przez organ od realizacji wniosku paszportowego.

W art. 46 podobnie do rozwiązań dotychczasowych przewidziano możliwość dysponowania przez obywatela w tym samym czasie dwoma ważnymi dokumentami paszportowymi, przy czym możliwość ta została obwarowana enumeratywnie wymienionymi w projekcie przesłankami. W porównaniu do przepisów dotychczasowych przesłanki te zostały rozszerzone, przez umożliwienie wydania drugiego paszportu osobie w sytuacji wystąpienia poważnych trudności w prowadzeniu przez nią działalności zawodowej (art. 46 pkt 2). Tego typu sytuacje stanowiły podstawę licznych wystąpień obywateli z podaniami o wydanie drugiego paszportu, a brak regulacji w tym zakresie uniemożliwiał szersze wyjście naprzeciw oczekiwaniom tej grupy osób. Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z rozwiązaniami prawnymi przyjętymi na gruncie niniejszego projektu do wydania drugiego paszportu dla tej samej osoby będą miały zastosowanie zasady przewidziane dla wydania paszportu, z tym zastrzeżeniem, iż dokument ten nie będzie podlegał anulowaniu przy odbiorze nowego paszportu z 10-letnim terminem ważności (patrz art. 60 projektu). Niniejsza regulacja wprowadza tym samym istotną zmianę w stosunku do uregulowań dotychczasowych, zgodnie z którymi procedura wydania drugiego paszportu składała się z dwóch etapów. Pierwszy z nich sprowadzał się do przeprowadzenia postępowania administracyjnego, w ramach którego Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, weryfikował zasadność równoległego dysponowania przez tą samą osobę dwoma ważnymi paszportami. Ten etap postępowania kończył się wydaniem przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzji administracyjnej, która – w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia – stanowiła dopiero podstawę dla obywatela do przystąpienia do realizacji etapu drugiego. Drugi etap sprowadzał się natomiast do fizycznego złożenia przez obywatela wniosku o wydanie drugiego paszportu w siedzibie dowolnego organu paszportowego (po okazaniu do wglądu organu decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wyrażającej zgodę na wydanie tego typu dokumentu), a następnie realizacji wniosku przez organ paszportowy i wydania

wydrukowanego (spersonalizowanego) dokumentu. Zgodnie z propozycją regulacji zawartą w projekcie, procedura ubiegania się o wydanie drugiego paszportu będzie realizowana w całości na analogicznych zasadach, jak ma to miejsce w przypadku ubiegania się o wydanie paszportu. Podania w sprawie wydania drugiego paszportu wraz z dokumentacją uprawdotodabniającą wystąpienie okoliczności przemawiających za potrzebą posiadania tego typu dokumentu będą składane przez wnioskodawcę bezpośrednio do organów paszportowych (tj. w sytuacjach standardowych do wojewody lub konsula), które dokonają oceny przedłożonych dokumentów w kontekście określonych w art. 46 projektu ustawy przesłanek warunkujących wydanie drugiego paszportu. Następnie – w przypadku weryfikacji pozytywnej – organy te przyjmą wniosek paszportowy do realizacji i wydadzą dokument. W przypadku negatywnej weryfikacji przedłożonych dokumentów w kontekście przesłanek określonych w art. 46 projektu ustawy, organ paszportowy będzie zobligowany do wydania decyzji odmawiającej wydania drugiego paszportu (art. 54 ust. 1 pkt 7 i ust. 2).

W art. 47 ust. 1, odmiennie od rozwiązań dotychczasowych, zastrzeżono, iż wydanie drugiego paszportu w sytuacjach podyktowanych względami bezpieczeństwa państwa (przesłanka zawarta w art. 46 pkt 4) wymaga uzyskania pozytywnej opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Rozwiązanie to wydaje się być uzasadnione już z uwagi na sam charakter przypadków, wobec których znajdzie zastosowanie. Jednocześnie z uwagi na wyłącznie jednostkowy charakter tego typu wniosków, wymóg uzyskania opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nie wpłynie w sposób zauważalny na dodatkowe obciążenie tego podmiotu nowymi obowiązkami. W celu uzyskania opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, organ paszportowy będzie zobligowany do przekazania Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kopii dokumentacji przedłożonej przez osobę ubiegającą się o wydanie drugiego paszportu, uprawdotodabniającej okoliczności, o których mowa w art. 46 pkt 4, tj. potrzebę równoległego dysponowania drugim ważnym paszportem ze względu na bezpieczeństwo państwa (ust. 2). Przed wydaniem opinii, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będzie mógł żądać od osoby ubiegającej się o wydanie drugiego paszportu przedłożenia dodatkowych informacji uprawdotodabniających potrzebę dysponowania drugim paszportem ze względu na ważny interes państwa (ust. 3). Opinia Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będzie przekazywana organowi paszportowemu w formie pisemnej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez Szefa

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dokumentacji uprawniającej potrzebę dysponowania drugim paszportem ze względu na ważny interes państwa. Nieprzekazanie opinii w tym terminie będzie traktowane jako wyrażenie przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego pozytywnej opinii w tej sprawie (ust. 4). W szczególnie uzasadnionych przypadkach, termin na wydanie przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego opinii może zostać przedłużony do 30 dni (ust. 5). Ze względu na interes bezpieczeństwa państwa, wydając opinię, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będzie mógł odstąpić od jej uzasadnienia, bądź je ograniczyć (ust. 6).

W art. 48 ust. 1 uregulowano przypadki, w których może być wydany paszport tymczasowy. Jednocześnie w stosunku do dotychczasowych rozwiązań, w projekcie przewidziano rozszerzenie tych przypadków przez dodanie przepisu umożliwiającego wydanie paszportu tymczasowego osobom nieposiadającym zdolności do czynności prawnych lub posiadającym ograniczoną zdolność do czynności prawnych, które nie ukończyły 18 lat, w nagłych przypadkach związanych z realizacją obowiązku nauki, rozwojem ich indywidualnych umiejętności lub w razie konieczności zapewnienia tym osobom opieki w sytuacji związanej z prowadzeniem przez ich rodziców (opiekunów prawnych) działalności zawodowej. Głównym celem przedmiotowego przepisu jest umożliwienie wydania paszportu tymczasowego małoletnim w sytuacji wyjazdu, np. na kolonie, obozy, zielone szkoły czy zawody, jeżeli z różnych przyczyn niemożliwe było wydanie paszportu przed zaplanowanym wyjazdem. W ust. 2 niniejszego przepisu zastrzeżono jednak możliwość żądania przez organ paszportowy przedłożenia dokumentów potwierdzających wystąpienie okoliczności uzasadniających potrzebę wydania w tego typu sytuacji paszportu tymczasowego. W przepisach projektu nie tworzy się jednak katalogu dokumentów potwierdzających wystąpienie danego rodzaju okoliczności, pozostawiając w tym zakresie ocenę organom paszportowym. W ust. 3 dodano nową – w stosunku do rozwiązań bieżących – regulację, zgodnie z którą, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, paszport tymczasowy może być wydany osobie, która posiada paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy. Przedmiotowy przepis ma na celu umożliwić organom paszportowym wydanie paszportu tymczasowego osobom, którym został już co prawda wydany paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy, ale które fizycznie tym dokumentem w danym momencie nie dysponują (np. paszport po spersonalizowaniu w kraju nie został

jeszcze doręczony do odbiorcy przebywającego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej). Wówczas, pomimo, iż w Rejestrze Dokumentów Paszportowych będzie widniał zapis o wydaniu takiej osobie paszportu, paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego, osoba ta nie będzie mogła fizycznie z tego dokumentu skorzystać. W tego typu sytuacjach zasadne i konieczne może okazać się wydanie paszportu tymczasowego, który umożliwi realizację bieżących potrzeb/planów tych osób.

W art. 49–50 wskazano podmioty, którym wydaje się odpowiednio paszport dyplomatyczny i paszport służbowy. Przewidziane rozwiązania są co do zasady tożsame z dotychczasowymi rozwiązaniami prawnymi obowiązującymi w tym zakresie. Katalog podmiotów uprawnionych do otrzymania paszportu dyplomatycznego został poszerzony o Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego, ambasadora – specjalnego przedstawiciela Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz sekretarzy i podsekretarzy stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 49 ust. 1 pkt 12–15). Dodanie do katalogu podmiotów uprawnionych do otrzymania paszportu dyplomatycznego osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w Kancelarii Prezydenta RP, tj. w konstytucyjnym organie pomocniczym Prezydenta RP, niewątpliwie wpłynie na sprawne wykonywanie funkcji Prezydenta RP jako najważniejszego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej i reprezentanta państwa w stosunkach zewnętrznych. Podobnie, dodanie do katalogu osób uprawnionych do dysponowania paszportem dyplomatycznym Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego, umożliwi Prezydentowi RP, jako najwyższemu zwierzchnikowi Sił Zbrojnych RP, skuteczne wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i obronności przy pomocy Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Dodatkowo w art. 49 ust. 4 wskazano, że paszporty dyplomatyczne są również wydawane funkcjonariuszom Służby Ochrony Państwa skierowanym do wykonywania zadań poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten ma zapewnić realizację zadań ustawowych przez funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa (w szczególności tych, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a, b i f ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 575 i 1728). Krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania paszportu służbowego poszerzono natomiast o pracowników jednostek obsługujących członka Rady Ministrów, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu (art. 50 ust. 5).

W art. 51, analogicznie do rozwiązań dotychczasowych, wskazano, iż paszportem dyplomatycznym i paszportem służbowym można się legitymować wyłącznie w trakcie podróży służbowej lub w związku z wykonywaniem czynności służbowych poza granicami kraju (ust. 1), a także zaznaczono, iż ograniczenie to nie ma zastosowania do osób, o których mowa w projektowanym art. 49 ust. 1 pkt 17–19 i ust. 3 oraz w art. 50 ust. 1 i 2, jeżeli zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowisk poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie wskazano, iż sposób i miejsce przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych zostaną określone w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanym na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych (art. 51 ust. 3).

W art. 52, analogicznie do obowiązujących przepisów, wskazano, iż w przypadkach uzasadnionych potrzebami służby zagranicznej oraz względami bezpieczeństwa państwa tej samej osobie można wydać drugi paszport dyplomatyczny lub drugi paszport służbowy, a w art. 53, że w przypadkach uzasadnionych potrzebą ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą minister właściwy do spraw zagranicznych może podjąć decyzję o wydaniu paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego również obywatelom polskim innym niż wskazani w art. 49 i art. 50.

W art. 54 ust. 1 określono przypadki, w których wnioskodawcy odmawia się wydania dokumentu paszportowego. Do występujących już obecnie przypadków związanych ze skierowaniem do organu paszportowego wniosku uprawnionego organu prowadzącego wobec osoby ubiegającej się o dokument paszportowy określony rodzaj postępowania (pkt 1 i pkt 2), zostały dodane nowe przypadki wynikające ze zmian dokonanych niniejszym projektem. W projekcie przyjęto, iż odmowa wydania dokumentu paszportowego będzie również następowała w przypadku:

- 1) gdy na podstawie przedłożonych dokumentów i dostępnych rejestrów, organ paszportowy nie potwierdził zamieszczanych w dokumencie paszportowym danych osoby ubiegającej się o dokument paszportowy, wskazanych we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego;
- 2) gdy na podstawie przedłożonych dokumentów i dostępnych rejestrów, organ paszportowy nie potwierdził obywatelstwa osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego;

- 3) gdy wnioskodawca nie wniósł wymaganej opłaty za paszport lub paszport tymczasowy;
- 4) gdy nie została złożona zgoda na wydanie dokumentu paszportowego, o której mowa w art. 43 ust. 1 lub orzeczenie sądu, o których mowa odpowiednio w art. 43 ust. 5;
- 5) niespełnienia warunków do wydania paszportu lub paszportu tymczasowego ze względu na ważny interes państwa, paszportu tymczasowego, drugiego paszportu albo paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego, o których mowa odpowiednio w art. 6 ust. 3 i art. 46–50.

Enumeratywne wymienienie przypadków, w których – z przyczyn formalnych – organy paszportowe odmówią realizacji prawa obywatela do posiadania dokumentu paszportowego, stworzy prawną podstawę do tego typu działania i pozwoli wyeliminować w tym zakresie zastrzeżenia i wątpliwości wnioskodawców. Wyżej wymienione nowe przesłanki odmowy wydania dokumentu paszportowego sprowadzają się wyłącznie do sytuacji, w której wnioskodawca ubiega się o wydanie dokumentu z naruszeniem przepisów ustawy (np. w sytuacji braku potwierdzenia obywatelstwa, braku zgody matki lub ojca, nieuiszczenia opłaty w określonej wysokości), braku możliwości potwierdzenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego czy też do przypadku niespełniania warunków uzasadniających wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego ze względu na ważny interes państwa, jak również warunków uzasadniających wydanie paszportu tymczasowego, drugiego paszportu bądź paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego. Wszystkie wymienione elementy mają kluczowe znaczenie dla możliwości realizacji sprawy paszportowej, a ich niespełnienie uniemożliwia wydanie dokumentu paszportowego. W ust. 2 omawianego przepisu zastrzeżono, iż odmowa wydania dokumentu paszportowego będzie dokonywana w drodze decyzji. Jednocześnie w ust. 3, odmiennie od obowiązujących przepisów przyjęto, iż od decyzji odmawiającej wydania dokumentu paszportowego wydanej przez organ paszportowy na wniosek uprawnionego organu prowadzącego określony rodzaj postępowania (przypadki określone w ust. 1 pkt 1 i 2) nie będzie przysługiwało odwołanie. W tym miejscu należy wskazać, iż dopuszczalny na kanwie dotychczasowych przepisów środek zaskarżenia decyzji organu I instancji w przedmiocie odmowy wydania dokumentu paszportowego,

stwarzał dla strony skarżącej jedynie iluzoryczną możliwość powtórnej, merytorycznej oceny prawidłowości wydanego rozstrzygnięcia. Zgodnie z treścią dotychczasowego art. 17 ust. 1 ustawy o dokumentach paszportowych organy paszportowe prowadzące postępowania w sprawie odmowy wydania dokumentu paszportowego nie działały według własnego uznania, ale obligatoryjnie odmawiały wydania dokumentu paszportowego na wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko osobie ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego. Podejmując decyzję o odmowie wydania dokumentu paszportowego, organy paszportowe badały jedynie przesłanki formalne, a zatem czy wniosek sporządził uprawniony organ oraz czy w sprawie toczyło się postępowanie, do którego odwołuje się przepis prawa. Łączne spełnienie tych przesłanek skutkowało obligatoryjną odmową wydania dokumentu paszportowego. Organy paszportowe były związane treścią wniosku uprawnianego podmiotu i nie były władne do rozpatrywania wniosku pod względem merytorycznym, tj. co do jego celowości i zasadności. Decyzja o wystąpieniu z wnioskiem o odmowę wydania dokumentu paszportowego w toku prowadzonego postępowania należała do kompetencji organu prowadzącego to postępowanie, który dokonywał oceny, czy w danej sprawie zachodziła taka konieczność i decydował na jakim etapie postępowania wystąpić z takim wnioskiem. Również na etapie postępowania odwoławczego od rozstrzygnięcia organu I instancji, brak było możliwości merytorycznej oceny kierowanych przez uprawnione organy wniosków o odmowę wydania dokumentu paszportowego, a rola organu odwoławczego sprowadzała się wyłącznie do weryfikacji kwestii proceduralnych, które w zasadzie nie wpływały na merytoryczną treść rozstrzygnięcia. Wniesienie przez skarżącego odwołania od decyzji organu I instancji, nie wpływało zatem na zwiększenie prawa strony do posiadania dokumentu paszportowego. Brak możliwości odwołania od decyzji o odmowie wydania dokumentu paszportowego w administracyjnym toku instancji, nie wpłynęło jednak na pogorszenie sytuacji strony, której będzie przysługiwało prawo wniesienia skargi bezpośrednio do sądu administracyjnego. Tego typu działanie powinno wpłynąć na sumaryczne skrócenie postępowań w sprawach o odmowę wydania dokumentu paszportowego przez szybsze rozstrzygnięcie przez sąd administracyjny co do zasadności/bądź też jej braku ograniczenia prawa obywatela w tym zakresie.

W pozostałych przypadkach wymienionych w ust. 1 (pkt 3–7), tj. w przypadkach, w których organy paszportowe będą prowadziły postępowanie z urzędu i w ramach tych postępowań będą samoistnie rozstrzygały o zasadności wydania decyzji o odmowie wydania dokumentu paszportowego, wnioskodawcom będzie przysługiwała możliwość odwołania się od wydanego przez organ I instancji rozstrzygnięcia na zasadach ogólnych określonych w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.). Przyjęcie takiego rozwiązania zagwarantuje osobom, w stosunku do których decyzja została wydana, możliwość jej formalnego zaskarżenia w administracyjnym toku instancji, a w jego następstwie powtórnej merytorycznej weryfikacji zasadności odmowy wydania dokumentu paszportowego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Tym samym, w tego typu przypadkach, zagwarantowana będzie ochrona prawa strony do posiadania dokumentu paszportowego bez jednoczesnego ryzyka przedłużenia czasu prowadzonego postępowania bez możliwości merytorycznego zbadania sprawy.

W art. 55, analogicznie do rozwiązań dotychczasowych, przyjęto, iż w przypadkach, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 i 2, uzasadnionych ważnym interesem osoby ubiegającej się o dokument paszportowy, możliwe jest wydanie przez konsula paszportu tymczasowego, mimo faktu, iż w stosunku do tej osoby zachodzą przesłanki uzasadniające odmowę wydania dokumentu paszportowego, przy czym o wydaniu paszportu tymczasowego konsul jest zobowiązany poinformować organ, który wystąpił z wnioskiem o odmowę wydania dokumentu paszportowego. Rozwiązanie takie, jak pokazała dotychczasowa praktyka, jest bardzo często wykorzystywane w sytuacji zadeklarowania przez osoby przebywające poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w stosunku do których są prowadzone danego rodzaju postępowania przez krajowe organy ścigania, chęci stawienia się przed tymi organami i wyjaśnienia dotyczących ich spraw. W tego typu przypadkach możliwość wydania przez konsula paszportu tymczasowego, z krótkim terminem ważności, znajduje swoje racjonalne uzasadnienie i nie powinno rodzić wątpliwości.

Rozdział 5

W art. 56–61 uregulowano kwestie związane z odbiorem dokumentów paszportowych.

W art. 56 ust. 1, zgodnie z obecnymi rozwiązaniami, określono, iż dokument paszportowy odbiera się osobiście w organie paszportowym, w którym został złożony

wniosek, w ust. 2 wskazano, że w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych dokument paszportowy odbiera matka lub ojciec, opiekun prawny lub kurator, a w ust. 3 określono, iż odbiór dokumentu paszportowego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych wymaga obecności tej osoby, z wyjątkiem sytuacji, w której osoba ta nie ukończyła 5 lat albo była obecna przy składaniu wniosku.

W art. 57 ust. 1 określono, iż tożsamość osoby odbierającej dokument paszportowy, organ paszportowy potwierdza na podstawie ważnego dokumentu paszportowego, ważnego dowodu osobistego, innego dokumentu tożsamości lub danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych. W ust. 2 przewidziano natomiast nowe rozwiązanie prawne, umożliwiające weryfikację tożsamości osoby odbierającej sporządzony dla niej paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy na podstawie jej odcisków palców. Stworzenie podstaw prawnych do możliwości weryfikacji tożsamości osoby w oparciu o pobrane od niej na etapie przyjmowania wniosku o wydanie dokumentu paszportowego odciski palców, zagwarantuje z jednej strony, iż dokument jest odbierany przez osobę, dla której został wydany, a jednocześnie pozwoli na dokonanie tej czynności w szybki i prosty sposób bez konieczności legitymowania się przez tę osobę dokumentem tożsamości. Tym samym czynności związane z odbiorem dokumentu będą obarczone mniejszym ryzykiem ewentualnego wydania dokumentu innej osobie niż ta, która o dokument wnioskowała, a ponadto będą realizowane w prostszy i szybszy sposób.

W art. 58, analogicznie do dotychczasowych rozwiązań, wskazano na nałożony na organy paszportowe obowiązek umożliwienia wnioskodawcy sprawdzenia, czy dane osobowe i dane biometryczne zamieszczone w dokumencie (zarówno w warstwie graficznej jak i elektronicznej) są zgodne ze stanem faktycznym, co ma zagwarantować wyeliminowanie ewentualnych błędów w danych zawartych w tych dokumentach jeszcze przed rozpoczęciem ich faktycznego użytkowania.

W art. 59 ust. 1, analogicznie do obowiązujących rozwiązań, została uregulowana możliwość odstąpienia od wymogu osobistego odbioru paszportu lub paszportu tymczasowego wydanego przez konsula i przesłania takiego dokumentu na adres wskazany przez wnioskodawcę za pośrednictwem operatora wykonującego usługi pocztowe lub przewozowe w danym kraju, z uwzględnieniem bezpieczeństwa

przekazywanego dokumentu. W ust. 2 wskazano, iż w przypadku uwzględnienia przez konsula wniosku osoby o przesłanie dokumentu paszportowego, osoba odbierająca dokument paszportowy jest zobowiązana do uprzedniego przekazania do konsula, dotychczas posiadanego ważnego dokumentu paszportowego, w miejsce którego został wydany przesyłany dokument paszportowy, a także potwierdzenia odbioru dokumentu paszportowego za pomocą usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji lub u konsula. Jednocześnie w ust. 3 wskazano, iż w przypadku nieuwzględnienia wniosku osoby dotyczącego przekazania dokumentu, konsul będzie zobligowany do poinformowania wnioskodawcy o braku przesłanek uzasadniających odstąpienie od wymogu osobistego odbioru paszportu lub paszportu tymczasowego. W tego typu sytuacjach wnioskodawca będzie mógł odebrać dokument wyłącznie osobiście w organie paszportowym, w którym został złożony wniosek. Jak wskazują dotychczasowe doświadczenia organów paszportowych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, pozostawienie takiego rozwiązania, z uwagi na niejednokrotnie specyficzną sytuację obywateli polskich mieszkających za granicą (np. związaną ze znacznymi odległościami do najbliższej placówki dyplomatyczno-konsularnej) jest w pełni uzasadnione i konieczne.

W art. 60, analogicznie do rozwiązań bieżących, zastrzeżono konieczność przekazania przez osobę odbierającą dokument paszportowy dotychczas posiadanego dokumentu paszportowego, który na podstawie przepisów ustawy podlega unieważnieniu, w celu jego fizycznego anulowania. Wyjaśnić należy, iż w tym przypadku chodzi o wszystkie dokumenty paszportowe, które na podstawie przepisów ustawy tracą ważność (z uwagi na upływ terminu ważności), podlegają unieważnieniu lub których nieważność stwierdzono. Przedmiotowa procedura nie będzie natomiast dotyczyła przypadków, o których mowa w art. 46 i art. 59 ust. 1, tj. związanych z wydaniem drugiego paszportu, a także przekazaniem przez konsula paszportu lub paszportu tymczasowego pod wskazany przez wnioskodawcę adres.

W art. 61 ust. 1 wskazano, iż odbiór dokumentu paszportowego będzie potwierdzany przez złożenie przez wnioskodawcę (osobę uprawnioną do odbioru dokumentu) podpisu w sposób określony w art. 32 projektu, tj. przy użyciu urządzenia umożliwiającego odwzorowanie pisma własnoręcznego na formularzu odbioru dokumentu paszportowego, który ma postać dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, bądź przez potwierdzenie, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 2. Zakres danych zawartych na

formularzu odbioru dokumentu paszportowego został określony w ust. 2 i zawiera on: oznaczenie organu wydającego dokument paszportowy, serię i numer odbieranego dokumentu paszportowego, nazwisko i imię (imiona) oraz serię i numer dokumentu tożsamości osoby odbierającej dokument albo informację o potwierdzeniu tożsamości odciskiem palca lub na podstawie danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, a także datę odbioru dokumentu paszportowego. Systemowe wygenerowanie formularza odbioru dokumentu paszportowego w oparciu o dane zawarte w Rejestrze Dokumentów Paszportowych pozwoli – w stosunku do stanu obecnego, zgodnie z którym dane te były wpisywane ręcznie przez organ paszportowy – w sposób istotny skrócić czas przeznaczony na realizację tych czynności, jak również uprości procedury z tym związane. Jednocześnie w ust. 3 zastrzeżono, iż w przypadku braku możliwości złożenia podpisu pod formularzem odbioru dokumentu paszportowego, który ma postać dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, wnioskodawca złoży podpis na wydruku dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, o którym mowa powyżej.

Rozdział 6

W art. 62–77 uregulowano kwestie związane z utratą, uszkodzeniem, zgłoszeniem nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych, unieważnieniem i fizycznym anulowaniem dokumentu paszportowego.

W art. 62 ust. 1 wskazano na bezwzględną konieczność niezwłocznego zgłoszenia przez posiadacza paszportu lub paszportu tymczasowego do dowolnego wojewody lub konsula faktu utraty lub uszkodzenia paszportu lub paszportu tymczasowego. Analogicznie, fakt utraty lub uszkodzenia paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego, jest niezwłocznie zgłaszany przez posiadacza tego paszportu do ministra właściwego do spraw zagranicznych (ust. 2). Fakt utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego posiadacza dokumentu nieposiadającego zdolności do czynności prawnych lub posiadającego ograniczoną zdolność do czynności prawnych winien być natomiast niezwłocznie zgłoszony przez matkę, ojca, opiekuna prawnego lub kuratora (ust. 3). Przedmiotowa regulacja ma zminimalizować ryzyko wykorzystania utraconego dokumentu paszportowego przez osoby trzecie, w innych celach niż te, dla których dokument został wydany, a tym samym podnieść bezpieczeństwo wydawanych dokumentów i bezpieczeństwo obrotu prawnego.

W art. 63 ust. 1 określono sposób i formę, w jakiej może być dokonane zgłoszenie utraty lub uszkodzenia paszportu lub paszportu tymczasowego. Zgodnie z zaproponowanym brzmieniem niniejszego przepisu zgłoszenia będzie można dokonać w różny sposób i w różnej formie, w tym:

- 1) osobiście przed organem paszportowym, na formularzu, w postaci dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przez złożenie podpisu przy użyciu urządzenia umożliwiającego odwzorowanie pisma własnoręcznego, a w przypadku braku takiej możliwości, przez złożenie podpisu na wydruku formularza zgłoszenia utraty i uszkodzenia dokumentu paszportowego;
- 2) na piśmie na formularzu zgłoszenia utraty i uszkodzenia dokumentu paszportowego utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym;
- 3) za pomocą usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu się w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 4) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem, którego własnoręczność poświadczył notariusz.

Proponowane w niniejszym przepisie rozwiązania stwarzają zatem dużo szerszą możliwość zgłoszenia faktu utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego, niż możliwą do wykorzystania na gruncie dotychczasowych przepisów, wyłącznie osobistą formę zgłoszenia przed organem paszportowym. Tym samym możliwość dokonania niniejszej czynności będzie dużo łatwiejsza. Podkreślenia wymaga jednak, iż sposób i forma dokonania zgłoszenia mają w przedmiotowym przypadku drugorzędne znaczenie i powinny być uzależnione od okoliczności i możliwości, którymi dysponuje dana osoba. Z punktu widzenia bezpieczeństwa posiadacza dokumentu, jak i samego dokumentu, najistotniejsze jest natomiast to, aby fakt utraty dokumentu paszportowego lub jego uszkodzenia został niezwłocznie zgłoszony do właściwego – ze względu na rodzaj dokumentu – organu paszportowego, tak aby organ ten mógł podjąć stosowne działania w tym zakresie, a sprowadzające się do unieważnienia przedmiotowego dokumentu w Rejestrze Dokumentów Paszportowych. W ust. 2 zawarto nową regulację prawną, dającą również możliwość zgłoszenia utraty dokumentu

paszportowego Straży Granicznej, przez osoby, które fakt utraty dokumentu paszportowego stwierdziły dopiero w momencie zgłoszenia się do odprawy granicznej. Tego typu zgłoszenie pozwoli na natychmiastowe podjęcie przez ten organ kroków zmierzających do przekazania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji informacji o utraconym dokumencie celem jego unieważnienia, co pozwoli ograniczyć ryzyko nieuprawnionego wykorzystania tego dokumentu przez osoby trzecie, co może również zwiększyć szeroko rozumiane bezpieczeństwo dotychczasowego posiadacza dokumentu. W tego typu sytuacji osoby dokonujące zgłoszenia utraty dokumentu paszportowego Straży Granicznej zostały zwolnione z obowiązku poinformowania o tym fakcie w sposób, określony w ust. 1. W ust. 3 zawarto również nową regulację prawną, na mocy której wyłączono konieczność zgłoszenia faktu utraty dokumentu paszportowego do organu paszportowego, w sytuacji gdy do utraty dokumentu doszło w wyniku przestępstwa (np. kradzieży), a fakt ten został już zgłoszony Policji. W takiej sytuacji Policja przekaze ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji informację o utraconym dokumencie celem jego unieważnienia. Przyczyni się to do zminimalizowania udziału dotychczasowego posiadacza w procedurze unieważnienia utraconego dokumentu.

W odniesieniu do paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych przewidziano następujące formy zgłoszenia ich utraty lub uszkodzenia:

- 1) osobiście na formularzu, w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przez złożenie podpisu przy użyciu urządzenia umożliwiającego odwzorowanie pisma własnoręcznego, a w przypadku braku takiej możliwości, przez złożenie podpisu na wydruku formularza lub;
- 2) na piśmie na formularzu utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

W art. 64 doprecyzowano natomiast, iż w przypadku osobistego zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego przed organem paszportowym, tożsamość osób zgłaszających ten fakt będzie potwierdzana na zasadach analogicznych do zasad stosowanych w stosunku do osób ubiegających się o wydanie dokumentu paszportowego.

W art. 65 w sposób enumeratywny wymieniono zakres danych zawartych w formularzu, na którym dokonuje się zgłoszenia utraty i uszkodzenia dokumentu paszportowego. Zgodnie z projektowanym rozwiązaniem zgłoszenie to będzie zawierało nazwisko i imię (imiona) posiadacza dokumentu paszportowego, jego numer PESEL, a w przypadku gdy numer ten nie został nadany datę i miejsce urodzenia, a także nazwisko i imię (imiona), numer PESEL, a w przypadku gdy nie został nadany datę i miejsce urodzenia osoby zgłaszającej utratę/uszkodzenie dokumentu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (art. 62 ust. 3 projektu) oraz określenie rodzaju dokumentu paszportowego i okresu na jaki dokument ten został wydany i oświadczenie osoby zgłaszającej o prawdziwości danych, o których mowa w pkt 1–3, oraz klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. W tym miejscu należy podkreślić, iż zakres danych zawartych w formularzu, na którym dokonuje się zgłoszenia utraty i uszkodzenia dokumentu paszportowego, stosownie do zasady minimalizacji danych osobowych, został ograniczony wyłącznie do takich danych, które pozwolą zidentyfikować posiadacza dokumentu/osobę zgłaszającą, a także sam dokument. Wprowadzenie na przedmiotowym zgłoszeniu oświadczenia o prawdziwości danych, a także klauzuli o świadomości w zakresie odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, ma zminimalizować ewentualne próby wprowadzenia organów paszportowych w błąd przez osoby zgłaszające utratę lub uszkodzenie dokumentu paszportowego innej osoby, co w efekcie także ma służyć ograniczaniu naruszeń ochrony danych osobowych. Jest to istotne z uwagi na fakt, iż każdorazowo tego typu zgłoszenie będzie skutkowało unieważnieniem dokumentu w rejestrze paszportowym, a dla dotychczasowego posiadacza brakiem możliwości posługiwania się tym dokumentem, nawet w sytuacji gdy nie został on faktycznie utracony lub uszkodzony, co może rodzić daleko idące konsekwencje prawne, ekonomiczne czy też logistyczne.

W art. 66 ust. 1, podobnie do rozwiązań bieżących, określono, iż osoba, która odnalazła swój dokument paszportowy, zgłoszony wcześniej jako utracony, jest obowiązana niezwłocznie zwrócić ten dokument do dowolnego wojewody lub konsula. Natomiast osoba, która odnalazła dokument paszportowy innej osoby, jest obowiązana niezwłocznie przekazać ten dokument do dowolnego wojewody lub konsula (ust. 2), bądź też przekazać taki dokument Policji, Straży Granicznej lub innemu organowi

administracji publicznej, które zobowiązane zostały do jego niezwłocznego przekazania do dowolnego wojewody (ust. 3). W przedmiotowym zakresie zrezygnowano zatem z występującego dotychczas obowiązku przekazywania przez Policję lub inny organ administracji publicznej odnalezionego dokumentu paszportowego organowi paszportowemu, który go wydał, zastępując go obowiązkiem przekazania takiego dokumentu dowolnemu wojewodzie. Zaproponowana zmiana wiąże się z budową nowego Rejestru Dokumentów Paszportowych i zmianą w sposobie zasilania tego rejestru w dane (likwidacja „lokalnych” ewidencji paszportowych i możliwość bezpośredniego zasilania Rejestru Dokumentów Paszportowych w dane paszportowe przez każdy organ, bez względu na okoliczność czy był on organem wydającym ten dokumentu czy też nie) i pozwoli wyeliminować występujące dotychczas problemy logistyczno-finansowe z przesyłaniem odnalezionych dokumentów do organów wydających, co niejednokrotnie wiązało się z koniecznością przekazywania tych dokumentów poza granice kraju. W ust. 4 określono natomiast, iż w przypadkach opisanych powyżej odnaleziony paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy, wojewoda lub konsul zwrócić do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

W art. 67 ust. 1 wprowadzono bezwzględny wymóg zwrotu przez osobę, która utraciła obywatelstwo polskie, do dowolnego wojewody lub konsula wszystkich dotychczas posiadanych przez nią dokumentów paszportowych. W ust. 2 natomiast wprowadzono obowiązek przekazania dokumentu paszportowego osoby zmarłej, przy czym przekazanie dokumentu może mieć miejsce na rzecz dowolnego wojewody lub konsula albo kierownika urzędu stanu cywilnego, sporządzającego akt zgonu tej osoby. Jednocześnie na kierownika urzędu stanu cywilnego nałożony został obowiązek fizycznego anulowania przekazanego dokumentu paszportowego osoby zmarłej i przekazania go do dowolnego wojewody. Przedmiotowe regulacje mają na celu wyeliminowanie ryzyka bezprawnego wykorzystania blankietu dokumentu paszportowego, w sytuacji gdy mimo systemowego unieważnienia dokumentu (utrata obywatelstwa, zgon), dokument ten nie został fizycznie anulowany i pozostaje w dyspozycji osoby, dla której został wydany (w przypadku utraty obywatelstwa polskiego), bądź w dyspozycji osób trzecich (w przypadku zgonu dotychczasowego posiadacza). W ust. 3 określono natomiast, iż w przypadkach opisanych powyżej paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy, należy zwrócić do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

W art. 68 wprowadzono nową regulację prawną mającą zwiększyć bezpieczeństwo posiadaczy dokumentów paszportowych w przypadku zaistnienia sytuacji związanych z nieuprawnionym wykorzystaniem danych osobowych posiadacza dokumentu paszportowego. Stosownie z propozycją przepisu zawartego w ust. 1 w przypadku uprawdopodobnienia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych posiadacza dokumentu paszportowego, w tym danych dotyczących dokumentu paszportowego, posiadacz dokumentu paszportowego będzie miał możliwość zgłosić osobiście ten fakt dowolnemu wojewodzie lub konsulowi, w celu unieważnienia posiadanego dokumentu paszportowego. Tego typu rozwiązanie ma zminimalizować ryzyko ewentualnych następstw nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych dotychczasowego posiadacza dokumentu paszportowego przez osoby trzecie, w tym aby zminimalizować wysokie ryzyko naruszenia praw i wolności posiadacza. W ust. 2 określono natomiast zakres danych zawartych w formularzu zgłoszenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych, a w ust. 3 wskazano na sposób potwierdzania tożsamości osoby zgłaszającej oraz na dopuszczalne formy dokonania zgłoszenia.

W art. 69 ust. 1 na funkcjonariuszy publicznych, uprawnionych do legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości na mocy odrębnych przepisów, nałożono obowiązek, aby w przypadku stwierdzenia, że dokument paszportowy okazany przez jego posiadacza figuruje w Systemie Informacyjnym Schengen lub w bazie danych INTERPOL, zatrzymali taki dokument i przekazali go do dowolnego wojewody. Również i w tym przypadku celem zaproponowanej regulacji jest wyeliminowanie ryzyka bezprawnego wykorzystania blankietu dokumentu oraz ryzyka naruszenia praw i wolności posiadacza, który pomimo unieważnienia w dalszym ciągu może być fizycznie wykorzystany – np. przez osoby trzecie – z naruszeniem przepisów prawa (np. podrobienie, przerobienie dokumentu). W ust. 2 nałożono obowiązek na funkcjonariuszy Straży Granicznej, aby w przypadku zgłoszenia się do odprawy granicznej osoby, której dokument paszportowy jest nieważny, anulowali fizycznie ten dokument i przekazali go do dowolnego wojewody lub zwrócili dotychczasowemu posiadaczowi dokumentu, jeżeli osoba ta wyraża wolę zachowania anulowanego dokumentu (np. w sytuacji posiadania w anulowanym paszporcie ważnych wiz wjazdowych do jakichś państw).

W art. 70 ust. 1 wskazano, iż dokument paszportowy traci ważność z upływem terminu ważności wskazanym w dokumencie, co wynika z samej istoty dokumentów

wydawanych na z góry określony czas. W ust. 2 enumeratywnie wymieniono natomiast przypadki, w których unieważnia się dokument paszportowy w okresie jego ważności. Zgodnie z projektem unieważnienie dokumentu paszportowego w okresie jego ważności będzie dotyczyło przypadków:

- 1) zmiany danych zawartych w dokumencie paszportowym, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a–c, f, g;
- 2) odbioru nowego dokumentu paszportowego, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej;
- 3) otrzymania przez konsula dokumentu paszportowego w przypadku, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 1;
- 4) zgłoszenia utraty, uszkodzenia dokumentu paszportowego lub zgłoszenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych posiadacza dokumentu paszportowego;
- 5) przekazania dokumentu paszportowego przez osobę trzecią;
- 6) wniosku obywatela o unieważnienie posiadanego dokumentu paszportowego;
- 7) utraty obywatelstwa polskiego;
- 8) śmierci;
- 9) stwierdzenia przez organ paszportowy wady technicznej lub w przypadku błędnej personalizacji;
- 10) zagubienia dokumentu paszportowego przed dostarczeniem dokumentu do organu paszportowego;
- 11) wniosku o unieważnienie dokumentu paszportowego złożonego przez:
  - a) sąd prowadzący przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne,
  - b) organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, organ postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego,

- c) sąd prowadzący postępowanie w sprawie o wykonywanie władzy rodzicielskiej w zakresie unieważnienia dokumentu paszportowego osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18 lat.

W ust. 3 natomiast wskazano, iż minister właściwy do spraw zagranicznych może unieważnić paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy w okresie jego ważności, w przypadku utraty przez jego posiadacza prawa do posiadania tego typu dokumentu.

Zaproponowany katalog przypadków, w których następuje unieważnienie dokumentu paszportowego jest katalogiem zamkniętym i wynika z nowego podejścia do realizacji spraw paszportowych obywateli polskich. Skatalogowanie przypadków, w których zasadne jest unieważnienie dokumentu paszportowego obywatela polskiego nie stanowi jednocześnie wprowadzenia bardziej restrykcyjnych – od występujących obecnie – regulacji prawnych ograniczających prawo obywatela do posiadania tego typu dokumentu, a stanowi przejaw jednorodnego, sformalizowanego podejścia do kwestii potrzeby „rozliczenia” dokumentów paszportowych, które powinny być wyłączone z obrotu prawnego, stwarzając gwarancję dla ochrony danych osobowych jego posiadacza.

W art. 71 ust. 1 określono zakres danych zawartych we wniosku obywatela o unieważnienie posiadanego dokumentu paszportowego. Wniosek ten będzie zawierał: nazwisko i imię (imiona) posiadacza dokumentu paszportowego oraz jego numer PESEL, a w przypadku gdy nie został nadany, datę i miejsce urodzenia; nazwisko i imię (imiona) osoby zgłaszającej oraz jej numer PESEL, a w przypadku gdy nie został nadany datę i miejsce urodzenia – w przypadku, o którym mowa w ust. 3; a także serię i numer dokumentu paszportowego, który ma podlegać unieważnieniu. W ust. 2 określono dopuszczalne formy złożenia wniosku, tj. osobiście przed organem paszportowym, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym lub na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem, którego własnoręczność poświadczył notariusz. W ust. 3 określono natomiast, iż w imieniu posiadacza dokumentu paszportowego nieposiadającego zdolności do czynności prawnych lub posiadającego ograniczoną

zdolność do czynności prawnych, wniosek składa matka lub ojciec, opiekun prawny lub kurator.

W art. 72 ust. 1 przyjęto, iż unieważnienie dokumentu paszportowego w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 1–10 oraz ust. 3 jest czynnością materialno-techniczną, natomiast w ust. 2 wskazano, iż unieważnienie dokumentu paszportowego w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11 następuje w formie decyzji administracyjnej, od której nie przysługuje odwołanie. Tego typu jednoznaczne rozróżnienie charakteru unieważnienia dokumentu paszportowego w określonych przypadkach, ma z jednej strony zapewnić możliwość skutecznego działania organów państwa w oparciu o dane zawarte w referencyjnych rejestrach państwowych, bez konieczności udziału w tych czynnościach osób, w stosunku do których te działania są podejmowane, a które z uwagi na przyczynę unieważnienia powinny mieć świadomość podjęcia przez organy paszportowe tego typu działań. Z drugiej strony natomiast mają zapewnić udział osób, których dokument paszportowy ma być unieważniony na wniosek określonego podmiotu, na całym etapie prowadzonego w tym zakresie postępowania administracyjnego. Jednocześnie, analogicznie do rozwiązań przewidzianych w przypadku odmowy wydania dokumentu paszportowego, również w przypadku instytucji unieważnienia dokumentu paszportowego na wniosek uprawnionego organu zastrzeżono, iż od decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego nie będzie przysługiwało odwołanie w administracyjnym toku instancji. W tym miejscu, analogicznie do argumentacji podniesionej przy instytucji odmowy wydania paszportu, wskazać należy, iż dopuszczalny na kanwie dotychczasowych przepisów środek zaskarżenia decyzji organu I instancji w przedmiocie unieważnienia dokumentu paszportowego, stwarzał dla strony skarżącej jedynie iluzoryczną możliwość powtórnej, merytorycznej oceny prawidłowości wydanego rozstrzygnięcia. Zgodnie z treścią dotychczasowego art. 38 ustawy o dokumentach paszportowych organy paszportowe prowadzące postępowania w sprawie unieważnienia dokumentu paszportowego nie działały według własnego uznania, ale obligatoryjnie unieważniały dokument paszportowy na wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego, bądź też na wniosek sądu prowadzącego postępowanie w sprawie o wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim. Podejmując decyzję o unieważnieniu dokumentu

paszportowego, organy paszportowe badały jedynie przesłanki formalne, a zatem czy wniosek sporządził uprawniony organ oraz czy w sprawie toczyło się postępowanie, do którego odwołuje się przepis prawa. Łączne spełnienie tych przesłanek skutkowało obligatoryjnym unieważnieniem dokumentu paszportowego. Organy paszportowe związane były treścią wniosku uprawnianego podmiotu i nie były władne do rozpatrywania wniosku pod względem merytorycznym, tj. co do jego celowości i zasadności. Decyzja o wystąpieniu z wnioskiem o unieważnienie dokumentu paszportowego w toku prowadzonego postępowania należała do kompetencji organu prowadzącego to postępowanie, który dokonywał oceny, czy w danej sprawie zachodziła taka konieczność i decydował na jakim etapie postępowania wystąpić z takim wnioskiem. Również na etapie postępowania odwoławczego od rozstrzygnięcia organu I instancji, brak było możliwości merytorycznej oceny kierowanych przez uprawnione organy wniosków o unieważnienie dokumentu paszportowego, a rola organu odwoławczego sprowadzała się wyłącznie do weryfikacji kwestii proceduralnych, które w zasadzie nie wpływały na merytoryczną treść rozstrzygnięcia. Wniesienie przez skarżącego odwołania od decyzji organu I instancji, nie wpływało zatem na zwiększenie prawa strony do posiadania dokumentu paszportowego. Brak możliwości odwołania od decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego w administracyjnym toku instancji, nie wpłynęło jednak na pogorszenie sytuacji strony, której będzie przysługiwało prawo wniesienia skargi bezpośrednio do sądu administracyjnego. Tego typu działanie powinno wpłynąć na sumaryczne skrócenie postępowań w sprawach o unieważnienie dokumentu paszportowego przez szybsze rozstrzygnięcie przez sąd administracyjny co do zasadności/bądź też braku ograniczenia prawa obywatela w tym zakresie. W ust. 3 wskazano natomiast, iż organem właściwym do wydania decyzji o unieważnieniu paszportu w przypadkach, o których mowa w art.70 ust. 2 pkt 11, będzie wojewoda właściwy dla siedziby organu składającego wniosek, co w odróżnieniu od przepisów dotychczasowych, w sposób niebudzący wątpliwości pozwoli określić właściwość organów paszportowych w tym zakresie i wyeliminuje zdarzające się przypadki sporów kompetencyjnych między poszczególnymi organami paszportowymi.

W art. 73 określono właściwość organów do unieważnienia dokumentu paszportowego i wskazano, iż czynności tej dokona:

- 1) organ paszportowy, który wydał nowy dokument paszportowy w przypadku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 2;
- 2) wojewoda i konsul, do którego:
  - a) zgłoszono utratę lub uszkodzenie dokumentu paszportowego, o którym mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1–2 i 4,
  - b) zgłoszono nieuprawnione wykorzystanie danych osobowych, w sposób, o którym mowa w art. 68,
  - c) przekazano dokument paszportowy osoby trzeciej,
  - d) złożono wniosek, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 6;
- 3) organ paszportowy, który wydał decyzję o unieważnieniu dokumentu paszportowego w przypadku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11;
- 4) minister właściwy do spraw zagranicznych – w przypadku paszportów dyplomatycznych i służbowych;
- 5) minister właściwy do spraw informatyzacji – w przypadkach, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 3 i ust. 2–3 oraz w art. 70 ust. 2 pkt 1 i 7–9;
- 6) organ paszportowy lub minister właściwy do spraw informatyzacji, który jako pierwszy powziął informację o zaistnieniu przyczyny, o której mowa w art. 70 ust. 2 pkt 10.

W art. 74 określono termin, z upływem którego następuje unieważnienie dokumentu paszportowego. Stosownie do regulacji zawartej w przedmiotowym przepisie unieważnienie dokumentu paszportowego następuje:

- 1) z dniem zgłoszenia utraty, uszkodzenia dokumentu paszportowego lub zgłoszenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych;
- 2) z dniem przekazania przez osobę trzecią odnalezionego dokumentu paszportowego innej osoby (tj. dzień, w którym odnaleziony dokument został przekazany przez osobę trzecią organowi państwowemu);
- 3) z dniem następującym po upływie 120 dni od dnia dokonania w rejestrze PESEL zmiany danych zawartych w dokumencie paszportowym, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a–c, f i g;

- 4) z dniem złożenia wniosku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 pkt 6;
- 5) z dniem zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 2–3, 7–9 i ust. 3;
- 6) z dniem wydania decyzji, w przypadku, o którym mowa art. 70 ust. 2 pkt 11;
- 7) z dniem powzięcia informacji o zaistnieniu przyczyny, o której mowa w art. 70 ust. 2 pkt 10.

W art. 75 ust. 1 zawarto nową regulację prawną, na mocy której organy paszportowe będą miały możliwość stwierdzenia nieważności dokumentu paszportowego, jeżeli dokument taki został wydany z naruszeniem przepisów ustawy. Stwierdzenie nieważności dokumentu będzie następowało w drodze decyzji administracyjnej, od której nie przysługuje odwołanie (ust. 2).

W art. 76 ust. 1 wskazano na potrzebę fizycznego anulowania dokumentów paszportowych, które utraciły ważność, które zostały unieważnione i których nieważność stwierdzono, a które zostały przedłożone przez dotychczasowych posiadaczy podczas odbioru nowo wydawanego dokumentu paszportowego (zgodnie z brzmieniem art. 60). Konieczność fizycznego uszkodzenia książeczki paszportowej, w tym jej warstwy elektronicznej (w przypadku paszportów, paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych), wynika z potrzeby wyeliminowania możliwości wykorzystania unieważnionych dokumentów paszportowych do celów sprzecznych z przepisami prawa, także w celu wyeliminowania ryzyk związanych z naruszeniem praw i włości posiadacza (np. przerobienia, podrobienia tych blankietów). Sposób fizycznego anulowania dokumentów paszportowych zostanie w sposób szczegółowy określony w przepisach wykonawczych i będzie opiewał na takie czynności, które pozwolą na definitywne wyeliminowanie blankietów takich dokumentów z obrotu przez uniemożliwienie ich powtórnego wykorzystania. W ust. 2 natomiast wprowadzono regulację, zgodnie z którą, anulowany dokument paszportowy zwraca się dotychczasowemu posiadaczowi tego dokumentu, jeżeli wyraża on wolę zachowania anulowanego dokumentu. Przyjęta w niniejszym projekcie reguła, iż paszporty i paszporty tymczasowe po ich anulowaniu, nie będą tak jak obecnie każdorazowo zwracane ich dotychczasowym posiadaczom, ma zwiększyć bezpieczeństwo blankietów dokumentów paszportowych, przez zminimalizowanie ryzyka ich nieuprawnionego wykorzystania (nawet po fizycznym anulowaniu) przez

osoby trzecie. Jednocześnie dopuszczone na wniosek dotychczasowego posiadacza odstępstwo od ww. reguły, a sprowadzające się do możliwości dokonania przez organ paszportowy zwrotu anulowanego paszportu i anulowanego paszportu tymczasowego, ma zagwarantować dotychczasowemu posiadaczowi m.in. możliwość korzystania z ważnych wiz długoterminowych zawartych w anulowanym dokumencie paszportowym (strony zawierające ważne wizy długoterminowe nie będą podlegały fizycznemu anulowaniu) bądź też zachowanie anulowanego paszportu lub paszportu tymczasowego ze względów np. sentymentalnych.

W art. 77 zawarto upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji i ministrem właściwym do spraw zagranicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, wzorów dokumentów paszportowych i wzoru naklejki personalizacyjnej, sposobu oznaczania w dokumencie paszportowym informacji o braku podpisów, sposobu pobierania danych biometrycznych oraz sposobu fizycznego anulowania dokumentów paszportowych), określając jednocześnie wytyczne w tym zakresie.

Rozdział 7

W art. 78–85 uregulowano podstawy funkcjonowania Rejestru Dokumentów Paszportowych.

W art. 78 ust. 1 stworzono podstawę prawną do utworzenia Rejestru Dokumentów Paszportowych, który zastąpi w całości Paszportowy System Informacyjny składający się z dwóch podstawowych podsystemów, tj.: CEWiUDP oraz PS2O. Rejestr Dokumentów Paszportowych będzie rejestrem centralnym prowadzonym w systemie teleinformatycznym (ust. 2). Podmiotem odpowiedzialnym za utrzymanie i rozwój Rejestru Dokumentów Paszportowych w zakresie określonym w ustawie będzie minister właściwy do spraw informatyzacji (ust. 3). Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw zagranicznych uczestniczą w realizacji zadań związanych z rozwojem Rejestru Dokumentów Paszportowych, z wyłączeniem zadań pozostających w wyłącznej właściwości ministra właściwego do spraw informatyzacji (ust. 4). Podmiotem odpowiedzialnym za zapewnienie funkcjonowania wydzielonej sieci umożliwiającej wojewodom, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych dostępu do Rejestru

Dokumentów Paszportowych będzie – analogicznie do rozwiązań bieżących – minister właściwy do spraw wewnętrznych (ust. 5). Podmiotem odpowiedzialnym za zapewnienie funkcjonowania wydzielonej sieci umożliwiającej konsulom dostęp do Rejestru Dokumentów Paszportowych będzie – analogicznie do rozwiązań bieżących – minister właściwy do spraw zagranicznych (ust. 6). Zgodnie z brzmieniem ust. 7 Rejestr Dokumentów Paszportowych jest prowadzony w sposób umożliwiający Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przetwarzanie danych niezbędnych do sporządzania i wydawania dokumentów, o których mowa w art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2020 r. poz. 27 i 2320), zapewniając ochronę informacji niejawnych.

W art. 79 ust. 1 określono natomiast podmioty zobligowane – w ramach realizacji zadań ustawowych – do bezpośredniego zasilania Rejestru Dokumentów Paszportowych w czasie rzeczywistym, w określonego rodzaju dane. W ust. 2 wskazano, iż w przypadku braku bezpośredniego dostępu do Rejestru Dokumentów Paszportowych organ paszportowy, do dedykowanej aplikacji, udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, wprowadza wniosek o wydanie dokumentu paszportowego. Po uzyskaniu bezpośredniego dostępu do Rejestru Dokumentów Paszportowych wniosek wprowadzony do ww. aplikacji jest przenoszony do tego rejestru (ust. 3).

W art. 80, analogicznie do rozwiązań bieżących, określono krąg podmiotów, które posiadają dostęp do Rejestru Dokumentów Paszportowych w celu realizacji ustawowych zadań.

W art. 81 wskazano natomiast, iż obowiązki, o których mowa w art. 15 RODO, będzie – podobnie jak obecnie – wykonywał minister właściwy do spraw informatyzacji.

W art. 82 ust. 1 i 2 w sposób enumeratywny wymieniono zakres danych przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych. Wśród danych przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych należy wymienić m.in. dane zawarte we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, dane biometryczne, informacje o stopniu dyplomatycznym, funkcji, stanowisku lub tytule posiadacza paszportu dyplomatycznego, dane dotyczące wniosku o wydanie dokumentu paszportowego i dokumentu paszportowego, w tym nieważnego, wadliwie spersonalizowanego lub uszkodzonego w procesie personalizacji, dane dotyczące wniosku o odmowę wydania i unieważnienie dokumentu paszportowego, informacje o zastosowaniu oraz uchyleniu

lub zmianie przez uprawniony organ środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem dokumentu paszportowego lub o tymczasowym zatrzymaniu dokumentu paszportowego przez uprawniony organ, informacje o decyzji o odmowie wydania lub o unieważnieniu dokumentu paszportowego, dane dotyczące książeczek paszportów tymczasowych oraz naklejek personalizacyjnych utraconych przed spersonalizowaniem lub wybrakowanych w procesie sporządzania, dane dotyczące dokumentów paszportowych utraconych przed odbiorem przez obywatela, dane dotyczące książeczek paszportowych wybrakowanych w procesie wydawania, dane dotyczące utraconych niespersonalizowanych książeczek paszportowych, dane dotyczące przekazania informacji do Systemu Informacyjnego Schengen i bazy danych INTERPOL, adnotacje urzędowe czy też dane zawarte dotychczas w centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych.

W ust. 2 stworzono natomiast podstawę do gromadzenia w Rejestrze Dokumentów Paszportowych dokumentów utrwalonych w postaci elektronicznej, podpisanych podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub podpisem kwalifikowanym oraz odwzorowań cyfrowych dokumentów sporządzonych w postaci papierowej związanych z wnioskami o dokumenty paszportowe oraz dokumentami paszportowymi lub z ograniczeniami prawa do posiadania dokumentu paszportowego. Tego typu regulacja jest związana z nowym podejściem do realizacji spraw paszportowych, polegającym na odstąpieniu przez organy paszportowe od gromadzenia papierowej dokumentacji paszportowej (w tym papierowych wniosków paszportowych i dokumentacji im towarzyszącej) i zastąpienie jej dokumentacją utrwaloną w postaci elektronicznej (zarówno utrwalony w postaci elektronicznej formularz paszportowy jak i ewentualna dokumentacja mu towarzysząca). Jednocześnie wskazano, iż dokumentacja ta będzie gromadzona w Rejestrze Dokumentów Paszportowych na zasadach i w trybie, określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a–2c ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

W art. 83 ust. 1, analogicznie do rozwiązań dotychczasowych, zastrzeżono, iż danych przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych nie usuwa się, z wyjątkiem danych biometrycznych w postaci odcisków palców. Jednocześnie w ust. 2 i 3, analogicznie do regulacji dotychczasowych, określono maksymalny czas przechowywania w Rejestrze Dokumentów Paszportowych danych biometrycznych w

postaci odcisków palców w zależności od rodzaju i etapu realizacji danej sprawy paszportowej. W przedmiotowym zakresie jako podstawę przyjęto, iż dane biometryczne w postaci odcisków palców przechowywane są w rejestrze jedynie do czasu przyjęcia spersonalizowanego dokumentu paszportowego przez organ paszportowy (ust. 2), natomiast w przypadku wydania przez organ paszportowy decyzji o odmowie wydania dokumentu paszportowego przyjęto, iż dane biometryczne w postaci odcisków palców będą przechowywane w Rejestrze Dokumentów Paszportowych do czasu wpisania przez organ informacji o odmowie wydania dokumentu paszportowego (ust. 3). Maksymalne ograniczenie czasu przechowywania w Rejestrze Dokumentów Paszportowych danych biometrycznych w postaci odcisków palców, a także przewidziany przepisami niniejszego projektu zakaz udostępniania tych danych jakimkolwiek podmiotom, ma zagwarantować pełne bezpieczeństwo tych danych i możliwość ich wykorzystania wyłącznie dla realizacji celu, dla którego zostały one pobrane, tj. zamieszczenia ich w dokumencie paszportowym, realizując tym samym zasadę czasowego przetwarzania danych osobowych. W ust. 4 określono natomiast, iż zapisy w dziennikach systemów (logach) są przechowywane przez okres 5 lat od dnia ich utworzenia.

W art. 84 ust. 1 wskazano, iż dane z Rejestru Dokumentów Paszportowych o zagubionych i skradzionych dokumentach podróży są przekazywane do rejestru PESEL, Systemu Informacyjnego Schengen oraz bazy danych INTERPOL. W ust. 2 określono zakres przekazywanych danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych do rejestru PESEL, a w ust. 3 zakres przekazywanych danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych do Systemu Informacyjnego Schengen oraz bazy danych INTERPOL. W ust. 4 wskazano, że przekazywanie danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych do rejestru PESEL następuje przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych i odbywa się bezpośrednio w czasie rzeczywistym. Dane przekazywane z Rejestru Dokumentów Paszportowych do Systemu Informacyjnego Schengen odbywa się – zgodnie z ust. 5 – za pośrednictwem Krajowego Systemu Informatycznego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1041). Przekazywanie danych między Rejestrem Dokumentów Paszportowych, a bazą danych INTERPOL odbywa się za pośrednictwem interfejsu pozwalającego na automatyczny dostęp do baz INTERPOL z narodowych

systemów przetwarzających dane o poszukiwanych przedmiotach lub osobach udostępnionego przez Krajowe Biuro Interpolu w Warszawie lub za pośrednictwem oprogramowania służącego do przeglądania danych (ust. 6).

W art. 85 zawarto upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw informatyzacji, który w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia Rejestru Dokumentu Paszportowych, sposób przetwarzania danych biometrycznych w postaci odcisków palców, rodzaj i sposób przekazywania danych do Rejestru Dokumentów Paszportowych przez Straż Graniczną i Policję, a także rodzaje statusów, jak również określono wytyczne w tym zakresie.

Rozdział 8

W art. 86–96 zawarto regulacje dotyczące udostępniania danych zgromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych.

W art. 86 w sposób enumeratywny wymieniono krąg podmiotów, którym minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia dane zgromadzone w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, z wyłączeniem danych biometrycznych w postaci odcisków palców, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych. Zaznaczyć należy, iż katalog ten jest w zasadzie tożsamy z katalogiem podmiotów posiadających dostęp do CEWiUDP, z tym że w miejsce ministra właściwego do spraw finansów publicznych wprowadzono szerszy krąg podmiotów, tj. organy Krajowej Administracji Skarbowej, w których skład wchodzi m.in. wskazany powyżej minister. Katalog podmiotów, którym są udostępniane dane z RDP uzupełniono także o dyrektorów urzędów morskich i Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Konieczność uwzględnienia w przedmiotowym katalogu wszystkich podmiotów wchodzących w skład organów Krajowej Administracji Skarbowej, a nie tylko ministra właściwego do spraw finansów publicznych, jest podyktowany zakresem i zadaniami ustawowymi realizowanymi przez te podmioty. Konieczność natomiast dopuszczenia możliwości udostępniania danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych, w tym stworzeniu podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych, dyrektorom urzędów morskich wynika z faktu, iż urzędy te odpowiadają m.in. za wydawanie marynarzom książeczek żeglarskich, które w określonych okolicznościach traktowane są jak dokumenty paszportowe. Stosownie do obowiązujących przepisów ustawy z dnia 5

sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 1353 oraz z 2021 r. poz. 1653) dyrektor urzędu morskiego odmawia, w drodze decyzji, wystawienia książeczki żeglarskiej, jeżeli z wnioskiem wystąpi osoba, wobec której zachodzą przesłanki do odmowy wydania paszportu. Stosownie natomiast do przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie książeczki żeglarskiej (Dz. U. poz. 810 oraz z 2021 r. poz. 1015) dyrektorzy urzędów morskich, przed wydaniem książeczki żeglarskiej, obowiązani są do zasięgnięcia opinii w sprawie istnienia wobec wnioskodawcy przesłanek odmowy wydania paszportu. Z uwagi na wyżej wymienione uwarunkowania prawne zasadne było uzupełnienie katalogu podmiotów mających dostęp do danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych o dyrektorów urzędów morskich, tak aby mogli oni z jednej strony realizować swoje ustawowe obowiązki, z drugiej natomiast aby zapewniona była sprawna realizacja spraw związanych z uzyskaniem książeczek żeglarskich przez marynarzy, co jest m.in. czynnikiem warunkującym podjęcie przez nich zatrudnienia przy pracy na morzu. Konieczność dopuszczenia możliwości udostępniania danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej jest podyktowana natomiast zakresem ustawowych zadań realizowanych przez ten organ, a związanych m.in. z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Dopuszczenie możliwości udostępniania danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych jest podyktowane natomiast zakresem zadań realizowanych przez ten podmiot, a związanych z odzyskiwaniem należności z tytułu nieopłaconych składek oraz nienależnie pobranych świadczeń za pomocą egzekucji administracyjnej lub egzekucji sądowej (np. zbieg egzekucji).

W art. 87 ust. 1, analogicznie do rozwiązań bieżących przyjęto, iż podmiotom wymienionym w art. 86 minister właściwy do spraw informatyzacji zapewni dostęp do danych zgromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, w trybie teletransmisji danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, po złożeniu przez te podmioty jednorazowego wniosku oraz oświadczenia o łącznym spełnianiu następujących warunków, tj. posiadania urządzeń umożliwiających odnotowanie w systemie kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał, posiadania zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych uniemożliwiających wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania, wykazania, że dostęp w tym trybie jest uzasadniony specyfiką

lub zakresem ustawowo określonych zadań. W związku z możliwością dostępu określonych w projekcie ustawy podmiotów do danych zgromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych w trybie teletransmisji danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, wskazać należy, iż przepisy projektu wskazują na potrzebę posiadania przez te podmioty zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych, uniemożliwiających wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania. Zabezpieczenia organizacyjne to np. kwestia ustawienia monitora komputerowego, tak aby wyświetlana treść nie była dostępna dla osoby innej niż obsługującej dane stanowisko dostępowe. Rejestr Dokumentów Paszportowych wejdzie w skład Systemu Rejestrów Państwowych. W ramach SRP działają też inne rejestry jak rejestr PESEL, do których znakomita większość wymienionych w projekcie ustawy organów posiada już dostęp, a tym samym spełnia wskazane wymogi, które są analogiczne do pozostałych rejestrów w ramach SRP (np. sądy korzystają z dostępu do rejestru PESEL przez system PESELSAD). Organy, które nie będą korzystały z własnego systemu dostępowego, mogą w celu zapewnienia dostępu skorzystać z aplikacji dostępowej udostępnianej przez Ministra Cyfryzacji. Aplikacja ta jest narzędziem, które zapewnia spełnienie rozliczalności, o której mowa w pkt 1. Przez zabezpieczenia techniczne rozumie się zapewnienie przez wnioskodawcę zgodności z Polityką Bezpieczeństwa SRP, w szczególności zapewnienie dostępu w ramach bezpiecznej sieci wydzielonej udostępnianej przez MSWiA. Zabezpieczenia organizacyjne obejmują z kolei odpowiednie środki ochrony danych osobowych wynikające z polityk bezpieczeństwa informacji, które i tak muszą być stosowane w poszczególnych urządach. W związku z tym korzystanie z usług weryfikacji nie będzie powodowało konieczności zakupu urządzeń lecz jedynie implementacji usług webservice w już istniejących systemach z wykorzystaniem tych samych urządzeń.

W ust. 2 określono zakres danych, jakie powinien zawierać wniosek podmiotów wskazanych w art. 86 o dostęp do Rejestru Dokumentów Paszportowych w trybie teletransmisji. W ust. 3 zastrzeżono, iż udostępnienie danych w powyżej wskazanym trybie nie będzie wymagało wydania decyzji administracyjnej. W przypadku gdy uprawnione podmioty nie będą spełniały określonych w niniejszym projekcie warunków lub przestaną je spełniać na etapie korzystania z tego trybu, minister właściwy do spraw informatyzacji, w drodze decyzji administracyjnej, odmówi

udostępnienia danych w trybie teletransmisji lub cofnie dostęp tych podmiotów w niniejszym zakresie (ust. 4).

W art. 88 ust. 1 określono, iż podmiotom wskazanym w art. 86, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1, minister właściwy do spraw informatyzacji, po złożeniu jednorazowego wniosku oraz wykazaniu, że dostęp w tym trybie jest uzasadniony specyfiką lub zakresem ustawowo określonych zadań, udostępni usługę umożliwiającą potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego, zawierającego określony zakres danych, która polega na porównaniu określonego zakresu danych wpisanych przez podmiot korzystający z usługi. W ust. 2 określono, iż porównaniu w tym trybie podlegają dane dotyczące imienia (imion), nazwiska, numeru PESEL, serii i numeru dokumentu paszportowego, daty wydania dokumentu paszportowego oraz terminu ważności tego dokumentu. Wynikiem porównania ww. danych, jest potwierdzenie zgodności danych albo raport niezgodności danych (ust. 3). Dostęp do tej usługi nie będzie wymagał wydania decyzji administracyjnej (ust. 4). W ust. 5 określono natomiast zakres danych zawartych we wniosku o dostęp do usługi. W ust. 6 wskazano, iż minister właściwy do spraw informatyzacji, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia dostępu do usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego lub cofa dostęp do usługi, jeżeli podmioty wskazane w art. 86 nie spełniają wymogów określonych w art. 87 ust. 1. Dostęp do usługi dla tych podmiotów jest nieodpłatny (ust. 7).

W art. 89 wskazano, iż podmiotom innym niż wskazane w art. 86, po wykazaniu interesu faktycznego oraz spełnieniu warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1, udostępniona zostanie – przez ministra właściwego do spraw informatyzacji – usługa umożliwiająca potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego, zawierającego określony zakres danych, która polega na porównaniu określonego zakresu danych wpisanych przez podmiot korzystający z usługi. Usługa ta będzie umożliwiała porównanie określonego zakresu danych wpisanych przez podmiot korzystający z usługi z danymi zawartymi w Rejestrze Dokumentów Paszportowych. W trybie tym porównaniu będą podlegały następujące dane: imię (imiona), nazwisko, numer PESEL, seria i numer dokumentu paszportowego, data wydania dokumentu paszportowego oraz termin ważności dokumentu paszportowego (ust. 2). W wyniku porównania danych wnioskodawca uzyska informację potwierdzającą zgodność

przekazanych danych bądź też raport niezgodności tych danych (ust. 3). Dostęp do przedmiotowej usługi będzie możliwy na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw informatyzacji, wydawanej na jednorazowy wniosek podmiotu zainteresowanego skorzystaniem z usługi (ust. 4). W ust. 5 wymieniono zakres danych zawartych we wniosku. Minister właściwy do spraw informatyzacji, będzie mógł również w drodze decyzji administracyjnej, odmówić dostępu do usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego lub cofnąć do niej dostęp, jeżeli podmioty nie będą spełniały wymogów określonych w art. 87 ust. 1 oraz nie wykażą interesu faktycznego w dostępie do tej usługi (ust. 6). Dostęp do usługi dla tych podmiotów będzie odpłatny (ust. 7).

W art. 90 ust. 1 stworzono delegację dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, wysokości oraz sposobu i terminu wnoszenia opłat za dostęp do usługi, o której mowa w art. 89 ust. 1, wraz z wytycznymi w tym zakresie, a także wskazano na kryterium pozwalające na określenie górnej opłaty za każdorazowe skorzystanie z usługi (ust. 2).

W art. 91 przyznano ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji uprawnienie do prowadzenia kontroli podmiotów wymienionych w art. 86 i podmiotów, o których mowa w art. 89 ust. 1 w zakresie spełniania przez te podmioty wymogów określonych w art. 87 ust. 1. W omawianym przepisie wskazano także możliwe miejsca i czas przeprowadzania kontroli (ust. 2), podmiot upoważniony do dokonywania czynności kontrolnych (ust. 3), a także uprawnienia i obowiązki zarówno podmiotu kontrolowanego jak i kontrolującego (ust. 4 i 5). Zaznaczyć należy, iż zakres kontroli, o której mowa w niniejszym przepisie, należy traktować wąsko i dotyczy wyłącznie korzystania z danych zgromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych.

W art. 92 stworzono podstawę prawną do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji aktu wykonawczego określającego tryb przeprowadzania kontroli, wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz wzór protokołu kontroli, a także wskazano wytyczne w tym zakresie.

W art. 93 ust. 1 wprowadzono regulację umożliwiającą organom paszportowym udostępnianie danych jednostkowych dotyczących dokumentu paszportowego lub jego posiadacza, z wyłączeniem danych biometrycznych w postaci odcisków palców, na jednorazowy wniosek podmiotów wskazanych w art. 86. Wniosek o udostępnienie

danych jednostkowych będzie można złożyć na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, lub złożony na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym. W ust. 2 określono natomiast, iż przez dane jednostkowe rozumie się dane dotyczące jednego dokumentu paszportowego lub dane dotyczące jednej osoby.

W art. 94 ust. 1 uregulowano zasady udostępniania przez organy paszportowe dokumentacji związanej z wydawaniem dokumentów paszportowych. Dokumentacja ta będzie udostępniana na uzasadniony wniosek złożony przez osobę, której ta dokumentacja dotyczy, albo przez podmiot, o którym mowa w art. 86, o ile jej uzyskanie jest uzasadnione zakresem wykonywanych zadań określonych w ustawach szczególnych. Zgodnie z projektem dokumentacja będzie udostępniana w formie kopii lub wydruku odwzorowania cyfrowego z Rejestru Dokumentów Paszportowych lub kopii dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej (ust. 3). Tym samym dokumentację z Rejestru Dokumentów Paszportowych będzie mógł udostępnić ten organ paszportowy, do którego wpłynie stosowny wniosek w tym zakresie, jako że każdy organ paszportowy korzystający z rejestru centralnego będzie miał dostęp do dokumentacji w nim zgromadzonej. Wyżej wymieniona dokumentacja będzie udostępniana nieodpłatnie (ust. 4). Udostępnienie dokumentacji podmiotom, o których mowa w art. 86, ma na celu usprawnienie różnego rodzaju postępowań prowadzonych przez te podmioty, a w szerszej perspektywie zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego. Natomiast udostępnienie dokumentacji papierowej zgromadzonej przez organy paszportowe przed wejściem w życie projektowanych przepisów i pozostającej w ich dyspozycji, będzie możliwe na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 105 ust. 1).

W art. 95 ust. 1, analogicznie do dotychczasowych rozwiązań prawnych, uregulowano możliwość uzyskania przez osobę, której dane dotyczą, pełnego odpisu danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, z wyłączeniem danych biometrycznych w postaci odcisków palców. W ust. 2 i 3 określono natomiast formę, w jakiej pełny odpis danych może być wydany. Jednocześnie w ust. 4 określono, iż osobie, której dane przetwarza się w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, umożliwia się wgląd do rejestru przy użyciu usługi udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu

na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

W art. 96 ust. 1 projektu stworzono podstawę prawną umożliwiającą każdemu zainteresowanemu uzyskanie informacji dotyczącej ważności dokumentu paszportowego, przy użyciu usługi udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, pod warunkiem wskazania serii i numeru sprawdzanego dokumentu paszportowego. Wprowadzenie możliwości weryfikacji ważności dokumentu paszportowego, ma na celu poprawienie bezpieczeństwa obrotu prawnego, w tym utrudnienie dokonywania kradzieży tożsamości. Dostęp do usługi będzie rejestrowany i nieodpłatny (ust. 2).

Rozdział 9

Art. 97–102

W art. 97–102 dokonano zmian w przepisach innych obowiązujących aktów prawnych, których celem jest dostosowanie tych aktów do rozwiązań prawnych wprowadzanych na mocy niniejszego projektu związanych zwłaszcza z budową nowego Rejestru Dokumentów Paszportowych.

W art. 97 zaproponowano zmianę w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893), która do działu informatyzacja, w miejsce spraw związanych z likwidowaną Centralną Ewidencją Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych, przypisuje sprawy związane z nowo budowanym Rejestrem Dokumentów Paszportowych.

W art. 98 zaproponowano zmianę ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 617 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) przez dodanie w art. 23 ust. 3, mocą którego w szczególnie uzasadnionych przypadkach, innych niż wymienione w ust. 1, wojewoda i konsul będą mogli wydawać paszporty tymczasowe. Przepis ten ma wejść w życie w dniu 21 marca 2022 r. (art. 110 pkt 2) i obowiązywać do dnia utraty mocy obowiązującej przez ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych, co zgodnie z projektowaną regulacją nastąpi z dniem 28 marca 2022 r. Zaproponowana zmiana umożliwi wojewodom i konsulom wydawanie tego typu

dokumentu w okresie przejściowym związanym z wdrożeniem nowego Rejestru Dokumentów Paszportowych. Regulacja ta jest niezbędna, z uwagi na możliwość wystąpienia problemów z płynną realizacją wniosków o wydanie paszportu biometrycznego obywateli polskich w okresie bezpośrednio poprzedzającym wdrożenie Rejestru Dokumentów Paszportowych, a związaną m.in. z mającą mieć w tym czasie migracją danych z centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych do nowo budowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych. Przyjęcie tego typu rozwiązania pozwoli natomiast zrealizować prawo obywatela do posiadania dokumentu paszportowego w sytuacjach nagłych, wyjątkowych, na wypadek możliwych, przemijających problemów z bieżącą realizacją wniosków o paszport biometryczny w oparciu o dotychczasową centralną ewidencję paszportową w okresie migracji danych w niej zawartych do Rejestru Dokumentów Paszportowych.

W art. 99 zaproponowano zmianę w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności przez dodanie przepisu umożliwiającego organom paszportowym weryfikację danych, o których mowa w art. 8 pkt 1–9 i 12–13 tej ustawy w rejestrze stanu cywilnego podczas nadawania numeru PESEL obywatelom polskim ubiegającym się o wydanie dokumentu paszportowego.

W art. 100 zaproponowano zmianę w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 158), której celem jest zapewnienie punktowi kontaktowemu bezpośredniego dostępu do Rejestru Dokumentów Paszportowych, w miejsce dostępu do likwidowanej Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych.

W art. 101 zaproponowano zmiany w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego. Projektowane przepisy ustawy o dokumentach paszportowych przewidują dostęp do rejestru stanu cywilnego dla organów paszportowych w związku z realizacją zadań określonych w ustawie o dokumentach paszportowych. W efekcie zachodzi potrzeba wprowadzenia podstawy prawnej w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, modyfikującej obecny katalog podmiotów mających dostęp do rejestru stanu cywilnego.

W związku projektowanymi rozwiązaniami zaproponowano wprowadzenie jednocześnie rozwiązania umożliwiającego konsulom Rzeczypospolitej Polskiej dostęp do rejestru stanu cywilnego w związku z realizowanymi przez konsula czynnościami z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W 2015 r. ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego wprowadzono wiele ułatwień dla obywateli, w tym m.in. odstąpiono od obowiązku przedkładania odpisów aktów stanu cywilnego w procedurze poprzedzającej zawarcie małżeństwa. Wymóg przedkładania stosownych dokumentów, potwierdzających stan cywilny w odniesieniu do małżeństwa został jednak utrzymany w przypadku formy zawarcia małżeństwa przed konsulem, w związku z tym, że nie przyznano mu wówczas dostępu do rejestru stanu cywilnego. Wprowadzone rozwiązanie pozwoli na zmniejszenie papierowego obiegu dokumentów między organami. Przyspieszy również załatwianie spraw przez obywateli. Rozwiązanie pozwoli konsulom na szybką, sprawną i referencyjną weryfikację wymaganych danych.

Jednocześnie w związku z przyświecającym regulacjom zawartym w niniejszym projekcie dążeniem do minimalizacji dokumentów przedkładanych przez wnioskodawców na potrzeby realizacji sprawy paszportowej, w art. 125 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego umożliwiono

kierownikowi urzędu stanu cywilnego przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, również w sytuacjach gdy akt stanu cywilnego jest niezbędny dla dokonania czynności przez organ paszportowy. Proponowana zmiana wyeliminuje konieczność żądania przez organy paszportowe od wnioskodawcy przedłożenia odpisu aktu stanu cywilnego w sytuacji, gdy akt ten nie został jeszcze zmigrowany do rejestru stanu cywilnego, a dane w nim zawarte są niezbędne do potwierdzenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego.

W art. 102 zaproponowano zmianę w ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne dotyczącą nadania nowego brzmienia art. 34 pkt 1 oraz nadania nowego brzmienia art. 116. Zmiana brzmienia art. 34 pkt 1 ma charakter porządkowy i wynika z wprowadzanej w art. 75 projektowanej ustawy kompetencji konsula, który jako organ paszportowy będzie miał prawo stwierdzić nieważność dokumentu paszportowego, jeżeli został on wydany z naruszeniem przepisów ustawy. Stosownie do proponowanego nowego brzmienia art. 116 do pobierania obniżonych opłat konsularnych za wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego oraz zwolnień z opłaty będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy niniejszego projektu. Takie rozwiązanie zapewni jednolite stosowanie przepisów przez organy paszportowe w kraju i za granicą.

Rozdział 10

W art. 103–110 zawarto przepisy przejściowe i końcowe.

W art. 103 ust. 1 zawarto formalną podstawę prawną sankcjonującą likwidację funkcjonujących dotychczas ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych oraz centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, w których miejsce zostanie wdrożony centralny Rejestr Dokumentów Paszportowych. Likwidacja wymienionych ewidencji odbędzie się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Prace nad wdrożeniem Rejestru Dokumentów Paszportowych toczą się zgodnie z harmonogramem przyjętym dla Projektu „Rozwój Systemu Rejestrów Państwowych”. W dniu 17 grudnia 2020 r. Komitet Sterujący Projektu podjął decyzję ustalającą termin wdrożenia Rejestru Dokumentów Paszportowych (RDP) na dzień 18 października 2021 r., kierując się potrzebą optymalizacji procesu wdrożenia RDP, przy

uwzględnieniu m.in. panującej sytuacji epidemicznej i wprowadzonych obostrzeń sanitarnych.

Prace nad budową Rejestru Dokumentów Paszportowych toczą się od pierwszej połowy 2018 r. Prace projektowe są prowadzone metodą zwinną przy wykorzystaniu metodyki PRINCE2 i AGILE. W zakresie prac przewidziano następujące etapy:

- 1) projektowanie (przewidziany termin zakończenia prac – luty 2021 r.);
- 2) produkcja (przewidziany termin zakończenia prac – wrzesień 2021 r.);
- 3) testy (przewidziany termin zakończenia – wrzesień 2021 r.);
- 4) szkolenia (przewidziany termin zakończenia – październik 2021 r.);
- 5) dostosowanie Systemu Personalizacji Paszportów i prace związane z zamknięciem ewidencji lokalnych (przewidziany termin zakończenia prac – październik 2021 r.);
- 6) wymiana sprzętu w urzędach wojewódzkich (przewidziany termin zakończenia – październik 2021 r.);
- 7) wdrożenie (18 października 2021 r.).

W dniu 8 lipca 2021 r. Komitet Sterujący Projektu podjął decyzję o zmianie daty wdrożenia RDP na dzień 28 marca 2022 r. Jako uzasadnienie wskazano na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości realizacji zadania związanego z wydawaniem dokumentów paszportowych. Mając na względzie powyższe, likwidacja ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych oraz centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych nastąpi z dniem 28 marca 2022 r. Tego samego dnia zostanie również uruchomiony Rejestr Dokumentów Paszportowych, tak aby obsługa realizacji spraw paszportowych obywateli polskich nie napotkała żadnych formalnych przeszkód. Jednocześnie dla zapewnienia pełnej referencyjności Rejestru Dokumentów Paszportowych, w tym zapewnienia, iż w rejestrze tym znajdą się dane dotyczące wszystkich posiadaczy paszportów i wydanych im dotychczas dokumentów paszportowych (bez względu na bieżący status tych dokumentów) zastrzeżono, iż dane zgromadzone dotychczas w centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych zostaną przekazane do Rejestru Dokumentów Paszportowych (ust. 2). W ust. 3 zastrzeżono, iż zapisy w dziennikach ewidencji (logach), o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez dwa lata od dnia wejścia w życie przepisów niniejszej ustawy.

W art. 104 wprowadzono regulację stanowiącą, iż wszystkie dokumenty paszportowe wydane przed dniem 28 marca 2022 r., tj. na podstawie dotychczasowej ustawy o dokumentach paszportowych i w oparciu o ewidencje wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych oraz centralną ewidencję wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych zachowują swoją ważność do upływu terminów w nich określonych.

W art. 105 wskazano, iż do spraw związanych z udostępnieniem dokumentacji utrwalonej w postaci papierowej związanej z dokumentami paszportowymi, zgromadzonej w organach paszportowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowej ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych. Dodatkowo w ust. 2 wskazano, że dokumentację papierową udostępnia się także ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, wojewodzie i konsulowi, jeżeli dostęp do danych w niej zawartych jest uzasadniony zakresem wykonywanych zadań ustawowych. Udostępnienie dokumentacji następuje na wniosek.

W art. 106, uwzględniając zasadę *res iudicata* oraz w celu dostosowania się, w szczególności przez sądy orzekające, do nowych regulacji prawnych przewidziano, iż orzeczenia w sprawie zawieszenia lub ograniczenia władzy rodzicielskiej wydane przed dniem wejścia w życie ustawy, niezawierające postanowienia w zakresie, o którym mowa w art. 43 ust. 2 pkt 1, mogą być nadal przedkładane w związku z ubieganiem się o wydanie dokumentu paszportowego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18. roku życia.

W art. 107 określono, iż sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy będą prowadzone w oparciu o przepisy niniejszej ustawy, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11, które prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych. Zastosowania reguły, zgodnie z którą, sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia projektu w życie będą – co do zasady – prowadzone na podstawie przepisów nowych, podyktowane jest tym, iż nowe regulacje są bardziej korzystne dla obywateli, od tych które obowiązywały dotychczas. Regulacje zawarte w niniejszym projekcie, mają na celu maksymalne uproszczenie procedur związanych z realizacją prawa obywatela do posiadania dokumentu paszportowego, w

tym m.in. w zakresie składania wniosku o dokument paszportowy, potwierdzania tożsamości i obywatelstwa wnioskodawcy czy też zakresu przedkładanych przez niego dokumentów. Tym samym, wydaje się, że zastosowanie projektowanych przepisów wpłynie korzystnie na sytuację obywateli, których sprawy pozostają w toku.

Jednocześnie, z uwagi na proponowaną w niniejszym projekcie zmianę właściwości organu do unieważnienia dokumentu paszportowego, w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 pkt 11, tj. w sprawach o unieważnienie dokumentu paszportowego na wniosek złożony przez uprawnione organy, w omawianym przepisie zaproponowano – do wszczętych i niezakończonych spraw tego typu – zastosowanie przepisów dotychczasowych. Zastosowanie takiego rozwiązania pozwoli na dokończenie prowadzonych postępowań o unieważnienie dokumentu paszportowego w oparciu o regulacje dotychczasowe, co nie będzie ingerowało w prawa obywateli (np. zagwarantowania prawa strony do czynnego udziału w toku postępowania) czy też w obowiązki organów związane z dokonaniem określonych czynności.

W art. 108 określono maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, w części budżetu ministra właściwego do spraw informatyzacji, wskazano, iż organem monitorującym wykorzystanie limitu będzie minister właściwy do spraw informatyzacji, a także określono mechanizmy korygujące.

W art. 109 wskazano, iż traci moc dotychczasowa ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych.

W art. 110 określono, że ustawa wejdzie w życie z dniem 28 marca 2022 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących uruchomienia usługi elektronicznej umożliwiającej wnioskowanie o paszport lub paszport tymczasowy dla osób do 12 lat (tj. art. 30 ust. 3 i art. 31 ust. 3), które wejdą w życie z dniem 30 września 2022 r., a także przepisów dotyczących wydawania przez wojewodów i konsulów paszportów tymczasowych w okresie bezpośrednio poprzedzającym wdrożenie Rejestru Dokumentów Paszportowych (art. 107), który wejdzie w życie z dniem 21 marca 2022 r.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa nie wpływa na działalność podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, w tym mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 35 RODO projekt ustawy został przygotowany z uwzględnieniem oceny skutków dla ochrony danych osobowych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Przedmiotowy projekt nie został przekazany, zgodnie z § 32 ust. 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, do koordynatora oceny skutków regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, celem zaopiniowania.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o dokumentach paszportowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – ministerstwo wiodące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – współpraca</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Paweł Szefernaker – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Stępińska, Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, tel. 22 60 118 20 Cezary Maliszewski, Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obywatelskich w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, tel. 22 60 118 20</p>	<p>Data sporządzenia: 18 listopada 2021 r.</p> <p>Źródło inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD180</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obowiązująca ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 617 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 464) została uchwalona w związku z wynikającą z regulacji unijnych koniecznością wprowadzenia do polskich paszportów danych biometrycznych, tj. wizerunku twarzy i odcisków linii papilarnych palców. Realizacji przedmiotowego obowiązku towarzyszyła również budowa systemu teleinformatycznego dedykowanego do obsługi spraw paszportowych.

Przedmiotowy akt był wielokrotnie nowelizowany, a kolejne nowelizacje niosły za sobą szereg ważnych i oczekiwanych społecznie korzyści. Mimo dokonanych zmian w sferze szeroko rozumianych „ułatwień dla obywatela” na gruncie obowiązujących przepisów nie udało się sprostać wszystkim oczekiwaniom społecznym wynikającym ze zmieniających się uwarunkowań społeczno-prawnych.

Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat znacznym zmianom uległ proces migracji obywateli, który obecnie nie polega wyłącznie na zmianie stałego miejsca zamieszkania, ale w dużej mierze wynika z potrzeb turystycznych i realizacji obowiązków zawodowych obywateli polskich. Wreszcie istotnym zmianom uległo podejście w relacjach administracja–obywatel, które obecnie skupia się na dążeniu do maksymalnego uproszczenia procedur administracyjnych i ich informatyzacji. Obywatele jako konsumenci usług publicznych oczekują sprawnej, nowoczesnej i szybkiej obsługi, maksymalnego uproszczenia procedur administracyjnych, a także uwzględnienia indywidualnych potrzeb każdego z nich. Mając na względzie wymienione okoliczności, w tym potrzebę realizacji oczekiwań społecznych w zakresie dostępności do dokumentów paszportowych oraz potrzebę wzmocnienia bezpieczeństwa wydawanych dokumentów paszportowych, za niezbędne należy uznać dokonanie zasadniczych zmian w systemie wydawania dokumentów paszportowych, które usprawnią i uprosczą proces ubiegania się o dokument, a także zwiększą jego bezpieczeństwo.

Wyżej wymienione cele winny być realizowane z wykorzystaniem nowoczesnych sposobów komunikacji i nowych technologii informatycznych usprawniających procesy administracyjne. Tym samym stało się konieczne opracowanie aktu prawnego na nowo określającego zasady realizacji spraw paszportowych, tak aby wdrożone regulacje prawne były koherentne do zmieniających się uwarunkowań technologicznych, a także społecznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana ustawa zawiera przepisy regulujące w sposób kompleksowy realizację spraw paszportowych. Wśród planowanych rozwiązań w obszarze spraw paszportowych znajdują się:

1. Budowa nowego Rejestru Dokumentów Paszportowych (RDP) i likwidacja centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych (CEWiUDP) oraz ewidencji paszportowych prowadzonych przez organy paszportowe w ramach PS2O

Nowy rejestr zastąpi dotychczasową Centralną Ewidencję Wydanych i Unieważnionych Dokumentów paszportowych (CEWiUDP) i lokalne ewidencje prowadzone w ramach Paszportowego Systemu Obsługi Obywatela (PS2O). RDP będzie jednym z komponentów Systemu Rejestrów Państwowych (SRP). Nowy centralny rejestr umożliwi szybszy obieg informacji, referencyjność danych i dostęp do aktualnych danych wszystkim organom paszportowym. Przed wszystkim organy zyskają dostęp do Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego i rejestru PESEL.

Wprowadzanie danych do rejestru będzie się odbywać bezpośrednio za pomocą odpowiedniej aplikacji, a nie tak jak ma to miejsce obecnie, za pośrednictwem baz lokalnych. Budowa nowego rejestru realizuje również cel ograniczenia powielania danych osobowych gromadzonych w kilku rejestrach (obecnie w CEWiUDP i ewidencjach lokalnych dane są powielane).

2. Zmiana sposobu składania wniosku o wydanie dokumentu paszportowego

Budowa RDP umożliwia odstępianie od papierowej wersji wniosku o wydanie dokumentu paszportowego na rzecz elektronicznego wniosku, który będzie generowany przez urzędnika paszportowego w aplikacji, na podstawie danych podanych przez obywatela i zgromadzonych w dostępnych rejestrach państwowych (RDP, PESEL i RDO). Wniosek po akceptacji będzie podpisywany przez obywatela za pomocą urządzenia umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu. W przypadku niezgodności danych zawartych w rejestrach państwowych ze stanem faktycznym, po udokumentowaniu prawidłowych danych, organy paszportowe będą mogły w krótkim czasie, za pośrednictwem systemu, doprowadzić do usunięcia stwierdzonych niezgodności, co pozwoli na wydanie dokumentu.

3. Potwierdzanie tożsamości i obywatelstwa

Projekt ustawy przewiduje zmianę przepisów, które w obecnym stanie prawnym wymagają od osób zamieszkujących w Rzeczypospolitej Polskiej i ubiegających się o dokument paszportowy przed wojewodą bezwzględnego legitymowania się ważnym paszportem lub dowodem osobistym. Jednocześnie obywatele zamieszkujący poza granicami kraju nie mają takiego bezwzględnego wymogu, gdyż nie mają oni obowiązku posiadania dowodu osobistego. Powyższe rodzi problemy dla obywateli w sytuacji, gdy dowód osobisty zostanie utracony, a nowy nie został jeszcze wydany. RDP umożliwi organom paszportowym porównywanie danych i potwierdzanie tożsamości i obywatelstwa na podstawie rejestrów państwowych. Z tego względu możliwe będzie odejście od rygorystycznego żądania legitymowania się dowodem osobistym przy składaniu wniosku o paszport. Konieczność przedkładania dodatkowych dokumentów przez obywateli zostanie ograniczona jedynie do przypadków, gdy zaistnieje poważna wątpliwość co do tożsamości lub obywatelstwa osoby. Dotyczy to np. sytuacji, gdy osoba występuje o dokument po raz pierwszy i nie ma jej danych w żadnych rejestrach, a także gdy przez długi czas nie posiadała żadnego polskiego dokumentu tożsamości.

Ponadto przy odbiorze paszportu proponuje się umożliwienie potwierdzania tożsamości osoby na podstawie odcisku linii papilarnych palców, przez porównanie odcisku osoby odbierającej z odciskiem zapisanym w odbieranym paszporcie.

4. Usługi elektroniczne

W ramach wprowadzenia ułatwień dla obywateli przewiduje się uruchomienie następujących usług elektronicznych:

- 1) weryfikacja ważności paszportu – po wpisaniu danych konkretnego dokumentu paszportowego będzie można uzyskać informację, czy dokument ten jest ważny czy nie;
- 2) sprawdzenie danych osobowych – obywatel będzie miał wgląd do swoich danych osobowych w RDP oraz informacji o wydanych mu dokumentach paszportowych;
- 3) unieważnienie paszportu – posiadacz, który utracił dokument paszportowy, będzie mógł zgłosić jego utratę, a zgłoszenie takie będzie skutkowało automatycznym unieważnieniem tego dokumentu w RDP;
- 4) za pośrednictwem Rejestru Danych Kontaktowych powiadomienia obywatela o zmianach statusu dokumentu paszportowego – wysyłanie do obywateli powiadomień np. o zbliżającym się terminie utraty ważności, o unieważnieniu, o możliwości odbioru dokumentu;
- 5) wniosek o wydanie paszportu dla dziecka – matka i ojciec (opiekunowie) będą mieli możliwość złożenia wniosku o wydanie paszportu dla dziecka, które nie ukończyło 12 lat;
- 6) zgoda rodzica na paszport dla dziecka – matka lub ojciec (opiekun) będą mieli możliwość wyrażenia zgody na wydanie paszportu dla dziecka, a zgoda trafi do organu paszportowego.

5. Uszczegółowienie przepisów ustawy w zakresie budowy książeczek paszportowych i zakresu danych w dokumentach paszportowych

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy o dokumentach paszportowych ograniczają się do stwierdzenia, że dokumenty paszportowe mają formę książeczki oraz określenia zakresu danych zamieszczanych w dokumentach paszportowych. Wzory dokumentów paszportowych określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wydawane w porozumieniu z Ministrem Cyfryzacji i Ministrem Spraw Zagranicznych. Projekt ustawy zakłada uszczegółowienie przepisów przez wyszczególnienie elementów składających się na książeczkę paszportową (okładka, strona przeznaczona do personalizacji (paszport, paszport dyplomatyczny, paszport służbowy), strona przeznaczona na wklejenie naklejki personalizacyjnej (paszport tymczasowy), strony przeznaczonej na wpisy i informacje urzędowe i wizowe oraz stempli kontroli granicznej). Dodatkowo w zakresie danych zamieszczanych w dokumentach paszportowych istnieje konieczność doprecyzowania zakresu danych zamieszczanych w warstwie graficznej i elektronicznej dokumentu, z uwzględnieniem różnic ze względu na rodzaj dokumentu (paszport, paszport tymczasowy oraz paszporty dyplomatyczne i służbowe).

6. Granica wiekowa 12 lat związana z terminem ważności paszportu i koniecznością składania podpisu

W obecnym stanie prawnym małoletni poniżej 13 lat są zwolnieni z obowiązku składania podpisu, który jest zamieszczany w paszporcie. Jednocześnie małoletnim do 13 lat paszporty wydawane są z 5-letnim terminem ważności. Z kolei z przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i w dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie (Dz. Urz. UE L 385 z 29.12.2004, str. 1, z późn. zm.) wynika zwolnienie małoletnich do 12. roku życia z obowiązku składania odcisków palców (zasada ta nie może podlegać zmianie w przepisach krajowych). Dla ujednoczenia zasad wydawania dokumentów paszportowych oraz ze względów technicznych (w procesie personalizacji różne granice wiekowe dla poszczególnych wymogów, tj. odciski palców i podpis powodują konieczność dodatkowej obsługi), jest zasadne zrównanie granicy wiekowej w zakresie podpisu i terminu ważności do obowiązującej dla konieczności pobierania odcisków palców, tj. do 12 lat.

7. Usystematyzowanie opłat paszportowych

Zastąpienie rozbudowanego systemu ulg liczonych od wysokości opłat wskazanych w rozporządzeniu w sprawie opłat paszportowych wskazaniem konkretnych kwot opłat. Jednocześnie w ustawie zostanie określony katalog osób uprawnionych do obniżonej opłaty paszportowej, który nie ulegnie zasadniczym zmianom w stosunku do obecnie obowiązującego systemu ulg, tj. osoby dotychczas uprawnione nie utracą prawa do zniżek. Katalog osób uprawnionych do obniżonej opłaty zostanie natomiast poszerzony o osoby, które, na podstawie przepisów szczególnych, pobierają zasiłki i świadczenia z tytułu opieki nad osobami niepełnosprawnymi i z tego względu musiały zrezygnować z aktywności zawodowej, oraz o osoby posiadające status działacza opozycji antykomunistycznej oraz osoby represjonowane z powodów politycznych po 1956 r. W ramach zmian w systemie opłat paszportowych, proponuje się ponadto:

- 1) rezygnację z prawa do obniżenia opłaty za wydanie paszportu w przypadku wydania nowego paszportu z powodu braku miejsca na wizy i stemple graniczne lub zmiany danych, np. w wyniku małżeństwa. Zgodnie z zasadą, że posiadanie paszportu jest prawem, a nie obowiązkiem obywatela, a opłata wnoszona za wydanie paszportu pokrywa koszty jego wydania, nie znajduje uzasadnienia obniżanie opłaty, a w konsekwencji obciążanie budżetu państwa kosztem wydania kolejnego paszportu, jeżeli przyczyna tej wymiany leży po stronie obywatela i jest od niego zależna;
- 2) zwolnienie z opłaty paszportowej w przypadku wymiany paszportu z powodu sprostowania błędu w danych osoby zamieszczonych w paszporcie, a zatem w sytuacji niezależnej od obywatela, np. w sytuacji sprostowania danych błędnie wpisanych do rejestrów państwowych;
- 3) rezygnację z podwyższenia opłaty w przypadku zniszczenia lub zagubienia paszportu – dotychczasowa regulacja w tym zakresie polegała na uznaniowej ocenie organu paszportowego czy utrata lub zniszczenie paszportu były zawinione, a zatem czy osoba jest zobligowana do wniesienia podwyższonej opłaty. Podwyższenie opłaty nie stanowi wystarczającej ochrony przed nieuprawnionym wykorzystywaniem dokumentów, np. przekazywaniem ich w celach przestępczych, a jednocześnie dotychczasowe regulacje stanowią znaczną uciążliwość dla osób, które zwyczajnie dokument utraciły;
- 4) rezygnacja ze zwrotu opłat paszportowych po przyjęciu wniosku – oznacza to, że w sytuacji, kiedy obywatel rezygnuje z wnioskowania o paszport lub odbioru dokumentu (np. będzie chciał złożyć wniosek w innym organie) lub zostanie wobec niego, zgodnie z przepisami, wydana decyzja o odmowie wydania dokumentu paszportowego – opłata nie będzie zwracana. W obecnym przepisach kwestia ta nie jest uregulowana, zgoda na zwrot opłaty pozostaje w gestii organu paszportowego, co może prowadzić do niejednolitej praktyki organów paszportowych w tym zakresie. Rezygnacja ze zwrotu opłaty po złożeniu wniosku odpowiada analogicznym regulacjom przyjętym w ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2021 r. poz. 823) (art. 108 ust. 2) i stanowi zabezpieczenie kosztów, jakie budżet państwa ponosi w związku z realizacją wniosku obywatela (koszty administracyjne organu paszportowego, obsługa obywatela, utrzymanie i obsługa systemu paszportowego, koszty książeczki paszportowej, koszty personalizacji i koszty dystrybucji). Regulacja taka niesie za sobą jeszcze jedną konsekwencję, czyli rezygnację z zagwarantowanego w obecnych przepisach zwrotu opłaty w przypadku wydania decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego. Obecnie opłata taka jest zwracana w wysokości proporcjonalnej do liczby lat, jakie pozostały do wskazanej w paszporcie daty utraty ważności paszportu. W takich przypadkach unieważnienie dokumentu paszportowego następuje zawsze na wniosek uprawnionego organu (sąd, prokuratura), jeżeli wobec osoby jest prowadzone postępowanie w sprawie karnej lub w sprawie o przestępstwo skarbowe. Nieuzasadnione jest zatem zwracanie opłaty paszportowej, która pokrywa koszty wydania tego dokumentu, w przypadku jego unieważnienia z przyczyn leżących po stronie obywatela.

8. Uproszczenie procedury ubiegania się o drugi paszport

Propozycja polega na całkowitym przeniesieniu zadania obsługi wydawania drugich paszportów do wojewodów i konsułów. Obecnie zgodę na wydanie drugiego paszportu wyraża Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w formie decyzji administracyjnej. Na podstawie tej decyzji, która ma określony termin ważności, obywatel może wystąpić do wojewody lub konsula z wnioskiem o wydanie drugiego paszportu. Uproszczenie będzie polegało na rezygnacji z wydawania decyzji przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Procedura rozpocznie się bezpośrednio u wojewody lub konsula od złożenia wniosku o wydanie drugiego paszportu wraz z dokumentacją uzasadniającą potrzebę posiadania dwóch paszportów jednocześnie. Organ paszportowy, po analizie przedłożonej

dokumentacji i uwzględnieniu argumentacji wnioskującego, wyda drugi paszport. Wydanie drugiego paszportu z powołaniem się na względy bezpieczeństwa państwa będzie wymagało uzyskania pozytywnej opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Decyzja administracyjna w sprawach o wydanie drugiego paszportu będzie wydawana jedynie w sytuacji, gdy organ odmówi wydania takiego dokumentu.

9. Wydłużenie okresu ważności drugich paszportów do 3 lat

Obecnie paszporty tego rodzaju są wydawane na okres 2 lat. Proponowane wydłużenie ich ważności do 3 lat jest podyktowane obowiązującymi w wielu krajach zasadami wjazdu, zgodnie z którymi do przekroczenia granicy wymagany jest określony czas ważności paszportu, np. co najmniej pół roku.

10. Wydawanie paszportów tymczasowych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (z uwagi na ważny interes państwa)

Obecnie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji ze względu na ważny interes państwa może wydać tylko paszport. Ze względu na centralny sposób personalizacji i konieczność doręczenia takiego dokumentu z jednostki personalizacyjnej do wystawcy paszportu, zasadne jest umożliwienie Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji wydanie również paszportu tymczasowego, który jest personalizowany na miejscu, bez konieczności dostarczania spersonalizowanego paszportu z jednostki personalizacyjnej. Pozwoli to zabezpieczyć sytuacje wyższej konieczności, gdy niezbędne jest natychmiastowe wydanie dokumentu ze względu na wskazany powyżej interes.

11. Paszporty tymczasowe z urzędu w kraju (wojewoda i Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji)

W obecnym stanie prawnym tylko konsul poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w sytuacji gdy przemawiają za tym ważne okoliczności, może wydać paszport tymczasowy z urzędu. Przepis ten zabezpiecza możliwość wydania paszportu umożliwiającego wyjazd osobie w przypadku, gdy nie jest ona w stanie samodzielnie złożyć wniosku o jego wydanie, np. w sytuacjach zdrowotnych, osoba nieprzytomna. Procedura ta jest wykorzystywana obecnie także przez konsułów w sprawach, gdy jest konieczne wydanie dokumentu na przewiezienie do kraju osób pozbawionych wolności. Proponuje się rozszerzenie uprawnienia do wydawania paszportu tymczasowego z urzędu również na organy paszportowe w kraju, tj. na wojewodę oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, gdyż powyższe sytuacje mogą wystąpić również na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

12. Możliwość wydania paszportu tymczasowego osobie, która już dysponuje ważnym dokumentem paszportowym

Proponowana zmiana zabezpieczy sytuacje osób przebywających za granicą, które przekroczyły granicę na podstawie dowodu osobistego i podczas podróży go utraciły, a jednocześnie mają wydany paszport, tylko nie dysponują tym dokumentem w czasie podróży. Pozwoli to na wydanie paszportu tymczasowego umożliwiającego powrót do kraju miejsca stałego pobytu bez konieczności unieważniania paszportu. Obecnie, aby wydać paszport tymczasowy w takiej sytuacji, organ paszportowy musi unieważnić paszport, co oznacza konieczność ubiegania się o nowy dokument i ponoszenia kosztów z tym związanych.

13. Poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do posiadania paszportu tymczasowego

Umożliwienie wydania paszportu tymczasowego osobom małoletnim, które, w związku z kontynuacją nauki, rozwojem indywidualnych umiejętności lub koniecznością zapewnienia im opieki, potrzebują pilnie wyjechać za granicę. Zmiana ta ma na celu umożliwienie wydania paszportu tymczasowego małoletnim w sytuacji wyjazdu, np. na konkurs, zawody, gdy z różnych przyczyn niemożliwe było wydanie paszportu przed zaplanowanym wyjazdem. Ocenę konkretnej sytuacji pozostawia się organom paszportowym.

14. Doprecyzowanie przepisów dotyczących orzeczeń sądowych w sprawie zgody na wydanie dokumentu paszportowego osobom małoletnim

Orzeczenie sądu będzie stanowiło podstawę do wydania dokumentu paszportowego osobie małoletniej za zgodą wyłącznie matki lub ojca jedynie w sytuacji, gdy z orzeczenia tego będzie w sposób jasny i precyzyjny wynikało, iż drugi z rodziców został pozbawiony władzy rodzicielskiej, jego władza rodzicielska została zawieszona lub władza ta została ograniczona w zakresie wyrażenia zgody na wydanie dokumentu paszportowego.

15. Oświadczenia o niezmiennym stanie prawnym w zakresie wyroków przedkładanych w sprawach paszportowych

Propozycja przepisu umożliwiającego organom paszportowym odbieranie oświadczeń, pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych lub zatajenie danych, od matki lub ojca osoby małoletniej, że stan prawny wskazany w wyroku przedkładanym do sprawy paszportowej (np. w zakresie władzy rodzicielskiej) nie uległ zmianie. Konieczność wprowadzenia takiego przepisu wynika z praktyki organów paszportowych, które w szeregu spraw mają do czynienia w wyrokami w zakresie władzy rodzicielskiej wydanymi w znacznym odstępnie czasowym od daty składania wniosku. W takiej sytuacji konieczne jest potwierdzenie, że stan prawny ujęty w wyroku jest nadal aktualny. Oświadczenia w tym zakresie są najszybszym i najmniej absorbującym sposobem takiego potwierdzenia.

16. Odmowa przyjęcia wniosku i odmowa wydania dokumentu paszportowego

W obecnych przepisach został uregulowany jedynie przypadek odmowy wydania dokumentu paszportowego na wniosek uprawnionych organów (np. sąd, prokuratura). Proponuje się rozbudowanie regulacji w tym zakresie,

uwzględniając różne przypadki, przy czym w sytuacjach niespełnienia przez wnioskodawcę warunków niezbędnych do złożenia wniosku (niezłożenie fotografii lub złożenie fotografii niespełniającej wymogów ustawowych, odmowa złożenia odcisków palców i podpisu, jeżeli przepisy tego wymagają) organ na piśmie odmówi przyjęcia wniosku. W pozostałych przypadkach, gdy po przyjęciu wniosku, np. nie potwierdzono tożsamości lub obywatelstwa osoby, osoba odmówi dokonania transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego, wniesienia opłaty lub wniesie ją w nieodpowiedniej wysokości, nie zostaną przedłożone zgody matki lub ojca lub odpowiednie orzeczenia sądu, organ będzie odmawiał wydania dokumentu paszportowego w formie decyzji. Jednocześnie należy wskazać, że od decyzji wydanej w takich przypadkach będzie przysługiwało stronie prawo wniesienia odwołania.

17. Nowe formy zgłoszenia utraty dokumentu paszportowego

Obok możliwości zgłoszenia utraty dokumentu paszportowego za pośrednictwem usługi elektronicznej, przewiduje się także możliwość zgłoszenia utraty dokumentu paszportowego funkcjonariuszowi Straży Granicznej, gdy utrata zostanie stwierdzona podczas odprawy granicznej. Kolejną możliwością będzie zgłoszenie utraty Policji, w przypadku gdy utrata dokumentu nastąpiła w wyniku przestępstwa. Rozwiązanie takie jest przewidziane również w przepisach dotyczących dowodów osobistych.

18. Jednoinstancyjność postępowań w sprawie odmowy wydania i unieważnienia dokumentu paszportowego na wnioski uprawnionych organów

Proponuje się skrócenie postępowań w sprawach odmowy wydania i unieważnienia dokumentu paszportowego na wnioski uprawnionego podmiotu (np. sąd, prokurator) przez wskazanie, że od decyzji wydanej w takiej sprawie nie przysługuje odwołanie w administracyjnym toku instancji. W takich przypadkach stronie będzie przysługiwało prawo wniesienia skargi bezpośrednio do sądu administracyjnego. Propozycja była zgłaszana w ramach przeglądu aktów prawnych regulujących postępowania administracyjne w zakresie dwuinstancyjności postępowań dokonywanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. W uzasadnieniu tej propozycji należy wskazać, iż organ paszportowy w postępowaniu tego rodzaju bada jedynie przesłanki formalne, tj.: czy wniosek o unieważnienie lub odmowę wydania paszportu sporządził przewidziany w ustawie organ; czy w sprawie toczy się rodzaj postępowania, do którego odwołuje się przepis prawa; czy osoba, wobec której toczy się postępowanie, posiada ważny dokument paszportowy lub też ubiega się o jego wydanie. Łączne spełnienie tych przesłanek skutkuje obligatoryjnym unieważnieniem lub odmową wydania paszportu (stosownie do złożonego wniosku). Organ paszportowy nie jest władny do rozpatrywania wniosku, złożonego przez uprawniony organ, pod względem merytorycznym, tj. co do jego celowości i zasadności. Z tego względu nie jest zasadne utrzymywanie dwuinstancyjności postępowania, które nie prowadzi do merytorycznego zbadania sprawy.

19. Upoważnienie dla funkcjonariuszy publicznych do zatrzymywania unieważnionych dokumentów paszportowych

Uprawnienie takie ma na celu doprowadzenie do rozliczenia książeczki dokumentu paszportowego, który w RDP widnieje jako unieważniony z powodu utraty. Zatrzymany dokument powinien zostać przesłany do organu paszportowego celem fizycznego anulowania, tj. uszkodzenia warstwy elektronicznej i przedziurkowania książeczki. Analogiczne regulacje zaczęły obowiązywać od stycznia 2020 r. odnośnie do dowodów osobistych.

20. Uprawnienie dla funkcjonariuszy Straży Granicznej do fizycznego anulowania dokumentów paszportowych oznaczonych w RDP jako unieważnione

Propozycja upoważnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej do fizycznego anulowania dokumentów paszportowych, które w RDP będą widniały jako unieważnione. Powyższe jest podyktowane względami bezpieczeństwa dokumentów publicznych oraz ograniczeniem czasochłonnej obecnie obowiązującej procedury, która polega na zatrzymywaniu takich dokumentów przez funkcjonariuszy Straży Granicznej i odsyłaniu ich do wystawcy dokumentu, co oznacza, że w niektórych przypadkach dokumenty są odsyłane do konsulów Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami kraju.

Pozostałe zmiany zaproponowane w projekcie ustawy w stosunku do przepisów obowiązujących mają charakter porządkowy i przewidują:

- 1) wykreślenie z katalogu podmiotów zwolnionych z opłaty paszportowej żołnierzy poborowych – przepis jest zbędny ponieważ służba wojskowa jest obecnie zawodowa;
- 2) doprecyzowanie przepisów dotyczących nadzoru i kontroli Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nad realizacją spraw paszportowych – przepis precyzuje zasady nadzoru, w tym jasno wskazuje na uprawnienie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do dokonywania kontroli działalności konsulów w zakresie realizacji spraw paszportowych;
- 3) przeniesienie do przepisów ustawy regulacji w zakresie wymogów fotografii oraz zasad potwierdzania tożsamości osób ubiegających się o dokumenty paszportowe – ze względu na charakter i znaczenie tych regulacji dla obywateli.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W trakcie prac nad projektem ustawy o dokumentach paszportowych zebrano dane dotyczące realizacji spraw paszportowych w 8 krajach, tj. z: Niemiec, Szwecji, Hiszpanii, Słowacji, Czech, Węgier, Włoch i Francji.

Drugie paszporty

We wszystkich analizowanych krajach istnieje możliwość wydania drugiego paszportu. Okres ważności tego dokumentu jest zróżnicowany w poszczególnych krajach, np. Niemcy – 6 lat, Słowacja – 5 lat, Francja – 10 lat. W każdym z badanych państw drugie paszporty są wydawane przez te same organy co paszporty podstawowe. W zakresie zgody na wydanie drugiego paszportu procedura również wygląda zróżnicowanie – w Niemczech i Francji decyzję podejmuje kierownik urzędu paszportowego; w Szwecji, Czechach, Słowacji i Włoszech nie jest potrzebna zgoda (decyzja) na wydanie takiego dokumentu. Drugie paszporty są wydawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach, takich jak: względy bezpieczeństwa (Hiszpania), sprawy związane z obowiązkiem wizowym (Czechy), względy zawodowe – podróżowanie do krajów skonfliktowanych (Francja). Tylko na Słowacji brak ograniczeń w zakresie wydania drugiego paszportu. Większość analizowanych krajów przewidziało wysokość opłaty za drugi paszport na tym samym poziomie co paszport podstawowy.

Dane biometryczne w postaci odcisków linii papilarnych palców

Szwecja i Słowacja przechowują odciski linii papilarnych palców jedynie do czasu ich zamieszczenia w paszporcie. Inne rozwiązanie przyjęły Czechy, które zdecydowały o przechowywaniu odcisków palców przez 60 dni od wystawienia paszportu. Na tym tle wyróżnia się Hiszpania, która wprowadziła model przewidujący przechowywanie odcisków palców w bazie danych Policji do końca życia obywatela. Dane biometryczne są pobierane w celu wydania paszportu w Szwecji, Słowacji i Czechach. We Francji są pobierane nie tylko w celu wydania paszportu, ale mogą być wykorzystane do każdego dokumentu. W przeważającej części dane biometryczne mogą być wykorzystywane jedynie w celu wydania paszportu.

Ewidencje paszportowe

W większości krajów funkcjonuje centralny rejestr gromadzący dane o paszportach. Jedynie Niemcy nie posiadają centralnej bazy, gdyż każdy kraj związkowy posiada własną bazę lokalną, a dodatkowo konsulowie mają własne rejestry bez bezpośredniego dostępu do ewidencji krajów związkowych.

Dostęp do danych

W Czechach dane gromadzone w bazie są udostępnione wyłącznie w przypadkach, gdy przepis prawa tak stanowi. Słowacja zdecydowała o udostępnianiu danych administracji państwowej, samorządowej i innym osobom prawnym na potrzeby realizacji statutowych zadań.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele polscy ubiegający się o wydanie dokumentów paszportowych	Ok. 1,8 mln rocznie	Dane statystyczne za 2018 r.	Ubieganie się o wydanie dokumentu paszportowego oraz korzystanie z e-usług takich jak weryfikacja ważności paszportu, czy sprawdzenie danych osobowych w RDP, zmiana sposobu składania wniosku o wydanie dokumentu paszportowego z formy papierowej na elektroniczną, odformalizowanie i uproszczenie procedur, w tym związanych z uzyskaniem drugiego paszportu, poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do wydania paszportu tymczasowego, usystematyzowanie przepisów dotyczących opłat paszportowych.

Wojewodowie	16	Informacja ogólnodostępna	Wydawanie dokumentów paszportowych w oparciu o nowo budowany centralny Rejestr Dokumentów Paszportowych zapewniający lepszy obieg informacji i referencyjność danych, skrócenie czasu obsługi klientów w związku z generowaniem wniosków paszportowych w RDP, doprecyzowanie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne, w tym dotyczących orzeczeń sądowych zastępujących zgodę matki lub ojca na wydanie dokumentu paszportowego, skrócenie postępowań w zakresie odmowy wydania i unieważnienia dokumentu paszportowego.
Konsulowie	129	Raport Polskiej Służby Konsularnej 2018	Wydawanie dokumentów paszportowych w oparciu o nowo budowany centralny Rejestr Dokumentów Paszportowych zapewniający lepszy obieg informacji i referencyjność danych, skrócenie czasu obsługi klientów w związku z generowaniem wniosków paszportowych w RDP, doprecyzowanie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne, w tym dotyczących orzeczeń sądowych zastępujących zgodę matki lub ojca na wydanie dokumentu paszportowego, skrócenie postępowań w zakresie odmowy wydania i unieważnienia dokumentu paszportowego.
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	1	Informacja ogólnodostępna	Sprawowanie nadzoru nad sprawami dot. dokumentów paszportowych. Rezygnacja z zadania wydawania przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji drugich paszportów (zadanie zostanie przeniesione do wojewodów). Umożliwienie wydawania paszportów tymczasowych z uwagi na ważny interes państwa przez Ministra

			Spraw Wewnętrznych i Administracji.
Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji	1	Informacja ogólnodostępna	Personalizacja dokumentów paszportowych. Rezygnacja z konieczności utrzymania i modernizacji Paszportowego Systemu Obsługi Obywatela zapewniającego funkcjonowanie prowadzonych przez organy paszportowe ewidencji lokalnych.
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	1	Informacja ogólnodostępna	Prowadzenie Rejestru Dokumentów Paszportowych. Uruchomienie usług elektronicznych takich, jak weryfikacja ważności paszportu, sprawdzenie danych osobowych w RDP, unieważnienie paszportu, powiadomienia obywatela o zmianach statusu dokumentu paszportowego.
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	1	Informacja ogólnodostępna	Sprawowanie nadzoru nad konsulami i wydawanie paszportów dyplomatycznych i służbowych.
Straż Graniczna	1	Informacja ogólnodostępna	Weryfikacja i anulowanie dokumentów paszportowych. Upoważnienie funkcjonariuszy Straży Granicznej do fizycznego anulowania dokumentów paszportowych, które w RDP będą widniały jako unieważnione.
Służby	11	Informacja ogólnodostępna	Pobieranie danych o dokumentach paszportowych oraz ich posiadaczach z RDP.
Organy Krajowej Administracji Skarbowej	624	Informacja ogólnodostępna	Pobieranie danych o dokumentach paszportowych oraz ich posiadaczach z RDP.
Prokuratura	427	Prokuratura Krajowa	Pobieranie danych o dokumentach paszportowych oraz ich posiadaczach z RDP.
Sądy	402	Ministerstwo Sprawiedliwości	Pobieranie danych o dokumentach paszportowych oraz ich posiadaczach z RDP.

Dyrektor urzędu morskigo	2	Informacja ogólnodostępna	Pobieranie danych o dokumentach paszportowych oraz ich posiadaczach z RDP.
--------------------------	---	---------------------------	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz wojewodów. Dodatkowo projekt ustawy został przekazany: Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Termin na zgłaszanie uwag ustalono na 21 dni od dnia otrzymania projektu.

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. Centrum Cyfrowe Projekt: Polska,
2. Fundacja Bezpieczeństwa Informacji Polska,
3. Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń,
4. Fundacja ePaństwo,
5. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej,
6. Fundacja Nowoczesna Polska,
7. Fundacja Panoptykon,
8. Fundacja Batorego,
9. IAB Polska (Związek Pracodawców Branży Internetowej),
10. Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego (ICM) Uniwersytet Warszawski,
11. Izba Gospodarki Elektronicznej,
12. Krajowa Izba Gospodarcza,
13. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
14. Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych
15. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
16. Polska Izba Informatyki Medycznej,
17. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
18. Polskie Towarzystwo Informatyczne,
19. Rada Główna Instytutów Badawczych,
20. SABİ – Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Danych,
21. Stowarzyszenie Instytut Informatyki Śledczej,
22. Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Danych Osobowych,
23. Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej,
24. Stowarzyszenie Sieć Obywatelska – Watchdog Polska,
25. Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego Rzeczypospolitej Polskiej,
26. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny,
27. Związek Banków Polskich,
28. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski,
29. Polska Rada Ekumeniczna,
30. Alians Ewangeliczny w RP,
31. Muzułmański Związek Religijny w RP,
32. Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP.

Termin na zgłaszanie uwag w ramach konsultacji publicznych ustalono na 21 dni od dnia otrzymania projektu.

Projekt ustawy został skierowany do opiniowania do następujących podmiotów:

1. Główny Urząd Statystyczny,
2. Polski Komitet Normalizacyjny,

3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
4. Narodowy Fundusz Zdrowia,
5. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
6. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
7. Krajowa Rada Radców Prawnych,
8. Krajowa Rada Komornicza,
9. Naczelna Rada Adwokacka,
10. Krajowa Rada Notarialna,
11. Rada do spraw Cyfryzacji,
12. Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
13. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych,
14. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
15. Rzecznik Praw Obywatelskich,
16. Szef Kancelarii Prezydenta RP,
17. Rzecznik Praw Dziecka.

Termin na zgłaszanie uwag w ramach opiniowania ustalono na 21 dni od dnia otrzymania projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	2020/ 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (1–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	21,929	19,397	1,160	2,931	1,692	1,208	3,156	1,770	1,260	3,403	1,857	37,834
budżet państwa – ogółem	21,929	19,397	1,160	2,931	1,692	1,208	3,156	1,770	1,260	3,403	1,857	37,834
Cz. 27 – Informatyzacja	18,819	10,940	5,504	5,504	5,504	5,504	5,504	5,504	5,504	5,504	5,504	60,476
Cz. 42 – Sprawy wewnętrzne	3,110	8,767	-3,931	-2,160	-3,399	-3,883	-1,935	-3,321	-3,831	-1,688	-3,234	-18,615
Cz. 85 – budżet województw	0	-0,310	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-0,413	-4,027
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saldo ogółem	-21,929	-19,397	-1,160	-2,931	-1,692	-1,208	-3,156	-1,770	-1,260	-3,403	-1,857	-37,834
budżet państwa	-21,929	-19,397	-1,160	-2,931	-1,692	-1,208	-3,156	-1,770	-1,260	-3,403	-1,857	-37,834
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Głównym źródłem finansowania budowy i wdrożenia Rejestru Dokumentów Paszportowych (część 27 – Informatyzacja) jest zawarte przez Beneficjenta z Instytucją Pośredniczącą (Centrum Projektów Polska Cyfrowa) porozumienie o dofinansowanie projektu „Rozwój Systemu Rejestrów Państwowych” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata											

	<p>2014–2020 Oś priorytetowa nr 2 „E-Administracja i otwarty rząd”, Działanie 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych”. Podział środków w ramach projektu na to zadanie wynosi: 29 126 583,43 zł – co stanowi 84,63% środków UE oraz 5 289 797,79 zł – co stanowi 15,37% środków krajowych.</p> <p>Dodatkowo wydatki poniesione wyłącznie z budżetu cz. 27 nie ujęte w dofinansowaniu Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa wynoszą 14 575 914,17 zł.</p> <p>Przedmiotowa ustawa nie stanowi podstawy do zwiększenia limitu wydatków w tej części budżetowej w 2022 r. oraz w latach kolejnych.</p> <p>Źródłem finansowania wydatków wynikających z wejścia w życie ustawy jest również budżet państwa w cz. 42 – Sprawy wewnętrzne.</p> <p>Przedmiotowa ustawa nie stanowi podstawy do zwiększenia limitu wydatków w tej części budżetowej w 2022 r. oraz w latach kolejnych.</p>
<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Całościowy koszt uruchomienia Rejestru Dokumentów Paszportowych współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, wyniesie 48 992 295,39 zł, na który składają się następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>koszty budowy rejestru i e-usług, w tym koszty wdrożenia</u> – 19 402 201,72 zł. Obejmują one przeprowadzenie analizy biznesowej, prace nad architekturą, prace developerskie, przeprowadzenie testów wewnętrznych, UAT, bezpieczeństwa i wydajnościowych, przeprowadzenie migracji danych, zbudowanie komunikacji z systemami zewnętrznymi, przeprowadzenie szkoleń użytkowników końcowych, uruchomienie produkcyjne systemu, stabilizacja systemu na produkcji, uruchomienie Service Desku; 2) <u>koszty zakupu infrastruktury, oprogramowania oraz czytników</u> – 17 035 180,83 zł. Obejmują one zakup licencji oprogramowania niezbędnego do przygotowania i wdrożenia rejestru, zakup sprzętu w celu postawienia niezbędnej infrastruktury, zakup urządzeń służących do pobierania odręcznego podpisu cyfrowego pod elektronicznym wnioskiem o dokument paszportowy; 3) <u>koszty zakupu infrastruktury Komponentu Niejawnego</u> – 12 554 912,84 zł. Obejmują one zakup infrastruktury Komponentu Niejawnego w celu przygotowania niejawnego środowiska programistycznego. <p>W 2020 i 2021 roku (w tabeli rok 0) w części 27 – Informatyzacja ze środków krajowych wydatki wynoszą 18 818 690,11 zł.</p> <p>W roku 2022 (w tabeli rok 1) wydatki w części 27 – Informatyzacja w wysokości ok. 10 940 266 zł będą przeznaczone na: zakończenie budowy, wdrożenie oraz utrzymanie Rejestru Dokumentów Paszportowych, a także budowę 7 e-usług – 6 812 113,57 zł, a także zwiększone koszty utrzymania systemu teleinformatycznego obsługującego prowadzenie Rejestru Dokumentów Paszportowych i oprogramowania współpracującego – 4 128 153,24 zł.</p> <p>W kolejnych latach koszty utrzymania systemu wyniosą 5 504 204,32 zł i zostaną sfinansowane ze środków budżetu państwa w ramach limitu wydatków ministra właściwego do spraw informatyzacji.</p> <p>Wydatki ujęte w części 42 – Sprawy wewnętrzne w latach 2020–2021 obejmują 3 110 000,00 zł:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 1 500 000 zł – pierwsza część prac dodatkowych związanych z uruchomieniem RDP, w tym koszty: integracji PKI PSI z PKI SRP, przygotowanie procesu dezaktywacji aplikacji PS2O ze stacji roboczych, instalacji aplikacji RDP w kraju wraz z niezbędnym oprogramowaniem, dezaktywacji licencji Neurotechnology, aktywacji licencji Neurotechnology, weryfikacji i konfiguracji urządzeń sieciowych, wprowadzenia odpowiednich uprawnień w systemie autoryzującym, zamknięcia ruchu i ustalenia statusów, udziału w testach przedwdrożeniowych end to end aplikacji RDP, udostępnienia KPRM niezbędnych raportów testów komponentów, wsparcia merytorycznego w zakresie przygotowania procedur wdrożeniowych dla RDP, zarządzania stacją roboczą urzędnika z urządzeniami peryferyjnymi, wsparcia w opracowaniu planu stabilizacji projektu, wsparcia w opracowaniu procesu zarządzania zmianą po wdrożeniu RDP; 2) 1 610 000 zł – zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa dla infrastruktury sieciowej w zakresie przesyłanych danych paszportowych przez ciągłe wsparcie producentów dla urządzeń sieciowych, które musi być skuteczne w zakresie ochrony infrastruktury na ataki na systemy teleinformatyczne. Wydatek ten, począwszy od 2021 r. będzie ponoszony co 3 lata i w latach 2024–2031 będzie oscylował w granicach 1,771 mln zł – 2,143 mln zł.

Koszty dotyczące zakupu wsparcia producenta zostały oszacowane przy założeniu kursu dolara na poziomie 3,95 zł. W związku z tym ostateczne wydatki na ten cel mogą się różnić od tych obecnie prezentowanych.

Wydatki ujęte w części 42 – Sprawy wewnętrzne w 2022 r. obejmują 9 956 718,00 zł kosztów inwestycyjnych, w tym m.in.:

- 1) 317 636 zł stanowią koszt dostosowania Krajowego Systemu Informatycznego Policji zarządzanego przez Komendę Główną Policji do komunikacji z Rejestrem Dokumentów Paszportowych;
- 2) 1 602 582,00 zł stanowią koszt dostosowania Systemu Personalizacji Paszportów będącego w zarządzaniu CPD MSWiA do komunikacji z Rejestrem Dokumentów Paszportowych. Kwota ta uwzględnia: dostosowanie Systemu Personalizacji Paszportów do komunikacji z RDP, modyfikację systemu SPP w zakresie umożliwienia personalizacji 2 linii w polu „miejsce urodzenia”, zakup sprzętu i oprogramowania (w tym przeznaczonych do wytworzenia komponentu niejawnego), dostarczenie i konfigurację przełączników sieciowych;
- 3) ze względu na obowiązek wynikający z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2247), które przewiduje obowiązek przechowywania informacji w dziennikach systemów przez dwa lata, przewidziano również wydatkowanie na ten cel kwoty w wysokości: koszt inwestycyjny 220 000 zł;
- 4) wymianę przestarzałego sprzętu komputerowego w organach paszportowych do współpracy z RDP na kwotę 4 950 000 zł. Jest to koszt uwzględniający wymianę sprzętu komputerowego oraz koszt usługi polegającej na podłączeniu i uruchomieniu nowego sprzętu. Dotyczy to ok. 831 stacji. Koszty ewentualnej dostawy sprzętu zostaną pokryte ze środków bieżących, które CPD MSWiA uwzględni w projektowanym planie rzeczowo-finansowym na 2022 r.;
- 5) kontynuacja prac dodatkowych związanych z uruchomieniem RDP na kwotę 2 866 500,00 zł, w tym koszty: integracji PKI PSI z PKI SRP, przygotowanie procesu dezaktywacji aplikacji PS2O ze stacji roboczych, instalacji aplikacji RDP w kraju wraz z niezbędnym oprogramowaniem, dezaktywacji licencji Neurotechnology, aktywacji licencji Neurotechnology, weryfikacji i konfiguracji urządzeń sieciowych, wprowadzenia odpowiednich uprawnień w systemie autoryzującym, zamknięcia ruchu i ustalenia statusów, udziału w testach przedwdrożeniowych end to end aplikacji RDP, udostępnienia KPRM niezbędnych raportów testów komponentów, wsparcia merytorycznego w zakresie przygotowania procedur wdrożeniowych dla RDP, zarządzania stacją roboczą urzędnika z urządzeniami peryferyjnymi, wsparcia w opracowaniu planu stabilizacji projektu, wsparcia w opracowaniu procesu zarządzania zmianą po wdrożeniu RDP.

Wydatki ujęte w części 42 – Sprawy wewnętrzne wynoszące w 2022 r. obejmują 576 400,00 zł kosztów stałych w tym: zwiększone koszty oprogramowania antywirusowego i zwiększone koszty utrzymania Systemu Personalizacji Paszportów (koszt utrzymania SPP wzrośnie w 2022 r. o ok. 356 400,00 zł., w 2023 i 2024 r. o ok. 475 200 zł, a następnie począwszy od 2025 r., co trzy lata będzie podlegał wzrostowi o ok. 10%, tak że w 2025 r. zwiększony koszt utrzymania SPP wyniesie 522 720,00 zł.) oraz zwiększone koszty utrzymania oprogramowania antywirusowego (w 2022 r. koszt wzrośnie o 220 000,00 zł i będzie ponoszony co 3 lata). Dodatkowo do kosztów stałych w 2022 r. należy dodać koszt wymiany przełączników sieciowych w wysokości 1 538 000,00 zł z 3-letnim suportem. Koszt ten będzie ponoszony co 3 lata i w latach 2025–2031 będzie oscylował w granicach 264 000,00 zł – 319 000,00 zł.

Koszty ewentualnej dostawy sprzętu sieciowego zostaną pokryte ze środków bieżących, które CPD MSWiA uwzględni w projektowanym planie rzeczowo-finansowym na 2022 r.

Jednocześnie od 2022 r. przewidziano ograniczenie wydatków ponoszonych obecnie na utrzymanie Paszportowego Systemu Obsługi Obywatela (PS2O) o ok. 3 304 505,70 zł, a w kolejnych latach o ponad 4,406 mln zł.

Dodatkowo w związku z wprowadzeniem regulacji od 2022 roku przewiduje się zmiany w budżetach wojewodów. Przede wszystkim odstąpienie od składania papierowego wniosku spowoduje brak konieczności zamawiania formularzy wniosków przez wojewodów co, bazując na liczbie wniosków złożonych w 2019 r., powinno wygenerować oszczędności w wysokości ok. 413 tys. zł rocznie.

Ponadto w związku z rezygnacją z obecnie funkcjonującego rozwiązania w zakresie częściowych zwrotów opłat za wymianę paszportu przed terminem upływu ważności, np. z powodu braku miejsca na stemple czy zmiany danych, przewiduje się zwiększenie wpływów do budżetu w wysokości ok. 3 660 tys. rocznie. Z kolei w związku z wprowadzaniem nowych zniżek dla: kombatanów, osób pobierających świadczenia opiekuńcze, osób pobierających rentę socjalną, weteranów poszkodowanych w wyniku działań poza granicami państwa i żołnierzy terytorialnej służby wojskowej oraz w związku z rezygnacją z pobierania opłaty dodatkowej za zawinioną utratę dokumentu paszportowego przewiduje się zmniejszenie wpływów do budżetu w wysokości ok. 3453 tys. zł rocznie. Powyższe powinno skutkować sumarycznym zwiększeniem wpływów do budżetu w wysokości ok. 209 tys. zł rocznie. Przedstawione wyliczenia w tym zakresie należy jednak traktować jako dane szacunkowe i niepewne, gdyż ewentualne zwiększone/zmniejszone wpływy oraz oszczędności zależą od liczby składanych wniosków, której ostatecznie nigdy nie da się przewidzieć, a zależą one wyłącznie od decyzji obywateli i zdarzeń losowych. Ewentualne zwiększenie liczby wydawanych paszportów dla grup objętych ulgową opłatą paszportową nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne.

W związku z możliwością dostępu określonych w projekcie ustawy podmiotów do danych zgromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych w trybie teletransmisji danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, wskazać należy, iż przepisy projektu wskazują na potrzebę posiadania przez te podmioty zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych, uniemożliwiających wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania. Zabezpieczenia organizacyjne to, np. kwestia ustawienia monitora komputerowego, tak aby wyświetlana treść nie była dostępna dla osoby innej niż obsługującej dane stanowisko dostępowe. Rejestr Dokumentów Paszportowych wejdzie w skład Systemu Rejestrów Państwowych. W ramach SRP działają też inne rejestry jak rejestr PESEL, do których znakomita większość wymienionych w projekcie ustawy organów posiada już dostęp, a tym samym spełnia wskazane wymogi, które są analogiczne do pozostałych rejestrów w ramach SRP (np. sądy korzystają z dostępu do rejestru PESEL przez system PESELSAD). Organy, które nie będą korzystały z własnego systemu dostępowego, mogą w celu zapewnienia dostępu skorzystać z aplikacji dostępowej udostępnianej przez Ministra Cyfryzacji. Aplikacja ta jest narzędziem, które zapewnia spełnienie rozliczalności, o której mowa w pkt 1. Przez zabezpieczenia techniczne rozumie się zapewnienie przez wnioskodawcę zgodności z Polityką Bezpieczeństwa SRP, w szczególności zapewnienie dostępu w ramach bezpiecznej sieci wydzielonej udostępnianej przez MSWiA. Zabezpieczenia organizacyjne obejmują z kolei odpowiednie środki ochrony danych osobowych wynikające z polityk bezpieczeństwa informacji, które i tak muszą być stosowane w poszczególnych urzędach. W związku z tym korzystanie z usług weryfikacji nie będzie powodowało konieczności zakupu urządzeń lecz jedynie implementacji usług webservice w już istniejących systemach z wykorzystaniem tych samych urządzeń.

W związku z wprowadzaną przepisami niniejszego projektu odpłatną usługą umożliwiającą potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego (usługa weryfikacji paszportu) przez podmioty komercyjne, wyjaśnić należy, iż liczba ewentualnych użytkowników usługi jest trudna do oszacowania. W pierwszej kolejności podmioty zainteresowane będą musiały wystąpić o dostęp do usług weryfikacji. Wysoce prawdopodobne jest, że będą to podmioty analogiczne do przypadku usługi weryfikacji dowodu osobistego, tj. głównie banki. Dla usługi weryfikacji dowodu osobistego dochód z tego tytułu w styczniu 2021 r. wyniósł nieco ponad 210 tys. zł, natomiast trzeba mieć na uwadze, że w obrocie funkcjonuje dużo mniej paszportów niż dowodów osobistych, a także że obywatele (nawet posiadający paszport) posługują się paszportem jako dokumentem tożsamości w dużo mniejszej skali. W związku z tym bez wiedzy np. ilu klientów banków posługuje się paszportem jako dokumentem tożsamości i ilu będzie posługiwać się nim w przyszłości celem potwierdzenia swojej tożsamości, nie można chociażby proporcjonalnie przełożyć dochodów osiągniętych z tytułu usługi weryfikacji dowodu osobistego na dochody z tytułu weryfikacji paszportu. Niemniej jednak usługa jest istotna z punktu widzenia uszczelnienia procesu weryfikacji tożsamości i niewątpliwie będzie generowała dochód lecz w skali kilkukrotnie mniejszej niż usługa weryfikacji dowodu osobistego.

Jednocześnie w związku z zaproponowanymi zmianami w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 709 i 1978), należy wskazać, że zmiany te nie wpływają na zmianę katalogu i czasochłonności zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Uruchomienie elektronicznej usługi umożliwiającej zgłoszenie utraty dokumentów paszportowych podniesie poziom bezpieczeństwa w zakresie funkcjonowania tych dokumentów w obrocie prawnym. Elektroniczna usługa zapewniająca wysyłanie powiadomień o statusie dokumentu paszportowego również pozytywnie wpłynie na poziom bezpieczeństwa w tym zakresie.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt ustawy nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

Rejestr Dokumentów Paszportowych umożliwi zastąpienie wersji papierowej wniosku o wydanie dokumentu paszportowego wnioskiem elektronicznym. Wniosek ten będzie generowany przez urzędnika paszportowego w systemie. Wniosek będzie podpisywany przez obywatela na urządzeniu służącym do pobierania odrębnego podpisu cyfrowego.

Rejestr Dokumentów Paszportowych umożliwi również uruchomienie wielu usług elektronicznych, jak np. weryfikacja ważności paszportu; unieważnienie paszportu (posiadacz, który utracił dokument paszportowy, będzie mógł zgłosić jego utratę, a zgłoszenie takie będzie skutkowało automatycznym unieważnieniem tego dokumentu w RDP).

9. Wpływ na rynek pracy

Przewiduje się, iż zmiany wprowadzone przepisami niniejszego aktu pozostaną bez istotnego wpływu na wielkość zatrudnienia w podmiotach, objętych oddziaływaniem regulacji. Zakłada się, iż ewentualne zmiany związane z elektroniczną obsługą wniosków paszportowych, w tym ewentualnego skrócenia czasu obsługi klientów, zostaną zniwelowane przez nowe zadania nałożone na organy paszportowe (województw i konsulów), a związane m.in. z powierzeniem tym organom zadania związanego z wydawaniem drugich paszportów czy też rozszerzenia uprawnień do wydawania paszportu tymczasowego z urzędu również na organy paszportowe w kraju.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: bezpieczeństwo dokumentów paszportowych, ochrona danych osobowych

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

W zakresie obszaru informatyzacja: nowy centralny rejestr zapewni szybszy obieg informacji, referencyjność danych i dostęp do aktualnych danych wszystkim organom paszportowym. Podmioty te zyskają dostęp do Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego (BUSC) i rejestru PESEL. Budowa nowego rejestru realizuje również cel ograniczenia powielania danych osobowych gromadzonych w kilku rejestrach (obecnie w CEWiUDP i ewidencjach lokalnych dane są powielane).

W zakresie obszaru bezpieczeństwo dokumentów paszportowych: upoważnienie dla funkcjonariuszy publicznych do zatrzymywania unieważnionych dokumentów paszportowych, które ma na celu doprowadzenie do rozliczenia książeczki dokumentu paszportowego oznaczonego jako unieważniony z powodu utraty. Zatrzymany dokument zostanie przesłany do organu paszportowego celem fizycznego anulowania, tj. uszkodzenia warstwy elektronicznej i przedziurkowania książeczki. Ponadto projekt ustawy przewiduje uprawnienie dla funkcjonariuszy Straży Granicznej do fizycznego anulowania dokumentów paszportowych oznaczonych w RDP jako unieważnione, co jest podyktowane względami bezpieczeństwa dokumentów publicznych (niemożność użycia dokumentu, który jest fizycznie anulowany).

W zakresie obszaru ochrona danych osobowych: podczas projektowania proponowanych rozwiązań dążono do wypracowania rozwiązań mających na celu minimalizację ryzyka związanego z naruszeniem praw i wolności osób, których dane będą przetwarzane na podstawie projektowanego aktu prawnego. W tym celu kierowano się podstawowymi zasadami przetwarzania danych osobowych, tj. przejrzystości, rzetelności, legalności, celowości, minimalizacji danych, prawidłowości danych, ograniczenia przechowywania danych, integralności i poufności oraz rozliczalności. Dzięki proponowanym przepisom ustawy dane osobowe będą przetwarzane zgodnie z zasadami przyjętymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i wyłącznie w celu określonym w ustawie. Przez określenie zdefiniowanego katalogu przetwarzanych danych projektodawca wyraźnie wskazał dane niezbędne dla osiągnięcia celu określonego w ustawie. Przetwarzane dane osobowe zgodnie z zasadą rozliczalności będą weryfikowane i w razie stwierdzenia niezgodności usuwane. W proponowanych przepisach jasno wskazano również okres przechowywania danych oraz zakres podmiotów mających dostęp do danych. Jednocześnie przewidziano, że szczegółowe zasady dotyczące prowadzenia Rejestru Dokumentów Paszportowych, w którym będą przetwarzane dane osobowe, zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji wydawanego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 28 marca 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zakłada się ewaluację po pół roku od wdrożenia zmian, a następnie co pół roku przez okres 3 lat przy zastosowaniu miernika – liczba osób, które skorzystały z e-usług opartych na RDP.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Tabela stanowiąca podstawę do obliczeń wydatków ujętych w OSR.

Wydatki	dysponent	dla kogo	0		1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		suma 1-10
			2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031											
Wydatki budżetu ogółem			45 290 181,82		19 397 075,84	1 160 325,69	2 931 325,69	1 691 845,69	1 207 845,69	3 155 945,69	1 770 517,69	1 260 117,69	3 403 027,69	1 857 056,89	37 835 084,25										
W sumie poszczególne części budżetowe	Cz. 27 - Informatyzacja		42 180 181,82	0,00	10 940 266,81	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	60 478 105,69									
	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne - wariant 2		0,00	3 110 000,00	8 766 612,30	-3 930 807,60	-2 159 807,60	-3 399 287,60	-3 883 287,60	-1 935 187,60	-3 320 615,60	-3 831 015,60	-1 688 105,60	-3 234 076,40	-18 615 578,90										
	Cz. 85 - wojewoda		0,00	0,00	-309 803,27	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-4 027 442,54										
koszty inwestycyjne	Cz. 27 - Informatyzacja		42 180 181,82	0,00	6 812 113,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 812 113,57										
	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne - wariant 2		0,00	1 500 000,00	9 956 718,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 956 718,00										
Budowa Rejestru Dokumentów Paszportowych (RDP)	Cz. 27 - Informatyzacja	MC	12 590 088,15	0,00	6 812 113,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 812 113,57										
Zakup infrastruktury, oprogramowania, czytników	Cz. 27 - Informatyzacja	MC	17 035 180,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00										
Zakup infrastruktury Komponentu Niejawnego	Cz. 27 - Informatyzacja	MC	12 554 912,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00										
Dostosowanie Krajowego Systemu Informatycznego Policji do komunikacji z RDP	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	Policja	0,00	0,00	317 636,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	317 636,00										
Dostosowanie Systemu Personalizacji Paszportów do komunikacji z RDP	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	920 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	920 000,00										
Modyfikacja Systemu Personalizacji Paszportów w zakresie umożliwienia personalizacji 2 linii w polu "miejsce urodzenia"	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	22 582,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 582,00										
Zakup sprzętu i oprogramowania wraz wytworzeniem komponentu niejawnego (na podstawie pisma CPD z dnia 29.09.2020 r.)	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00										
Dostosowanie aplikacji PS2O wraz z przygotowaniem stacji do obsługi jednokierunkowej (odczyt danych audytowych z bazy danych)- wariant 2	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	220 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	220 000,00										
Wymiana sprzętu komputerowego przestarzałego technologicznie	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	4 950 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 950 000,00										
Dostarczenie i konfiguracja przełączników sieciowych	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	160 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	160 000,00										
Prace dodatkowe związane z uruchomieniem RDP (szacunkowa kwota) (integracja PKI PSI z PKI SRP, przygotowanie procesu deaktywacji aplikacji PS2O ze stacji roboczych, instalacja aplikacji RDP w kraju wraz z niezbędnym oprogramowaniem, deaktywacja licencji Neurotechnology, aktywacja licencji Neurotechnology, weryfikacja i konfiguracja urządzeń sieciowych, wprowadzenie odpowiednich uprawnień w systemie autoryzującym, zamknięcie ruchu i ustalenie statusów, udział w testach przedwdrożeniowych end to end aplikacji RDP, udostępnienie KPRM niezbędnych raportów testów komponentów, wsparcie merytoryczne w zakresie przygotowania procedur wdrożeniowych dla RDP, zarządzanie stacją roboczą urzędnika z urządzeniami peryferyjnymi, wsparcie w opracowaniu planu stabilizacji projektu, wsparcie w opracowaniu procesu zarządzania zmianą ppo wdrożeniu RDP	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	1 500 000,00	2 866 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 866 500,00										
Koszty stałe	Cz. 27 - Informatyzacja		0,00	0,00	4 128 153,24	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	5 504 204,32	53 665 992,12										
	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne - wariant 2		0,00	1 610 000,00	-1 190 105,70	-3 930 807,60	-2 159 807,60	-3 399 287,60	-3 883 287,60	-1 935 187,60	-3 320 615,60	-3 831 015,60	-1 688 105,60	-3 234 076,40	-28 572 296,90										
	Cz. 85 - wojewoda		0,00	0,00	-309 803,27	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-4 027 442,54										
Utrzymanie Rejestru Dokumentów Paszportowych	Cz. 27 - Informatyzacja	MC	0,00	0,00	4 480 133,61	5 973 511,48	5 973 511,48	5 973 511,48	5 973 511,48	5 973 511,48	5 973 511,48	5 973 511,48	5 973 511,48	5 973 511,48	58 241 736,93										
koszty do zaktualizowania przez MC z uwagi na zmianę terminu realizacji projektu	Cz. 27 - Informatyzacja	MC	0,00	0,00	-351 980,37	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-4 575 744,81										
Utrzymanie Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych	Cz. 27 - Informatyzacja	MC	0,00	0,00	-351 980,37	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-4 575 744,81										
koszty do zaktualizowania przez MC z uwagi na zmianę terminu realizacji projektu	Cz. 27 - Informatyzacja	MC	0,00	0,00	-351 980,37	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-469 307,16	-4 575 744,81										
3-letni support router i 3-letni support ASA - tab 2	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	1 610 000,00	0,00	0,00	1 771 000,00	0,00	0,00	1 948 100,00	0,00	0,00	2 142 910,00	0,00	5 862 010,00										
Zwiększone koszty utrzymania oprogramowania antywirusowego - tab 3	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	220 000,00	0,00	0,00	220 000,00	0,00	0,00	220 000,00	0,00	0,00	220 000,00	880 000,00										
Wymiana przełączników sieciowych z 3 letnim supportem - tab 1	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	1 538 000,00	0,00	0,00	264 000,00	0,00	0,00	290 400,00	0,00	0,00	319 440,00	2 411 840,00										
Zwiększone koszty utrzymania Systemu Personalizacji Paszportów - tab 4	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	356 400,00	475 200,00	475 200,00	522 720,00	522 720,00	522 720,00	574 992,00	574 992,00	574 992,00	632 491,20	5 232 427,20										
Utrzymanie aplikacji PS2O, w tym systemy SEND, SWP i usługi certyfikacyjne CIS - tab 5	Cz. 42 - Sprawy wewnętrzne	MSWiA - CPD	0,00	0,00	-3 304 505,70	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-4 406 007,60	-42 958 574,10										
Odstąpienie od składania wniosku w formie papierowej - brak zamówień formularzy wniosków	Cz. 85 - wojewoda	województwie	0,00	0,00	-309 803,27	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-413 071,03	-4 027 442,54										

Zmiana wysokości wpływu do budżetu z tytułu opłat paszportowych	rocznie	
Zwiększenie wpływu do budżetu	Cz. 85 - wojewoda	209 060,00
Odstąpienie od przyznawania ulg za wymianę paszportu przed upływem terminu ważności	Cz. 85 - wojewoda	3 662 330,00
Zmniejszenie wpływu do budżetu	Cz. 85 - wojewoda	3 453 270,00
Wprowadzenie ulgi dla osób pobierających rentę socjalną	Cz. 85 - wojewoda	1 041 880,00
Wprowadzenie ulgi dla żołnierzy terytorialnej służby wojskowej	Cz. 85 - wojewoda	72 800,00
Wprowadzenie ulgi dla weteranów poszkodowanych w wyniku działań poza granicami kraju	Cz. 85 - wojewoda	2 870,00
Odstąpienie od wymierzania dodatkowej opłaty za utratę paszportu przed upływem terminu ważności	Cz. 85 - wojewoda	1 548 080,00
Wprowadzenie ulgi dla osób pobierających świadczenia opiekuńcze	Cz. 85 - wojewoda	733 460,00
Wprowadzenie ulgi dla kombatantów	Cz. 85 - wojewoda	54 180,00

Tab 1 - Wymiana przełączników sieciowych z 3-letnim supportem * CPD wskazało potrzebę zwiększenia co 3 lata kosztów o 10%	1 538 000,00 240 000,00	Wymiana przełączników sieciowych z 3-letnim supportem (wyjaśnienia CPD MSWiA z dnia 16 lipca 2021 r.) 3-letni support przełączników sieciowych
Tab 2 - 3-letni support router i 3-letni support ASA* * CPD wskazało potrzebę zwiększenia co 3 lata kosztów o 10%	1 134 000,00 476 000,00	3-letni support ASA (pismo CPD MSWiA z dnia 17 marca 2020 r.) 3-letni support router (pismo CPD MSWiA z dnia 17 marca 2020 r.)
dostarczenie i konfiguracja przełączników sieciowych	160 000,00	Dostarczenie i konfiguracja urządzeń sieciowych (pismo CPD MSWiA z dnia 28.04.2020 r.)
Wymiana sprzętu komputerowego przestarzałego technologicznie	4 950 000,00 511 065,00	Wymiana sprzętu komputerowego niespełniającego minimalnych wymagań do współpracy z RDP - wszystkie stacje 831 (pismo CPD z dnia 14 sierpnia 2020.) Podłączenie i uruchomienie wymienianego sprzętu (pismo CPD z dnia 14 sierpnia 2020 r.)
	450 180,00 221 400,00 22 386,00 9 594,00 8 007,30	serwis komputerów - utrzymanie infrastruktury sprzętowej w lokalizacjach paszportowych na terenie kraju (pismo CPD z dnia 9 kwietnia 2020 r. i 28 kwietnia 2020 r.) serwis oprogramowania aplikacyjnego PS2O (w tym mieści się SEND 50 430 zł pismo CPD z 28 kwietnia 2020) do potwierdzenia serwis czytników linii papilarnych oraz oprogramowania SDK dermalog serwis oprogramowania verifinger SWP (ustalono na podstawie dotychczasowej umowy 62/2009)

cena umowa b2/z009 miesięcznie	52 890,00	Utrzymanie urządzeń sieciowych (pismo CPD z 28 kwietnia 2020 r. 48 000) = VPN (infrastruktura sieciowa)
	5 535,00	aktualizacja i wsparcie symantec
	88 560,00	serwis SPZD (niskonakładowe)
	137 760,00	Usługi certyfikacyjne CIS (ustalono na podstawie dotychczasowej umowy 62/2009)
	996 312,30	suma
Tab 5 - Oszczędności w związku z likwidacją PS2O	-221 400,00	serwis oprogramowania aplikacyjnego PS2O (w tym mieści się SEND 50 430 zł pismo CPD z 28 kwietnia 2020 r.)
	-8 007,30	SWP (ustalono na podstawie dotychczasowej umowy 62/2009)
	-137 760,00	Usługi certyfikacyjne CIS (ustalono na podstawie dotychczasowej umowy 62/2009)
	-367 167,30	suma oszczędności - miesięcznie
Tab 3 - Koszty utrzymania oprogramowania antywirusowego	140 000	do wdrożenia RDP
	360 000	po wdrożeniu RDP
Tab 4 - Koszty utrzymania Systemu Personalizacji Paszportów *CPD wskazała na potrzebę zwiększenia co 3 lata kosztów o 10%	350 550	do wdrożenia RDP
	390 150	po wdrożeniu RDP

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania

projektu ustawy o dokumentach paszportowych (UD180)

1. Informacje ogólne

Zgodnie z § 36 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekty założeń projektów ustaw, projekty ustaw lub projekty rozporządzeń przedstawia się do konsultacji publicznych, w tym konsultacji z organizacjami społecznymi lub innymi zainteresowanymi podmiotami albo instytucjami w celu przedstawienia ich stanowiska.

Niniejszy dokument stanowi wypełnienie obowiązku, o którym mowa w § 51 ust. 1 Regulaminu pracy Rady Ministrów, zgodnie z którym organ wnioskujący sporządza raport z konsultacji obejmujący omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania. Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, a odnośnik do projektu został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

2. Przebieg konsultacji i opiniowania

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych na okres 21 dni do następujących podmiotów:

- 1) Centrum Cyfrowe Projekt: Polska;
- 2) Fundacja Bezpieczeństwa Informacji Polska;
- 3) Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń;
- 4) Fundacja ePaństwo;
- 5) Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej;
- 6) Fundacja Nowoczesna Polska;
- 7) Fundacja Panoptykon;
- 8) Fundacja Batorego;
- 9) IAB Polska (Związek Pracodawców Branży Internetowej);
- 10) Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego (ICM) Uniwersytet Warszawski;
- 11) Izba Gospodarki Elektronicznej;
- 12) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 13) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
- 14) Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych;
- 15) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
- 16) Polska Izba Informatyki Medycznej;
- 17) Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
- 18) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 19) Rada Główna Instytutów Badawczych;
- 20) SABI - Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Danych;

- 21) Stowarzyszenie Instytut Informatyki Śledczej;
- 22) Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Danych Osobowych;
- 23) Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 24) Stowarzyszenie Sieć Obywatelska – Watchdog Polska;
- 25) Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego Rzeczypospolitej Polskiej;
- 26) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny;
- 27) Związek Banków Polskich;
- 28) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 29) Polska Rada Ekumeniczna;
- 30) Alians Ewangeliczny w RP;
- 31) Muzułmański Związek Religijny w RP;
- 32) Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP.

Projekt ustawy został skierowany do opiniowania na okres 21 dni do następujących podmiotów:

- 1) Szef Kancelarii Prezydenta RP;
- 2) Główny Urząd Statystyczny;
- 3) Polski Komitet Normalizacyjny;
- 4) Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 5) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 6) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 7) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 8) Krajowa Rada Radców Prawnych;
- 9) Krajowa Rada Komornicza;
- 10) Naczelna Rada Adwokacka;
- 11) Krajowa Rada Notarialna;
- 12) Rada do spraw Cyfryzacji;
- 13) Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych;
- 14) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych;
- 15) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 16) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 17) Rzecznik Praw Dziecka.

Projekt ustawy został również przekazany do zaopiniowania, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu przez wojewodów, a ponadto przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Dodatkowo projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania: Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefowi Służby Wywiadu Wojskowemu, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Wyznaczony termin na zgłaszanie uwag wynosił również 21 dni.

3. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Uwagi do projektu zgłosili:

Wojewodowie: Kujawsko-Pomorski, Lubuski, Małopolski, Mazowiecki, Opolski, Podkarpacki, Pomorski, Śląski, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski, Wielkopolski oraz Zachodniopomorski, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Praw

Obywatelskich, Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych, Związek Banków Polskich, Zarząd Główny Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego RP, Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Instytut Ordo Iuris (opinia wpłynęła po konferencji uzgodnieniowej projektu) i osoba prywatna.

Znaczna część uwag wojewodów nie miała zasadniczego wpływu na przyjęte rozwiązania. Uwagi miały często charakter legislacyjno-redakcyjny oraz doprecyzowujący. Uwzględniono w szczególności uwagi, które poprawiły czytelność projektu ustawy.

Wojewodowie Małopolski, Mazowiecki, Opolski, Pomorski i Śląski zgłosili propozycję likwidacji ulgi dla współmałżonków emerytów, współmałżonków rencistów i współmałżonków osób niepełnosprawnych, pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu. Jako powód likwidacji ulgi wskazano na dużą trudność w dokumentowaniu statusu tych osób, jak również na brak możliwości dokonania weryfikacji prawdziwości składanego oświadczenia. Zwrócono uwagę, że o przyznanie ulgi często występują osoby młode, zdolne do pracy, które, z różnych względów, nie podejmują zatrudnienia. W związku z tym, że intencją projektodawcy było pozostawienie katalogu podmiotów uprawnionych do obniżonej opłaty za paszport na dotychczasowym poziomie, uwaga wojewodów nie została uwzględniona. W ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji organy paszportowe powinny każdą sprawę paszportową rozpatrywać indywidualnie w oparciu o zgromadzone bądź przedstawione dokumenty oraz wyjaśnienia i podejmować decyzję w zakresie zakwalifikowania wnioskodawcy do kręgu podmiotów ustawowo uprawnionych do uiszczenia obniżonej opłaty za paszport.

Wojewoda Małopolski wskazał, że projektowana regulacja, która nie przewiduje możliwości dokonania zwrotu uiszczonych opłat paszportowych po złożeniu wniosku o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego, może budzić kontrowersje u wnioskodawców, którzy np. wycofują wniosek przed personalizacją książeczki paszportowej i będą domagać się zwrotu chociażby części wniesionej opłaty przypadającej na pokrycie kosztów książeczki, kosztów personalizacji i kosztów dystrybucji. Przedmiotowa uwaga nie została uwzględniona. W ocenie projektodawcy brak możliwości zwrotu opłaty po złożeniu wniosku stanowi zabezpieczenie kosztów, jakie budżet państwa ponosi w związku z realizacją wniosku obywatela o wydanie dokumentu paszportowego. Są to koszty: administracyjne organu paszportowego, obsługi obywatela, utrzymania i obsługi systemu paszportowego, zakupu książeczki paszportowej, jej personalizacji i dystrybucji. Tym samym opłatę za paszport lub paszport tymczasowy należy traktować jako opłatę za całokształt działań związanych z prowadzoną sprawą paszportową i z tych względów, nie powinna być zwracana.

Wojewodowie Lubuski, Mazowiecki i Podkarpacki zgłosili propozycję dotyczącą wydawania paszportów i paszportów tymczasowych za podwyższoną opłatą, w nagłych wypadkach, w tzw. „trybie przyspieszonym”. Jako uzasadnienie wskazano na występujące lub mogące wystąpić – w zależności od regionu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – różnice w standardach realizacji spraw paszportowych, zwłaszcza biorąc pod uwagę termin wydawania dokumentów. Przedmiotowa uwaga nie została uwzględniona. W ocenie projektodawcy, poprzedzonej szczegółową analizą podczas prac nad projektem, wprowadzenie przedmiotowej regulacji mogłoby prowadzić do nierównego traktowania obywateli z uwagi na ich sytuację ekonomiczną.

Wojewodowie Małopolski, Mazowiecki, Śląski i Warmińsko-Mazurski zgłosili wątpliwości w zakresie projektowanej regulacji umożliwiającej organom paszportowym wydanie paszportu tymczasowego z urzędu, jeżeli przemawiają ważne okoliczności. W trakcie konferencji uzgodnieniowej projektodawca

wyjaśnił, że wydawanie paszportów tymczasowych z urzędu obejmuje sytuacje wyjątkowe, które powinny być rozpatrywane indywidualnie przez organ paszportowy na podstawie konkretnego stanu faktycznego. Uwzględniając, że jest to nowa regulacja, zadeklarowano wsparcie ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w rozstrzygnięciu mogących wystąpić wątpliwości co do zasadności wydawania paszportów tymczasowych w tym trybie.

Wojewodowie Małopolski, Mazowiecki, Pomorski, Świętokrzyski, Wielkopolski i Zachodniopomorski oraz osoba prywatna zgłosili propozycję szczegółowego doprecyzowania zakresu danych zamieszczanych we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, bądź też szerszego określenia zakresu (rodzaju) dokumentacji przedkładanej np. przez opiekunów osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych na potrzeby realizacji spraw paszportowych tych osób. Część zgłoszonych uwag, np. w zakresie dokumentacji przedkładanej przez opiekunów, czy też wymogów, jakie powinna spełniać fotografia przedkładana do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, została uwzględniona poprzez wprowadzenie stosownych zmian w brzmieniu projektowanych przepisów lub poprzez uszczegółowienie i uzupełnienie uzasadnienia do projektowanej ustawy. W przypadku uwag dotyczących zasad skracania danych zamieszczanych w dokumencie paszportowych (np. imię, nazwisko, miejsce urodzenia), które z powodu zbyt dużej liczby znaków nie mieszczą się w dokumencie, doprecyzowano projektowane przepisy poprzez wskazanie, że skracanie tych danych jest możliwe wyłącznie w sytuacjach braku technicznej możliwości personalizacji pełnych danych w książeczce paszportowej. Rozwiązania w tym zakresie są podyktowane funkcjonalnościami i możliwościami Rejestru Dokumentów Paszportowych. Część uwag dotyczących nałożenia na osoby ubiegające się o wydanie dokumentu paszportowego obowiązku przedkładania dodatkowej dokumentacji bądź podawania dodatkowych danych, które organ posiada lub może pozyskać, nie została uwzględniona. Intencją projektodawcy było bowiem ograniczenie do niezbędnego minimum żądania od obywatela przedkładania dodatkowych dokumentów, czy też podania dodatkowych/nadmiarowych danych, zwłaszcza w sytuacji, gdy organy paszportowe mogą potwierdzić dane w oparciu o dostępne im rejestry państwowe. Jednocześnie, w odniesieniu do zgłoszonej przez osobę prywatną propozycji rozszerzenia danych podawanych we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego o „wnioskowany okres ważności paszportu tymczasowego” wskazać należy, że o okresie ważności paszportu tymczasowego powinien decydować każdorazowo organ paszportowy, w oparciu o przedstawianą przez przyszłego posiadacza potrzebę posiadania tego dokumentu. Czynnikiem decydującym o terminie ważności dokumentu jest każdorazowo cel, dla którego dokument taki jest wydawany i okoliczności umożliwiające jego realizację. Tym samym termin ten jest podyktowany specyficznymi okolicznościami, w których znajduje się dana osoba i powinien być do nich dostosowany. Projektowane przepisy powielają w tym zakresie dotychczasowe rozwiązania wskazujące, że ważność paszportu tymczasowego wynosi maksymalnie 365 dni (obecnie: do 12 miesięcy). Co więcej, podobne zasady dotyczą paszportów dyplomatycznych i służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Okres ważności tych dokumentów jest wskazany na stronie personalizacyjnej dokumentu i nie może wynosić więcej niż 10 lat od daty jego wydania.

Instytut Ordo Iuris zwrócił uwagę na konieczność doprecyzowania stosowanego w projektowanych przepisach określenia „rodzic” poprzez wskazanie, że rodzicem jest matka i ojciec. Przedmiotowa uwaga została uwzględniona na skutek zgłoszonego wcześniej postulatu Prezesa Rządowego Centrum Legislacji – poprzez wskazanie w projektowanym art. 33 ust. 1 pkt 3, iż pod pojęciem rodziców, należy rozumieć matkę i ojca. Instytut Ordo Iuris wskazał, że celem doprecyzowania określenia „rodzic” jest

jednoznacznie wskazanie, że ustawodawca odwołuje się do rozumienia tego określenia zgodnie z art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych, Zarząd Główny Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego RP, Rzecznik Praw Obywatelskich, Naczelna Rada Adwokacka, zgłosili propozycję rozszerzenia możliwości wykorzystania odpisów zagranicznych aktów stanu cywilnego, w tym również na potrzeby wydania paszportu biometrycznego, w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych m.in. z brakiem możliwości transkrypcji aktu stanu cywilnego ze względu na niezgodność zagranicznego aktu z polskim porządkiem prawnym. Na skutek zgłoszonych uwag projektodawca zrezygnował z proponowanej zmiany w art. 104 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 463, z późn. zm.), której celem było doprecyzowanie obecnych przepisów dotyczących obowiązkowej transkrypcji zagranicznych aktów stanu cywilnego. W tym miejscu wyjaśnić należy, iż zasada obowiązkowej transkrypcji aktów stanu cywilnego dla obywateli polskich wynika z konieczności zapewnienia referencyjności danych obywateli w rejestrach państwowych, w których zgromadzone są podstawowe dane osobowe. Ewentualne problemy z transkrypcją zagranicznych dokumentów stanu cywilnego wynikające z niezgodności z podstawowymi zasadami polskiego porządku prawnego powinny być rozwiązywane na poziomie prawa rodzinnego, gdyż regulacje z zakresu rejestracji stanu cywilnego są rozwiązaniami wtórnymi w stosunku do regulacji wynikających z prawa rodzinnego. Tym samym ewentualne zmiany w tym zakresie wykraczają poza zakres spraw regulowanych niniejszym projektem.

Stanowisko przeciwne do zgłoszonej propozycji rozszerzenia możliwości wykorzystania odpisów zagranicznych aktów stanu cywilnego przedstawił Instytut Ordo Iuris. Zgodnie z nim, instytucja transkrypcji obligatoryjnej powinna zostać wyeliminowana z polskiego porządku prawnego. W opinii Instytutu Ordo Iuris obligatoryjna transkrypcja zagranicznych aktów stanu cywilnego nie jest niezbędna dla osiągnięcia zakładanych celów tej instytucji, a biorąc pod uwagę pojawiające się nadużycia, powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego.

Wojewodowie Lubuski, Małopolski, Mazowiecki, Pomorski, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski, Wielkopolski i Zachodniopomorski zgłosili uwagę odnośnie projektowanych regulacji dotyczących odmawiania na piśmie przyjęcia wniosku paszportowego przez organ paszportowych. Na skutek zgłoszonych uwag przededagowano przepis poprzez wskazanie, iż informacja o nieprzyjęciu wniosku powinna być wyrażana w formie „zwykłego” pisma. Nie uwzględniono natomiast uwag części wojewodów wnoszących o rozszerzenie katalogu przypadków, w których organ paszportowy powinien informować osobę o nieprzyjęciu wniosku (np. w sytuacji braku potwierdzenia uiszczenia opłaty paszportowej). W tym miejscu wyjaśnić należy, iż w innych przypadkach niż wskazane w ustawie, organy paszportowe powinny przyjmować wnioski paszportowe i prowadzić stosowne postępowanie wyjaśniające w tym zakresie.

Szef Kancelarii Prezydenta RP zgłosił propozycję uzupełnienia katalogu osób uprawnionych do otrzymania paszportu dyplomatycznego o Szefa Kancelarii Prezydenta RP, sekretarzy stanu i podsekretarzy stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego oraz ambasadora – specjalnego przedstawiciela Prezydenta RP. Przedmiotowa uwaga została uwzględniona.

Wojewodowie Małopolski, Mazowiecki, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski, Wielkopolski oraz Zachodniopomorski zgłosili propozycję rozszerzenia katalogu przypadków, w których następowałaby odmowa wydania dokumentu paszportowego, o sytuacje, w których np. nie przedłożono dokumentu

potwierdzającego uiszczenie opłaty paszportowej lub dokumentu potwierdzającego konieczność zrealizowania nagłego wyjazdu. Przedmiotowe uwagi nie zostały uwzględnione. Należy podkreślić, iż intencją projektodawcy było jasne i precyzyjne określenie sytuacji, w których może nastąpić odmowa wydania dokumentu paszportowego. W przypadkach gdy jest to konieczne, np. gdy dokumentacja przedłożona do wniosku paszportowego zawiera braki formalne, organ paszportowy powinien przeprowadzić stosowne postępowanie wyjaśniające w oparciu o ogólne zasady Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wojewodowie Mazowiecki, Świętokrzyski i Wielkopolski zgłosili uwagę dotyczącą sposobu rozliczania dotychczas posiadanego dokumentu paszportowego przy odbiorze nowego dokumentu paszportowego. Na skutek części ze zgłoszonych uwag przeredagowano treść projektowanych przepisów. Nie uwzględniono jednak uwagi Wojewody Wielkopolskiego aby obowiązkowi przedłożenia organowi paszportowemu i rozliczenia podlegały wyłącznie „ważne” dokumenty paszportowe. Intencją projektodawcy jest, aby osoba odbierająca dokument paszportowy przedłożyła dotychczas posiadany dokument, bez względu na to, czy jest on ważny czy też nie. Regulacja ta ma zagwarantować możliwość fizycznego anulowania dotychczas posiadanego dokumentu paszportowego przez organ paszportowy i w efekcie, uniemożliwić jego wykorzystanie w celach np. fałszerstwa dokumentu.

Wojewodowie Małopolski, Mazowiecki i Śląski zgłosili uwagę dotyczącą formy zgłaszania utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego i zakresu danych zawartych na formularzu zgłoszenia. Przedmiotowa uwaga została uwzględniona poprzez dodanie do projektowanych przepisów regulacji umożliwiającej dokonanie zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego w formie dokumentu sporządzonego w postaci papierowej z podpisem poświadczonym notarialnie lub przez organ paszportowy. Doprecyzowano również zakres danych zamieszczonych na formularzu zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu paszportowego.

Wojewodowie Małopolski, Mazowiecki, Opolski i Śląski zgłosili uwagę dotyczącą przepisów o unieważnianiu dokumentów paszportowych. Na skutek uwagi Wojewody Śląskiego uzupełniono projektowane przepisy o regulację odnoszącą się do możliwości unieważnienia paszportu na wniosek jego dotychczasowego posiadacza. Dodatkowo określono zakres danych zawartych we wniosku, a także określono formę jego złożenia. Uzupełniono również uzasadnienie do projektu.

Wojewodowie Małopolski i Świętokrzyski zgłosili uwagę dotyczącą sposobu określenia właściwości organu paszportowego do wydania decyzji o unieważnieniu paszportu, w sytuacji gdy strona zmieniała miejsce zamieszkania. Na skutek zgłoszonych uwag przeredagowano treść przepisu poprzez wskazanie, iż organem właściwym do unieważnienia dokumentu paszportowego będzie wojewoda właściwy dla siedziby organu składającego wniosek o unieważnienie dokumentu, co ma wyeliminować wszelkie spory kompetencyjne pomiędzy poszczególnymi organami paszportowymi, co do ich właściwości w zakresie realizacji danej sprawy, a także skutkować zwiększeniem możliwości udziału (reprezentowania) strony w toczącym się postępowaniu. W braku bowiem możliwości osobistego udziału strony w postępowaniu (brak możliwości ustalenia miejsca pobytu, doręczenia powiadomienia o wszczęciu postępowania itd.) wojewoda będzie w każdym przypadku miał możliwość wystąpienia do odpowiedniego sądu z wnioskiem o ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu. Jednocześnie dla tego typu postępowań, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanych rozwiązań, przyjęto, iż sprawy te będą prowadzone w oparciu o przepisy dotychczasowe.

Na skutek zgłoszonych uwag, dokonano zmian doprecyzowujących termin, z którym następuje unieważnienie dokumentu paszportowego, tak aby użyta terminologia nie rodziła wątpliwości interpretacyjnych.

Wojewodowie Małopolski, Mazowiecki i Świętokrzyski zgłosili uwagę dotyczącą umożliwienia zwrotu anulowanego dokumentu paszportowego, na żądanie dotychczasowego posiadacza. Propozycja nie została uwzględniona. Intencją projektodawcy jest odbieranie dotychczasowym posiadaczom unieważnionych i fizycznie anulowanych dokumentów paszportowych, co ma zwiększyć bezpieczeństwo tych dokumentów i uniemożliwić ich nieuprawnione wykorzystanie przez osoby trzecie.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się o uwzględnienie w toku prac legislacyjnych nad aktem wykonawczym do niniejszej ustawy, o którym mowa w art. 77 ust. 1 projektu, dotychczasowych uwag Rzecznika dotyczących odstąpienia od umieszczenia na stronie personalizacyjnej paszportu dewizy „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Zmiany w tym zakresie nie stanowią przedmiotu opiniowanego projektu.

Związek Banków Polskich, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa i Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych zgłosili uwagi do przepisów regulujących kwestię udostępniania danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych. Uwzględniono propozycję Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w zakresie odstąpienia od konieczności wykazania interesu prawnego przez podmioty korzystające z usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego (usługa weryfikacji danych). Uwzględnienie powyższej uwagi powinno czynić zadość zgłoszonej przez Związek Banków Polskich propozycji wskazania w przepisach ustawy, że uprawnionym do korzystania z tej usługi są instytucje finansowe. Nie uwzględniono natomiast innej propozycji Związku Banków Polskich dotyczącej rozszerzenia zakresu danych podlegających weryfikacji w ramach usługi poprzez weryfikację fotografii osoby. Wyjaśniono, że ze względów technicznych udostępnianie wizerunku osoby nie jest w chwili obecnej możliwe.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wniósł o doprecyzowanie, jakie konkretnie dane osobowe osoby reprezentującej podmiot wnoszący o dostęp do usługi weryfikacji danych, mają znaleźć się we wniosku składanym do ministra właściwego do spraw informatyzacji. Przedmiotowa propozycja została uwzględniona, a projektowane przepisy zostały uzupełnione. Jednocześnie, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych zgłosił zastrzeżenie do ustanowienia w art. 89 ust. 1 projektowanej ustawy, interesu faktycznego jako przesłanki udostępnienia przez ministra właściwego do spraw informatyzacji usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego. W tym miejscu wyjaśnić należy, że w przypadku pozostałych rejestrów wchodzących w skład Systemu Rejestrów Państwowych, między innymi rejestru PESEL, zastosowano analogiczną konstrukcję przepisów. Intencją projektodawcy jest zachowanie jednolitości w tym zakresie.

Wojewodowie Mazowiecki, Pomorski i Warmińsko-Mazurski zgłosili wątpliwości w zakresie udostępniania przez organy paszportowe dokumentacji i danych jednostkowych z Rejestru Dokumentów Paszportowych. Wyjaśnić należy, iż Rejestr Dokumentów Paszportowych będzie rejestrem centralnym, wobec czego udostępnienia danych i dokumentacji zgromadzonej w rejestrze, będzie mógł dokonać każdy organ paszportowy, do którego wpłynie wniosek o udostępnienie tych danych. Dokumentacja przechowywana w rejestrze będzie udostępniana w formie odwzorowania cyfrowego, zaś dokumentacja przechowywana w organie paszportowym w formie papierowej będzie udostępniana, tak jak dotychczas, w formie papierowej.

W związku z uwagą Wojewody Małopolskiego dotyczącą możliwości żądania przez organy paszportowe przedłożenia odpisów aktu stanu cywilnego w sytuacji, gdy akt taki nie został zmigrowany do rejestru, uzupełniono zakres zmian proponowanych niniejszym projektem w ustawie – Prawo o aktach stanu cywilnego o regulację umożliwiającą zlecenie przez organy paszportowe migracji aktu stanu cywilnego.

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego oraz Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych zaproponowało dodanie przepisu umożliwiającego organom paszportowym – w celu realizacji zadań określonych w ustawie – dostęp do rejestru stanu cywilnego, w tym do rejestru uznań. Przedmiotowa propozycja nie została uwzględniona. W tym miejscu podkreślić należy, iż rejestr uznań jest częścią rejestru stanu cywilnego. Kwestia ewentualnego dostępu do rejestru uznań w ramach rejestru stanu cywilnego jest natomiast ustalana poprzez przypisywanie uprawnień użytkownikom rejestru w zależności od wykonywanych zadań. Tym samym brak jest podstaw do określania dostępu organów paszportowych do tej części rejestru stanu cywilnego w niniejszym akcie prawnym.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 17 maja 2021 r. pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

4. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

5. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie opłat za wydanie paszportu i paszportu tymczasowego

Na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wysokość opłaty za paszport i paszport tymczasowy;
- 2) wysokość opłaty za paszport dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. 1. Wysokość opłaty za paszport wynosi 140 zł.

2. Wysokość opłaty za drugi paszport, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy, wynosi 280 zł.

3. Wysokość opłaty za paszport tymczasowy wynosi 30 zł.

§ 3. Wysokość obniżonej opłaty za paszport wynosi:

- 1) dla osób małoletnich, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy - 30 zł;
- 2) dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2-13 oraz pkt 14 lit. c ustawy - 70 zł;
- 3) dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 14 lit. a ustawy - 15 zł;
- 4) dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 14 lit. b ustawy - 35 zł.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie opłat za wydanie dokumentu paszportowego oraz ich zwrotu (Dz.U. poz. 126).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za wydanie paszportu i paszportu tymczasowego stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....), zwanej dalej „nową ustawą paszportową”, która wejdzie w życie w dniu 28 marca 2022 r.

Zasady naliczania opłat paszportowych zostały określone w przepisach art. 20-26 nowej ustawy paszportowej, które określają m.in. zasadę odpłatności za wydanie paszportu i paszportu tymczasowego, krąg osób uprawnionych do wniesienia obniżonej opłaty za paszport (art. 21 ust. 1), krąg osób zwolnionych z obowiązku uiszczenia opłaty za paszport (art. 22 ust. 1), maksymalne progi dopuszczonego obniżenia opłaty za wydanie paszportu dla poszczególnych kategorii osób, tj. nie więcej niż 80% opłaty za paszport dla podmiotów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy paszportowej, 50% opłaty za paszport dla podmiotów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2-13 oraz w pkt 14 lit. c ustawy paszportowej, 90% opłaty za paszport dla podmiotów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 14 lit. a, a także nie więcej niż 75% opłaty za paszport dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 14 lit. b ww. aktu. Przyjęte na gruncie nowej ustawy paszportowej rozwiązanie prawne przewiduje zastąpienie rozbudowanego systemu ulg liczonych obecnie od wysokości opłat wskazanych w dotychczasowym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie opłat za wydanie dokumentu paszportowego oraz ich zwrotu (Dz. U. poz. 126) wskazaniem w projekcie niniejszego rozporządzenia konkretnych wysokości opłat, dla poszczególnych kategorii osób zobligowanych do ich uiszczenia na gruncie przepisów ustawowych. Dla przykładu przywołać można, iż przepisy dotychczasowego rozporządzenia Rady Ministrów wskazują na konkretną wysokość opłaty paszportowej, np. 140 zł za paszport, natomiast przepisy ustawy o dokumentach paszportowych zawierają rozbudowany katalog ulg, zwolnień, odliczeń, czy też podwyższeń opłaty paszportowej, co rodziło wątpliwości po stronie osób wnioskujących o wydanie paszportu, co do wysokości należnej opłaty paszportowej. Rozwiązanie prawne przyjęte w nowej ustawie paszportowej, uzupełnione o regulacje niniejszego projektu rozporządzenia, pozwoli na jednoznaczne ustalenie wysokości należnej opłaty za wydanie paszportu dla każdej z kategorii osób wskazanych w przepisach nowej ustawy paszportowej. Przepisy projektowanego rozporządzenia wskazują bowiem konkretne, określone kwotowo, wysokości opłat paszportowych należnych od każdej z wymienionych w ustawie paszportowej grupy podmiotów. Zaproponowane rozwiązanie zapewni pełną przejrzystość zasad określania wysokości opłaty za paszport, w tym wyeliminuje pojawiające się niejednokrotnie wątpliwości w tym zakresie.

Podkreślenia wymaga, iż zaproponowany w nowej ustawie paszportowej katalog osób uprawnionych do obniżonej opłaty paszportowej, ulegnie jedynie nieznacznym zmianom w stosunku do obecnie obowiązującego. Zasadność dokonania zmian w tym zakresie została szczegółowo opisana w uzasadnieniu do projektu nowej ustawy paszportowej.

Bez zmian pozostanie wysokość uiszczanej przez poszczególne kategorie osób opłaty za paszport. Podstawowa opłata wyniesie – 140 zł, opłata za paszport tymczasowy – 30 zł, obniżona opłata paszportowa dla osób małoletnich poniżej 12. roku życia – 30 zł, dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2-13 ustawy paszportowej – 70 zł, a dla członków rodzin wielodzietnych posiadających ważną Kartę Dużej Rodziny, analogicznie jak obecnie – 15 zł, 35 zł i 70 zł w zależności od wieku i statusu osoby w rodzinie wielodzietnej (dziecko/rodzic/małżonek rodzica). Bez zmian pozostanie również opłata za wydanie drugiego paszportu i podobnie jak obecnie będzie ona wynosiła 280 zł.

Termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia ustalono na dzień 28 marca 2022 r., tj. dzień wejścia w życie przepisu art. 25 ust. 1 ustawy o dokumentach paszportowych, stanowiącego delegację ustawową dla Rady Ministrów, do określenia w drodze rozporządzenia kwestii wskazanych w tym przepisie.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez wojewodów.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie wymaga konieczności dokonania oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w zakresie prowadzonej działalności.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie opłat za wydanie paszportu i paszportu tymczasowego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Paweł Szefernaker, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Stępińska, Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA tel. (22) 60 118 20 Cezary Maliszewski, Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA, tel. (22) 60 118 20</p>	<p>Data sporządzenia 5 października 2021 r.</p> <p>Źródło art. 25 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz.....)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 25 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych .
W związku z wejściem w życie nowej ustawy o dokumentach paszportowych, zawierającej delegację ustawową dla Rady Ministrów, koniecznym jest wydanie nowego aktu wykonawczego określającego wysokość opłat za wydanie paszportu i paszportu tymczasowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest wydanie przez Radę Ministrów rozporządzenia, które określi wysokość opłat za wydanie paszportu i paszportu tymczasowego w taki sposób, aby ich wysokość uwzględniała w szczególności koszty produkcji i dystrybucji dokumentów do organów paszportowych, koszty rzeczowe i osobowe związane z ich wydaniem, zróżnicowaną wysokość opłat paszportowych w zależności od rodzaju dokumentu, czy też kategorii osób ubiegających się o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego. Ponadto, zasadnym jest przyjęcie założenia, iż opłata za paszport lub paszport tymczasowy nie może przekroczyć 10% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przepisy projektowanego rozporządzenia nie wprowadzają żadnych zmian w wysokości opłat za wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego pobieranych dotychczas na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie opłat za wydanie dokumentu paszportowego oraz ich zwrotu (Dz. U. poz. 126).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele polscy ubiegający się o wydanie o dokumentów paszportowych	Ok. 1,8 mln rocznie	Dane statystyczne za 2018 r.	Bardziej czytelny i przejrzysty sposób ustalenia wysokości należnej opłaty za paszport lub paszport tymczasowy dla poszczególnych kategorii podmiotów ubiegających się o wydanie dokumentu.
Wojewodowie	16	Informacja ogólnodostępna	Bardziej czytelny i przejrzysty sposób ustalenia wysokości należnej do pobrania opłaty za paszport lub paszport tymczasowy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez wojewodów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln. zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa - ogółem												
Cz. 42 – Sprawy wewnętrzne												
Cz. 27 - Informatyzacja												
Cz. 85 – Budżet wojewodów (finansowanie JST)												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Projekt nie wywoła skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Stawki opłat za wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego nie ulegną zmianie w stosunku do wysokości tych opłat pobieranych obecnie, a tym samym, przedmiotowa regulacja pozostanie neutralna dla finansów publicznych.
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa	Brak bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						

	domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz:								
9. Wpływ na rynek pracy								
Regulacja nie ma wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Brak wpływu na ww. obszary.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Wejście w życie rozporządzenia planowane jest na 28 marca 2022 r.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Z uwagi na charakter projektowanych przepisów nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								
Brak.								

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie trybu i miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Na podstawie art. 51 ust. 3 ustawy z dnia..... o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe przechowuje się w:

- 1) urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych;
- 2) Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Kancelarii Sejmu;
- 4) Kancelarii Senatu;
- 5) Służbie Ochrony Państwa;
- 6) Biurze Bezpieczeństwa Narodowego;
- 7) sekretariatach osób wymienionych w art. 49 ust. 1 pkt 4-5, 7-11 ustawy z dnia o dokumentach paszportowych, zwanej dalej „ustawą”;
- 8) w innych miejscach niż wymienione w pkt 1-7, w szczególności w przypadku:
  - a) byłych Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej, byłych Prezesów Rady Ministrów oraz byłych Ministrów Spraw Zagranicznych, którzy zostali powołani do pełnienia tych funkcji, poczynając od 24 sierpnia 1989 r.,
  - b) osób wymienionych w art. 49 ust. 2 pkt 2 oraz w art. 50 ust. 1 ustawy, jeżeli zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
  - c) członków rodziny, w rozumieniu ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003) osób, o których mowa w lit. b, jeżeli przesiedlają się z nimi za granicę,
  - d) paszportów dyplomatycznych lub paszportów służbowych wydanych na podstawie art. 53 ustawy.

2. Paszporty dyplomatyczne, o których mowa w art. 49 ust. 2 pkt 1 ustawy, przechowuje się odpowiednio w tych samych miejscach co paszporty dyplomatyczne osób, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 1-5 o 8-10 ustawy.

3. Jeżeli o wydanie paszportów dyplomatycznych lub służbowych w trybie art. 53 ustawy wnioskowały organy administracji publicznej lub urzędy obsługujące te organy, paszporty te są przechowywane w tych urzędach.

§ 2. Paszporty dyplomatyczne i służbowe przechowuje się w odpowiednio zabezpieczonej przed włamaniem szafie metalowej lub sejfie, w pomieszczeniu, do którego dostęp jest kontrolowany, odpowiednio zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych.

§ 3. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe są zwracane do miejsca przechowywania w terminie 14 dni od dnia przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej po powrocie z podróży służbowej osoby uprawnionej.

§ 4. Osoba, która utraciła prawo do korzystania z paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego jest zobowiązana do bezzwłocznego zwrotu dokumentu do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych.

§ 5. W przypadku likwidacji lub reorganizacji jednostki przechowującej paszporty dyplomatyczne lub paszporty służbowe kierownik tej jednostki zwraca do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych wszystkie przechowywane w tej jednostce paszporty dyplomatyczne lub paszporty służbowe wraz z ich wykazem przygotowanym w postaci papierowej lub elektronicznej, zawierającym dane: imię (imiona), nazwisko oraz stanowisko posiadacza paszportu i numeru paszportu.

§ 6. Jednostki, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1-6 oraz urzędy, o których mowa w § 1 ust. 3, przesyłają do dnia 31 stycznia każdego roku informację ze stanu posiadanych paszportów dyplomatycznych i służbowych na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego, w postaci wykazu papierowego lub elektronicznego zawierającego dane: imię (imiona), nazwisko oraz stanowisko posiadacza paszportu i numer paszportu.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

W związku z projektowaną ustawą o dokumentach paszportowych zajdzie konieczność wydania nowego rozporządzenia w miejsce obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2010 r. w sprawie trybu i miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych (Dz. U. . poz. 927 oraz z 2018 r. poz. 270). Projekt wprowadza nowe rozwiązania dot. miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych, jest to związane z różną pragmatyką zawodową. Rozwiązania te unormują tryb przechowywania dokumentów dla kręgu osób uprawnionych. Projekt wprowadza obowiązek informowania o trybie postępowania w przypadku reorganizacji i likwidacji jednostki, która wykonuje tego typu zadania. Regulacje przewidują również obowiązek zwrotu paszportu do MSZ w przypadku utraty prawa do posługiwania się nim.

Należy podkreślić, że przedmiotowa zmiana nie spowoduje powstania nowych obciążeń finansowych dla budżetu państwa. W budżecie Ministerstwa Spraw Zagranicznych są zarezerwowane środki finansowe przeznaczone na ten cel.

Projekt zakłada, że projektowane przepisy wejdą w życie w dniu wejścia w życie ustawy o dokumentach paszportowych.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt rozporządzenia nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie trybu i miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Truszkowska-Makowska, kierownik referatu ds. paszportowo-wizowych Biuro Spraw Osobowych Tel. 22 523 7206, email: anna.truszkowska@msz.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 5 października 2021 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 51 ust. 3 ustawy o dokumentach paszportowych (projekt ustawy)</p> <p>Nr w wykazie prac RM ...</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z projektowaną ustawą o dokumentach paszportowych zachodzi konieczność wydania nowego rozporządzenia w miejsce rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2010 r. w sprawie trybu i miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Projektowane rozporządzenie wprowadza nowe rozwiązania dot. miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych jest to związane z różną pragmatyką zawodową panującą w miejscu ich przechowywania. Rozwiązania te unormują tryb przechowywania dokumentów szczególnie dla kręgu osób uprawnionych. Projekt wprowadza obowiązek informowania o trybie postępowania w przypadku reorganizacji i likwidacji jednostki, która wykonuje tego typu zadania. Regulacje przewidują również przepisy odnośnie obowiązku zwrotu paszportu do MSZ w przypadku utraty prawa do posługiwania się nim. Projekt przewiduje, że rozporządzenie wejdzie w życie w dniu wejścia w życie ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z projektowaną ustawą o dokumentach paszportowych koniecznym stało się wydanie nowego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie trybu i miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Powyższe spowoduje dostosowanie zasad trybu i miejsca przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ do nowych regulacji rangi ustawowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	1	-	Miejsce przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ
Kancelaria Prezydenta RP	1		Możliwość przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ.
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	1		Możliwość przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ.
Kancelaria Sejmu	1		Możliwość przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ.

Kancelaria Senatu	1		Możliwość przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ.
Służba Ochrony Państwa	1	-	Możliwość przechowywania paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zakres dokumentu nie wymaga przeprowadzenia konsultacji.

Dokument zostanie przekazany do uzgodnień międzyresortowych z wszystkimi członkami Rady Ministrów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Źródło finansowania: część 45 budżetu państwa – Sprawy zagraniczne.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Środki na realizację nowelizacji rozporządzenia zostaną poniesione w ramach limitu wydatków właściwego dysponenta części budżetowej przewidzianych corocznie w ustawie budżetowej i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki budżetowe z tego tytułu.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe - nie dotyczy

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa	-							

niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	-

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary –

X nie dotyczy

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy o dokumentach paszportowych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾
z dnia
w sprawie dokumentów paszportowych

Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzory dokumentów paszportowych i wzór naklejki personalizacyjnej;
- 2) sposób oznaczania w dokumencie paszportowym informacji o braku podpisów;
- 3) sposób pobierania danych biometrycznych;
- 4) sposób fizycznego anulowania dokumentów paszportowych.

§ 2. Określa się wzór:

- 1) paszportu, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) paszportu tymczasowego, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 3) paszportu dyplomatycznego, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 4) paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia;
- 5) naklejki personalizacyjnej do paszportu tymczasowego, której wzór stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 3. W przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. i ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych, zwanej dalej „ustawą”, w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – administracja publiczna oraz sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).

Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w miejscu przeznaczonym na podpis posiadacza, zamieszcza się adnotację "BRAK PODPISU/NO SIGNATURE".

§ 4. 1. Od osoby ubiegającej się o paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych pobiera się odciski palców wskazujących obu dłoni za pomocą elektronicznego urządzenia do pobierania odcisków palców.

2. W przypadku gdy odciski palców wskazujących są nieczytelne lub brak jednego z tych palców, odciski pobiera się kolejno z palca środkowego, serdecznego albo kciuka, każdej z dłoni. Jeżeli odciski wszystkich palców danej dłoni wykazują niską jakość, pobiera się odcisk palca danej dłoni, który posiada najwyższą jakość.

§ 5. Fizyczne anulowanie dokumentu paszportowego, o którym mowa w art. 76 ust. 1 ustawy, polega na przedziurkowaniu całości książeczki paszportowej, z wyłączeniem stron zawierających ważne wizy, w taki sposób, aby trwale uszkodzić strefę odczytu maszynowego umieszczoną w dolnej części strony personalizacyjnej, oraz przecięciu strony personalizacyjnej na odcinku od krótszej krawędzi przez fotografię i hologram.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

w porozumieniu :

MINISTER CYFRYZACJI

**MINISTER SPRAW
ZAGRANICZNYCH**

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie dokumentów paszportowych stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 77 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych (zwanej dalej „nową ustawą paszportową”), która wejdzie w życie w dniu 28 marca 2022 r.

Projekt rozporządzenia sankcjonuje zmiany w zakresie realizacji spraw paszportowych dokonane przepisami nowej ustawy paszportowej, do której przeniesiono znaczną część przepisów zawartych, w dotychczasowym rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie dokumentów paszportowych (Dz. U. poz. 1026, z późn.zm.). Do nowej ustawy paszportowej przeniesione zostały regulacje dotyczące:

- a) dokumentów niezbędnych do otrzymania dokumentu paszportowego;
- b) wymogów jakie powinna spełniać fotografia przedkładana do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego;
- c) sposobu potwierdzania tożsamości i obywatelstwa osób wnioskujących o wydanie dokumentu paszportowego;
- d) sposobu wyrażania przez rodziców, opiekunów prawnych lub kuratora zgody na wydanie osobie małoletniej dokumentu paszportowego;
- e) sposobu postępowania w przypadku odstąpienia przez konsula od wymogu osobistego stawiennictwa osoby przebywającej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego;
- f) sposobu postępowania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej z dokumentami paszportowymi, które w trakcie odprawy granicznej zweryfikowane zostały jako unieważnione;
- g) określenia miejsca odbioru dokumentu paszportowego poprzez wskazanie, iż odbiór dokumentu paszportowego następuje w organie paszportowym, w którym został złożony wniosek o jego wydanie.

Dodatkowo, zmiana sposobu wnioskowania o wydanie dokumentu paszportowego poprzez odstąpienie od składania wniosku w formie dokumentu utrwalonego w postaci papierowej na rzecz dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej spowodowała konieczność usunięcia z przepisów dotychczasowego rozporządzenia w sprawie dokumentów paszportowych przepisów, które w związku z dokonanymi zmianami utraciły swą rację bytu.

W niniejszym projekcie odstąpiono od zamieszczania przepisów określających wzór wniosku o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego składanego do wojewody i ministra właściwego do spraw wewnętrznych, czy też wniosku o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego składanego do konsula. Zakres danych zawartych we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego składanym w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej, został szczegółowo opisany w przepisach nowej ustawy paszportowej.

Nowym rozwiązaniem zaproponowanym w niniejszym akcie prawnym, a znajdującym swe umocowanie w nowej ustawie paszportowej, jest sposób oznaczania w dokumencie paszportowym

informacji o braku podpisu posiadacza dokumentu. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. i ustawy o dokumentach paszportowych, w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych zamieszcza się odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12 lat, z wyjątkiem osoby, która nie może złożyć podpisu, lub informację o jego braku. Tym samym, przedmiotowy przepis dopuszcza możliwość odstąpienia od wymogu złożenia podpisu przez wszystkie osoby powyżej 12 lat, które z powodu trwałej, bądź czasowej niemożności (spowodowanej np. czasowym uszkodzeniem dłoni/ręki, tj. złamaniem, poparzeniem itd.) nie mogą złożyć podpisu. W tego typu przypadkach, stosownie do brzmienia § 3 projektu rozporządzenia, informacja o braku podpisu posiadacza zostanie zamieszczona w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w postaci słownej adnotacji: „BRAK PODPISU/NO SIGNATURE”.

Odnośnie sposobu pobierania danych biometrycznych w postaci odcisków palców wskazano, iż będą one pobierane z palców wskazujących obu dłoni. Jeżeli pobór odcisków palców z palców wskazujących nie będzie możliwy z powodu ich nieczytelności lub braku jednego z tych palców, odciski palców będą pobierane kolejno z palca środkowego, serdecznego albo kciuka każdej z dłoni. Jeżeli odciski wszystkich palców danej dłoni wykażą niską jakość, zostanie pobrany odcisk palca danej dłoni, który posiada najwyższą jakość.

Projekt rozporządzenia określa w szczególności wzór: paszportu, paszportu tymczasowego, paszportu dyplomatycznego, paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz naklejki personalizacyjnej, a także sposób pobierania danych biometrycznych w postaci odcisków palców jak również sposób fizycznego anulowania nieważnego dokumentu paszportowego.

Projektowane rozwiązania dotyczące wzorów dokumentów paszportowych i wzoru naklejki personalizacyjnej a także sposobu fizycznego anulowania dokumentów paszportowych, nie uległy zmianom w stosunku do przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie dokumentów paszportowych.

Termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia ustalono na dzień 28 marca 2022 r., tj. dzień wejścia w życie przepisu art. 77 nowej ustawy paszportowej, upoważniającego ministra właściwego do spraw wewnętrznych do jego wydania.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez wojewodów, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a także Rzecznika Praw Obywatelskich. Dodatkowo projekt zostanie przekazany : Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie wymaga konieczności dokonania oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w zakresie prowadzonej działalności.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie dokumentów paszportowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – wiodące Ministerstwo Spraw Zagranicznych – współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Paweł Szefernaker, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Stępińska, Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA tel. (22) 60 118 20, Cezary Maliszewski, Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA, tel. (22) 60 118 20</p>	<p>Data sporządzenia 5 października 2021 r.</p> <p>Źródło art. 77 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz.....)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 77 ustawy z dnia ..... o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz.....).

W związku z wejściem w życie nowej ustawy o dokumentach paszportowych, zawierającej delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych, koniecznym jest wydanie nowego aktu wykonawczego, określającego wzory dokumentów paszportowych i wzór naklejki personalizacyjnej, a także sposób oznaczania w dokumencie paszportowym informacji o braku podpisu, sposób pobierania danych biometrycznych oraz sposób fizycznego anulowania dokumentów paszportowych.

Nowa ustawa z dnia ... o dokumentach paszportowych zawiera znaczną część przepisów zawartych w dotychczasowym rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie dokumentów paszportowych (Dz. U. poz. 1026, z późn. zm.). Przykładowo, do nowej ustawy o dokumentach paszportowych przeniesione zostały regulacje dotyczące: dokumentów niezbędnych do otrzymania dokumentu paszportowego; wymogów jakie powinna spełniać fotografia przedkładana do wniosku o wydanie dokumentu paszportowego; sposobu potwierdzania tożsamości i obywatelstwa osób wnioskujących o wydanie dokumentu paszportowego; sposobu wyrażania przez rodziców, opiekunów prawnych lub kuratora zgody na wydanie osobie małoletniej dokumentu paszportowego; sposobu postępowania w przypadku odstąpienia przez konsula od wymogu osobistego stawiennictwa osoby przebywającej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego; sposobu postępowania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej z dokumentami paszportowymi, które w trakcie odprawy granicznej zweryfikowane zostały jako unieważnione; określenia miejsca odbioru dokumentu paszportowego poprzez wskazanie, iż odbiór dokumentu paszportowego następuje w organie paszportowym, w którym został złożony wniosek o jego wydanie.

Zmiana sposobu wnioskowania o wydanie dokumentu paszportowego przez odstąpienie od składania wniosku w formie dokumentu utrwalonego w postaci papierowej na rzecz dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej spowodowała konieczność usunięcia z przepisów dotychczasowego rozporządzenia w sprawie dokumentów paszportowych, przepisów, które w związku z dokonanymi zmianami utraciły swą rację bytu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest wydanie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych rozporządzenia, które określi w szczególności wzór: paszportu, paszportu tymczasowego, paszportu dyplomatycznego, paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz naklejki personalizacyjnej, a także sposób pobierania danych biometrycznych w postaci odcisków palców jak również sposób fizycznego anulowania nieważnego dokumentu paszportowego. Projektowane rozwiązania dotyczące wzorów dokumentów paszportowych i wzoru naklejki personalizacyjnej, a także sposobu fizycznego anulowania dokumentów paszportowych, nie uległy zmianom w stosunku do przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie dokumentów paszportowych.

Nowym rozwiązaniem zaproponowanym w niniejszym akcie prawnym, a znajdującym swe umocowanie również w nowej ustawie o dokumentach paszportowych, jest sposób oznaczania w dokumencie paszportowym informacji o braku

podpisu posiadacza dokumentu. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. i ustawy o dokumentach paszportowych, w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych zamieszcza się odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12 lat, z wyjątkiem osoby, która nie może złożyć podpisu, lub informację o jego braku. Tym samym, przedmiotowy przepis dopuszcza możliwość odstąpienia od wymogu złożenia podpisu przez wszystkie osoby powyżej 12 lat, które z powodu trwałej, bądź czasowej niemożności (spowodowanej np. czasowym uszkodzeniem dłoni/ręki, tj. złamaniem, poparzeniem itd.) nie mogą złożyć podpisu. W tego typu przypadkach, stosownie do brzmienia § 3 projektu rozporządzenia, informacja o braku podpisu posiadacza zostanie zamieszczona w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w postaci słownej adnotacji: „BRAK PODPISU/NO SIGNATURE”.

Odnosnie sposobu pobierania danych biometrycznych w postaci odcisków palców wskazano, iż będą one pobierane z palców wskazujących obu dłoni. Jeżeli pobór odcisków palców z palców wskazujących nie będzie możliwy z powodu ich nieczytelności lub braku jednego z tych palców, odciski palców będą pobierane kolejno z palca środkowego, serdecznego albo kciuka każdej z dłoni. Jeżeli odciski wszystkich palców danej dłoni wykażą niską jakość, zostanie pobrany odcisk palca danej dłoni, który posiada najwyższą jakość.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zabezpieczenia zastosowane we wzorach książeczki paszportowej są zgodne z konkluzjami Rady UE przyjętymi przez Radę w dniu 18 grudnia 2017 r. w sprawie zarządzania tożsamością (nr 15862/17). Projekty wzorów dokumentów paszportowych spełniają także minimalne normy dotyczące zabezpieczeń określone w załączniku do Rozporządzeniem Rady (WE) NR 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie oraz są zgodne z zaleceniami zawartymi w dokumencie ICAO DOC 9303.

W kwestii zamieszczania w warstwie graficznej na stronie personalizacyjnej paszportu, paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych słownej adnotacji „BRAK PODPISU/NO SIGNATURE” zweryfikowano rozwiązania przyjęte w tym zakresie przez inne kraje UE. Spośród 15 krajów, które udzieliły odpowiedzi, w 10 z nich stosowane jest rozwiązanie polegające na zamieszczeniu adnotacji o braku podpisu w formie słownej lub graficznej. W przypadku pozostałych 5 krajów, które udzieliły odpowiedzi, pole podpisu pozostaje niewypełnione.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele polscy ubiegający się o wydanie o dokumentów paszportowych	Ok. 1,8 mln rocznie	Dane statystyczne za 2018 r.	Realizacja prawa obywatela do posiadania dokumentu paszportowego.
Wojewodowie	16	Informacja ogólnodostępna	Zapewnienie możliwości realizacji zadań związanych z wydawaniem paszportów i paszportów tymczasowych.
Konsulowie	129	Raport Polskiej Służby Konsularnej 2018	Zapewnienie możliwości realizacji zadań związanych z wydawaniem dokumentów paszportowych.
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	1	Informacja ogólnodostępna	Zapewnienie możliwości realizacji zadań związanych z wydawaniem paszportów i paszportów tymczasowych.
Minister Spraw Zagranicznych	1	Informacja ogólnodostępna	Wydawanie paszportów dyplomatycznych i służbowych MSZ.

Straż Graniczna	1	Informacja ogólnodostępna	Weryfikacja i anulowanie dokumentów paszportowych.
-----------------	---	---------------------------	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez wojewodów, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a także Rzecznika Praw Obywatelskich. Dodatkowo projekt zostanie przekazany: Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefowi Służby Wywiadu Wojskowemu, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln. zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa - ogółem												
Cz. 42 – Sprawy wewnętrzne												
Cz. 27 – Informatyzacja												
Cz. 85 – Budżet wojewodów (finansowanie JST)												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Projekt nie wywoła skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Koszty związane z nowym podejściem do realizacji spraw paszportowych, a sprowadzającym się do zastąpienia dotychczasowego, papierowego wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, wnioskiem składanym w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej wypełnianego przez organ paszportowy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę i danych zawartych w rejestrach państwowych (tj. w Rejestrze Dokumentów Paszportowych, rejestrze PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych), zostały przewidziane w Ocenie skutków regulacji projektu ustawy o dokumentach paszportowych.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu na wskazane obszary.
--	----------------------------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacja nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: bezpieczeństwo dokumentów paszportowych	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wejście w życie rozporządzenia planowane jest na 28 marca 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na charakter projektowanych przepisów nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie wysokości oraz sposobu i terminów wnoszenia opłaty za dostęp do usługi potwierdzenia istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego w Rejestrze Dokumentów Paszportowych

Na podstawie art. 90 ustawy z dnia ..... r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa

- 1) wysokość opłaty za dostęp do usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego w Rejestrze Dokumentów Paszportowych;
- 2) sposób i terminy wnoszenia opłaty za dostęp do usługi, o której mowa w pkt 1, w Rejestrze Dokumentów Paszportowych.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia ..... o dokumentach paszportowych;
- 2) usługa – usługę o której mowa w art. 89 ust. 1 ustawy.

§ 3. Opłatę za dostęp do usługi ustala się w wysokości 0,30 zł od jednego potwierdzenia istnienia bądź nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego, zawierającego zestaw danych, o którym mowa w art. 89 ust. 2 ustawy.

§ 4. Opłatę, o której mowa w § 3, wnosi się w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisemnego wezwania ministra właściwego do spraw informatyzacji. W wezwaniu wskazuje się liczbę potwierdzeń, jakie zostały wygenerowane z Rejestru Dokumentów Paszportowych w danym okresie. Wezwania wysyła się nie częściej niż raz w miesiącu.

§ 5. Opłaty wnosi się do kasy organu wystawiającego wezwanie lub na jego rachunek bankowy.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 90 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....), zwanej dalej: „ustawą o dokumentach paszportowych”.

Projektowana regulacja określa wysokość opłaty oraz sposób i terminy wnoszenia opłaty za dostęp do usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego w Rejestrze Dokumentów Paszportowych.

Dzięki budowie nowego, scentralizowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych możliwe będzie uruchomienie nowej usługi umożliwiającej weryfikację ważności dokumentu paszportowego zawierającego określony w przepisach zestaw danych.

Usługa ta będzie umożliwiała porównanie określonego zakresu danych wpisanych przez podmiot korzystający z usługi z danymi zawartymi w Rejestrze Dokumentów Paszportowych. W trybie tym porównaniu będą podlegały: imię (imiona), nazwisko, numer PESEL, seria i numer dokumentu paszportowego, data wydania dokumentu paszportowego oraz termin ważności dokumentu paszportowego. W wyniku porównania danych wnioskodawca uzyska informację potwierdzającą zgodność przekazanych danych, bądź też raport niezgodności tych danych. Dostęp do przedmiotowej usługi będzie możliwy na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw informatyzacji, wydawanej na jednorazowy wniosek podmiotu zainteresowanego skorzystaniem z usługi.

Analogiczna usługa funkcjonuje obecnie w zakresie Rejestru Dowodów Osobistych. W ustawie o dokumentach paszportowych zastosowano analogiczne rozwiązania.

Z uwagi na fakt, iż z usługi, po wykazaniu interesu faktycznego, będą korzystały również podmioty komercyjne, zasadne jest ustalenie odpłatności za dostęp do tej usługi, w tym za każdą pojedynczą weryfikację określonego dokumentu paszportowego.

W odniesieniu do kwoty opłaty za pojedynczą weryfikację przyjęto rozwiązania analogiczne jak w przypadku usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego funkcjonującej w zakresie Rejestru Dowodów Osobistych, z uwagi na fakt, iż jest to usługa funkcjonująca na tych samych zasadach, w oparciu o analogiczne rozwiązania techniczne.

Z uwagi na sposób działania powyższej usługi nie można w jej przypadku dołączyć do zapytania dowodu uiszczenia opłaty za skorzystanie z usługi, w związku z czym zdecydowano się na zastosowanie rozwiązania polegającego na wnoszeniu opłaty z dołu, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania wystawionego przez organ udostępniający usługę weryfikacji – ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743).

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości oraz sposobu i terminów wnoszenia opłaty za dostęp do usługi potwierdzenia istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego w Rejestrze Dokumentów Paszportowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Katarzyna Kopytowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Systemami w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, adres e-mail: katarzyna.kopytowska@mc.gov.pl, tel. 222455412</p>	<p>Data sporządzenia 05.10.2021 r.</p> <p>Źródło art. 90 ustawy z dnia .....2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....)</p> <p>Nr w Wykazie prac .....</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 90 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....).

Dzięki budowie nowego, scentralizowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych możliwe będzie uruchomienie nowej usługi umożliwiającej potwierdzenie istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego zawierającego określony w przepisach zestaw danych.

W związku z powyższym Rada Ministrów jest zobowiązana do wydania rozporządzenia określającego wysokość opłaty oraz sposób i terminy wnoszenia opłaty za dostęp do usługi.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W odniesieniu do kwestii regulowanych niniejszym projektem rekomenduje się przyjęcie rozwiązań analogicznych jak w przypadku usługi weryfikacji funkcjonującej w zakresie Rejestru Dowodów Osobistych, z uwagi na fakt, iż jest to usługa funkcjonująca na tych samych zasadach, w oparciu o analogiczne rozwiązania techniczne.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Cyfryzacji	1	Dane ogólnodostępne	Minister Cyfryzacji jest podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie usługi weryfikacji, w związku z czym będzie zobligowany do naliczania opłaty za korzystanie z usługi i wystawianie wezwań.
Podmioty posiadające dostęp do usługi weryfikacji	Trudna do oszacowania z uwagi na możliwość ubiegania się o dostęp przez podmioty komercyjne.		Posiadanie dostępu do usługi weryfikacji. Dostęp do usługi dla podmiotów komercyjnych jest odpłatny.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. Fundacja Bezpieczeństwa Informacji Polska,
2. Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń,
3. Fundacja ePaństwo,
4. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,

5. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
6. Polskie Towarzystwo Informatyczne,
7. Stowarzyszenie Administratorów Bezpieczeństwa Informacji,
8. Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Danych Osobowych,
9. Stowarzyszenie Sieć Obywatelska – Watchdog Polska,
10. Fundacja Panoptykon,
11. Konfederacja Lewiatan;

oraz do opiniowania do następujących podmiotów:

1. Prezes Prokuraturii Generalnej RP,
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
4. Wojewodowie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowana ustawa zostanie zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Nie dotyczy.
---------------------	--------------

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozwiązania wprowadzane projektem rozporządzenia są konsekwencją zmian wprowadzonych w ustawie o dokumentach paszportowych. W Ocenie Skutków Regulacji wskazanej ustawy wykazano wszystkie koszty dotyczące finansowania wydatków związanych z prowadzeniem Rejestru Dokumentów Paszportowych, a także dochody budżetu państwa związane z uruchomieniem odpłatnej usługi weryfikacji z Rejestru Dokumentów Paszportowych. Niniejszy projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą żadnych dodatkowych wydatków.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	

ceny stałe z ..... r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
Niemierzalne		brak						
		brak						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy
--	-------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na zmianę obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu Projekt pozostaje bez wpływu na wskazane obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI

z dnia

**w sprawie kontroli korzystania z dostępu do usługi weryfikacji z Rejestru Dokumentów
Paszportowych**

Na podstawie art. 92 ustawy z dnia ..... r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 91 ustawy z dnia ..... r. o dokumentach paszportowych, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) wzór upoważnienia do przeprowadzania kontroli;
- 3) wzór protokołu kontroli.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia ..... o dokumentach paszportowych;
- 2) ministrze – rozumie się przez to ministra właściwego do spraw informatyzacji;
- 3) kontrolującym – rozumie się przez to osobę, o której mowa w art. 91 ust. 3 ustawy;
- 4) Kancelaria – Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, która –zgodnie z §1 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji stanowi urząd obsługujący Ministra Cyfryzacji.

§ 3. 1. Kontrola wykonywana jest zgodnie z rocznym planem kontroli.

2. W razie potrzeby, niezależnie od rocznego planu kontroli, minister może zarządzić przeprowadzenie kontroli doraźnej.

§ 4. 1. Roczny plan kontroli sporządza dyrektor komórki organizacyjnej Kancelarii, właściwej do spraw kontroli w porozumieniu z dyrektorem komórki organizacyjnej Kancelarii, właściwej do prowadzenia spraw związanych z udostępnianiem danych z Rejestru Dokumentów Paszportowych.

2. Roczny plan kontroli zatwierdza minister.

3. Roczny plan kontroli określa:

- 1) zakres przedmiotowy kontroli;

- 2) nazwę podmiotu kontrolowanego;
- 3) przewidywany termin wszczęcia i zakończenia kontroli.

§ 5. 1. Minister wyznacza zespół kontrolny, w którego skład wchodzi co najmniej dwóch kontrolujących, wskazując spośród nich kierownika zespołu kontrolnego.

2. Kontrolujący składa ministrowi pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w kontroli.

3. Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 6 1. Kontrolujący dokumentują przebieg i wyniki czynności kontrolnych, zakładając i prowadząc w tym celu akta kontroli, które obejmują:

- 1) wykaz ich zawartości, z wymienieniem nazw dokumentów i wskazaniem odpowiednich stron;
- 2) uwierzytelnione kopie dokumentów potwierdzających uprawnienie do przetwarzania danych przekazanych w celu weryfikacji;
- 3) sporządzone na piśmie stanowisko ministra, o którym mowa w § 7 ust. 5;
- 4) inne dokumenty związane z przedmiotem kontroli.

2. Akta kontroli służą wyłącznie do użytku służbowego.

3. Akta kontroli mogą być prowadzone w formie elektronicznej.

§ 7. 1. Po zakończeniu czynności kontrolnych protokół kontroli podpisują kontrolujący i przekazują protokół kierownikowi podmiotu kontrolowanego, a w razie nieobecności kierownika – osobie pełniącej jego obowiązki, wyznaczając jednocześnie 7-dniowy termin od dnia otrzymania protokołu do złożenia podpisu.

2. Kierownik kontrolowanego podmiotu lub osoba pełniąca jego obowiązki może wnieść do protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia w terminie, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku zgłoszenia pisemnych zastrzeżeń do protokołu kontroli kontrolujący są obowiązani dokonać ich analizy i, w miarę potrzeby, podjąć dodatkowe czynności kontrolne.

4. W przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń kontrolujący zmieniają lub uzupełniają odpowiednią część protokołu.

5. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kierownik zespołu kontrolnego uzupełnia protokół kontroli o pisemne stanowisko ministra, w którym są wskazane przyczyny nieuwzględnienia zastrzeżeń.

6. Zmieniony lub uzupełniony w wyniku czynności, o których mowa w ust. 3, protokół kontroli bądź protokół kontroli wraz ze stanowiskiem, o którym mowa w ust. 5, przekazuje się

kierownikowi podmiotu kontrolowanego lub osobie pełniącej jego obowiązki w celu jego podpisania i zwrotu podpisanego protokołu kontrolującym.

7. Kierownik kontrolowanego podmiotu lub osoba pełniąca jego obowiązki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając ministrowi pisemne wyjaśnienie tej odmowy w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli. O odmowie podpisania protokołu kontroli kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

8. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanego podmiotu lub osobę pełniącą jego obowiązki nie stanowi przeszkody do wystąpienia do ministra z wnioskiem, o którym mowa w § 8.

9. W przypadku prowadzenia akt kontroli w formie, o której mowa w § 6 ust. 3, protokół kontroli podpisuje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym.

10. W przypadku prowadzenia akt kontroli w formie, o której mowa w § 6 ust. 3, czynność dokonana w formie elektronicznej jest równoważna czynności dokonanej w formie pisemnej.

11. Wzór protokołu kontroli został określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 8. W przypadku stwierdzenia niespełnienia warunków, o których mowa w art. 87 ust. 1 ustawy, w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu kontroli, kierownik zespołu kontrolnego występuje do ministra z wnioskiem o wydanie decyzji, o której mowa w art. 87 ust. 4 ustawy.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.

MINISTER CYFRYZACJI

WZÓR

UPOWAŻNIENIE DO PRZEPROWADZENIA KONTROLI

....., dnia .....

.....
(nazwa i adres organu zarządzającego kontrolę)

Upoważnienie nr ...

Na podstawie art. 91 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych oraz w związku z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie kontroli korzystania z dostępu do usługi potwierdzenia istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego w Rejestrze Dokumentów Paszportowych

upoważniam

Pana/Panią .....
(imię, nazwisko i stanowisko służbowe lub funkcja)

legitymującego/ą się legitymacją służbową / dowodem osobistym

.....
do przeprowadzenia kontroli .....
(oznaczenie kontroli – wskazanie daty wszczęcia i daty przewidywanego zakończenia kontroli)

W .....
(nazwa i adres kontrolowanego podmiotu)

.....
(zakres przedmiotowy i okres objęty kontrolą)

Pouczenie

Prawa i obowiązki podmiotu kontrolowanego:

- ustalenie z organem kontroli innego terminu kontroli, jeżeli działalność jest objęta kontrolą innego organu – zgodnie z art. 54 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- łączny czas trwania wszystkich kontroli podmiotu kontrolowanego w jednym roku kalendarzowym, stosownie do art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie może przekraczać 12 albo 18, albo 24, albo 48 dni roboczych, w zależności od kategorii przedsiębiorcy,
- uczestniczenie w czynnościach kontrolnych przedsiębiorcy lub pisemne wskazanie przez niego osoby upoważnionej, w szczególności w razie nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy, stosownie do art. 50 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- prowadzenie i udostępnienie kontrolującemu książki kontroli oraz przechowywanie upoważnień i protokołów kontroli na zasadach określonych 57 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- dokonywanie wpisu do książki kontroli informacji o wydaniu decyzji, o której mowa w art. 89 ust. 6 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych,
- udzielanie na żądanie kontrolujących pisemnych wyjaśnień,

- umożliwienie przeprowadzenia kontroli przedsiębiorcy w czasie kontroli dokonywanej przez inny organ, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- umożliwienie przeprowadzenia kontroli przedsiębiorcy w przypadkach, o których mowa w art. 55 ust. 2 i art. 61 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- okazywanie dokumentów i urządzeń, o których mowa w art. 91 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia ..... 2021 r. o dokumentach paszportowych,
- zapewnienie warunków i środków niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodny dostęp do pomieszczeń.

Upoważnienie niniejsze ważne jest za okazaniem legitymacji służbowej lub dowodu osobistego kontrolującego.

Ważność upoważnienia upływa z dniem .....

.....
(okrągła pieczęć organu zarządzającego kontrolę*)

.....
(pieczętka imienna i podpis osoby
wydającej upoważnienie*)

Ważność upoważnienia przedłuża się do dnia .....

.....
(okrągła pieczęć organu zarządzającego kontrolę *)

.....
(pieczętka imienna i podpis osoby
przedłużającej upoważnienie *)

* W przypadku sporządzenia upoważnienia w formie elektronicznej kwalifikowany podpis elektroniczny, podpis zaufany lub podpis osobisty.

WZÓR

PROTOKÓŁ KONTROLI

.....
(nazwa i adres komórki zarządzającej kontrolę)

Nr akt kontroli .....

....., dnia .....

Protokół kontroli

Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego:

.....
.....

Osoby przeprowadzające kontrolę (imię i nazwisko, stanowisko lub funkcja, nr upoważnienia do przeprowadzenia kontroli):

1. ....
2. ....
3. ....

Kierownik podmiotu kontrolowanego oraz inne osoby uczestniczące w czynnościach kontrolnych ze strony tego podmiotu (imię i nazwisko, stanowisko lub funkcja):

.....
.....
.....

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

.....
.....
.....

Opis ustalonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych:

.....
.....
.....
.....
.....

Pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole oraz prawie odmowy podpisania protokołu:

.....
.....
.....
.....

Wzmianka o doręczeniu egzemplarza protokołu kierownikowi podmiotu kontrolowanego:

.....
.....

.....
(pieczętki imienne i podpisy kontrolujących *)

.....
(pieczętka imienna i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego
lub osoby pełniącej jego obowiązki *)

W przypadku odmowy podpisania protokołu – wzmianka o tym fakcie:

.....
.....
.....

* W przypadku sporządzenia protokołu w formie elektronicznej kwalifikowany podpis elektroniczny, podpis zaufany lub podpis osobisty.

UZASADNIENIE

Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 92 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....), zwanej dalej: „ustawą o dokumentach paszportowych”.

W związku z budową nowego scentralizowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych (RDP) oraz uruchomieniem nowych usług m.in. dla podmiotów uprawnionych do dostępu do danych zgromadzonych w RDP powstała konieczność regulacji zasad realizacji kontroli tych podmiotów, w zakresie korzystania przez nie z usługi potwierdzenia istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego zawierającej zestaw danych określonych w przepisach ustawy o dokumentach paszportowych.

W związku z powyższym Minister Cyfryzacji – dostawca przedmiotowej usługi jest zobowiązany do wydania rozporządzenia w sprawie kontroli korzystania z dostępu do powyższej usługi w Rejestrze Dokumentów Paszportowych.

W rozporządzeniu uregulowano tryb przeprowadzenia kontroli oraz określono wzory: upoważnienia do przeprowadzania kontroli oraz samego protokołu kontroli, co ułatwi prowadzenie czynności kontrolnych jak i sporządzenie dokumentu pokontrolnego.

W § 3 projektowanego rozporządzenia przyjęto zasadę, że kontrole odbywają się zgodnie z rocznym planem kontroli. Natomiast nie wykluczono, że w razie zaistnienia takiej potrzeby, niezależnie od planu kontroli, minister może zarządzić przeprowadzenie także kontroli doraźnej.

Z uwagi na fakt, że to Minister Cyfryzacji jest podmiotem dostarczającym usługę weryfikacji i odpowiadającym za prawidłowość korzystania z niej przez uprawnione podmioty, Minister ten wyznacza zespół kontrolny, co zostało uregulowane w § 5 projektu.

Co istotne dla samego procesu kontroli w projekcie rozporządzenia przewidziano możliwość prowadzenia akt kontroli w formie elektronicznej – § 6 ust. 3, a w ślad za zaproponowaną zmianą zdecydowano się na zrównanie czynności kontrolnych dokonanych w formie elektronicznej z czynnościami dokonanymi w formie pisemnej – na co wskazano w § 7 ust. 10 projektu.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743).

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie kontroli korzystania z dostępu do usługi weryfikacji z Rejestru Dokumentów Paszportowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Katarzyna Kopytowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Systemami w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, adres e-mail: katarzyna.kopytowska@mc.gov.pl, tel. 222455412</p>	<p>Data sporządzenia 05.10.2021 r.</p> <p>Źródło art. 92 ustawy z dnia .....2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....)</p> <p>Nr w Wykazie prac .....</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 92 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ...).

W związku z budową nowego scentralizowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych (RDP) oraz uruchomieniem nowych usług m.in. dla podmiotów uprawnionych do dostępu do danych zgromadzonych w RDP powstała konieczność regulacji zasad realizacji kontroli tych podmiotów, w zakresie korzystania przez nie z usługi potwierdzenia istnienia albo nieistnienia ważnego dokumentu paszportowego zawierającej zestaw danych określonych w przepisach ustawy o dokumentach paszportowych.

W związku z powyższym Minister Cyfryzacji – dostawca przedmiotowej usługi jest zobowiązany do wydania rozporządzenia w sprawie kontroli korzystania z dostępu do usługi weryfikacji z Rejestru Dokumentów Paszportowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przede wszystkim rekomenduje się uregulowanie kwestii dotyczących trybu i sposobu przeprowadzania kontroli z uwzględnieniem konieczności wykazania przez podmioty uprawnione do dostępu do powyższej usługi, odpowiedniego poziomu zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych oraz sprawności przeprowadzania kontroli.

Mając na względzie w szczególności sprawność i szybkość, a także inne ułatwienia w przeprowadzeniu procesu kontrolnego zaproponowano możliwość prowadzenia akt kontroli w formie elektronicznej, a w ślad za takim rozwiązaniem zdecydowano się na zrównanie czynności kontrolnych dokonanych w formie elektronicznej z czynnościami wykonanymi w formie pisemnej.

Jako zasadę przyjęto, że kontrole przeprowadza się zgodnie z zatwierdzanym przez Ministra Cyfryzacji planem kontroli.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Cyfryzacji	1	Dane ogólnodostępne	Minister Cyfryzacji jest podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenie kontroli.
Podmioty posiadające dostęp do usługi weryfikacji	Trudna do oszacowania z uwagi na możliwość ubiegania się o dostęp przez podmioty komercyjne.		Posiadanie dostępu do usługi weryfikacji. Korzystanie z tej usługi może podlegać kontroli

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. Fundacja Bezpieczeństwa Informacji Polska,
2. Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń,
3. Fundacja ePaństwo,
4. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
5. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
6. Polskie Towarzystwo Informatyczne,
7. Stowarzyszenie Administratorów Bezpieczeństwa Informacji,
8. Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Danych Osobowych,
9. Stowarzyszenie Sieć Obywatelska – Watchdog Polska,
10. Stowarzyszenie Panoptikon,
11. Konfederacja Lewiatan;

oraz do opiniowania do następujących podmiotów:

1. Prezes Prokuratury Generalnej RP,
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
4. Wojewodowie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Nie dotyczy											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych. oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
Niemierzalne	brak							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na zmianę obciążeń regulacyjnych.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projekt nie ma wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Projekt pozostaje bez wpływu na wskazane obszary.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.								

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie dotyczy.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia

w sprawie wpisów w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę

Na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb postępowania w sprawach dokonywania wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. poz. 257 oraz z 2008 r. poz. 1052);
- 2) dokumenty wymagane do dokonania wpisu;
- 3) wzór wniosku o dokonanie wpisu w warstwie graficznej paszportu na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe;
- 4) wzór wpisu i sposób jego uchylecia.

§ 2. 1. Wzór wniosku o dokonanie w warstwie graficznej paszportu na stronach na wpisy i informacje urzędowe wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r., zwanego dalej „wnioskiem”, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Do wniosku dołącza się następujące dokumenty:

- 1) paszport osoby ubiegającej się o dokonanie wpisu, zwanej dalej „wnioskodawcą”;
- 2) w przypadku członków rodziny żołnierza:
  - a) zaświadczenie dowódcy jednostki wojskowej lub kierownika jednostki organizacyjnej właściwej do kierowania żołnierzy w zagraniczną podróż służbową, wydającego rozkaz wyjazdu, zwanego dalej „dowódcą”, potwierdzające przebywanie lub przewidywany termin przebywania żołnierza w celach służbowych za granicą,
  - b) opinię dowódcy o braku przeciwwskazań do przebywania członków rodziny żołnierza za granicą ze względu na warunki socjalno-bytowe lub bezpieczeństwo tych osób, a także w związku z charakterem wykonywanych zadań za granicą przez żołnierza,
  - c) odpis skrócony aktu stanu cywilnego, odpis decyzji uprawnionego organu administracji publicznej lub odpis orzeczenia sądu potwierdzającego stosunek pokrewieństwa, a w przypadku dzieci niebędących dziećmi własnymi żołnierza, ale znajdującymi się pod jego opieką prawną, odpis orzeczenia sądu o ustanowieniu opiekunów małoletniego,
  - d) oświadczenie żołnierza potwierdzające utrzymywanie dzieci;
- 3) w przypadku członków personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, zwanymi dalej „Siłami Zbrojnymi”:
  - a) zaświadczenie organu kierującego członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym za granicą, zwanego dalej „pracodawcą”, potwierdzające przebywanie lub

przewidywany termin przebywania członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym w celach służbowych za granicą,

b) opinię pracodawcy o braku przeciwwskazań do przebywania członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym za granicą ze względu na warunki socjalno-bytowe lub bezpieczeństwo tych osób, a także w związku z charakterem wykonywanych zadań za granicą przez członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym;

4) w przypadku członków rodziny członków personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym:

a) zaświadczenie pracodawcy potwierdzające zatrudnienie członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym będącego członkiem rodziny wnioskodawcy lub sprawującego opiekę prawną nad wnioskodawcą będącym powinowatym w linii prostej pierwszego stopnia oraz przebywanie w określonym czasie w celach służbowych za granicą,

b) opinię pracodawcy o braku przeciwwskazań do przebywania członków rodziny członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym za granicą ze względu na warunki socjalno-bytowe lub bezpieczeństwo tych osób, a także w związku z charakterem wykonywanych zadań przez członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym,

c) odpis skrócony aktu stanu cywilnego, odpis decyzji uprawnionego organu administracji publicznej lub odpis orzeczenia sądu potwierdzającego stosunek pokrewieństwa, a w przypadku dzieci niebędących dziećmi własnymi członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym, ale znajdującymi się pod jego opieką prawną, odpis orzeczenia sądu o ustanowieniu opiekunów małoletniego,

d) oświadczenie członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym za granicą potwierdzające utrzymywanie dzieci;

5) fotografię wykonaną nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, o wymiarach 35 × 45 mm, wykonaną na jednolitym jasnym tle, z równomiernym oświetleniem, dobrą ostrością odwzorowującą naturalny kolor skóry, obejmującą wizerunek od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70–80% fotografii, przedstawiającą osobę w pozycji frontalnej bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami, z zachowaniem symetrii w pionie i odzwierciedlającą w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego. Osoba na fotografii patrzy na wprost oraz ma naturalny wyraz twarzy, zamknięte usta, twarz nieprzysłoniętą włosami, widoczne brwi, oczy i źrenice.

3. Osoba z wadą narządu wzroku może przedłożyć fotografię, o której mowa w ust. 2 pkt 5 przedstawiającą ją w okularach z ciemnymi szklami. W takim przypadku do wniosku przedkłada się również orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

4. Osoba nosząca nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania może przedłożyć fotografię, o której mowa w ust. 2 pkt 5 przedstawiającą ją w nakryciu głowy, o ile wizerunek twarzy jest w pełni widoczny. W takim przypadku przedkłada się zaświadczenie o przynależności do wspólnoty wyznaniowej zarejestrowanej w Rzeczypospolitej Polskiej.

5. W innych niż przedstawione w ust. 4 przypadkach osoba może przedłożyć fotografię, o której mowa w ust. 2 pkt 5 przedstawiającą ją w nakryciu głowy, o ile uprawdopodobni, że taka potrzeba wynika z konsekwencji przebytego leczenia lub wypadku.

6. Fotografia dziecka do 5. roku życia oraz osoby, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a także osoby, której stan zdrowia nie pozwala na spełnienie wymogów fotografii w postaci patrzenia na wprost, zachowania naturalnego wyrazu twarzy, zamkniętych ust, twarzy nieprzysłoniętej włosami, widocznych brwi, oczu i źrenic, może nie spełniać tych wymogów.

§ 3. 1. Wnioskodawca składa wniosek i dokumenty, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 i odpowiednio w pkt 2 lit. c i d, pkt 4 lit. c i d oraz w pkt 5, Ministrowi Obrony Narodowej za pośrednictwem dowódcy, a jeżeli sprawa dotyczy członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym – za pośrednictwem pracodawcy.

2. Złożenia przez wnioskodawcę, a w przypadku małoletniego przez jego przedstawiciela ustawowego, wniosku i dokumentów, o których mowa w ust. 1, dowódcy i pracodawcy dokonuje się osobiście za pisemnym pokwitowaniem ich złożenia.

3. Dowódca lub pracodawca, przekazując Ministrowi Obrony Narodowej wniosek i dokumenty, o których mowa w ust. 1, dołącza do nich zaświadczenie i opinię, o których mowa odpowiednio w § 2 ust. 2 pkt 2 lit. a i b, pkt 3 lit. a i b oraz pkt 4 lit. a i b.

§ 4. 1. Wnioskodawca składa wniosek i dokumenty, o których mowa odpowiednio w § 2 ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. c i d, pkt 4 lit. c i d oraz pkt 5, co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem wyjazdu za granicę.

2. Przekazanie wniosku i dokumentów Ministrowi Obrony Narodowej następuje w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

3. Przekazanie wniosku i dokumentów może nastąpić, w przypadkach uzasadnionych terminem wyjazdu i rodzajem wykonywanych zadań, również w innych terminach niż określone w ust. 1 i 2, jednak nie później niż na 3 dni przed planowanym terminem wyjazdu za granicę.

§ 5. Pasporty z dokonaniem wpisem odbiera osobiście wnioskodawca lub upoważniona przez niego osoba, a w przypadku małoletniego – jego przedstawiciel ustawowy.

§ 6. 1. Wpisu dokonuje się w języku polskim, angielskim i francuskim.

2. Wzór wpisu w warstwie graficznej paszportu na stronach na wpisy i informacje urzędowe dla:

1) członków rodziny żołnierza określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;

2) członków personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;

3) członków rodziny członków personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Uchylenie wpisu w warstwie graficznej paszportu na stronach na wpisy i informacje urzędowe następuje na wniosek dowódcy lub pracodawcy złożony w terminie 7 dni od dnia zaistnienia przyczyny uchylenia wpisu.

2. Uchylenia wpisu dokonuje się przez odcisnięcie w paszporcie pieczęci z napisem „uchylono” oraz zniszczenie, przez ich zdrapanie po przekątnej, optycznie zmiennego elementu wklejki oraz napisu „WPIS/ENTRY/INSCRIPTION NATO-SOFA”.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.¹⁾

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

W porozumieniu

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

---

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z 10 lipca 2009 r. w sprawie wpisów w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę (Dz. U z 2009 r. poz. 995).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Obrony Narodowej
z dnia
(poz.)

Załącznik Nr 1

WZÓR

.....

..... dnia ..... roku

(numer i data pisma²)

**WNIOSEK O DOKONANIE W WARSTWIE GRAFICZNEJ PASZPORTU NA STRONACH NA
WPISY I INFORMACJE URZĘDOWE WPISU**

NR PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

NAZWISKO.....

IMIĘ (IMIONA).....

NAZWISKO RODOWE.....

SERIA I NUMER PASZPORTU.....

TERMIN WYJAZDU/POWROTU³.....

PODSTAWA WYJAZDU⁴.....

RODZAJ WPISU⁵.....

dla członka rodziny żołnierza

dla członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym

dla członka rodziny personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym

MIEJSCE ZAMIESZKANIA.....

ADRES KORESPONDENCYJNY⁶.....

**DANE ŻOŁNIERZA (CZŁONKA PERSONELU CYWILNEGO) WYJEŹDŻAJĄCEGO W CELACH
SŁUŻBOWYCH ZA GRANICĘ, KTÓREGO CZŁONKIEM RODZINY JEST WNIOSKODAWCA, O KTÓRYM
MOWA ODPOWIEDNIO W § 2 UST. 2 PKT 2 LUB PKT 4 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA OBRONY
NARODOWEJ Z DNIA ..... W SPRAWIE WPISÓW W PASZPORTACH POTWIERDZAJĄCYCH
STATUS CZŁONKA PERSONELU CYWILNEGO TOWARZYSZĄCEGO SIŁOM ZBROJNYM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, CZŁONKÓW RODZIN TEGO PERSONELU LUB CZŁONKÓW RODZIN
ŻOŁNIERZY WYJEŹDŻAJĄCYCH W CELACH SŁUŻBOWYCH ZA GRANICĘ (Dz. U. poz. ....):**

IMIĘ I NAZWISKO.....

NR PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

(podpis wnioskodawcy)

.....

(podpis przedstawiciela ustawowego wnioskodawcy⁷)

² Wypełnia kancelaria jednostki wojskowej lub pracodawcy.

³ Termin wyjazdu i powrotu członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym oraz członków ich rodzin i członków rodziny żołnierza wypełnia odpowiednio dowódca lub pracodawca.

⁴ Podstawa wyjazdu żołnierza lub członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym.

⁵ Właściwe zaznaczyć.

⁶ Wypełnia się w przypadku, gdy adres zamieszkania jest inny niż adres korespondencyjny.

⁷ Jeżeli wnioskodawca nie posiada zdolności do czynności prawnych.

miejsce na kupon kontrolny

**WZÓR WPISU W WARSTWIE GRAFICZNEJ PASZPORTU NA STRONACH NA WPISY I
INFORMACJE URZĘDOWE DLA CZŁONKÓW RODZINY ŻOŁNIERZA**

WZÓR WPISU W WARSTWIE GRAFICZNEJ PASZPORTU NA STRONACH NA WPISY I INFORMACJE URZĘDOWE DLA CZŁONKÓW PERSONELU CYWILNEGO TOWARZYSZĄCEGO SIŁOM ZBROJNYM

**WZÓR WPISU W WARSTWIE GRAFICZNEJ PASZPORTU NA STRONACH NA WPISY I INFORMACJE
URZĘDOWE DLA CZŁONKÓW RODZINY CZŁONKÓW PERSONELU CYWILNEGO
TOWARZYSZĄCEGO SIŁOM ZBROJNYM**

UZASADNIENIE

Dotychczas kwestie dokonywania wpisów w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę regulowało rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lipca 2009 r. w sprawie wpisów w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę (Dz. U. poz. 995).

Jednakże ze względu na podjęcie prac legislacyjnych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie ustalenia nowej treści ustawy o dokumentach paszportowych, modyfikacji uległo upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia, które uregulowane było dotychczas w art. 19 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 617, z późn. zm.).

W stosunku do poprzedniego brzmienia rozporządzenia usunięto przepisy dotyczące sposobu prowadzenia rejestru wpisów potwierdzających status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami –Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. oraz zakresu danych umieszczanych w rejestrze wpisów (uprzednio występujące w załączniku nr 5 do rozporządzenia, we wzorze rejestru wpisów w paszportach potwierdzających status osoby), które przeniesiono do ustawy z dnia ..... 2021 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ...), ze względu na ich ustawowy charakter.

W pozostałym zakresie regulacje rozporządzenia odpowiadają poprzednim rozwiązaniom zastosowanym w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lipca 2009 r. w sprawie wpisów w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę. Wynika to z faktu, że dotychczasowe wpisy w paszporcie (wklejki NATO-SOFA) spełniają wymogi dokumentu publicznego kategorii pierwszej.

Wobec powyższego aktualna treść projektu stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 14 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2021 r. o dokumentach paszportowych.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu resortu obrony narodowej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 5 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039).

Projekt rozporządzenia nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Przedmiot projektowanego aktu prawnego nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej w sprawie wpisów w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Obrony Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Minister Obrony Narodowej – Mariusz BŁASZCZAK</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu płk Maciej MIŚKOWICZ – 261 849 410</p>	<p>Data sporządzenia 05.10.2021 r.</p> <p>Źródło Ustawa z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ....)</p> <p>Nr w Wykazie prac MON .....</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa o dokumentach paszportowych modyfikuje dotychczasowe upoważnienie dla Ministra Obrony Narodowej w sprawie możliwości dokonania - w warstwie graficznej paszportu na stronach przeznaczonych na wpisy i informacje urzędowe – wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. poz. 257 oraz z 2008 r. poz. 1052).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Dostosowanie treści rozporządzenia do nowego brzmienia upoważnienia ustawowego zawartego w art. 14 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych.

W projekcie rozporządzenia w przeważającej mierze zawarto rozwiązania wprowadzone w poprzednim rozporządzeniu. Wynika to z faktu, że dotychczasowe wpisy w paszporcie (wklejki NATO-SOFA) spełniają wymogi dokumentu publicznego kategorii pierwszej i wprowadzanie nowego wzoru jest nieuzasadnione.

W stosunku do poprzedniego brzmienia rozporządzenia usunięto przepisy dotyczące sposobu prowadzenia rejestru wpisów potwierdzających status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. oraz zakresu danych umieszczanych w rejestrze wpisów (uprzednio występujące w załączniku nr 5 do rozporządzenia, we wzorze rejestru wpisów w paszportach potwierdzających status osoby), które przeniesiono do ustawy z dnia ..... 2021 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. ...), ze względu na ich ustawowy charakter.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy. Każdy z krajów członkowskich OECD/UE indywidualnie w ramach wewnętrznego ustawodawstwa określa wojskowe metalowe znaki identyfikacyjne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Członkowie personelu cywilnego towarzyszącego siłom zbrojnym, ich rodziny oraz rodziny żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami kraju.	Ok. 2 500 członków personelu cywilnego towarzyszącego siłom zbrojnym, ich rodziny oraz rodziny żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami (co trzy lata).	Ewidencja osobowa sporządzana przez właściwe organy wojskowe.	

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

--

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa (mln. zł)												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Nie przewiduje się wydatków z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
Niemierzalne												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Biuro Ewidencji Osobowej Wojska Polskiego, jako jednostka personalizująca wklejki NATO posiada wykwalifikowany personel i jest wyposażone w odpowiednie drukarki atramentowe do personalizacji wklejek NATO-SOFA. Umożliwi to kontynuację dokonywanie wpisów w paszportach przez Biuro Ewidencji Osobowej Wojska Polskiego na wymaganym poziomie ilościowym i jakościowym.											

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak	☐ nie
	☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów	☐ zwiększenie liczby dokumentów	
☐ zmniejszenie liczby procedur	☐ zwiększenie liczby procedur	
☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy	☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy	
☐ inne:	☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak	☐ nie
	☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
<p>Projekt rozporządzenia z uwagi na swój zakres podmiotowy, który jest realizowany w Biurze Ewidencji Osobowej Wojska Polskiego (personalizacja wklejek NATO-SOFA i udzielanie wpisów w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę) nie będzie miał wpływu na rynek pracy.</p>		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ inne: członkowie personelu cywilnego towarzyszącego siłom zbrojnym, ich rodziny oraz rodziny żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami kraju.		
Omówienie wpływu	Przedmiotowe rozporządzenie utrzymuje na dotychczasowych zasadach, wpisy w paszportach potwierdzających status członka personelu cywilnego towarzyszącego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, członków rodzin tego personelu lub członków rodzin żołnierzy wyjeżdżających w celach służbowych za granicę.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem jego wejścia w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów rozporządzenia odbędzie się po jego pełnym wdrożeniu i polegać będzie na ocenie stopnia wykorzystywania wpisów w warstwie graficznej paszportu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI

z dnia

w sprawie Rejestru Dokumentów Paszportowych

Na podstawie art. 85 ustawy z dnia ..... r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób prowadzenia Rejestru Dokumentów Paszportowych;
- 2) sposób przetwarzania danych biometrycznych, w zakresie odcisków palców, gromadzonych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych;
- 3) rodzaj i sposób przekazywania danych do Rejestru Dokumentów Paszportowych przez Straż Graniczną i Policję;
- 4) rodzaje statusów.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) RDP – Rejestr Dokumentów Paszportowych;
- 2) ustawa – ustawę z dnia ..... o dokumentach paszportowych;
- 3) CPD – Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w którym następuje personalizacja dokumentów paszportowych na podstawie wniosków paszportowych, z wyjątkiem paszportów tymczasowych personalizowanych bezpośrednio przez organ paszportowy.

§ 3. 1. Organ paszportowy wprowadza do RDP dane bezpośrednio, w trybie teletransmisji.

2. Dane w RDP zapisuje się wielkimi literami.

§ 4. 1. Szyfrowanie danych biometrycznych w zakresie odcisków palców dokonywane jest z zastosowaniem algorytmów i długości kluczy stosowanych dla użytkownika końcowego zgodnych z polityką świadczenia usług dla dokumentów paszportowych, z wyjątkiem paszportu tymczasowego.

2. Klucze:

- 1) są generowane i przechowywane w urzędzeniu spełniającym wymagania bezpieczeństwa zgodnie z profilem bezpieczeństwa bezpiecznych urządzeń do składania podpisu określonym w normie PN-EN 419211-2:2013;

2) są generowane i przechowywane po stronie podmiotu dokonującego personalizacji dokumentu paszportowego, z wyjątkiem paszportu tymczasowego.

3. Potwierdzenie wiarygodności kluczy realizowane jest z wykorzystaniem certyfikatu klucza publicznego wydanego w oparciu o politykę certyfikacji spełniającą wymagania określone w normie ETSI EN 319 411.

4. Dane biometryczne w zakresie odcisków palców, gromadzone w RDP, mogą być przetwarzane w postaci niezaszyfrowanej w trakcie procesu ich pobierania oraz personalizacji dokumentu paszportowego, z wyjątkiem paszportu tymczasowego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw informatyzacji oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w zakresie swojej właściwości, zapewniają stosowanie mechanizmów, które gwarantują ochronę przed nieuprawnionym dostępem do tych danych, w tym w szczególności ich kopiowanie, oraz zapewniają rejestrowanie wszelkich działań dokonywanych na tych danych.

§ 5 1. W przypadku zgłoszenia utraty dokumentu paszportowego funkcjonariuszowi Straży Granicznej, wprowadzenie danych do RDP następuje przez pobranie danych zgromadzonych w RDP oraz przekazanie do RDP nowych danych w zakresie rodzaju dokumentu paszportowego, o którym mowa art. 2 pkt 4 ustawy.

2. W przypadku zgłoszenia utraty dokumentu paszportowego Policji, wprowadzenie danych do RDP następuje przez pobranie danych zgromadzonych w RDP oraz przekazanie do RDP nowych danych w zakresie rodzaju dokumentu paszportowego, o którym mowa art. 2 pkt. 4 ustawy.

§ 6. 1. Przekazywanie danych do RDP przez Straż Graniczną odbywa się za pośrednictwem usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji i następuje bezpośrednio w czasie rzeczywistym.

2. Przekazywanie danych do RDP przez Policję odbywa się za pośrednictwem usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji i następuje bezpośrednio w czasie rzeczywistym.

§ 7. Określa się następujące rodzaje statusów dla wniosków paszportowych, dokumentów paszportowych, blankietów dokumentów paszportowych i naklejek personalizacyjnych oraz ograniczeń prawa do posiadania dokumentu paszportowego:

1) dla wniosków paszportowych:

- a) zarejestrowany,
- b) decyzja pozytywna,

- c) bez rozpoznania,
  - d) decyzja odmowna,
  - e) anulowany,
  - f) przyjęty do personalizacji w organie paszportowym,
  - g) przyjęty przez CPD,
  - h) zrealizowany,
  - i) odrzucony przez CPD;
- 2) dla dokumentów paszportowych:
- a) spersonalizowany,
  - b) wypocztowany,
  - c) przyjęty na stan,
  - d) gotowy do wydania obywatelowi,
  - e) przekazany kurierowi,
  - f) wydany obywatelowi,
  - g) unieważniony;
- 3) dla blankietów dokumentów paszportowych i naklejek personalizacyjnych:
- a) na stanie,
  - b) wypocztowany,
  - c) wycofany,
  - d) zwrócony do producenta,
  - e) spersonalizowany,
  - f) zniszczony;
- 4) dla ograniczeń prawa do posiadania dokumentu paszportowego:
- a) aktywne,
  - b) nieaktywne.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.

MINISTER CYFRYZACJI

W POROZUMIENIU:

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I
ADMINISTRACJI**

UZASADNIENIE

Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 85 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. ....), zwanej dalej: „ustawą o dokumentach paszportowych”.

Konieczność uregulowania na nowo, na gruncie ustawowym, sposobu realizacji spraw paszportowych obywateli polskich, a w konsekwencji budowa nowego Rejestru Dokumentów Paszportowych realizowana w ramach projektu „Rozwój Systemu Rejestrów Państwowych” (Działania 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych” w ramach 2 osi priorytetowej „E-administracja i otwarty rząd” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 wywołała m.in. konieczność przyjęcia nowych regulacji w odniesieniu do samego Rejestru Dokumentów Paszportowych.

W związku z nową delegacją ustawową dotyczącą prowadzenia Rejestru Dokumentów Paszportowych minister właściwy do spraw informatyzacji zobligowany jest do wydania nowego aktu wykonawczego.

Zbudowany na nowo scentralizowany Rejestr Dokumentów Paszportowych, który zastąpi funkcjonujący obecnie zdecentralizowany system paszportowy nie tylko stworzy możliwość uproszczenia procesu realizacji spraw paszportowych obywateli polskich, ale także umożliwi udostępnienie nowych, usług dla obywateli, zapewniając jednocześnie maksimum bezpieczeństwa dla przetwarzanych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych danych osobowych.

W celu maksymalnego zabezpieczenia procesu przetwarzania w dokumentach paszportowych drugiej cechy biometrycznej jaką są odciski palców oraz w celu wypełnienia delegacji ustawowej zawartej w art. 85 ustawy o dokumentach paszportowych w rozporządzeniu uregulowano przede wszystkim kwestię przetwarzania właśnie danych biometrycznych w zakresie odcisków palców w Rejestrze Dokumentów Paszportowych (RDP) oraz w całym procesie wydania dokumentu paszportowego, z wyłączeniem paszportu tymczasowego, który nie zawiera cechy biometrycznej w postaci odcisków palców.

Mając na względzie fakt przetwarzania w procesie wydawania dokumentów paszportowych drugiej cechy biometrycznej w postaci odcisków palców, złożoność tego procesu oraz konieczność zapewnienia poufności danych biometrycznych, w rozporządzeniu uregulowana została kwestia szyfrowania tych danych oraz kwestie generowania i przechowywania kluczy służących procesowi szyfrowania. Jednocześnie w przepisach wskazano, że za przetwarzanie drugiej cechy biometrycznej w postaci odcisków palców, w procesie wydawania dokumentów paszportowych odpowiadają dwa organy – minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw informatyzacji, każdy uczestniczący w zakresie swoich kompetencji w procesie wydawania dokumentu paszportowego.

W rozporządzeniu wskazano także, na jakim etapie procesu wydawania dokumentów paszportowych dane biometryczne w postaci odcisków palców mogą być przetwarzane w postaci niezaszyfrowanej oraz wskazano na mechanizmy bezpieczeństwa zastosowane w celu uniemożliwienia nieuprawnionego dostępu do tych danych, w tym w szczególności ich kopiowania, oraz zapewnienia rejestrowania wszelkich działań dokonywanych na tych danych.

W przepisach rozporządzenia, które dotyczą kwestii związanych z szyfrowaniem danych biometrycznych w zakresie odcisków palców, przywołane zostały normy ETSI, których stosowanie ma wprawdzie charakter dobrowolny, jednakże ich przywołanie w niniejszym projekcie wynikało z wymagań artykułu 11 ust. 1 rozporządzenia PE i Rady (UE) 2019/1157: „Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) 2016/679 państwa członkowskie zapewniają bezpieczeństwo, integralność, autentyczność i poufność danych gromadzonych i przechowywanych na użytek niniejszego rozporządzenia”. Zgodnie z rozporządzeniem wprowadzono mechanizmy ochrony danych nie tylko w samym nośniku (warstwie elektronicznej) dokumentu paszportowego, ale również w systemach, w których są one przetwarzane.

Norma EN 419211-2: 2013 – Profile zabezpieczeń dla bezpiecznego urządzenia do składania podpisu – Część 2: Urządzenie z generowaniem kluczy, jest technicznym opisem profilu wymagań dla urządzenia, które powinno być zastosowane w celu zagwarantowania właściwego poziomu ochrony i poufności przetwarzanych danych w systemie. Poziom bezpieczeństwa wynikający z zapisów normatywnych jest przywołany np. w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2016/650 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014.

Norma ETSI EN 319 411 Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Policy and security requirements for Trust Service Providers issuing certificates, reguluje zasady wydawania certyfikatów, które są elementem mechanizmów bezpieczeństwa (potwierdzenia pochodzenia i przynależności kluczy), bez których utrzymanie oczekiwanego poziomu poufności danych nie byłoby możliwe.

W rozporządzeniu uregulowano także kwestię przekazywania przez Policję i Straż Graniczną, po zgłoszeniu tym podmiotom utraty dokumentu paszportowego, informacji do RDP, tak aby na jej podstawie minister właściwy do spraw informatyzacji mógł unieważnić dokument paszportowy.

W związku z faktem, że w procesie wydawania dokumentów paszportowych dokumenty te zmieniają swoje statusy oraz z uwagi na fakt, że statusy dotyczą także wniosków paszportowych oraz blankietów dokumentów paszportowych w rozporządzeniu zamieszczono także wykaz statusów dla dokumentów paszportowych, wniosków paszportowych i blankietów dokumentów paszportowych, o których informacje są gromadzone w RDP.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt zostanie udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów

art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie prowadzenia Rejestru Dokumentów Paszportowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Ministerstwo Spraw Zagranicznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Janusz Cieszyński, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Katarzyna Kopytowska- Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Systemami w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, adres e-mail:katarzyna.kopytowska@mc.gov.pl, tel. 222455412</p>	<p>Data sporządzenia 18.11.2021 r.</p> <p>Źródło art. 85 ustawy z dnia .....2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z .....),</p> <p>Nr w Wykazie prac</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 85 ustawy z dnia ..... 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z .....),
W związku z uchwaleniem nowej ustawy o dokumentach paszportowych, która m.in. przewiduje budowę nowego scentralizowanego Rejestru Dokumentów Paszportowych oraz zawartą w ustawie delegacją dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do określania zasad prowadzenia Rejestru Dokumentów Paszportowych, Minister Cyfryzacji zobowiązany jest do wydania rozporządzenia w zakresie, o jakim mowa w art. 85 ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przede wszystkim rekomenduje się uregulowanie kwestii przetwarzania danych biometrycznych w zakresie odcisków palców w Rejestrze Dokumentów Paszportowych oraz w całym procesie wydania dokumentów paszportowych, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii szyfrowania tych danych oraz kwestii generowania i przechowywania kluczy służących procesowi szyfrowania. W związku ze złożonością procesu wydawania dokumentów paszportowych konieczne jest wskazanie w rozporządzeniu na jakim etapie procesu wydawania dokumentów paszportowych dane biometryczne w postaci odcisków palców mogą być przetwarzane w postaci niezaszyfrowanej.
W projekcie uregulowano zasady i sposób prowadzenia przez Ministra Cyfryzacji Rejestru Dokumentów Paszportowych. Proponuje się także uregulowanie w rozporządzeniu kwestii przekazywania przez Policję i Straż Graniczną, po zgłoszeniu tym podmiotom utraty dokumentu paszportowego, informacji do RDP, tak aby na jej podstawie minister właściwy do spraw informatyzacji mógł unieważnić dokument paszportowy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W większości krajów funkcjonuje centralny rejestr gromadzący dane o paszportach. Bazy paszportowej prowadzonej na poziomie centralnym nie posiadają Niemcy. Każdy kraj związkowy posiada własną bazę lokalną. Natomiast konsulowie mają własne rejestry bez bezpośredniego dostępu do ewidencji krajów związkowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Cyfryzacji	1	Dane ogólnodostępne	Minister Cyfryzacji jest podmiotem prowadzącym Rejestr Dokumentów Paszportowych i jest administratorem danych zgromadzonych w tym rejestrze.
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	1	Dane ogólnodostępne	Wydawanie paszportów tymczasowych
Minister Spraw Zagranicznych	1	Dane ogólnodostępne	Wydawanie paszportów dyplomatycznych
Wojewodowie	16	Dane ogólnodostępne	Wydawanie dokumentów paszportowych w oparciu o nowobudowany centralny

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Nie dotyczy											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozwiązania wprowadzane projektem rozporządzenia są konsekwencją zmian wprowadzonych w ustawie o dokumentach paszportowych. W Ocenie Skutków Regulacji wskazanej ustawy wykazano wszystkie koszty dotyczące finansowania wydatków związanych z prowadzeniem Rejestru Dokumentów Paszportowych. Niniejszy projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą żadnych dodatkowych wydatków.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu							
Niemierzalne		brak							
		brak							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy											
--	-------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projekt nie ma wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt pozostaje bez wpływu na wskazane obszary w stosunku do istniejącego stanu prawnego regulowanego obecnie obowiązującym rozporządzeniem w sprawie ewidencji paszportowych i centralnej ewidencji.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2022 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		